epravo.cz

magazine

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.
str. 16

&

Family office v pojetí rodin Porsche a Baťa
str. 27

&

Některé právní otázky investic do tzv. distressed assets v době koronavirové
str. 45

3–4
2020

Blažek

www.blazek.cz

OBSAH

epravo.cz magazine 3–4/2020

editorial

názor

5 Dohady s justicí
6 Dobré mravy do našich životů
7 Téma nesporných rozvodů manželství si zaslouží širší diskusi
8 Monopol a Česká advokátní komora
10 Neznalost zákona neomlouvá aneb malý podzimní test národa
12 Odměna za práci a pro bono činnost advokáta

právnická firma roku

14 Právnická firma roku 2020

profil

16 Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.

z právní praxe

21 K novele zákona o ochraně spotřebitele
23 Compliance program a podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu
27 Family office v pojetí rodin Porsche a Baťa
30 K problematice účelnosti nákladů při právním zastoupení v občanském soudním řízení
33 Problematika protichůdných zájmů dodavatelů dle § 79 odst. 1 ZZVZ
35 Spodní hranice majetkové škody v trestním zákoníku není protiústavní. Bylo vhodné ji i přesto zvýšit?
39 Budou mít členové statutárního orgánu nárok na odměnu po 1. 1. 2021, když nebudou mít smlouvu o výkonu funkce či manažerskou smlouvu schválenou valnou hromadou?
45 Některé právní otázky investic do tzv. distressed assets v době koronavirové
47 K novele trestního zákoníku a trestního řádu
51 Sektorové veřejné zakázky plněné přidruženou osobou prostřednictvím poddodavatele
54 Škoda nebo jiná újma způsobená porušením povinnosti podat včas insolvenční návrh
57 Videohry a právo 3: Patenty
59 Podstatné změny a novinky, jaké s sebou přináší novela zákoníku práce
62 Zrušení obchodní korporace bez likvidace z rozhodnutí soudu
65 Akcionář může žádat vydání akcií až do doby, než tyto nabude nový vlastník
66 Bydlení po smrti manžela
69 Sdílet či nesdílet pracovní místa? To je, oč tu běží!
73 Hospodářská soutěž – posuzování materiální stránky zakázaných cenových dohod
75 Svobodný přístup k informacím v režimu zákona o zadávání veřejných zakázek
82 Dopady insolvence na pracovněprávní vztahy v době koronavirové
85 Zákon o náhradním výživném – pomoc pro samoživitele?
87 Digitalizace zdravotnictví – právní výzvy pro podnikatele

judikatura

91 Z aktuální judikatury

lifestyle

113 Od návrháře přímo do Vaší ložnice – povlečení Christian Fischbacher
115 Covid štědrost neoslabuje: zaměstnanci ČEZ přispěli lidem v nouzi
117 Výšková administrativní budova od AFI Europe: nová dominanta Vysočan
119 Syndrom zavrženého rodiče
120 Preventivní údržba silnic se v ČR podceňuje. Přitom je to zásadní krok ke dlouhodobým úsporám, vyšší bezpečnosti i kratším uzavírkám
123 Blažek se v nové kolekci navrací k tradičním hodnotám a inspiruje se pravěkými motivy
125 V Klecanech rychle roste 12 exkluzivních rodinných dvojdomů
127 BB Centrum aneb plnohodnotná městská čtvrť krátkých vzdáleností
130 Wellness & spa hotel Villa Regenhart
133 Jak nahradit uhelné elektrárny a plyn z Ruska?
137 Co se stane na Schodech, zůstane na Schodech
138 Jak nové komunikační a digitální technologie ovlivňují životy našich dětí
142 Šetřit na vzdělávání se u kyberbezpečnosti nevyplácí!
144 Analytici Fidelity International vidí investiční příležitosti v trendu konektivity
146 Podzim a zima v apartmánech a vilách ve slunečném Portugalsku

OBCHODY PLNÉ DESIGNU

NÁBYTEK VITRA

KONSEPTI.COM | PRAHA - BRNO - ČESTLICE - BRATISLAVA

KONSEPTI

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

výsledky 13. ročníku firemního žebříčku Právnická firma roku jsme letos vyhlásili v úterý 3. listopadu, poprvé v historii žebříčku nikoliv na galavečeru v pražském paláci Žofín, ale v důsledku trvajících protipandemických opatření tiskovou zprávou.

Letošnímu ročníku patří ale i radostnější prvenství. Zapojilo se do něj 83 advokátních kanceláří, což je nejvíce v celé historii žebříčku.

Uplynulý ročník byl také ve znamení pokračujícího růstu advokátního trhu, v průměru počítaném ze zapojených firem. Trh v segmentu velké advokacie vzrostl o 11 procent. Nejrychleji rostly převážně specializované advokátní kanceláře a menší či střední kanceláře. Meziročního růstu tržeb o vyšší desítky procent tak dosáhly například HLADKY.LEGAL advokátní kancelář, ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář, Nedelka Kubáč advokáti nebo Bříza & Trubač.

Letošní výsledky v plném rozsahu, ale i data a analýzy jsou pro vás k dispozici na webových stránkách www.epravo.cz a www.pravnickafirmaroku.cz. Tradiční kompletní analýza trhu právních služeb za rok 2020 bude k dispozici na počátku ledna příštího roku.

Přeji vám vše dobré a české advokacii, aby i nadále rostla. ●

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA,
ředitel mediální a vzdělávací skupiny
EPRAVO.CZ

Vydává
epravo.cz, a. s., IČ: 26170761

Sídlo redakce:
Dušní 907/10
Praha 1
110 00

Telefon
+420 606 761 303

E-mail
info@epravo.cz

Šéfredaktor
Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
miroslav.chochola@epravogroup.com

Šéfeditor
Lucie Chocholová
lucie.chocholova@epravogroup.com

Grafický design a zpracování
Ondřej Netrh
ondrej.netrh@epravogroup.com

Registrace
MK ČR E 17011 pod č. j. 11769/2006 ze dne 31. 8. 2006, ISSN 1802-1492

Fotografie na obálce
Zdroj: epravo.cz

Vydavatelství využívá fotografického servisu Shutterstock.com a redakce.

Vychází 4x ročně, přetisk povolen jen se souhlasem redakce.

2010 právnická firma roku · 2011 právnická firma roka · 2012 právnická firma roka · 2013 právnická firma roka · 2014 právnická firma roka

2015 právnická firma roka · 2016 právnická firma roka · 2017 právnická firma roku · 2018 právnická firma roku · 2019 právnická firma roku

Právnická firma roku
kategorie Trestní právo

Působíme v **Praze** a **Přerově**.

Vyřešíme Vaše spory – **civilní i trestní**.

Řešíme také právo **obchodní**, **občanské**, **pracovní** a **rodinné**.

Zahraniční klienti nám nejsou cizí. Své služby nabízíme také ve **světových jazycích**.

Jsme členem mezinárodní advokátní sítě **GGI**, můžeme tak pomoci klientům po celém světě.

Brož Sokol Novák
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Kontakty
telefon: 224 941 946
e-mail: advokati@akbsn.eu

Sídlo
Sokolská 60
Praha 2, 120 00

Naše názory můžete sledovat také na **www.facebook.com/brozsokolnovak**

www.akbsn.eu

Dohady s justicí

Obecně asi není pochyb o tom, že nepatřičný titul v oslovení může vést ke značným nepříjemnostem. Ještě z fakulty si pamatuji morytát o studentovi, jemuž připadlo absolvovat zkoušku z Dějin státu a práva u akademika Václava Vaněčka. Vedoucího katedry a koryfeje toho předmětu. Po zadání prvé otázky ale zcela zblblý student začal odpověď oslovením „pane docente". Dál se nedostal, neboť takovým oslovením do běla rozzuřený akademik ho vyhnal ze své kanceláře, a ještě na chodbě za ním řval, že to už mu klidně může říkat Venco!

Anebo mí kamarádi, kteří co absolventi VŠ na jednoroční vojenské službě opakovaně oslovovali jim nadřízeného plukovníka „soudruhu podplukovníku". Dotyčný to několikrát přešel mlčením, maje to pravděpodobně za další důkaz osvědčující přesvědčení jím reprezentovaného pracujícího lidu, že všichni inteligenti jsou debilové. Po asi třetím minelu ale nevydržel. Postavil dotyčné do haptáku a vyzval je, aby mu sdělili, jakou že hodnost to čtou z jeho výložek. Odpověď: „Plukovník soudruhu podplukovníku" ho nejen nepotěšila, ale prý řval jak bachyně střelená v kukuřici.

Nejen v dobách minulých děly se takové věci. Asi před necelým rokem jsem při jednání na Městském soudě v Praze oslovil paní samosoudkyni „paní samosoudkyně". Pochopitelně nevím, jak, asi tak řve uražený akademik anebo zčásti degradovaný plukovník, jsem ale přesvědčen, že větší řev než ten, co po tomhle oslovení předvedla samosoudkyně, to být nemohl. To už by prostě nebylo v lidských silách. Netuším, co to do té samosoudkyně vjelo, nebo co si myslela, že zrovna je, když jsem jí takhle oslovil. Sjetá na první pohled nevypadala, ale v každém případě se v doposud klidném a pokojně se tvářícím údu české justice probudilo zvíře. Způsobem, jemuž dal básník jméno „hlas vichřice podoba" se na mne obořila, co že si to dovoluji nazývat jí samosoudkyní. Něco takového, že ona není. Nyní poněkud předběhnu událostem, protože k mé stížnosti, která následovala, mi bylo sděleno, že je důvodná, neboť projev paní samosoudkyně nebyl zcela oproštěn od emocí. Možná to je správný salónní výraz, leč prostý lid by lakonicky konstatoval, že paní samosoudkyně řvala, jak na lesy, ač k tomu neměla vůbec žádný důvod. Co by řekl lid sprostý, si lze snadno domyslet. Variant je celá řada. V každém případě si myslím, že víc by ta samosoudkyně neječela, ani kdybych jí řekl Venco nebo soudruhu podplukovníku. Nic dalšího ale ze zjevného faktu, že ta paní nevěděla, kdo je, i když to měla napsané na dveřích, nevyvodilo ani vedení soudu, ani Ministerstvo spravedlnosti, jehož jsem se tázal, zda toto má být nějaký nový trend v jednacích síních. Možná, kdyby paní samosoudkyně, takto uražena a ponížena, vytáhla řezanou brokovnici, odpráskla mě a případně to ještě komentovala stejně, jako Billy The Kid, když zastřelil šerifova zástupce, pověstným výrokem „Keep your change", tak by jí to vyneslo cestu do Brna ke kárnému senátu NSS. Ale bez té brokovnice to byly jen neoproštěné od emoce.

Tuhle justiční skoroblasfemii připomínám, jelikož mě už nebaví číst anebo dokonce psát úvahy, co nám přinesl nebo odnesl koronavir. Prostě aby bylo trochu veselo. Aby bylo i trochu poučno, po justici řvoucí by stála za zmínku též justice mlčící. Léta se jako advokáti potýkáme s časovou kolizí způsobenou dvěma soudními stáními, či jinými úkony, kterých má být advokát účasten na stejný čas. Většina soudců nařizuje svá jednání bez předchozí konzultace se stranami. Částečně to mlčení chápu. Kam by přišly třeba České dráhy, kdyby se měly vyptávat potenciálních cestujících z Prahy, v kolik hodin by jim vyhovoval odjezd rychlíku do Brna. Co nechápu je, že někteří soudci nemlčí a klidně si nechají kanceláří prověřit, zda právní zástupce či obhájce bude mít v uvažovaném termínu soudního jednání čas. Pravda nedělají to v banálních věcech, v nichž lze kolizi relativně snadno řešit, ale zejména tam, kde je více účastníků, a tedy právních zástupců nebo obhájců, jde o delší proces než na jeden den a podobně. Kdysi jsem četl, že v SRN to je vcelku běžná praxe, kterou realizuje asistent soudce, ale vyzkoušené to pochopitelně nemám. Taky nevím, proč když to jde u jednoho soudce, nejde to u druhého, díky čemuž vznikají složité propletence žádostí o odročení a administrativní komplikace s tím spojené. K čemuž bych dodal, že advokát je pochopitelně povinen zajistit zastoupení nebo obhajobu klienta, ale k jeho povinnosti nepatří mít klon, který by v případný časový konflikt vcelku nenápadně vyřešil. Není ani povinen mít substituta a zejména, žádný advokát, dokonce i ten, co je zaměstnancem, není povinen substituci převzít. Přesněji, může to být jeho závazkem v rámci advokátní kanceláře, ve které působí, podobně jako u přidruženého advokáta, ale má-li k tomu rozumné důvody, ani tak ho k substituci nelze přinutit.

Seriózní advokát se pochopitelně snaží substituci zajistit a zhusta se to i povede. Pokud ne, stane se z jeho osobního problému problém soudce, kterému se advokát omlouvá, jakož i dalších účastníků řízení.

Na závěr, aby bylo nejen veselo a poučno, ale i optimistično, bych ale poznamenal, že četnost předchozích termínových konsultací poněkud roste, takže snad se z toho časem stane cosi jako dobrý zvyk. ●

JUDr. Tomáš Sokol,
advokát,
Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o.,
místopředseda představenstva
České advokátní komory

Brož Sokol Novák
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Dobré mravy do našich životů

Termín dobré mravy zná každý právník a skoro každý laik. Neurčitý pojem, který naplňuje obsahem každá situace a každý jednotlivý soudní případ. Není jednoduché obsah definovat, protože patří mezi termíny, u nichž se lehčeji shodneme na tom, co už dobrými mravy není. Třeba když dospělý syn bydlí s rodiči, každý den se vrací opilý domů, slovně a fyzicky rodiče napadá, nepomáhá a nepřispívá na bydlení. Nebo když manželka odejde od muže k milenci, nechává se od něj vydržovat, přijímá jeho dárky, jezdí s ním na zahraniční dovolenou a nepracuje, ale výživné přesto po manželovi požaduje.

Ve výčtu aktivit a chování, které dobrými mravy již nejsou, lze popsat mnoho stránek, podobně jako rozsáhlou judikaturou soudů všech stupňů. Příkladem budiž rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 26. září 2007, sp. zn. 32 Odo 174/2005 a sp. zn. 32 Cdo 150/2007, podle nichž dobré mravy netvoří uzavřený a petrifikovaný normativní systém, ale jsou spíše měřítkem etického hodnocení konkrétních situací a jejich souladu s obecně uznávanými pravidly slušnosti a poctivého jednání. Rozpor s dobrými mravy je třeba posuzovat v každém případě individuálně, s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem jednání účastníků v příslušném období a k jejich tehdejšímu postavení. S právním termínem pracují mnohé právní normy, například občanský zákoník (odvolání daru pro nevděk dle § 2072 odst. 1, výpověď ubytovací smlouvy bez výpovědní lhůty dle § 2331 nebo osvojení zletilého dle § 836), trestní zákoník (přípustné riziko dle § 31 odst. 1), zákoník práce (náhrada škody způsobená zaměstnancem dle § 261 odst. 3) nebo antidiskriminační zákon (rovné zacházení dle § 5 odst. 2). Zákon stanoví, soud posuzuje, ale každý z nás bezpečně pozná jednání v rozporu s dobrými mravy, jakmile je uvidí.

Tak třeba stojíte ve frontě na poště a muž před vámi se začne bezdůvodně rozčilovat na úřednici, nevybíravými slovy ji napadat a spílat jí, že nejsou otevřeny všechny přepážky a že on tady kvůli ní musí tvrdnout, zatímco za zdmi pošty mu utíká celý život. Úřednice se zkormouceně omlouvá, že „nejsou lidi, však se, milý pane, podívejte na inzerát na nástěnce. Přijali bychom kohokoliv, jenom abyste nemusel stát frontu, ale lidé se k nám za ty peníze nehlásí." Ani vstřícný krok poštovního úředníka nebývá obvykle nic proti nemravným mravům mnoho platný, protože kdo chce psa bít, hůl si najde, kdo je hrubý, neurvalý a bez sebekázně a ovládání, tomu lehce bouchnou saze a seřve všechny kolem, tím více, čím méně si to zaslouží.

A tak přemýšlím, jak by se podobným nepříjemnostem dalo předejít. Co třeba zakotvit do právních norem podmínku slušného zacházení, a to na obou stranách úředních přepážek. Kdekdo si vybavuje byvšího úředního šimla dob minulých, který byl přísný na prostý český lid a neváhal ho někdy zvysoka buzerovat. Těm časům už ovšem dávno odzvonilo a kyvadlo se častěji dnes obrací na druhou stranu. Úředník bývá zhusta úslužný, milý a přívětivý, protože ho erár k úslužnosti vychovává, že co zákazník, to náš pán. Naopak lidu prosebnému občas slušnost chybí, zejména pokud se domáhá dávek, na které mu nárok přiznal zákon. Nebohé úřednice mnohých pracovišť Úřadu práce by mohly vyprávět, ba dokonce sepsat Nové české báje a pověsti o tom, jak se kdejaký nezaměstnaný neumí chovat, jak si rykem a sprostým slovem vymáhá rychlé obsloužení, nadstandardní přístup a někdy cíleně vzbuzuje strach. Spolužačka ze střední školy mi tuhle vyprávěla, jak jí nezaměstnaný daňový poplatník naštvaně vyhrožoval slovy: „Vím přesně, kde bydlíš, a pokud mi hned nedáš podporu v nezaměstnanci, podřežu tvoje děti a zastřelím ti psa."

A tak sním o tom, že by existovala norma, zákon či pravidlo, které by uložilo oběma stranám chovat se v souladu s dobrými mravy při vyřizování všech svých nároků, proseb, potřeb, pohledávek, pracovních povinností, vztahů, požadavků, činností a vůbec lidských aktivit. Netřeba přesněji specifikovat, jak se má člověk chovat, když na první pohled poznáme, jak se kdo chovat nemá. Jenomže morální normy zjevně nestačí, jak lze vidět na každém rohu. Jde taky o to, aby se slušnost a mravnost vyplácela, třeba takto: Jsi drzý na svého ošetřujícího lékaře? Pak tě nemusí prohlédnout a ošetřit. Křičíš na úřednici Úřadu práce? Nejenže tě nemusí obsloužit, ale dokud se neuklidníš a nebudeš se chovat slušně, podporu v nezaměstnanosti nedostaneš. Jsi, prodavačko, ošklivá na zákazníka? Tvůj šéf či zaměstnavatel s tebou zatočí! Pořváváš, milý důchodče, venku závistivě na kolemjdoucí? Příští měsíc dostaneš nižší důchod. Nechtěli by se mým nápadem naši zákonodárci aspoň inspirovat? Chápu, že je třeba dořešit drobné nejasnosti, například jak nemravnost zjistit, prokazovat, evidovat a sankcionovat. Ale to už je jejich úloha. V online světě plném sledovacích kamer, YouTube a chytrých telefonů jsou stejně skoro všechna jednání v rozporu s dobrými mravy zachycena, sdílena, vyvěšena, shlédnuta a komentována na sociálních sítích.

Všichni víme, že se to děje. Každý den to kolem sebe sledujeme. Kdo je slušný, tváří v tvář hrubosti obvykle prohraje, a ještě má zkaženou náladu po zbytek dne. Neměli bychom to bez komentáře přejít. Být sprostý, arogantní, nenávistný a útočný se vyplácet nemá. V pohádkovém, ale ani v našem světě. ●

JUDr. Daniela Kovářová,
advokátka a prezidentka Unie rodinných advokátů

Téma nesporných rozvodů manželství si zaslouží širší diskusi

Když před více než třemi lety začali notáři ve Francii rozvádět manželství, ve kterých se oba partneři byli schopni na ukončení svazku dohodnout, označovala to média za společenskou revoluci. Předání této agendy mělo jasný cíl: ulevit prací zavaleným soudům, snížit stres rozvádějících se manželů a pomoci tak vytvořit lepší podmínky pro další fungování rodičů zejména při výchově dětí. Následně se média začala obracet i na Notářskou komoru ČR – Francie totiž nebyla první, kdo tuto možnost zavedl. Například v Lotyšsku už takový systém funguje téměř deset let a ještě dál šli zákonodárci v Řecku. K tamním notářům přesunuli agendu kompletně. Tedy včetně rozvodů těch, kdo se sami dohodnout nedokážou. Novináři se tak oprávněně ptali, zda se něco podobného chystá i u nás a případně v jaké podobě.

V tu chvíli jsme se spolupodíleli na otevření nejen mediální, ale i celospolečenské diskuse, která v médiích dodnes více či méně rezonuje. K návrhům, zda vůbec a jak konkrétně systém v České republice nastavit, se vyjadřují nejrůznější osobnosti i organizace. To vnímám jako přínosné, protože naši zákonodárci mohou v případě, že se rozhodnou pro implementaci této možnosti do českého práva, jít cestou tzv. best practice. Systém již funguje v četných evropských zemích, a jak jsem zmínil, konkrétní nastavení procesu rozvodu se stát od státu různí. Nejenže v již zmíněném Řecku zahrnuli notářům do předané agendy i sporné rozvody, ale v jednotlivých zemích také fungují různě dlouhé karenční lhůty pro případy, že si manželé rozvod rozmyslí. Jestliže tedy poslanci hodlají agendu nesporných rozvodů v budoucnu svěřit také notářům, mají možnost nastavit systém pro místní podmínky výběrem takových aspektů, aby vše dávalo jako celek smysl, aby se proces pro rozvádějící se lidi usnadnil a nezpůsobil vlnu nevole ze strany organizací, které se zabývají sociální problematikou.

Veřejnost je podle průzkumu z předloňského roku poměrně jednotná. Přes osmdesát procent lidí, kteří si rozvodem prošli, by ten případný další raději absolvovalo u notáře. Důvody jsou různé. Někdo by chtěl proces urychlit, jiný má ze soudní budovy a jednací síně stísněný pocit. V každém případě bychom názor veřejnosti neměli opomíjet. Už s ohledem na to, že v rozvodovosti patříme v Evropě na ty nejvyšší příčky. V Praze se lidé rozvádějí zhruba v polovině případů a relativně brzo po uzavření sňatku.

Nebojme se proto vyslyšet názory dotčených. Ať už profesionálů, veřejnosti, či organizací zastávajících k nesporným rozvodům vyhraněný postoj. Ponechme ale diskusi věcnou a racionální. Jako velmi významnou, tradiční a v mnoha případech nenahraditelnou vnímám v procesu rozvodu roli advokátů, která by se ani po případném přesunu agendy měnit neměla. Pokud by manželé měli dohodu o péči a výživném svých dětí a shodli se (v komplikovaných případech typicky za účasti svých advokátů) na vypořádání majetku i budoucím bydlení, nebylo by nutné jít k soudu – manželé by osobně uzavřeli dohodu o rozvodu manželství u notáře. Takové řešení vnímám jako cestu ke stabilizaci poměrů v rozpadlé rodině, zejména pak ve vztahu k nezletilým dětem. A s takovýmto přístupem považuji za nutné diskusi o nesporných rozvodech vést. Dejme tedy stranou své osobní i pracovní zájmy a pokusme se pomoci hladkému průběhu s co nejmenšími dopady na lidskou psychiku, tedy i tu dětskou.

Přesun agendy nesporných rozvodů do notářských úřadů není v Evropě v posledních letech žádnou raritou, a je tedy možné, že na jeho implementaci do českého práva dojde. V takovém případě bychom měli využít toho, že můžeme různě nastavené zahraniční právní úpravy vyhodnotit a následně u nás uvést do praxe takový systém, který bude nejlépe korespondovat s českým právním řádem, usnadní průběh dohodnutého rozvodu všem zúčastněným a uleví našim soudům. ●

Mgr. Radim Neubauer,
prezident Notářské komory ČR

Monopol a Česká advokátní komora

V nedávné době proběhly tiskem dva rozhořčené apely v souvislosti s aktivitou české advokátní komory proti „vinklářům" (pokoutníkům), tedy proti nabízení a poskytování právních služeb neoprávněnými subjekty. Společnost INDOC poté, co bylo její jméno uveřejněno na stránkách České advokátní komory v souvislosti s neoprávněným nabízením právních služeb, jednak požádala o vydání předběžného opatření a také publikovala poměrně ostrý článek, v němž tvrdí, že advokáti chtějí mít monopol na poradenství v oblasti obstarávání veřejných zakázek a dokonce i to, že se jí advokáti mstí. Nebudu faktické a skutkové aspekty tohoto konkrétního případu rozebírat – ostatně bude ještě řešen soudně a nepochybuji, že se nějakého výsledku dobereme, byť není zcela jisté, v jakém časovém horizontu.

Jako reakci na toto tvrzení publikoval předseda České advokátní komory (právem) rozhořčený článek, v němž upozornil na to, že fakt, že právní služby mohou v souladu s právem poskytovat jen advokáti, je proto, že tak stanoví zákon a že Česká advokátní komora v souladu se zákonem bude dodržování těchto předpisů dále podporovat.

Dovoluji si podotknout, že použití termínu „monopol" je v dané souvislosti dosti nešťastné. S ohledem na historické konotace je podvědomě spojován s čímsi negativním (jakožto vzpomínka na privilegium určité výlučné činnosti či sféry obchodu, které panovník poskytoval svým perverzním milcům nebo situaci, kdy si stát vrchnostensky vyhradil určité – výnosné – činnosti jen pro sebe formou státního monopolu a ostatním subjektům v této aktivitě bránil). Daleko vhodnější je analogie s řidičským oprávněním – oprávnění řídit motorové vozidlo nebo poskytovat právní služby za úplatu – poskytuje státní správa subjektům jen po splnění určitých přesně stanovených předpokladů. Nikdy jsem se nesetkal s tím, že by někdo vážně namítal, že monopol na řízení vozidel mají osoby, které mají řidičské oprávnění a to přesto, že požadavky, které musí splnit uchazeč, aby se stal advokátem, jsou neskonale náročnější.

Tvrzení, že si advokáti snaží udržet monopol na poradenství, je samozřejmě drzá a účelová lež. Nikdo si nenárokuje právo poskytovat výlučné poradenství, vzhledem k tomu, že poradenství rozhodně není činnost vyhrazená a regulovaná právními předpisy. Na druhou stranu je zřejmé, že pokud jakýkoliv subjekt prohlašuje za obchodní poradenství to, že pro svého zákazníka či klienta vypracovává smlouvy, právní analýzy či ho zastupuje při smluvním vyjednávání, je cosi v nepořádku. Nejedná se zde tedy o to, že by bylo v rozporu s pravidly hospodářské soutěže bráněno některým subjektům ve svobodném podnikání, ale naopak o pokus těchto subjektů, jak se vyhnout splnění přísných podmínek, které zákon pro poskytování právních služeb stanoví. V poradenství nikomu není bráněno – ostatně je celá řada oblastí a témat, kde bude například ekonomické či administrativně-organizační manažerské poradenství nenahraditelné.

Je třeba také spravedlivě připomenout, že služeb advokáta nikdo (snad kromě případů nutné obhajoby) nemusí využít. Každý může jednat sám, sám se zastupovat u soudu i sám si psát smlouvy a právní dokumenty. Stejně jako se může sám léčit, nebo si sám trhat zuby, eventuelně to svěřit jiné osobě, třeba tradičně kováři. Ostatně sám jsem byl svědkem, jak si velmi odvážný dobrodruh sám zašil tržnou ránu bez vážnějších následků. Je sice pravda, že zahojená rána pak vypadala spíše jako kdyby ho kousl žralok, ale nebuďme malicherní. Tak samozřejmě může své vědomosti poskytnout příteli kdokoliv, kdo tyto vědomosti má. Tzv. obecný zmocněnec, kterým se můžete nechat zastoupit u civilního soudu, nemusí mít ani dokončené základní vzdělání, neřídí se žádným etickým kodexem a nepodléhá žádné kárné pravomoci za to co a jak provádí. Pokud se však bude tato pomoc v oblasti práva poskytovat soustavně a za úplatu, jedná se o právní službu a jsme opět u zákonné regulace. Tedy jako řízení s řidičským oprávněním a bez něj.

Možná si čtenář povzdechne – mají to ti advokáti dobře zařízeno, trh mají chráněný a je jim hej. Účelem právní úpravy však není ochrana advokátního trhu (advokátů je dnes kolem 13 000 a mnozí kolegové by mohli vyprávět, jak obtížné je dnes nového klienta získat nebo udržet), ale především zachová-

ní kvality právních služeb, a tudíž ochrana klienta. Advokát tedy musí mít nejen předepsané vzdělání, splněnu předepsanou několikaletou praxi, složenu přísnou advokátní zkoušku, musí složit advokátní slib a podřídit se etickému kodexu a kárné pravomoci. Lze se důvodně domnívat, že při splnění předepsaných požadavků lze od poskytované právní služby očekávat určitou kvalitu.

Jaký je tedy potom úkol České advokátní komory? Pohledy na to, co advokátní komora činí a co by činit měla a mohla, jsou velmi různorodé. Někdo by jí rád viděl jako servisní organizaci pro advokáty, někdo jako odborový klub, jiný zase jako lobbystickou skupinu. A bůhví, co ještě. Je zřejmé, že v určitém ohledu vykonává veřejnou správu – advokátní koncipienty vzdělává, organizuje a provádí advokátní zkoušky, vede matriku a provozuje poměrně rozsáhlý a výkonný kontrolní a kárný aparát – na činnost advokátů přijde ročně na advokátní komoru několik stovek stížností, z nichž některé jsou oprávněné a končí kárným řízením. Kromě toho se zasazuje o to, aby nedocházelo v rámci – někdy zběsilé – legislativní činnosti k porušování a prolamování základních zásad, které umožňují výkon advokacie a ochranu práv klienta – především ochrany mlčenlivosti advokáta, jeho postavení v rámci řízení a jeho nezávislosti. Zároveň by měla uchovávat vysoký etický standard výkonu povolání a vychovávat budoucí adepty – kromě odborných kvalit i k určité noblese, která s povoláním advokáta byla historicky spojována.

O tom, jak se to České advokátní komoře dnes daří, či nedaří, lze dlouze diskutovat. Kritikové jsou především ti, kteří se o činnost advokátní komory principiálně nezajímají, nebo komu je její činnost na obtíž. Tak se setkáme s tím, že mladí začínající advokáti považují komoru za zbytečný relikt, který je jen připravuje o peníze formou ročního příspěvku, někteří politici (kteří krátce prošli neúplnou koncipientskou praxí) označují činnost komory za šikanózní, státní zástupkyně obviní advokáty, že omezují právo svých klientů na rychlé odsouzení a vrcholné policejní orgány nařknou obecně advokáty, že „často organizují trestnou činnost". České advokátní komoře připadá nelehký úkol tyto nepravdivé a utrhačné útoky na advokátní stav a jeho dobré jméno vyvracet a napravovat, což nejde vždy hladce a vyžaduje to nemalé úsilí. Navíc v době, která noblese a zdvořilosti nepřeje, není snadné udržovat v komunitě několika tisíc vysoce vzdělaných profesionálů všech věkových kategorií sounáležitost, vzájemnou úctu a přístup k profesi, který udrží v rovnováze důraz na obchodní i etickou stránku povolání. Věc je komplikována skutečností, že advokáti většinou nepublikují své aktivity „pro bono", takže stovky hodin většiny advokátů vynaložené bezplatně na vzdělávání, osvětu i odbornou a finanční pomoc potřebným zůstávají v plaché anonymitě, protože většině tech, kteří tak činí, je proti mysli, aby tak činili s přehnanou publicitou.

Ke škodě věci Česká advokátní komora téměř vůbec nepublikuje, jak vykonává svou kárnou pravomoc. Je pravda, že jsou určitá omezení, kárné řízení je neveřejné a je třeba zachovávat i důslednou ochranu osobních údajů kárně provinilých. Na veřejnost se tak dostanou pouze případy, které zveřejní kárně provinilý. Na druhou stranu fakt, že Česká advokátní komora vůči advokátům při řešení stížností i v kárném řízení postupuje výrazně přísněji než například kárné senáty vůči provinilým soudcům, vůbec není známa. Obecný názor, že by fakt, že existují nějací advokáti, kteří jsou kárně postihováni, nepřispěl k dobrému jménu advokacie, není podle mého názoru správný (jakkoliv si uvědomuji, že s tímto názorem budu spíše v menšině). Fakt, že se o této problematice vlastně mimo advokátní komoru moc neví, působí spíše tak, jako by Česká advokátní komora prohřešky svých členů zametala pod koberec.

Rád bych České advokátní komoře i všem jejím členům popřál v jejich úsilí dost sil, aby mohli čelit nepřejícníkům i nadále, možná trochu více odvahy při publikaci názorů a toho, co dělá a snad i to, aby se podařilo i nadále udržet alespoň současné postavení advokáta v rámci českého právního řádu. ●

JUDr. Martin Maisner, PhD. MCIArb.,
advokát a nezávislý rozhodce,
člen představenstva České advokátní komory

Neznalost zákona neomlouvá aneb malý podzimní test národa

Je to skoro k neuvěření, ale navzdory současnému počtu existujících právních norem v Česku, jichž prý jsou zhruba 2 miliony, v nadpisu uvedená zásada neomluvitelnosti neznalosti zákona nadále platí v plném rozsahu. Což mi znovu připomněl jeden dopravní policista, který mě zastavil kvůli nesprávnému přecházení vozovky mimo vyznačený přechod pro chodce a na mé rozpaky vyvolávající dojem naprostého ignorantství odcitoval již zmíněnou zásadu. Tím mě inspiroval k rozjímání a současně ve mně vyvolal tíživý pocit, že zřejmě existuje řada zákonů, které nejen neznám, ale o nichž snad ani nemám potuchy, že mohou existovat. V rámci sebetrýznění jsem si byl nucen i připustit, že zákony musí znát každý bez výjimky, ale u právníků všeho druhu je tato povinnost základní podmínkou jejich existence na tomto světě. Ostatně kdo jiný než právníci by měl znát právo lépe než jiní smrtelníci? Nemusím zdůrazňovat, že úvahy tohoto typu mi na radosti do života nepřidávaly. Tehdy mě napadlo, že bych mohl pro začátek třeba nenápadně zjistit, zda jsem takto postižen pouze sám, anebo zda i jiným spoluobčanům občas něco unikne.

Začal jsem tedy v rodině a zeptal se manželky na pojem vydržení. Chvíli se na mě nechápavě dívala a pak odpověděla: „Co se mi snažíš naznačit? Co jako není k vydržení?“ Asi nepřekvapí, že jsem už raději dál nic nevysvětloval.

Dalším adeptem byl můj syn. Zkusil jsem na něj institut vydědění a překvapil mě, jak začal obracet oči k nebi a vrtěl hlavou namísto toho, aby mi ocitoval příslušné ustanovení občanského zákoníku, byť jen vlastními slovy, když není právník. Zbývala ještě dcera, ale ta je právnička, a proto jsem nastavil laťku poněkud výš v podobě odvolání daru v nouzi. Předpokládám, že ji otázka zaskočila, protože neodpověděla a za chvilku jsem ji viděl, jak běží se svou šperkovnicí k zaparkovanému autu. Každopádně bylo zřejmé, že ve vlastní rodině jsem se svým bádáním příliš neuspěl.

Další na řadě byli náhodní kolemjdoucí na ulici či v MHD, abych získal hodně reprezentativní vzorek. Ty jsem rozlišoval podle profesí na právníky a neprávníky, přičemž toto rozlišování se ukázalo jako zbytečné, protože nikdo z respondentů právník nebyl. Zřejmě byli na letních dovolených, nechodí pěšky, anebo se vyhýbají MHD.

V rámci průzkumu jsem oslovil 300 občanů. Proč zrovna tolik? Žádná náhoda, na každého jsem plánoval 10 minut čili 6 za hodinu, 10 hodin denně, víkendy volné, tak proto. Samozřejmě při plném respektování práv menšin i většin, všech barev, vyznání, věku, pohlaví a dalších rozlišovacích znaků dotazovaných. Tady bylo pro mě největším oříškem sehnat nějaké nebělochy (možná se píše správně Nebělochy) jakékoliv barvy jiné než bílé a rovněž jedince X, kteří se necítí být mužem ani ženou. Obojí se nakonec podařilo díky zvýšené ostražitosti, když jsem zavítal v nočních hodinách do centra Prahy.

Otázky na znalost práva jsem se snažil vždy formulovat na tělo, aby dotazované zaujaly. Nebudu nyní prezentovat podrobné výsledky znalostí zákona takto těžce a náhodně vybraných jedinců (zde nutno chápat šířeji než X), a tak se omezím jen na několik příkladů.

První dotazovanou byla prodavačka ze supermarketu. Žena, zřejmě i původem žena, tedy nepředělaná z muže. Jak jsem to poznal? Tvrdila to. Zajímalo mě, kdy vzniká kupní

smlouva v obchodě, na což mi sdělila, že to neví a je jí to jedno, protože u nich žádné smlouvy neuzavírají, kdo by se s tím také měl čas zdržovat, no ne? Druhým byl muž, chlap každým coulem, postávající u vozidla taxi. Ano, bystrý čtenář už ví, že to byl taxikář. Zprvu se mnou nechtěl vůbec mluvit, domnívaje se, že jsem nějaký otrava z Magistrátu, ale když zjistil, že jsem právník zkoumající úroveň znalostí zákonů, vzal mě na milost a umožnil dotaz na přípustnost regulace cen pro taxislužby. V problematice se orientoval dokonale a dokonce mi vysvětlil, jak příslušná omezení elegantně obejít. Pro mě tak byl prvním člověkem, který na mě zapůsobil jako právní expert, navzdory zjevným mezerám v právu trestním.

Pořadí dalších zpovídaných si již nepamatuji, jejich odpovědi mám však řádně zaznamenané. Ať již šlo o plody spadlé ze stromů na sousední pozemek (paní 67 z paneláku nevěděla), stíhání vlastního zvířete na cizím pozemku (pán 72 zažil jen jednou s želvou), vznik manželství (pán 35 byl gay a hystericky na mě křičel), neplatnost manželství (pán 42 jásal nahlas, že něco takového existuje, ač o tom nevěděl), nadaci (pán 65, věděl o nich vše, byl mi nějak povědomý), naplaveninu (manželský pár, on 69, ona 23, takhle jim prý nadávají ve vesnici, kde koupili zámek) nebo správu cizího majetku (paní 44 byla shodou náhod správcová a věděla toho dost). Ještě upřesňuji, že čísla v závorce nejsou pořadová, ale jde o věk respondentek a respondentů. Komu se zdá uvedený výčet odpovědí reakcí nedostatečný vzhledem k celkovému počtu 300 oslovených, mohu případným zájemcům dodat další. Kdo ovšem čeká stovky odpovědí, bude zklamán. Spousta oslovených odmítla být oslovena, čímž se z nich stali neoslovení, jiní nereagovali vůbec nebo jen na otázku, která jim nebyla položena, a někteří mně dokonce místo odpovědi sprostě nadávali a nezřídka hrozili i fyzickou újmou, kterou ovšem nebyli schopni ani právně definovat.

A to nejlepší na konec. Obrátil jsem se na nejvýznamnější právníky ze všech druhů právnických profesí. U nich jsem věřil, že mě nezklamou, co věřil, byl jsem si jistý! Nebudu vás dále napínat, k mému překvapení a dlužno podotknout i znovunabytí ztracené sebedůvěry i tito skuteční experti měli mezery ve znalostech práva! A to jsem jim kladl otázky pouze z letošních právních předpisů, aby se nemohli vymlouvat, že na ty starší již zapomněli! Jen si představte, že nevěděli o sdělení Ministerstva vnitra o vyhlášení nových voleb do zastupitelstev obcí Bynovec a Vražkov! Nečetli změnu zákona o námořní plavbě, vyhlášku o vyhlášení Národní přírodní rezervace Nebesa, neznali emisní podmínky pro Státní eurodluhopis České republiky dle sdělení Ministerstva financí, změny druhového seznamu pěstovaných rostlin, pozměňovací vyhlášku Ministerstva zemědělství o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu a další skvosty naší legislativy!

Co říci na úplný závěr? Neznalost zákonů neomlouvá. S tím asi hned tak nehneme. Někdy by však mohla být alespoň částečně omluvitelná. Pro mě je pak nejradostnější zjištění, že v tom nejsem sám a tápou i jiní. ●

JUDr. Josef Vejmelka,
advokát,
Vejmelka & Wünch s. r. o.

VEJMELKA & WÜNSCH
ADVOKÁTI ATTORNEYS AT LAW RECHTSANWÄLTE

Odměna za práci a pro bono činnost advokáta

Advokáti obecně jistě nejsou profesní skupinou, která by jako celek ekonomicky strádala. Nicméně nelze pominout, že advokáti nejsou jen velké nablýskané kanceláře sídlící na prestižních adresách, ale také stovky advokátů, kteří svými příjmy stěží pokrývají náklady své kanceláře a pro svou osobní potřebu vyčleňují částku, která mnohdy nedosahuje ani průměrné mzdy v zemi. Jen polovina z advokátů jsou plátci daně z přidané hodnoty a roční obrat této poloviny advokátů tedy nedosahuje ani jednoho miliónu korun. Po odečtení nákladů na provoz kanceláře je zřejmé, že nejméně polovina advokátů svým čistým měsíčním příjmem nedosahuje ani průměrného výdělku vysokoškolsky vzdělaných osob. V této úvaze samozřejmě pomíjím, že důvody a pohnutky pro registraci k DPH mohou být různé a zcela nepochybně nelze tvrdit, že ona druhá polovina advokátů bez výjimek dosahuje ročního obratu převyšujícího milión korun českých.

Nedávno vzbudila poměrně živou diskusi úvaha ústavní soudkyně JUDr. Kateřiny Šimáčkové, která se okrajově zamyslela nad tím, že pokud by advokáti věnovali aspoň třetinu své práce lidem a dvě třetiny vydělávání peněz, cítili by se mnohem lépe. Uvedené by pak dle autorky mělo být hlouběji zakotveno v advokátní etice. Tuto úvahu jsem i v kontextu celého publikovaného rozhovoru vnímal spíše jako určitý návod na „zdravý způsob života advokáta", než skutečný apel na to, aby advokáti vykonávali třetinu své ekonomické činnosti zdarma. Uvedená myšlenka, ale i následná diskuse mne však přiměla zamyslet se nad tím, zda jsou advokáti skutečně, byť jen v etické rovině, povinni poskytovat právní služby zadarmo či takřka zadarmo za ceny na hony vzdálené ceně tržní a zda je oprávněné to od nich vyžadovat. Také jsem si kladl otázku, zda existuje jiná oblast lidských činností např. v rámci širší justice, kde by bylo zákonem stanoveno nebo aspoň eticky požadováno vykonávat část profesní činnosti zadarmo či takřka zadarmo.

Není nejmenších pochyb o tom, že valná většina advokátů vykonává advokacii čestně a svědomitě, s čímž se mnohdy pojí i činnost pro bono, která není nijak prezentována ani glorifikována. Advokát si v určitých sociálně citlivých záležitostech nechce účtovat odměnu za právní službu, ostatně si ji ani nemůže dovolit účtovat, neboť by ztratil kredit jak před svým klientem, tak sám před sebou. Mnohé advokátní kanceláře mají celé programy pro bono činností, mnozí advokáti nezištně spolupracují s řadou neziskových organizací a řada advokátů prostě jen nemajetné mamince požadující výživné pro své dítě svou činnost neúčtuje, ale do světa to nekřičí. O neziskových aktivitách advokátů svědčí i každoročně udělované ceny Gerhardta Bubníka za činnost pro bono v rámci vyhlašování soutěže Právník roku. Ostatně sám počin JUDr. Bubníka, spočívající ve financování této ceny a založení nadace pro tyto účely, svědčí jakou úctu, vážnost a důležitost advokátní stav a advokáti samotní činnosti pro bono přikládají.

Nepochybně není po státních zástupcích požadováno, aby se pro svůj lepší pocit vzdali

části svého platu ve věcech, ve kterých je projednávána činnost osob nemajetných a stejně tak nikdo neapeluje na soudce, aby např. záležitosti osob nemajetných řešili a rozhodovali bez nároku na plat nebo za plat výrazně snížený. Absurdnost takových myšlenek je nabíledni, nicméně požadavek na to, aby záležitosti osob nemajetných a právní služby jim poskytované advokáti poskytovali pro dobrý pocit – tedy zdarma, se již na první pohled vůbec absurdní nezdá. Naopak se má jevit neetickým, má-li být advokát odměňován za celou svoji činnost, nikoliv jen za její dvě třetiny. Ba co víc. Tam, kde by měl stát zajistit právní pomoc těm, kteří si ji sami zaplatit nemohou, přenáší svoji odpovědnost, nejméně z pohledu ekonomického, na advokáty. Zde možno zmínit poskytování právních porad a služeb dle ustanovení § 18 a násl. zákona o advokacii nebo zastupování či obhajobu v řízeních za odměnu zřejmě neadekvátní. Dokonce až Ústavní soud ve svých nálezech musel zasáhnout v případě zcela nepřiměřených odměn advokátů ustanovovaných opatrovníky, kde shledal výši odměny protiústavní, rozpornou s právem na právní pomoc a právem získávat prostředky pro své životní potřeby.

Činnost advokátů bez nároku na odměnu či odměnu symbolickou nelze požadovat, nařídit ani vymáhat právě proto, že jde o činnost pro bono, tedy činnost vykonávanou dobrovolně a bezúplatně. Zajistit právo na právní pomoc všem, tedy i osobám nemajetným, je povinností státu a ten je povinen pro tyto účely vytvořit adekvátní podmínky. Své povinnosti se stát nemůže zbavovat tím, že určité profesní skupině bude fakticky „nařizovat“ aby prováděla činnost pro bono a požadovat po ní, aby svou výdělečnou činnost vykonávala bez nároku na odměnu či odměnu zcela nepřiměřenou. Přesto se tak po dlouhou dobu děje.

Samozřejmě není ani korektní tvrzení, že nebudou-li poskytovat právní pomoc zdarma advokáti, budou ji zdarma poskytovat neziskové organizace či jiné subjekty. Ani ty totiž nežijí ze vzduchu, ale ze všemožných dotací, grantů, příspěvků a darů. V konečném důsledku je takto „bezplatně“ poskytována právní služba pro společnost výrazně dražší než služba poskytována advokáty za adekvátní odměnu, přičemž pomíjím otázky odbornosti, odpovědnosti, pojištění a další.

Nedomnívám se, že by soudci měli pro bono soudit každý třetí den bez nároku na plat, ale stejně tak se domnívám, že není obhajitelné apelovat na advokáty, že je jejich etickou povinností poskytovat nezanedbatelnou část právních služeb bez nároku na odměnu. Tím spíše nesmí stát od advokátů vyžadovat práci za odměnu zjevně nepřiměřenou, jak je tomu v současné době. To považuji nejen za neetické, ale dokonce za protiústavní, o čemž mne ostatně utvrdily i zmiňované nálezy Ústavního soudu. ●

JUDr. Radim Miketa,
advokát,
místopředseda představenstva
České advokátní komory

Právnická firma roku 2020

Společnost EPRAVO.CZ vyhlásila výsledky již 13. ročníku firemního žebříčku Právnická firma roku. Záštitu nad letošním ročníkem převzalo, stejně jako v minulých letech Ministerstvo spravedlnosti, záštitu nad galavečerem pak již tradičně Česká advokátní komora. Vládní opatření, nařízená v souvislosti s nouzovým stavem a pandemickou situací, nám bohužel neumožnila konání galavečera v plánovaném termínu, tj. dne 2. listopadu a po důkladné zvážení celé situace jsme vyhlásili výsledky firemního žebříčku Právnická firma roku 2020 tiskovou zprávou.

2020 právnická firma roku

Děkujeme partnerům Právnické firmy roku 2020

DAS BRÁNÍME SLUŠNÉ

SKUPINA ČEZ

Wolters Kluwer

Blažek

CEVROINSTITUT [vysoká škola]

Ústav lékařské kosmetiky

SingleCase

LIT·FIN LITIGATION FINANCIERS

SynopsIS

SwissLife Select

Alkohol.cz Výjimečná vína, destiláty a e-shop

Royal Comfort Sleep well - Live well

Praetor advokátní systém pro úspěšné

EST. 1947 JAVORINA DESIGNED BY ROOTS

KONSEPTI

Women for Women Charitativní projekt Ivany a Pavla Tykačových

Equity Solutions APPRAISALS

Výsledky 13. ročníku firemního žebříčku Právnická firma roku Hlavní cena / Odborné kategorie / Zvláštní kategorie

Hlavní cena

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO MEZINÁRODNÍ KANCELÁŘ
Vítěz kategorie: Dentons Europe CS LLP, organizační složka

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO DOMÁCÍ KANCELÁŘ
Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU ZA NEJLEPŠÍ KLIENTSKÉ SLUŽBY
Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

Odborné kategorie

PRÁVO OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ
Vítěz kategorie: PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

PRÁVO HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE
Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

DEVELOPERSKÉ A NEMOVITOSTNÍ PROJEKTY
Vítěz kategorie: Clifford Chance Prague LLP, organizační složka

FÚZE A AKVIZICE
Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

RESTRUKTURALIZACE A INSOLVENCE
Vítěz kategorie: ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

ŘEŠENÍ SPORŮ A ARBITRÁŽE
Vítěz kategorie: Advokátní kancelář Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

BANKOVNICTVÍ A FINANCE
Vítěz kategorie: Dentons Europe CS LLP, organizační složka

KAPITÁLOVÉ TRHY
Vítěz kategorie: Glatzová & Co., s.r.o.

TELEKOMUNIKACE A MÉDIA
Vítěz kategorie: PIERSTONE s.r.o., advokátní kancelář

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ
Vítěz kategorie: Čermák a spol.

PRÁVO INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ
Vítěz kategorie: ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY
Vítěz kategorie: MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

PRACOVNÍ PRÁVO
Vítěz kategorie: ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

TRESTNÍ PRÁVO
Vítěz kategorie: Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.

FIREMNÍ COMPLIANCE
Vítěz kategorie: Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář

DAŇOVÉ PRÁVO
Vítěz kategorie: Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

ENERGETIKA A ENERGETICKÉ PROJEKTY
Vítěz kategorie: ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

LOGISTIKA A DOPRAVNÍ STAVBY
Vítěz kategorie: Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.

Zvláštní kategorie

REGIONÁLNÍ PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU
Vítěz kategorie: Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

ČESKÁ FIRMA NA MEZINÁRODNÍCH TRZÍCH
Vítěz kategorie: DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO BONO / CSR
Vítěz kategorie: Projekt UNIque Law (společný projekt advokátních kanceláří ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o., tdpA – Trojan, Doleček a partneři, advokátní kancelář s.r.o. a PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář)

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.

Lev ve světě práva

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. byla založena v roce 1990 jako volné sdružení advokátů. Od svého založení si tato kancelář vybudovala pevné místo na českém trhu. Advokátní kancelář má pracoviště v Praze a Hradci Králové, přičemž na poskytování právních služeb a provozu advokátní kanceláře se podílí v současné době okolo 50 pracovníků. Z tohoto počtu odborný tým advokátní kanceláře tvoří spolu s partnery dalších 22 advokátů a advokátních koncipientů. Profesní tým advokátní kanceláře tvoří významní odborníci, kteří pravidelně publikují v odborných časopisech a působí jako zkušení a aktivní členové v orgánech předních institucí a věnují se přednáškové činnosti, zvláště pro odbornou veřejnost. Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. je tradiční česká kancelář poskytující kvalitní, prakticky orientovanou právní službu významným klientům v soukromé i veřejné sféře. Tento rok slaví kancelář 30leté výročí a od svého založení shromáždila know-how, které je svým rozsahem i kvalitou v českém prostředí unikátní.

Advokátní kancelář se specializuje především na trestní, mediální, sportovní, ústavní právo, obchodní právo – fúze/akvizice, transformace a reorganizace, zdravotní právo, správní právo, daňové právo, dále na soudní agendu včetně arbitráží. Nedílnou součástí kanceláře je rovněž insolvenční tým, vedený insolvenčním správcem, JUDr. Janem Malým, který si v roce 2013 prohloubil kvalifikaci a složil zkoušky insolvenčního správce se zvláštním povolením. V roce 2019 tuto pozici úspěšně obhájil. Logickým vyústěním dlouhodobé historie a tradice v poskytování právních služeb v oblasti insolvence bylo založení dceřiné společnosti advokátní kanceláře, společnosti s ručením omezeným HJF Insolvenční. Tato společnost je jedním ze zakládajících společníků VPI CZ, v.o.s. – Vše Pro Insolvenci. Tato společnost je veřejná obchodní společnost, která se specializuje na poskytování služeb v oblasti insolvence. Specifická specializace insolvenčního správce se zvláštním povolením pak přímo předurčuje naši společnost pro výkon ve velkých a zvláště složitých insolvenčních řízeních.

Rovněž v oblasti ústavního práva, zejména zastupování před Ústavním soudem, zpracování a podání ústavních stížností má kancelář velké procento úspěšnosti. Kancelář také zaznamenala úspěchy v obhajobách v rozsáhlých trestních věcech s celorepublikovými přesahy. Od roku 2012 do současnosti se kancelář pravidelně umisťuje v prestižní soutěži Právnická firma roku jako velmi doporučovaná či doporučovaná kancelář především v těchto kategoriích: Trestní právo, Regionální právnická firma roku, Řešení sporů a arbitráže a Daňové právo. V roce 2016 se kancelář stala vítězem soutěže Právnická firma roku 2016 v kategorii: Regionální právnická firma roku. V roce 2019 a 2020 Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. slavila úspěch v podobě vítězství v soutěži Právnická firma roku v kategorii: Logistika a dopravní stavby.

Velice důležitou profesní odborností, kterou disponují zástupci naší advokátní kanceláře v oblasti správního práva, je schopnost erudovaně uplatňovat práva klientů v rámci správního soudnictví, tedy v rámci žalob proti rozhodnutím orgánů veřejné správy. Advokátní kancelář se v tomto ohledu věnuje obraně klientů proti rozhodnutím příslušných orgánů především v oblasti daňové či oblasti jiných povinných odvodů. V roce 2013 JUDr. Ondřej Moravec, Ph.D., partner naší kanceláře, obsadil 2. místo v prestižní soutěži Právník roku, kategorie Talent roku, s prací na téma: Není daně bez zákona?

Právní služby jsou nabízeny především na území České republiky, v zemích EU a v případě potřeby lze zajistit poskytnutí právní služby i jinde v zahraničí. K tomu slouží aktivní členství kanceláře v nadnárodním sdružení ABL (Alliance of Business Lawyers). Aby kancelář byla schopna zaručit pro své klienty co nejkvalitnější právní servis, spolupracuje s dalšími externími odborníky, zejména se specializovanými advokáty, auditory, daňovými poradci, soudními znalci, tlumočníky a notáři. Zároveň je kancelář členem Czech Service International (CSI), aliance předních českých soukromých společností v oblasti služeb. Toto členství pomáhá zprostředkovat klientům služby v oblasti: fúzí/akvizic, pojištění, marketingu a daňové oblasti. Tímto Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. vytváří sít komplexních služeb pro své klienty. Advokátní kancelář je zároveň, prostřednictvím svých zástupců, aktivním členem několika významných institucí a jejich odborných sekcí. Rádi bychom Vás upozornili alespoň na některé z nich. JUDr. Pavel Fráňa je rozhodcem u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Zároveň se JUDr. Pavel Fráňa aktivně věnuje mediaci a je rovněž jedním ze zapsaných mediátorů v rejstříku Ministerstva spravedlnosti. JUDr. Jiří Hartmann je místopředsedou odvolací kárné komise České advokátní komory. JUDr. Jiří Janeba je členem České advokátní komory: členem Kontrolní rady ČAK, regionálním představitelem ČAK ve Východočeském regionu, zkušebním komisařem u advokátních zkoušek a od roku 2018 je JUDr. Jiří Janeba aktivním rozhodcem Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR.

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. je špičková česká kancelář poskytující kvalitní, prakticky orientovanou právní službu významným klientům v soukromé i veřejné sféře, v České republice i v zahraničí. Zároveň je advokátní kancelář uznávána a oceňována odbornou veřejností, známa mezi laickou veřejností a kladně vnímána advokátním stavem.

Regionální význam

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. je kanceláří, která má své původní kořeny ve východočeském kraji, konkrétně v Hradci Králové, kde byla v r. 1990 založena. I z toho důvodu je emblém advokátní kanceláře shodný se znakem Statutárního města Hradec Králové. I po založení pražské pobočky, která je dnes hlavním střediskem advokátní kanceláře, si hradecká pobočka udržela po celou 30letou historii advokátní kanceláře svůj velký regionální význam. Již dlouhá léta je hradecké pracoviště advokátní kanceláře zároveň regionálním pracovištěm advokátní komory. Zakladatel kanceláře a bývalý společník, JUDr. Milan Jelínek, vykonával dlouhodobě funkci regionálního představitele České advokátní komory. Pomyslnou štafetu po něm převzal JUDr. Jiří Janeba, který je partnerem Advokátní kanceláře Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. Z hradeckého pracoviště se tak provádí organizování činnosti advokátů Královéhradeckého a Pardubického kraje. Do dnešní doby hradecké pracoviště zároveň působilo pro regionální veřejnost jako místo poskytování bezplatné právní pomoci.

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o., prostřednictvím JUDr. Jana Malého, se zároveň aktivně účastní samosprávy východočeských insolvenčních správců, kde jmenovaný zaujímá pozici člena představenstva spolku.

Hradecké pracoviště Advokátní kanceláře Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. poskytuje právní služby ve všech základních odvětvích práva a s advokáty, koncipienty a administrativním personálem představuje jedno z největších regionálních advokátních pracovišť východočeského kraje.

Výraznou proměnou prošla pobočka Advokátní kanceláře Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. v Hradci Králové v roce 2017, kdy se přestěhovala do nových prostor na Malém náměstí v Hradci Králové. Historie předmětného městského domu sahá až do roku 1584 a rovněž je ve východočeském regionu přezdíván jako Nová radnice, kdy v polovině 19. století byla dostavena charakteristická věž s hodinami, která v současné době hrdě nese znak Statutárního města Hradec Králové, který je shodný s emblémem advokátní kanceláře. 24. května 2017 proběhlo slavnostní otevření nové pobočky Advokátní kanceláře Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. v Hradci Králové. Otevření se zúčastnili nejen nejvýznamnější zástupci města Hradec Králové, ale také zástupci ČAK, justice a samozřejmě klientské veřejnosti. Tímto krokem advokátní kancelář odstartovala novou etapu své historie, kdy vytvořila reprezentativní prostory pro své pracovníky, klientskou veřejnost a stala se tak čelní advokátní entitou regionu.

Ke konci roku 2019 se Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. spojila s Advokátní kanceláří Janeba, s.r.o. JUDr. Jiří Janeba vstoupil do společnosti s celým svým dosavadním týmem a v kanceláři zastává pozici partnera. Tímto spojením se kancelář stala největší regionální kanceláří v Královéhradeckém kraji.

2016 právnická firma roku

2019 právnická firma roku

2020 právnická firma roku

Naše nejvýznamnější ocenění

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. je vítězem soutěže Právnická firma roku 2016 v kategorii: Regionální právnická firma roku.

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o., je vítězem soutěže Právnická firma roku 2019 a 2020 v kategorii: Logistika a dopravní služby.

HARTMANN
JELÍNEK
FRÁŇA
a partneři

Advokátní kancelář
Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.

Sokolovská 5/49
186 00 Praha 8

Tel.: +420 225 000 400
e-mail: recepcepha@hjf.cz

www.hjf.cz

Náš tým

JUDr. Jiří Hartmann, advokát

JUDr. Jiří Hartmann je absolventem Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kde v roce 1987 získal titul doktora práv. Absolvoval stáž ve Velké Británii, Spojených státech amerických a v Austrálii. Od počátku své kariéry se věnuje advokacii a jeho praxe se zaměřuje na obchodní právo, fúze a akvizice, finanční a bankovní právo, investiční právo a likvidace. JUDr. Jiří Hartmann je zakládajícím členem sdružení advokátů založeného v roce 1990, které v krátké době po svém vzniku zaujalo rozsahem poskytovaných právních služeb významné místo v České republice a v současné době odborností, růstem počtu advokátů a dalších právních odborníků patří dnes na trhu advokátních služeb na přední místo na českém i zahraničním trhu. JUDr. Jiří Hartmann je dále místopředsedou odvolací kárné komise České advokátní komory, členem Sekce pro advokátní tarif České advokátní komory, prezidentem Czech Service International a dále působí v řadě představenstev a dozorčích rad akciových společností.

JUDr. Pavel Fráňa, advokát

JUDr. Pavel Fráňa je absolventem Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a je jedním z partnerů Advokátní kanceláře Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. V této advokátní kanceláři působí již od roku 1996 a ve své praxi se zaměřuje na obchodní právo, finanční právo, právo cenných papírů, mediální právo a mezinárodní právo. V průběhu své praxe mimo jiné poskytoval právní služby při akvizici a reorganizaci dvou největších privátních televizí v České republice, zastupoval řadu významných klientů ve sporech u soudů obecných, rozhodčích i u Mezinárodního rozhodčího soudu Mezinárodní obchodní komory ve Francii (International Chamber of Commerce – ICC). Od roku 2004 je JUDr. Pavel Fráňa aktivním rozhodcem Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. Získal ocenění „Best Lawyer of the Year 2009“ v oblasti procesního práva, rozhodčího řízení a mediace. JUDr. Pavel Fráňa je rovněž zapsaným mediátorem v rejstříku Ministerstva spravedlnosti. Hovoří plynně anglicky a italsky.

JUDr. Jan Malý, advokát

JUDr. Jan Malý je absolventem Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kde získal magisterský titul v roce 2000 a titul doktora práv v roce 2003. Od samého počátku své kariéry se věnuje advokacii, přičemž se jeho praxe zaměřovala a zaměřuje především na oblast trestního práva a práva insolvenčního. V roce 2013 složil zkoušky pro insolvenčního správce se zvláštním povolením. V roce 2019 tuto pozici úspěšně obhájil. Zároveň je JUDr. Jan Malý ohlášeným společníkem společnosti VPI CZ v.o.s. – Vše Pro Insolvenci. Od roku 2013 se stal JUDr. Jan Malý partnerem advokátní kanceláře.

JUDr. Ondřej Moravec, Ph.D., advokát

JUDr. Ondřej Moravec, Ph.D., je advokátem v Advokátní kanceláři Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. od roku 2009. Absolvoval Právnickou fakultu MU v Brně, kde vedle magisterského studia absolvoval též doktorské studium v oboru ústavní právo a státověda. V advokátní praxi se zaměřuje zejména na oblasti daňového práva, správy dotací, správního soudnictví a školského práva. Je zakládajícím členem Unie daňových poplatníků a členem sekce pro veřejné právo České advokátní komory. Pravidelně vystupuje na konferencích a seminářích a je autorem či spoluautorem čtyř knih a několika desítek odborných článků.

JUDr. Andrea Vejběrová, Ph.D., advokátka

JUDr. Andrea Vejběrová, Ph.D. je absolventkou Právnické fakulty Univerzity Karlovy, kde absolvovala také doktorské studium zaměřené na trestní právo a kriminologii. V této advokátní kanceláři působí od roku 2006, od roku 2007 jako advokátní koncipient, od roku 2010 jako advokát. Ve své advokátní praxi se specializuje především na obhajobu trestných činů hospodářských a majetkových a dále na spornou agendu týkající se obchodních závazkových vztahů. Dále se věnuje problematice restitucí dle zákona o půdě. Je členkou Sekce pro trestní právo České advokátní komory.

JUDr. Jiří Janeba, advokát

JUDr. Jiří Janeba je absolventem Právnické fakulty MU v Brně, kde vedle magisterského studia absolvoval též doktorské studium v oboru obchodního práva. V advokátní praxi se zaměřuje zejména na oblasti obchodního práva, korporátního práva, fúzí a akvizic. Je členem České advokátní komory: členem Kontrolní rady ČAK, regionálním představitelem ČAK ve Východočeském regionu, zkušebním komisařem u advokátních zkoušek a od roku 2018 je JUDr. Jiří Janeba aktivním rozhodcem Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR.

LEV VE SVĚTĚ PRÁVA

Člen mezinárodního sdružení Alliance of Business Lawyers

Vítěz soutěže Právnická firma roku 2016 v kategorii: Regionální právnická firma roku

Vítěz soutěže Právnická firma roku 2019 a 2020 v kategorii: Logistika a dopravní služby

Praha
Sokolovská 5/49, 186 00 Praha 8
Tel.: 225 000 400
E-mail: recepcepha@hjf.cz

Hradec Králové
Malé náměstí 124, 500 03 Hradec Králové
Tel.: 495 534 081
E-mail: recepcehk@hjf.cz

HARTMANN
JELÍNEK
FRÁŇA
a partneři

2016 právnická firma roku
2019 právnická firma roku
2020 právnická firma roku

ABL

K novele zákona o ochraně spotřebitele

Dne 1. července 2020 nabyl účinnosti zákon č. 238/2020 Sb., jímž se mimo jiné mění zákon o ochraně spotřebitele a spolu s ním i další související zákony (dále také jen „novela").

Novela navazuje na významné rozšíření předmětu a rozsahu úpravy zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v platném a účinném znění (dále také jen „ZOS"), k němuž došlo z důvodu adaptace českého právního řádu na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2017/2394 ze dne 12. prosince 2017 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování právních předpisů na ochranu zájmů spotřebitelů a o zrušení nařízení (ES) č. 2006/2004 (dále též jen „nařízení").

Motivem adaptační právní úpravy, jak je deklarován v preambuli nařízení i v důvodové zprávě novely, je v obecné rovině snaha o posílení důvěry spotřebitelů prostřednictvím efektivnější vymahatelnosti pravidel na jejich ochranu.[1] Harmonizace právní úpravy má také za cíl vytvořit podmínky pro účinnou spolupráci při vymáhání právních předpisů příslušnými dozorovými orgány.[2] Výrazem snahy zákonodárce o zefektivnění spolupráce příslušných orgánů,[3] a to napříč členskými státy Evropské unie, je mimo jiné zakotvení nové části 7 zákona o ochraně spotřebitele, jež upravuje působnost správních orgánů při přeshraniční spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele a oprávnění některých dalších subjektů.

V rámci adaptace národního práva na nařízení EU novela zakotvuje některé nové sankční pravomoci dozorových orgánů, a to zejména v § 24 ZOS. Rozšířen je také rejstřík zákonných povinností výrobců, dovozců, dodavatelů, podnikatelů a jiných povinných subjektů, jak jsou tyto kategorie definovány v příslušných ustanoveních ZOS (srov. § 2 odst. 1).

Ruku v ruce s posílením pravomocí dozorových orgánů přináší adaptační úprava nové sankční mechanismy pro potírání deliktního jednání, jež je v rozporu s právními předpisy Evropské unie na ochranu zájmů spotřebitelů, a které poškodilo, poškozuje nebo může poškodit společné zájmy spotřebitelů s bydlištěm v jiném členském státě.

Jedním z nástrojů k posílení vymahatelnosti pravidel na ochranu spotřebitele je vymezení nových skutkových podstat v § 24 odst. 14 až 16 ZOS, jež navazují na rozšíření pravomocí příslušných orgánů požadovat údaje, informace nebo dokumenty nezbytné ke zjištění protiprávního jednání jakož i toho, kdo jej spáchal. Přestupku se tak dle § 24 odst. 14 ZOS nově dopustí ten, kdo neposkytne příslušnému orgánu součinnost požadovanou v souladu s § 24g ZOS.

Poruší-li právnická nebo podnikající fyzická osoba povinnost spočívající v odstranění nebo znepřístupnění protiprávního obsahu informací na on-line rozhraní, jež jí byla uložena rozhodnutím vydaným dle § 24i ZOS, naplní znaky skutkové podstaty přestupku zakotveného nově v § 24 odst. 15 ZOS. Řečená skutková podstata je formulovaná alternativně a dopadá i na případy porušení povinnosti uložené rozhodnutím, jež správní orgán vydal dle § 24h ZOS, a kterým nařídil, aby se osoba zdržela protiprávního jednání.

Pokud hrozí riziko závažné újmy společným zájmům spotřebitelů, a současně jejich ochrany nelze dosáhnout jinak, může příslušný orgán rozhodnutím vydaným v souladu s § 24i odst. 2 ZOS uložit poskytovateli služby informační společnosti, aby v případě zjištění protiprávního obsahu ukládaných informací nebo protiprávního jednání neprodleně odstranil, nebo až do doby zjednání nápravy omezil přístup nebo znepřístupnil takové informace, případně aby zobrazil varování pro spotřebitele přistupující k on-line rozhraní. Porušení takovéto povinnosti pak zakládá odpovědnost poskytovatele služby informační společnosti za přestupek ve smyslu § 24 odst. 16 ZOS.

Za uvedené přestupky může být dozorovým orgánem uložena pokuta, u které činí horní sazba 500 tisíc korun za přestupek dle § 24 odst. 14 ZOS nebo až 5 milionů za přestupky nově vymezené v § 24 odst. 15 a 16 ZOS.

Novela také vymezuje ústřední styčný úřad, jímž je dle nového § 24a odst. 1 ZOS Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, orgány příslušné pro vymáhání konkrétních právních předpisů EU uvedených v příloze nařízení (EU) 2017/2394 a dozorové pravomoci ve vztahu k vymáhání povinností stanovených v adaptovaném nařízení, jež dosud nejsou v našem právním řádu zakotveny.

Nová adaptační právní úprava vymezuje rovněž proces udělování oprávnění spotřebitelským organizacím poskytovat orgánům příslušným pro vymáhání dodržování právních předpisů Evropské unie na ochranu zájmů spotřebitelů jmenovaným členskými státy Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Evropské komisi externí varování týkající se podezření na protiprávní jednání uvnitř Unie a případně též související informace. Stejné oprávnění bude mít ze zákona též Evropské spotřebitelské centrum České republiky.

Závěr

Je zřejmé, že předestřená adaptační právní úprava s sebou přináší nejen nové povinnosti, ale i pravomoci dozorových orgánů, a potažmo také mechanismy citelného postihu v případě jejich porušení.

S ohledem na uvedené proto doporučujeme věnovat této oblasti náležitou pozornost s cílem vyvarovat se možných porušení zákona a negativních konsekvencí z toho vyplývajících. ●

Mgr. Monika Gardlíková, advokátka
Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Rödl & Partner

Poznámky:

1. Srov. nařízení EU č. 2017/2394, preambule, bod 2.
2. Důvodová zpráva k zákonu č. 238/2020 Sb., s. 2.
3. Příslušnými orgány se rozumí správní orgány příslušné k uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2394 ve smyslu jeho čl. 3 bodu 1, a jejich výčet je obsažen v novém § 24d odst. 2 ZOS. Působnost příslušných orgánů pak blíže vymezuje Příloha 3 ZOS.

Rödl & Partner

ČÍSLA SEŘADÍME JAKO NIKDO

2020 právnická firma roku

Právnická firma roku 2012–2020

Jsme Právnická firma roku v oboru daňového práva podeváté v řadě.

Jsme Velmi doporučovaná kancelář v oboru logistiky a dopravních staveb.

Děkujeme za Vaši důvěru.

www.roedl.com/cz

Compliance program a podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu

Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen „TOPO"), zavedl do českého práva poprvé trestní odpovědnost právnických osob a řeší řadu specifických otázek ve vztahu k trestné činnosti páchané těmito subjekty.

S ohledem na zvláštní povahu právnických osob umožňuje i speciální případ vyvinění se z trestní odpovědnosti v § 8 odst. 5 TOPO. Tato možnost byla do TOPO zařazena novelou z roku 2016 a nyní v návaznosti na ni jsou trestní předpisy novelizovány zákonem č. 333/2020 Sb., zavádějícím zejména možnost podmíněného upuštění od výkonu zbytku trestu.

Diskutované ustanovení § 8 odst. 5 TOPO umožňuje, aby se právnická osoba zprostila trestní odpovědnosti, pokud vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možné spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu v zákoně uvedenými osobami zabránila. Dle metodické analýzy Nejvyššího státního zastupitelství se pod tímto pojmem rozumí ze strany právnických osob „tvorba, uplatňování a prosazování praktických opatření, přičemž jejich smyslem je zvládnout rizika vyvolávající, usnadňující nebo podporující páchání trestných činů, které mohou být právnické osobě přičítány".[1] V praxi je tento postup nejčastěji označován pod jednotným termínem „compliance systém / program". Možnost implementace compliance programu významně rozšířila možnosti právnické osoby k zabránění vlastní trestní odpovědnosti, když do zavedení tohoto instrumentu bylo vyvinění právnické osoby možné za použití § 8 odst. 2 písm. b) TOPO. Toto ustanovení nicméně vyviňovalo právnickou osobu tehdy, dopustil-li se trestněprávně relevantního jednání zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení a pokud právnická osoba učinila nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení následků spáchaného trestného činu. Program compliance namísto toho slibuje vyvinění právnické osoby v rozsahu celého ustanovení § 8 TOPO.

Implementace compliance programu

Zcela zásadní je, že program compliance nespočívá v pouhém formálním přijetí sady dokumentace ze strany vedení právnické osoby, např. ve formě interních směrnic, ale je nutná jeho skutečná implementace, zajištění efektivity a vymáhání jeho dodržování. Pouze tak může dojít k vyvinění se z trestní odpovědnosti ve smyslu § 8 odst. 5 TOPO. Na tomto závěru se již nyní shoduje nejen komentářová literatura,[2] z níž lze tento závěr zjevně dovodit, ale zejména rozhodovací praxe Nejvyššího soudu.[3]

Z tohoto důvodu bude zásadní zejména prokázání skutečnosti, že právnická osoba dle § 8 odst. 5 TOPO „vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat", aby spáchání protiprávního činu zabránila. Je přitom nabíledni, že splnění této podmínky bude nutné posuzovat vždy případ od případu, a že nelze stanovit jednotné a jednoduché vodítko pro všechny právnické osoby bez rozdílu. Druhou okolností pak je, že podmínky pro exkulpaci z trestní odpovědnosti musejí být splněny již v době spáchání přičitatelného trestného jednání,[4] tj. opatření compliance programu musí být zavedeny dostatečně předem; již proto je tedy dobré se zavedením compliance programu neotálet. Zmiňovaná metodická analýza Nejvyššího státního zastupitelství, z níž lze pro účely praktického zavádění compliance programů také vycházet, upřesňuje několik hledisek, které bude třeba posoudit ve vzájemných souvislostech a kontextu situace: hledisko materiální, časové, personální, potentní, procesní a funkční – v detailech lze odkázat na samotnou metodiku, která tato hlediska rozvádí detailněji. Sama metodika již podstoupila i kritický náhled, který byl publikován např. v článku Vladimíra Pelce v časopisu Bulletin advokacie.[5]

Nastavení compliance opatření tak, aby ideálně pokrývala nejširší možné (relevantní) spektrum rizik, vede k nastavení tzv. compliance management systému (CMS), o němž hovoří výše citovaná metodika Nejvyššího státního zastupitelství. CMS je nyní, dle této metodiky, fakticky reálný požadavek na splnění podmínky vyvinění právnické osoby dle § 8 odst. 5 TOPO. CMS ve zkratce předpokládá souhru opatření compliance programu, které mají rozličné funkce; tyto funkce jsou dle metodiky v zásadě tři, a to preventivní, detekční a reaktivní. Tato opatření by měla být relevantní ke kontextu právnické osoby a mělo by jich být aplikováno odpovídající množství; ideálně tak, aby pokryla všechny tři zmíněné funkce. Mezi preventivní opatření patří např. důkladné prověřování uchazečů o zaměstnání (zaměstnanci coby lidský faktor jsou jednoznačně rizikovým faktorem korporací), popř. prověřování třetích subjektů – obchodních partnerů, mezi detekční opatření pak např. různé anonymní linky pro nahlašování nevhodného jednání[6] a mezi reaktivní opatření pak např. ochrana whistleblowerů a další.

Podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu a úprava trestního příkazu

Jak bylo zmíněno, ustanovení § 8 odst. 5 TOPO je součástí českého právního řádu již delší dobu, když do zákona bylo vtěleno novelou z roku 2016. Nyní však byla schválena další novela TOPO, zákon č. 333/2020 Sb., který do ustanovení § 22a TOPO zavedl možnost podmíněného upuštění od zbytku výkonu trestu. Ve vztahu k tématu CMS, resp. obecněji compliance opatření, je relevantní jeho první odstavec: „Po výkonu poloviny trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu plnění veřejných zakázek nebo účasti ve veřejné soutěži nebo zákazu přijímání dotací a subvencí může soud podmíněně upustit od výkonu jeho zbytku, jestliže odsouzená právnická osoba v době výkonu trestu svou další činností prokázala, že dalšího výkonu tohoto trestu není třeba, zejména pokud doloží účinný soubor opatření zajišťujících dodržování právních norem a směřujících k předcházení trestné činnosti včetně provedených nápravných opatření vedoucích k zamezení rizika opětovného spáchání stejné nebo podobné trestné činnosti, za kterou byla odsouzena."

Ve druhém odstavci je pak upraveno stanovení zkušební doby na jeden rok až na deset let, nikoliv však na dobu kratší než zbytek trestu (konečně ve třetím odstavci se najisto staví přiměřené použití § 91 odst. 1 až 3 trestního zákoníku). Dosud se přitom pro trest zákazu činnosti aplikovala obecná úprava trestního zákoníku, což vzbuzovalo výkladovou

VCV VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ

Váš specialista na:

- corporate governance
- fúze a akvizice
- pracovní právo
- řešení sporů

ŠPIČKOVÁ KVALITA PRÁVNÍCH SLUŽEB

VYSOKÁ ODBORNOST VŠECH ČLENŮ TÝMU

DLOUHOLETÁ ZKUŠENOST

OSOBNÍ VZTAH S KLIENTY A POROZUMĚNÍ JEJICH POTŘEBÁM

Váš partner na právním poli

Pomáhejte s námi. Podpořte náš PRO BONO projekt

Děti bez dluhů

www.detibezdluhu.cz

VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.
Husova 242/9, 110 00 Praha 1

T: (420) 222 220 775
F: (420) 222 220 804
E: info@vcv.cz

WWW.VCV.CZ

nejistotu zejména ohledně maximální délky zkušební doby. U trestů zákazu plnění veřejných zakázek nebo účasti ve veřejné soutěži a zákazu přijímání dotací a subvencí nebyl tento institut dosud upraven vůbec. Nově tak bude v těchto otázkách jasněji.

Pro aplikaci ustanovení § 22a TOPO vyvstává několik otázek. Jednou z nich může být, kdy by právnická osoba měla s implementací důsledného compliance programu začít. K tomu lze obecně uvést, že aby se právnické osoby vyhnuly nařčení z účelovosti a pouhého formalismu opatření, bude vhodné, když právnická osoba implementuje vhodná opatření co nejdříve po odsouzení. Při návrhu na podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu se pak totiž může prokázat historií aplikace jednotlivých opatření, školení, a dalších. Do doby uplynutí poloviny výkonu trestu a navazující žádosti o upuštění od výkonu jeho zbytku bude navíc vhodné a důvodné mnohá opatření revidovat, aktualizovat, zmodernizovat, resp. doplnit, aby bylo patrné, že CMS právnická osoba skutečně „žije". Právnická osoba by totiž v návrhu na podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu měla důvodnost takového návrhu doložit, tj. prokázat, že došlo nejen k zavedení (nových, dalších) opatření compliance programu, ale že jsou tato opatření přiměřená, dostačující a efektivní.

Další otázkou je zaměření takových (nových) compliance opatření. Je totiž zřejmé, že bude záležet na povaze právnické osoby, zda a do jaké míry nakládá např. s finančními prostředky či hmotným majetkem, kolik má zaměstnanců aj. Výše citovaná metodika s kontextem právnické osoby pracuje, z povahy věci ale nabízí pouze vodítka a v praxi bude hranice mezi dostatečností a nedostatečností různých opatření zřejmě nečitelná. Bude-li právnická osoba již pro trestný čin odsouzena, bude však muset, slovy ustanovení § 22a TOPO, doložit soubor opatření k zamezení rizika opětovného spáchání „stejné nebo podobné trestné činnosti". Domníváme se, že výklad pojmu „stejná" trestná činnost nebude v praxi činit potíže – mělo by se tedy jednat o povahově totéž jednání, které by následně vedlo k potrestání za tentýž trestný čin. Pojem „podobná" trestná činnost nicméně může v praxi skýtat výkladové obtíže. Lze se domnívat, že by se mělo jednat tedy nejen o totéž jednání zařaditelné pod totožnou skutkovou podstatu, ale rovněž i jednání, které je ve vzájemném vztahu speciality (např. vražda vs. obecné ohrožení dle § 272 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku), případně se jedná o složené skutkové podstaty (např. loupež). Může se patrně objevit i názor, že by se mělo jednat o trestnou činnost ve stejné hlavě trestního zákoníku, jako v případě jednání, za které již tedy byla právnická osoba potrestána (jako „podobné" by tak mohly být shledávány např. všechny trestné činy proti majetku [hlava V trestního zákoníku]), jakkoliv tento výklad je dle našeho názoru až příliš rozšiřující a je zřejmé, že např. trestné činy zpronevěry a pletichy v insolvenčním řízení, byť jsou ve stejné hlavě trestního zákoníku, si vzájemně podobné nejsou. Pojmy „stejná nebo podobná trestná činnost" tak bude v praxi třeba vyjasnit až výkladem a rozhodovací činností soudů.

Nabízí se pak, bude-li se chtít právnická osoba domoci podmíněného upuštění od výkonu zbytku trestu, že bude vyvíjet i jinou činnost, než na poli implementace CMS – zákon č. 333/2020 Sb. totiž hovoří o tom, že právnická osoba musí prokázat, že „svou další činností prokázala, že dalšího výkonu tohoto trestu není třeba, zejména pokud doloží…". Je tedy zřejmé, že compliance program není jedinou cestou, jak se domoci takového upuštění od výkonu zbytku trestu. Ona případná další opatření spadající pod „další činnost" právnické osoby se pak dle našeho názoru budou odvíjet od kontextu situace, trestné činnosti, za kterou byla právnická osoba potrestána a od možností, které právnická osoba objektivně má. V případě, že právnická osoba byla potrestána např. za zpronevěru, může být příznivým krokem i transparentnější kontraktace; v případě odsouzení za trestný čin zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě by pak mohla být příznivým znakem změna okruhu spolupracovníků, absence jakýchkoliv pochybností při zadávacích řízeních aj. Nelze vyloučit ani pro bono činnost, zapojení se do charitativních projektů, sponzoring sportovních klubů a další aktivity, které mohou ve svém důsledku a součtu svědčit o tom, že právnická osoba svého činu lituje, nepříznivé důsledky napravuje a její působení je nyní žádoucí.

Otázek k další diskusi je ve vztahu k diskutované novele trestních předpisů mnohem více, nabízí se například i přiměřené použití § 91 odst. 1 až 3 trestního zákoníku, který hovoří např. o možnosti stanovení dohledu nad odsouzeným; bylo by jen spekulací dovozovat, kdo a jak kompetentně by byl schopen nad právnickou osobou dohlížet. Další otázkou je použitelnost § 91 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku a tam odkazovaných přiměřených opatření dle § 48 odst. 4 téhož zákona – v úvahu takto patrně přichází pouze veřejná omluva či přiměřené zadostiučinění poškozenému, případně úhrada dlužné částky [§ 48 odst. 4 písm. i), j), k) trestního zákoníku]. Až praxe ukáže, do jaké míry bude ustanovení § 91 odst. 1 až 3 trestního zákoníku přiměřeně užíváno.

Jakkoliv není cílená aplikace compliance opatření součástí českého právního řádu dlouho, představují tato opatření možnost vyvinění právnické osoby z trestní odpovědnosti. S ohledem na tresty, které právnickým osobám dle zákona o trestní odpovědnosti právnických osob hrozí, je třeba těmto opatřením věnovat zvýšenou pozornost a reálně je udržovat živá. Dle novely trestních předpisů (zákona č. 333/2020 Sb.) je upřesněno, za jakých podmínek může dojít k podmíněnému upuštění od zbytku výkonu trestu, přičemž se počítá právě i s působením fungujícího compliance programu; jakkoliv aplikace institutu upuštění od zbytku výkonu trestu skýtá mnohé otázky, které bude třeba v praxi zodpovědět. ●

JUDr. Lukáš Duffek, advokát, Partner
JUDr. Ondřej Brožek, advokát, Associate
Mgr. Linda Coufalová, advokátní koncipient, Junior Lawyer
ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

ROWAN LEGAL

Poznámky:

1. Metodická analýza Nejvyššího státního zastupitelství ČR. Aplikace § 8 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ze dne 14. 8. 2018.
2. Srov. komentář k § 8 TOPO in Šámal, P. a kol. Trestní odpovědnost právnických osob. Komentář. 2. vydání. Praha C. H. Beck, 2018.
3. Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 2. 2019, sp. zn. 7 Tdo 110/2019.
4. Srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 6. 3. 2017, sp. zn. 6 To 7/2017.
5. Srov. Pelc, V. Kritika nové metodiky nejvyššího státního zastupitelství k trestní odpovědnosti právnických osob a obrácené důkazní břemeno, Bulletin advokacie, 2018, č. 11, str. 40–43.
6. Srov. k tomu novou směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. 10. 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, označovanou též jako „směrnice o whistleblowingu", která má být členskými státy Evropské unie transponována do prosince roku 2021.

ZCH Legal

Vše o
FRANCHISINGU
na 184 stranách

Family office v pojetí rodin Porsche a Baťa

Čeští podnikatelé mají dnes, navzdory aktuálně nelehké situaci, všechny podmínky k tomu, aby v domácím prostředí zajistili držbu, správu a zejména ochranu svého majetku takovým způsobem, který byl dříve myslitelný pouze v nejvyspělejších západních ekonomikách, tedy k tomu, aby vytvořili fungující systém pravidel a vztahů pro správu svého majetku a svého podnikání, který se označuje jako family office.

Pomáhají jim k tomu nejen nové instituty občanského práva, jako je svěřenský fond či rodinná nadace, ale také dobře aplikovatelné zkušenosti ze zahraničí. Tento souhrn velmi účinných a osvědčených řešení ochrany a správy rodinného bohatství a hodnot našel uplatnění nejen v rodinách celosvětově známých podnikatelských špiček, jako jsou například rodina Porsche nebo rodina Tomáše Bati, ale mají smysl pro každou větší rodinnou firmu.

Od ekonomické recese na podzim roku 2008 jsme až do vypuknutí pandemie COVID-19 zažívali velmi příjemné období hospodářského růstu. Tato ekonomická expanze jednoznačně prospěla i česko-slovenským podnikatelům budujícím své rodinné podniky. Aktuálně nastalá situace tak může představovat test připravenosti těchto firem na ekonomické zpomalení i nastavených pravidel ochrany privátních aktiv.

V posledních několika letech evidujeme podstatně zvýšený zájem úspěšných podnikatelů o řešení, která by jim nashromážděný majetek pomohla ochránit před možnými negativními vlivy ekonomických i obchodních komplikací či rodinných bouřek. V řadě případů však zůstalo pouze u rozhlížení se, neboť se řešily jiné priority související s expanzí a růstem. Nastalá pandemická situace se však nyní stává přirozeným katalyzátorem urychleného dotažení těchto úvah o ochraně majetku.

Česká republika jako základna pro family office i zahraničních rodin

V tomto kontextu je třeba připomenout, že v roce 2014 začalo v České republice platit nové civilní právo ve formě nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích. Tyto kodexy u nás velmi pozitivně redefinovaly podnikatelské prostředí a přinesly do našeho právního řádu možnosti efektivní výstavby a správy holdingových struktur a dalších forem family office v parametrech, které byly do té doby myslitelné pouze v zemích, jako jsou Lucembursko, Švýcarsko, Nizozemsko nebo Velká Británie. Do našeho povědomí se tak dostaly na západě velmi oblíbené akciové společnosti s proměnným základním kapitálem typu SICAV, ale také revoluční institut svěřenského fondu a rodinné nadace.

Rodinný majetek je pro mnohé podnikatele to nejcennější, co vybudovali. Chtějí mít proto jistotu, že s ním bude vždy nakládáno podle nejlepších současných standardů.

Čeští podnikatelé mají tedy dnes možnost vytvořit v domácím prostředí robustní struktury pro držbu, správu a ochranu svého majetku, tedy family office. Tato struktura může sloužit různým účelům od možností efektivní správy finančních prostředků, přes investice do nemovitostí či jiného majetku až po distribuci bohatství k rodinným příslušníkům, včetně zajištění transferu majetku na další generace způsobem, který se označuje jako tzv. šlechtický standard. Jeho podstatou je eliminace rozdrobení strategického majetku rodiny v dalších generacích (ať již formou nevydařených sňatků či neřiditelným přechodem v rámci dědictví) tak, aby mohl nadále podporovat blízké, věrné a potřebné.

V tomto směru je možné sledovat několik trendů. Předně je to přesouvání holdingů českých rodinných firem zpět do ČR, ale také aplikace českých modelů v řadě slovenských podnikatelských rodin, které tak zčásti

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

PRAHA | BRNO | BRATISLAVA | PLZEŇ | OLOMOUC | OSTRAVA

www.havelpartners.cz

Váš silný a důvěryhodný partner nejen v těžkých časech

- **HAVEL & PARTNERS** s 6 kancelářemi v Praze, Brně, Bratislavě, Plzni, Olomouci a Ostravě je s týmem 28 partnerů, cca 150 advokátů a celkem 220 právníků a daňových poradců největší nezávislou právnickou firmou ve střední Evropě a dle ocenění Chambers Europe nejlepší právnickou firmou působící v ČR

- **Vysoce specializovaný tým právníků věnujících se oblasti veřejného sektoru** se zkušenostmi z úřadů a institucí v ČR i EU; špičkové právní služby v oblasti veřejných zakázek, specializované týmy pro jednotlivé oblasti regulatorní praxe a hospodářskou soutěž, včetně na trhu ojedinělého poradenství v oblasti soutěžní ekonomie

- **Unikátní tým odborníků na legislativní činnost**; návrhy i tvorba zákonů a podzákonných právních předpisů ve všech oblastech soukromého i veřejného práva, aktivní zapojení v rámci odborných komisí a poradních orgánů veřejné správy, včetně Legislativní rady vlády

- **Vzdělávání v oblasti práva na nejvyšší úrovni prostřednictvím AKADEMIE HAVEL & PARTNERS**; úzce specializované aktuální semináře, konzultace a expertní posudky, nejsilnější tým odborníků v oblasti soukromého práva v rámci jedné advokátní kanceláře, přímá vazba na akademickou obec a justici

Nejúspěšnější kancelář v ČR a na Slovensku dle celkového počtu nominací a titulů (2008–2019)

právnická firma roku

Nejlepší právnická firma roku v České republice (2020)

WINNER Chambers Europe Awards 2020

Právnická firma roku v České republice (2018, 2019)

WHO'S WHO LEGAL WWL

1. místo TOP Zaměstnavatelé v kategorii Advokátní kancelář (2015–2020)

TOP ZAMĚSTNAVATELÉ 1. místo ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ 2020

řídí relevantní rizika (včetně geografických). K tomu jim pomáhají snadná aplikovatelnost, dostupnost takových řešení, jakož i kulturní, jazyková a geografická blízkost.

Jako Porsche nebo Baťa

Jako příklad moderní a efektivní správy rodinného majetku může posloužit světoznámá rodina Porsche, jež dala jméno etalonu sportovních vozů. Svá zásadní aktiva nejen v oboru automotive ovládá prostřednictvím holdingové společnosti Porsche Automobil Holding SE, která vykonává funkci privátního holdingu rodiny zakladatele Ferdinanda Porsche, dnes rodiny Porsche-Piëch. Jejím prostřednictvím drží a spravuje nejen podíly koncernu Volkswagen, ale i dalších společností. Rodině se tak podařilo právě za pomoci institutu rodinného holdingu, zajišťujícího nerozdrobitelnost podílů do jednotlivých rodinných větví, získat zásadní vliv v rámci skupiny Volkswagen, aniž by vlastnila většinový podíl v koncernu.

K podobnému uspořádání se postupem času dostala i rodina světově proslulého zlínského obuvníka Tomáše Bati. Obě rodinná uskupení navíc model holdingové akciové společnosti vhodně doplnila o trust (v českém pojetí svěřenský fond) nebo stiftung (nadaci), které slouží jako bezpečný přístav pro majetek rodiny v širším pojetí. Rodinný trust, nadace nebo fond jsou ve světě standardním modelem kontroly, ochrany a správy privátního majetku. Tento model držby umožňuje též předávání bohatství dalším generacím, je nástrojem nerozmělnění tohoto majetku po jeho předání a také základním stavebním kamenem tzv. single family office (rodinná kancelář pro jednu rodinu).

Osobní holding jako základ

Klíčovým, nikoli ovšem jediným prvkem každé robustní family office struktury je privátní (rodinný) holding v podobě obchodní společnosti, nejčastěji akciové společnosti či evropské společnosti, jako právě v případě rodiny Porsche (Societás Europea, zkráceně SE). Funkcí holdingu není podnikání, ale pouhá držba a správa aktiv, zejména finančních aktiv a majetkových účastí v obchodních společnostech, které zajišťují obchodní činnost rodinného podniku. Tímto se společnost odstíní od rizik vyplývajících ze standardního podnikání.

Další funkcí tohoto holdingu je redistribuce zisku vygenerovaného na úrovni jednotlivých obchodních společností, a to směrem do holdingu, kde slouží k dalším investicím, to vše v daňově příznivém režimu zaručeném evropskou směrnicí. Holding typicky ovládá a řídí své dceřiné společnosti a chrání vygenerovaný majetek před obchodními riziky spodního patra obchodních společností. Toto uspořádání je známé jako horizontální holding, který zajišťuje, že v případě jakékoli komplikace některé ze společností spodního patra zůstávají ostatní společnosti včetně holdingu v bezpečí.

Dalším krokem je doplnění holdingové akciové společnosti o právní institut, který se stane bezpečným přístavem rodinného majetku, umožňujícím kromě držby majetku jeho další distribuci směrem k jednotlivým členům příslušné rodiny, a ochrání majetek pro další generace. Tímto právním institutem může být v českém pojetí svěřenský fond, nebo rodinná nadace.

Důležitým momentem, jejž jsme též zmínili na příkladu rodiny Porsche, která ovládá díky soudržnosti přes pouze třetinový podíl celý koncern Volkswagen, je možnost různého modelování akcií privátního holdingu tak, aby se v nich zrcadlily individuální požadavky dotčené rodiny.

Podle našich zkušeností je průměrná doba vytvoření svěřenského fondu či rodinné nadace přibližně tři měsíce od prvního kontaktu s klientem.

Je možné vytvořit akcie různého typu a v různých disproporčních poměrech, což nebylo před rokem 2014 v ČR téměř možné. V nedávné době jsme s velmi známou podnikatelskou rodinou realizovali velice pěkný projekt vytvoření family office struktury, v rámci níž rodinná nadace vlastní distribuční (dividendové) akcie privátního holdingu. Díky těmto akciím pak může rodina kumulovat libovolný podíl na výnosech z rodinných investic v instituci, která je dále podle nastavených obecných pravidel využívá pro potřeby rodiny (výplata kapesného, úhrada školného, motivační stipendia, zdravotní péče, poskytování startovací podnikatelské finanční podpory členům rodiny), ale i k podpoře lokálních bohulibých aktivit s cílem dlouhodobě budovat rodinnou značku (podpora místního skautského hnutí, komunitních projektů, oprava budovy fary). Naopak otec zakladatel si v rámci holdingu nadále ponechal řídící akcii („zlatou akcii“) pouze s nízkým právem na dividendu (k zajištění jeho životního standardu), jejímž prostřednictvím ovšem může podnikání rodinných firem strategicky ovládat, dokud bude chtít. Ostatní akcie jsou šikovně předávány všem dětem a při distribuci výnosů pružně reagují na míru jejich zapojení či nezapojení do správy rodinných aktiv. Možných kombinací je nepřeberné množství.

Prudký růst popularity svěřenských fondů

Za šest let od nabytí účinnosti občanského zákoníku vzniklo více než 2 tisíce svěřenských fondů, přitom více než 80 procent z nich za poslední dva roky. Vyplývá to z analýzy interních i veřejně dostupných dat zpracovaných advokátní kanceláří HAVEL & PARTNERS, která se oblasti strukturování držby privátních aktiv věnuje intenzivně od roku 2008.

Někteří klienti, velmi často i ti slovenští, hledají alternativu k svěřenskému fondu, jelikož jim není tento institut ideově blízký, nebo protože hledají instrument, který bude nadán vlastní právní subjektivitou jako například obchodní společnost. Těmto klientům představujeme řešení pro ochranu a správu rodinného majetku v podobě rodinné nadace, která také v poslední době získává na popularitě. Jedná se o institut obdobný lichtenštejnské či rakouské rodinné nadaci.

Rodinná nadace stejně jako svěřenský fond efektivně ochrání majetek a zajistí životní potřeby zakladatele či jeho určených osob, odlišuje se od něj ale především tím, že se jedná o právnickou osobu. Oblibě svěřenského fondu i rodinné nadace také jednoznačně nahrává skutečnost, že se z daňového a účetního hlediska jedná o poměrně jednoduché a přehledné instituty. ●

David Neveselý, partner
Vladek Krámek, partner
HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

HAVEL & PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE

K problematice účelnosti nákladů při právním zastoupení v občanském soudním řízení

Odměna za zastupování účastníka advokátem, notářem nebo patentovým zástupcem v občanském soudním řízení patří v souladu s § 137 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř."), mezi náklady řízení.

O těchto nákladech rozhoduje soud konstitutivně, přičemž základní pravidlo pro přiznání práva na náhradu nákladů řízení je v českém právním řádu zakotveno v § 142 odst. 1 o. s. ř., dle nějž soud přizná právo na náhradu nákladů řízení tomu účastníku, který měl ve věci plný úspěch. Dané ustanovení však obsahuje i podstatnou podmínku, kterou nelze opomíjet, a sice že přiznat náhradu lze pouze ve vztahu k těm nákladům, které byly potřebné k účelnému uplatňování nebo bránění práva.

A právě uvedená účelnost jednotlivých úkonů, jakož i jejich následná subsumpce např. pod ustanovení vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif"), nemusí být nutně ve všech případech zcela jednoznačná a zejména ze strany účastníka, který nemá ve věci úspěch a měl by případně náklady úspěšné protistrany nahradit, může být rozporována. Přitom obzvláště právě v případě zastoupení účastníka advokátem může dosahovat náhrada nákladů podstatné výše. Právě pojem „účelného uplatňování nebo bránění práva" v ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. lze chápat jako jakousi pojistku proti tomu, aby neúspěšný účastník nemusel být povinen hradit náklady s řízením nesouvisející, nadbytečné či nadměrné.[1]

Které konkrétní náklady splňují podmínku účelnosti, musí soud zkoumat v každém jednotlivém případě vždy individuálně a s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem.[2, 3] V tomto kontextu nelze pominout ani nález Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 3923/11-2, který uvádí, že: „Rozhodování o náhradě nákladů řízení je integrální součástí civilního soudního řízení, a proto se i na ně musí vztahovat požadavky plynoucí z práva na spravedlivý proces". Nezřídka se přitom stává, že soudy přiznávají bez dalšího náhradu nákladů ve vztahu ke všem nákladům, o něž si úspěšná strana „řekne", což je však v rozporu nejen s ustanovením § 142 o. s. ř., ale i s uvedeným právem na spravedlivý proces. Měřítkem účelnosti je nutné poměřovat veškeré náklady, které účastníkovi v průběhu řízení prokazatelně vznikly, tzn. i náklady vynaložené účastníkem v souvislosti s advokátním zastoupením.[4] Určité vodítko pro to, jak konkrétně účelnost vynaložených nákladů posuzovat, lze nalézt v rozhodovací praxi soudů, jakkoli tato není i s ohledem na různou povahu jednotlivých nákladů řízení vyčerpávající a zcela ustálená. V řadě případů se dosud navíc jedná ještě jen o rozhodnutí nižších soudů. Nicméně určité převažující principy, jak k dané problematice přistupovat, jsou již přesto zřejmé.

Dle Krajského soudu v Ostravě jsou neúčelnými např. podání, která obsahují důkazní návrhy a stanoviska, jež korespondují se stanovisky účastníkem již soudu sdělenými.[5] Jde o ochranu před nadměrnými náklady, které by si v civilním sporu za tato duplicitní podání mohla úspěšná strana nárokovat. Obdobně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. července 2010, č.j. 7 Afs 56/2010-59, uvedl, že: „Za podání, se kterým je nutně spojen vznik nároku ustanoveného advokáta na mimosmluvní odměnu podle § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je třeba považovat jen takové podání, z něhož vyplývají pro věc nové skutkové, či právní okolnosti a argumenty (důvody kasační stížnosti)."[6] Neměla by tak být přiznána náhrada nákladů ani za blanketní podání a současně i za podání, jímž by bylo takové podání dodatečně

doplněno (jen v některých případech, zejména při doplnění nových okolností, které nemohly být soudu sděleny dříve, by podle všeho mohlo jít o úkon účelný). Z uvedených rozhodnutí tak vyplývá jednoznačná povinnost soudu při rozhodování o právu na náhradu nákladů řízení zohlednit obsahovou stránku jednotlivých úkonů a nikoli mechanicky vycházet z prostého počtu účastníkových úkonů.

Specifickou kategorii úkonů, za které účastníku nenáleží náhrada nákladů, velmi konkrétně vymezil ve svém rozhodnutí č.j. 1 Co 67/2012-39 Vrchní soud v Olomouci. V uvedeném rozhodnutí se soud vypořádával s otázkou, zda vyjádření účastníka k věcné příslušnosti soudů je právním úkonem, za který přísluší odměna za zastoupení, přičemž uzavřel, že za takový úkon odměna nenáleží.[7] Svůj závěr Vrchní soud v Olomouci odůvodnil tak, že byť se v případě vyjádření k věcné příslušnosti soudu jedná o procesní podání, toto není úkonem svou povahou a účelem nejbližší procesním úkonům právní služby vymezeným v ustanovení § 11 odst. 1 a 2 advokátního tarifu, ani není podáním týkajícím se věci samé ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Soud při svém rozhodování zohlednil mj. i to, že sám účastníky k podání vyjádření k otázce věcné příslušnosti vyzval, přičemž uvedl, že: „…podání žalovaných ohledně věcné příslušnosti soudů není podáním neúčelným, neboť k tomu byl zástupce žalovaných vyzván soudem." I přesto by však dle závěrů soudu účastníku náhrada za tento úkon neměla náležet (je nicméně vhodné poznamenat, že jistě mohou nastat případy, kdy otázka věcné příslušnosti úzce souvisí se skutkovými aspekty sporu a vyjádření účastníků mohou být pro její posouzení rozhodná). Analogicky by pak podle všeho mělo být přistupováno k náhradě nákladů v případě vyjádření účastníka řízení k místní příslušnosti soudu (dopady řešení otázky místní příslušnosti přitom mohou být pro účastníka řízení v praktické rovině ještě významnější než v případě řešení otázky věcné příslušnosti). Poněkud odlišná situace nastává v odvolacím řízení proti rozhodnutí o místní příslušnosti soudu. Vyjádření účastníka řízení k podanému odvolání totiž dle Nejvyššího soudu již lze s jistotou subsumovat pod ustanovení § 11 odst. 2 písm. c) advokátního tarifu a přísluší za něj mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny sazby mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby.[8, 9]

Podle odborné literatury je pak nejednoznačná situace u většinou jednodušších přípisů účastníků, jako je např. zpětvzetí nebo rozšíření žaloby, či podání návrhů na další dokazování. V takových případech soudy spíše odmítají přiznávat náhradu nákladů ve výši dle advokátního tarifu (či v jakékoli jiné), neboť nemusejí nutně obsahovat právní argumentaci.[10] Nicméně vždy bude záležet na okolnostech jednotlivého případu a případně i jeho složitosti.

V případě, že např. soud rozhodne tak, že ne všechny jím přiznané náklady lze objektivně považovat za účelné, lze se proti výroku o právu na náhradu nákladů, pakliže jde o rozhodnutí soudu prvního stupně, odvolat. Dle judikatury je pak předmětem přezkumu celý napadený výrok o náhradě nákladů řízení (tedy i odkladný účinek se vztahuje na celý napadený výrok), a to bez ohledu na rozsah a odůvodnění odvolání, když soud rozhoduje o nákladech řízení z úřední povinnosti.[11] Jinak řečeno: napadení ne/účelnosti i jen některých úkonů, jichž se týká výrok prvostupňového soudu o náhradě nákladů řízení, způsobuje bez dalšího odklad celé povinnosti k náhradě nákladů řízení uložené prvostupňovým soudem. Dovolání proti rozhodnutí v části týkající se výroku o nákladech řízení, není podle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. přípustné. Přípustná pak není dle § 230 odst. 1 písm. b) o. s. ř. ani žaloba pro zmatečnost, měla-li by se týkat pouze výroku rozhodnutí o nákladech řízení. Za určitých podmínek by bylo možno podat ústavní stížnost, nicméně Ústavní soud opakovaně uvedl, že rozhodnutí o náhradě nákladů řízení nabývá ústavněprávního významu jen zcela výjimečně.[12] ●

JUDr. Petr Málek, advokát
Mgr. Barbora Kolajíková, advokátní koncipient
Advokátní kancelář
Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

advokátní kancelář
Pokorný Wagner & partneři
síla argumentů

Poznámky:

1 Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 25. 3. 2014, sp. zn. I. ÚS 3819/13.

2 Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 3923/11-2.

3 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. 12. 2016, sp. zn. 28 Cdo 3836/2016, srov. usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. 21 Cdo 3113/2017 (cit.): „V rámci této úvahy je třeba mít na zřeteli též požadavek účelnosti vynaložených nákladů, neboť – jak vyplývá z ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. - náklady, které byly vynaloženy neúčelně nebo zbytečně, nelze nahradit, i když byl účastník úspěšný. Účelnost vynaložených nákladů (poskytnuté právní služby advokáta) musí být posuzována ad hoc podle konkrétních okolností daného případu."

4 Srov. nález Ústavního soudu České republiky ze dne 25. 7. 2012, sp. zn. I. ÚS 988/12, viz také nález Ústavního soudu České republiky ze dne 10. 1. 2012, sp. zn. III. ÚS 3000/11.

5 Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. listopadu 2013, sp. zn. 57 Co 799/2013, viz také rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. října 2017, č.j. 70 Cdo 140/2017-179.

6 Viz také rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 23. listopadu 1998, čj. 15 Co 556/98, uveřejněný v Bulletin advokacie 6-7/1999, str. 87 a usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 9. 2016, č.j. 102VSPH 570/2014-86.

7 Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 24. 5. 2012, č.j. 1 Co 67/2012-39.

8 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. 21 Cdo 3113/2017.

9 Ustanovení § 11 odst. 2 písm. c) advokátního tarifu zní: „Mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny náleží za každý z těchto úkonů právní služby: […] c) odvolání proti rozhodnutí, pokud nejde o rozhodnutí ve věci samé, a vyjádření k takovému odvolání".

10 KOVÁŘOVÁ, Daniela aj. Vyhláška o advokátním tarifu. Komentář. Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2016, komentář k § 11, právní stav k 24. 9. 2019.

11 Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 5. 2016, sp. zn. 23 Cdo 1045/2016 (cit.): „Přezkumná činnost odvolacího soudu se vztahovala na výrok o nákladech řízení, bez ohledu na to, zda a v jakém rozsahu tento výrok napadla žalobkyně svým odvoláním (§ 206 odst. 2, § 212 písm. a/ o. s. ř.)." Srov. usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 3 Cmo 243/99.

12 Např. usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 28. 8. 2019, sp. zn. III. ÚS 1693/19.

MT Legal s.r.o.,
advokátní kancelář

Společnost **MT Legal s.r.o.**, advokátní kancelář poskytuje komplexní právní a poradenské služby pro veřejný a soukromý sektor v rámci celé ČR, a to prostřednictvím svých právních specialistů.

NABÍZENÉ SLUŽBY

- komplexní právní poradenství
- poradenství dodavatelům a zadavatelům veřejných zakázek
- kontrola nabídek dodavatelů, administrace zadávacích a koncesních řízení
- zpracování právních rozborů a analýz
- zastupování v soudních, správních a arbitrážních řízeních
- přednášková činnost, metodická podpora

HLAVNÍ SPECIALIZACE

- právo veřejného investování (veřejné zakázky, koncese, projekty PPP, veřejná podpora, strukturální fondy EU)
- právo EU
- právo duševního vlastnictví, právo ICT
- energetické právo
- stavební právo
- horní právo
- právo životního prostředí
- zdravotnické právo
- vodní a lesnické právo
- právo obchodní, občanské, správní, pracovní
- arbitráže a investiční spory

2020 právnická firma roku · 2018 právnická firma roku · 2015 právnická firma roku · 2014 právnická firma roku · 2012 právnická firma roku

- **BRNO**
- Jakubská 121/1, 602 00 Brno 2
- +420 542 210 351

- **PRAHA**
- Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2
- +420 222 866 555

- **OSTRAVA**
- Bukovanského 1345/30, 710 00 Ostrava
- +420 596 629 503

- info@mt-legal.com
- **www.mt-legal.com**

Problematika protichůdných zájmů dodavatelů dle § 79 odst. 1 ZZVZ

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ") v § 79 odst. 1 (druhá věta) stanoví, že „zadavatel může považovat technickou kvalifikaci za neprokázanou, pokud prokáže, že dodavatel má protichůdné zájmy, které by mohly negativně ovlivnit plnění veřejné zakázky".

Zadavatel se tedy v průběhu zadávacího řízení může zabývat zájmy účastníků zadávacího řízení (zpravidla bude posuzováno u vybraného dodavatele), které by mohly ovlivnit plnění zadávané veřejné zakázky.[1]

Jestliže by zadavatel dospěl k závěru, že je naplněn důvod neprokázání technické kvalifikace dle § 79 odst. 1 ZZVZ a chtěl by vyloučit účastníka zadávacího řízení, musel by prokázat, že:

- účastník zadávacího řízení má protichůdné zájmy,
- tyto protichůdné zájmy mohou ovlivnit plnění veřejné zakázky,
- jedná se negativní ovlivnění.

Výše uvedené podmínky musí být naplněny kumulativně a zadavatel je povinen v rozhodnutí o vyloučení řádně odůvodnit, proč považuje tyto podmínky za prokázané.

Zadavatel by měl jednoznačně identifikovat dotčené zájmy účastníka zadávacího řízení včetně odůvodnění jejich protichůdnosti. Zadavatel by dále měl podrobně popsat, jak protichůdné zájmy mohou ovlivnit plnění veřejné zakázky. Současně zadavatel musí odůvodnit, proč se v daném případě jedná o negativní ovlivnění plnění veřejné zakázky.

Jako protichůdné zájmy účastníka zadávacího řízení, které mohou negativně ovlivnit plnění veřejné zakázky, je možné označit např. situaci, kdy by se stejný subjekt (vybraný dodavatel) podílel v době zadávání veřejné zakázky na realizaci plnění (např. zajištění bezpečnosti IT systému) a současně na základě uzavření smlouvy na veřejnou zakázku by se měl podílet na kontrole realizovaného plnění (např. kontrola, zda je zajištění bezpečnosti IT systému v souladu se zákonem č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti), ve znění pozdějších předpisů).

Vždy bude záležet na individuálním posouzení způsobu plnění předmětu veřejné zakázky konkrétním účastníkem zadávacího řízení a jeho aktuálním vztahu k zadavateli.[2]

I přes to, že ZZVZ s aplikací § 79 odst. 1 ZZVZ nespojuje opatření k nápravě, lze zadavatelům doporučit, aby v zájmu zachování zásady přiměřenosti posuzovali, zda zadavatel či účastník zadávacího řízení může přijmout taková opatření, která by negativnímu ovlivnění plnění veřejné zakázky zabránila. V této souvislosti může zadavatel v souladu s § 46 ZZVZ požádat účastníka zadávacího řízení o jeho vyjádření k identifikovaným protichůdným zájmům (např. objasnění účastníka zadávacího řízení, zda je schopen přijmout pro zadavatele akceptovatelné opatření, které by zamezilo negativnímu ovlivnění plnění zadávané veřejné zakázky protichůdnými zájmy účastníka zadávacího řízení).

ZZVZ nepožaduje, aby došlo k negativnímu ovlivnění plnění veřejné zakázky. Postačí pouhá možnost, potencialita, že k takovému ovlivnění dojít může. Zadavatel tedy nemusí prokázat, že účastník zadávacího řízení bude skutečně negativně ovlivňovat plnění veřejné zakázky. Zadavatel je oprávněn v souladu s § 79 odst. 1 ZZVZ zamezit i možnosti ovlivnění, tedy nepřipustit protichůdné zájmy vybraného dodavatele ve vztahu k plnění veřejné zakázky tím, že s ním nebude uzavřena smlouva na veřejnou zakázku (bude vyloučen).

Zadavatel není povinen v zadávací dokumentaci vymezit, zda a jak bude posuzovat protichůdné zájmy účastníků zadávacího řízení. Zadavatel je schopen zejména až na základě obdržených nabídek v souladu se ZZVZ posoudit, zda ve vztahu ke konkrétnímu účastníkovi zadávacího řízení existují protichůdné zájmy, které by mohly negativně ovlivnit plnění předmětu veřejné zakázky.

Dodavatel, který se chce účastnit zadávacího řízení, by měl být kvalifikovaným odborníkem ve vztahu k plnění veřejné zakázky, a jako takový by měl nejlépe vědět, jakou činnost vykonává, a zda je tato slučitelná nejen s předmětem veřejné zakázky, ale i s relevantními právními předpisy.[3]

Bude tedy vždy primárně na dodavateli, aby uvážil, zda má protichůdné zájmy, které by mohly negativně ovlivnit plnění veřejné zakázky, či zda zadavatel může vzhledem k jeho aktivitám takové zájmy identifikovat.

Existují oblasti plnění veřejných zakázek, u kterých musí dodavatelé předpokládat, že vzhledem k charakteru takových zakázek a jejich významu pro zadavatele bude zadavatel velmi detailně posuzovat případnou existenci protichůdných zájmů dle § 79 odst. 1 ZZVZ. Takovou oblastí je například zajištění kybernetické bezpečnosti. I v metodickém materiálu – Zadávání veřejných zakázek v oblasti ICT a kybernetická bezpečnost (verze 1.2 platná ke dni 29. 1. 2019 a dostupná na https://www.govcert.cz/cs/regulace-a-kontrola/podpurne-materialy/) zpracovaném Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky a Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže je jako pokyn zadavateli uvedeno: „Zvláštním oprávněním, které zadavatel v rámci posouzení kvalifikace má, je možnost považovat technickou kvalifikaci

za neprokázanou, pokud zadavatel prokáže, že dodavatel má protichůdné zájmy, které by mohly negativně ovlivnit plnění veřejné zakázky. Opět je zde potřeba zdůraznit, že zadavatel musí takovou skutečnost prokázat, což může být v praxi značně obtížné. Nicméně z hlediska kybernetické bezpečnosti je potřebné tyto možnosti v případě existence vážných a podložených důvodů využívat".

Jestliže je v zadávacím řízení podávána společná nabídka (nabídka více osob – dodavatelů), pak existence protichůdných zájmů jednoho z dodavatelů podávajících společnou nabídku, které by mohly negativně ovlivnit plnění veřejné zakázky a na základě kterých může zadavatel považovat technickou kvalifikaci účastníka zadávacího řízení za neprokázanou dle § 79 odst. 1 ZZVZ, zakládá oprávnění zadavatele k vyloučení účastníka zadávacího řízení, neboť při společné účasti dodavatelů v zadávacím řízení musí splnit požadavky a podmínky zadavatele a ZZVZ každý z dodavatelů podávajících společnou nabídku, není-li výslovně uvedeno jinak. ZZVZ neumožňuje vyloučit pouze jednoho z dodavatelů, kteří podali nabídku společně, byť se důvody vyloučení primárně vztahují právě k jednomu dodavateli.[4]

Ač by se na první pohled mohlo jevit, že protichůdné zájmy dle § 79 odst. 1 ZZVZ představují určitou kategorii střetu zájmů ve smyslu § 44 ZZVZ, není tomu tak. Protichůdné zájmy z pohledu ZZVZ představují specifický institut, který nemá přímou vazbu na ustanovení o střetu zájmů dle § 44 ZZVZ a možnost vyloučení účastníka zadávacího řízení pro střet zájmů dle § 48 odst. 5 písm. b) ZZVZ. Protichůdné zájmy i střet zájmů lze vnímat jako snahu zákonodárce řešit negativní dopady problematiky konfliktu zájmů při zadávání veřejných zakázek, nicméně oba instituty jsou založeny na odlišných principech. Základním rozdílem je skutečnost, že střet zájmů obsahuje v § 44 určitou legální definici,[5] zatímco vymezení protichůdných zájmů v ZZVZ absentuje a je tak ponechán větší prostor pro uvážení zadavatele a dodavatele.

Vzhledem k tomu, že protichůdné zájmy účastníka zadávacího řízení prokázané zadavatelem dle § 79 odst. 1 ZZVZ mohou vést k jeho vyloučení, měli by dodavatelé tuto problematiku důkladně zvážit již při přípravě své účasti v zadávacím řízení.

Zadavatelé by v zadávacím řízení měli zvažovat, zda vybraný dodavatel, se kterým chtějí uzavřít smlouvu na plnění veřejné zakázky, nemá protichůdné zájmy, které by mohly negativně ovlivnit plnění veřejné zakázky. Zadavatelé by ale měli mít vždy na paměti, že musí prokázat, že účastník zadávacího řízení má protichůdné zájmy, které by mohly negativně ovlivnit plnění veřejné zakázky, a postup dle § 79 odst. 1 ZZVZ včetně vyloučení účastníka zadávacího řízení řádně odůvodnit. ●

Mgr. Lenka Lelitovská, advokátní koncipient
MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky:

1 V komentáři HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. 2. Vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, str. 226 je jako příklad protichůdných zájmů, které mohou negativně ovlivnit plnění veřejné zakázky, uveden technický dozor (tento příklad plyne z důvodové zprávy k ZZVZ) následovně: „… nebo situaci, kdy nabídku na veřejnou zakázku na stavební práce podal dodavatel, který má pro zadavatele vykonávat funkci technického dozoru. V takovém případě by zadavatel mohl technickou kvalifikaci považovat za neprokázanou, i když by dodavatel předložil doklady požadované v zadávací dokumentaci". Obdobný příklad je uveden také k § 79 odst. 1 ZZVZ v komentáři DVOŘÁK, D., MACHUREK, T., NOVOTNÝ, P., ŠEBESTA, M. a kolektiv. Zákon o zadávání veřejných zakázek. Komentář. 1. Vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017.

2 Srovnatelně např. rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-03969/2020/542/JBr ze dne 5. 2. 2020 „Z dikce předmětného ustanovení vyplývá, že zmíněné „protichůdné zájmy" by musely mít potenciál negativně ovlivnit plnění veřejné zakázky. Pojme-li tak zadavatel podezření, že by mohla být negativně ovlivněna kvalita a řádnost plnění veřejné zakázky, je využití ustanovení § 79 odst. 1 věty druhé zákona zcela jistě odůvodnitelné. Opět ovšem platí, že se jedná o volbu zadavatele, zda situaci vyhodnotí za tak závažnou, že bude považovat technickou kvalifikaci za neprokázanou. Pokud se však zadavatel rozhodne postup vyplývající z § 79 odst. 1 věty druhé zákona aplikovat, musí pochopitelně takový svůj závěr v souladu se zásadou transparentnosti vyplývající z ustanovení § 6 odst. 1 zákona řádně odůvodnit, zejména podpořit svou argumentaci i relevantními důkazy. (…) Úřad na tomto místě uzavírá, že zadavatel nemá povinnost využít postupu dle ustanovení § 79 odst. 1 věty druhé zákona a je pouze na jeho zvážení, zda případnou existenci protichůdných zájmů posoudí za tak závažnou, že se rozhodne technickou kvalifikaci daného dodavatele považovat z tohoto důvodu za neprokázanou."

3 Jak je uvedeno v rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. j. ÚOHS-S0332/2017/VZ-29452/2017/531/ESt ze dne 11. 10. 2017 „proces zadávání veřejných zakázek, založený na výběru smluvního partnera, je vysoce odborným procesem, jenž vyžaduje náležitou znalost zákona a dalších souvisejících právních předpisů nejen ze strany zadavatelů či jejich zástupců, kteří plnění předmětu veřejné zakázky poptávají, nýbrž i ze strany dodavatelů či jejich zástupců, kteří mají zájem předmět veřejné zakázky plnit. Obecně lze mít za to, že do zadávacích řízení na veřejné zakázky jsou zapojeny subjekty nadané jistou mírou inteligence. Lze tudíž předpokládat, že dodavatelé, kteří se o získání veřejné zakázky ucházejí, jsou osoby alespoň průměrné inteligence, a to zajisté alespoň v rozsahu, jak je myšleno v § 4 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se tak o osoby, které jsou nejenom kvalifikované pro danou oblast veřejné zakázky, ale jsou rovněž schopny porozumět běžnému psanému textu a jsou způsobilé zvážit dopady běžného právního jednání na jejich postavení".

4 Dle § 5 ZZVZ se dodavatelem rozumí osoba, která nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací, nebo více těchto osob společně.

5 Ačkoliv § 48 odst. 5 písm. b) ZZVZ neodkazuje v souvislosti s pojmem „střet zájmů" na § 44 ZZVZ, lze se domnívat, že v tomto případě jsou myšleny jen případy střetu zájmů dle tohoto ustanovení, a nikoliv nějaké širší či méně určité vymezení střetu zájmů. To potvrzuje i předobraz daného ustanovení v evropské směrnici 2014/24/EU, jejíž čl. 57 odst. 4 písm. e) odkazuje na čl. 24, který upravuje střet zájmů ve smyslu § 44 ZZVZ.

Spodní hranice majetkové škody v trestním zákoníku není protiústavní. Bylo vhodné ji i přesto zvýšit?

Dne 28. 7. 2020 prezident republiky podepsal zákon, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (sněmovní tisk č. 453). Tato novela trestního zákoníku přináší mimo jiné jednu významnou, dlouho očekávanou změnu, která se týká hranic majetkové škody, a to zvednutí hranice škody nikoli nepatrné na částku nejméně 10 000 Kč.

Příspěvek se nejprve věnuje rozboru nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 46/18, který předcházel přijaté novele a Ústavní soud v něm vyjádřil přesvědčení, že ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku ve slovech „škodou nikoli nepatrnou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč" není v rozporu s ústavním pořádkem. Dále se článek zabývá argumenty pro a proti zvýšení hranice majetkové škody v trestním zákoníku a dochází k závěru, že jde o zdařilou novelu, kterou lze hodnotit jen pozitivně.

Shrnutí nálezu Ústavního soudu

Okresní soud v Liberci (dále „Okresní soud") vedl řízení proti obviněné H. P., které je kladeno za vinu spáchání přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku formou tří dílčích útoků, kterými si přisvojila cizí věc tím, že se jich zmocnila a přičemž způsobila na cizím majetku škodu v celkové výši 7 525,60 Kč. Okresní soud usnesením přerušil řízení a podal návrh Ústavnímu soudu na zrušení § 138 odst. 1 trestního zákoníku pro rozpor s ústavním pořádkem, konkrétně s článkem 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod.[1]

Navrhovatel poukazoval na to, že stávající hranice jednotlivých kategorií škod se nacházejí v trestním zákoníku v nezměněné podobě od 1. 1. 2002, přestože v důvodové zprávě k novele trestního zákona vyjádřil zákonodárce záměr tyto hranice průběžně novelizovat ve vztahu k inflačnímu vývoji.[2]

Poměr škody nikoli nepatrné k průměrné mzdě byl v roce 1992 43 %, kdežto v roce 2018 pouze 15,7 %. Oproti tomu krádež stejných potravin v roce 2002 způsobila škodu 3 662 Kč, v roce 2018 již má hodnotu 5 000 Kč. Z důvodu růstu průměrné mzdy a inflačního vývoje postihuje trestní represe čím dál širší okruh pachatelů. Zároveň se navrhovatel domníval, že pevně stanovené meze v § 138 odst. 1 trestního zákoníku nelze překlenout pomocí zásady subsidiarity trestní represe a prostředky trestního práva by se měly užívat zdrženlivě.[3]

Ústavní soud souhlasil s navrhovatelovou argumentací ohledně faktického zpřísnění postihu za majetkové (ale i jiné) trestné činy a zároveň souhlasil s připomínkou, že toto vede ke zvyšování nákladů státu, jelikož trestní řízení je nákladnější než přestupkové. Na druhou stranu však Ústavní soud zdůraznil, že článek 40 odst. 6 Listiny základních práv

tdpA

2019
právnická
firma
roku

a svobod cílí na situace, kdy došlo k legislativní změně zákona a nelze opomenout zakotvení korektivů trestní represe v trestním právu. Třebaže se ve své argumentaci přiklání k názoru, že hranice majetkové škody 5 000 Kč neodpovídá současné ekonomické situaci a její ponechání v zákoně je spíše opomenutím, rychle dodává, že její posouzení je věcí zákonodárce, nikoli Ústavního soudu, a proto návrh odmítl.[4]

Je vhodné zmínit i odlišná stanoviska soudkyně Kateřiny Šimáčkové a soudce Pavla Šámala, kteří v nich uvedli, že Ústavní soud by mohl i v takové věci zasáhnout, pokud by bylo předmětné jednání v extrémním rozporu s jednáním, které zamýšlel kriminalizovat zákonodárce, a zároveň pokud by současná kriminalizace nenaplňovala princip trestního práva jako nejzazšího prostředku. Pokud by Ústavní soud v takovém případě zasáhl, nejednalo by se o zásah do práva zákonodárce určovat trestněprávní politiku, ale o zdůraznění pozice zákonodárce a jeho vůle při kriminalizaci konkrétních jednání. V tomto případě však nedošlo k takovému extrémnímu rozporu. Jestliže by tedy hranice škody nikoli nepatrné nebyla navýšena a ekonomický růst by byl v budoucnu tak velký, že by došlo k extrémnímu rozporu mezi úmyslem zákonodárce a takovému narušení zásady subsidiarity trestní represe, že by nebylo dostatečné aplikovat korektivy trestního práva, byl by Ústavní soud oprávněn zasáhnout.[5]

Uplatnění zásady subsidiarity trestní represe

Ústavní soud ve své argumentaci podotýká, že pro případ nedostatečné společenské škodlivosti jsou zde korektivy trestní odpovědnosti, a to jak hmotněprávní (zásada subsidiarity trestní represe), tak případně procesněprávní (zásada oportunity).

Problém uplatnění zásady oportunity je v tom, že zastavením trestního stíhání nastává překážka věci pravomocně rozhodnuté (ne bis in idem). Důsledkem je neuplatnění veřejnoprávní odpovědnosti. Pokud pachatel například ukradne potraviny v hodnotě 5 500 Kč, může příslušný orgán činný v trestním řízení dovodit, že zde není taková společenská škodlivost, aby muselo dojít k užití prostředků trestního práva a toto trestní stíhání zastaví. Společenská škodlivost a veřejný zájem na potrestání pachatele zde stále existují, avšak ze dříve uvedeného důvodu, tj. existence překážky věci pravomocně rozhodnuté, nebude možné přestupkové řízení proti pachateli vést.

Jedním ze znaků trestného činu je protiprávnost, která má dva významy. Prvním je rozpor s právním řádem jako celkem a druhým je, že jednání má být pro společnost škodlivé natolik, aby na něj reagovala prostředky trestního práva.[6] Z důvodu růstu životní úrovně, kdy stejný trestný čin nepostihne průměrnou oběť tak citlivě jako v roce 2002 a inflačního vývoje, kdy v roce 2002 by byl stejný skutek kvalifikován jako přestupek, je přinejmenším sporné, zda zde dosahuje protiprávní jednání, v němž je jedním ze znaků škoda nikoli nepatrná, takové společenské škodlivosti, aby na něj bylo nutné reagovat prostředky trestního práva.

Skutečnost, že zákonodárce jasně stanovil hranici škody nikoli nepatrné, nijak neomezuje aplikaci zásady subsidiarity trestní represe. Současné pojetí trestného činu pak s ohledem na § 12 odst. 2 trestního zákoníku označujeme jako materializované formální pojetí.[7] U výše zmíněného příkladu nejsou naplněny všechny znaky trestného činu (chybí prvek společenské škodlivosti natolik vysoké, že je na něj nutné reagovat prostředky trestního práva), takové jednání nelze označit za trestný čin a je vhodné jej postoupit správním orgánům. Pro tento závěr hovoří i absence výše škody v § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

Lze tudíž souhlasit s tím, že je možné v daných případech uplatnit zásadu oportunity, zde však nastává překážka ne bis in idem, i zásadu subsidiarity trestní represe, avšak i její uplatnění nelze považovat za vhodné řešení z příčin uvedených níže.

Argumenty pro zvýšení hranice škody nikoli nepatrné

Jedním z hlavních argumentů, který byl nastíněn již výše, je zabránění skrytému, ale velmi citlivému zostřování trestní represe. Ze statistik předložených navrhovatelem vyplývá, že jednání, které bylo v roce 2002 kvalifikováno jako přestupek, je dnes kvalifikováno již jako trestný čin, avšak průměrného poškozeného se škoda dotýká méně. Zároveň se tento znak skutkové podstaty objevuje u řady trestných činů a jeho nastavení je velmi významné (u Okresního soudu hledisko způsobení škody nikoli nepatrné, jakožto jeden ze znaků skutkové podstaty vybraných pěti trestných činů proti majetku, bylo nutno zohlednit celkem ve zhruba 15,6 % trestních věcí).[8]

Nelze však argumentovat tím, že nám postačí korektivy trestní odpovědnosti. Podmínky pro jejich aplikaci budou naplněny v obdobných případech opakovaně, pokud by nicméně došlo k jejich nadužívání, pachatel by si nebyl jist, jaká částka zakládá jeho trestní odpovědnost a narušilo by to princip právní jistoty.

Trestní právo je nejpřísnější prostředek, který má stát k dispozici k ochraně svých zájmů a měl by být užit až tam, kde se ostatní prostředky projeví jako neúčinné. Toto pojetí se často vyjadřuje tak, že trestní právo má být uplatněno až ultima ratio.[9] U jednání, kde škoda přesahuje těsně hranici škody nikoli nepatrné, není společenská škodlivost natolik vysoká a postačí uplatnění prostředků správního práva.

V důvodové zprávě k novelizaci trestního zákona provedené zákonem č. 265/2001 Sb. vyjádřil zákonodárce úmysl průběžně novelizovat ustanovení vymezující definiční znaky výše škody tak, aby odpovídaly inflačnímu vývoji v České republice. To se však nestalo.

Argumenty proti zvýšení hranice škody nikoli nepatrné

Jedním z argumentů pro ponechání hranice na 5 000 Kč je vysílání preventivního signálu vůči pachatelům. Nepochybně možný postih jedince odrazuje od páchání trestné činnosti, nelze však argumentovat tím, že na každé jednání budeme reagovat prostředky trestního práva, aby nedocházelo k protiprávnímu jednání. To je v rozporu s výše uvedeným principem, že trestní právo má být až prostředkem ultima ratio. I postih pomocí prostředků správního práva má preventivní účinky. Navíc pachatele protiprávního jednání více odrazuje vysoká pravděpodobnost jeho odhalení a rychlý postih než trest, jaký mu hrozí.

Druhým často užívaným argumentem je, že v případě zvýšení hranice majetkové škody dojde k přehlcení přestupkových orgánů. Nicméně ze statistiky obsažené v důvodové zprávě k návrhu zákona č. 466[10] vyplývá, že by zvýšení hranice škody nikoli nepatrné navýšilo agendu přestupkových orgánů o 3 až 5 % proti stávajícímu stavu. Zároveň je přestupkové řízení finančně méně nákladné než trestní řízení. Navíc Ústavní soud již několikrát judikoval, že pokud jsou naplněny podmínky pro uplatnění zásady subsidiarity trestní represe, avšak obecné soudy ji neaplikují, dochází k porušení ústavního principu nullum

crimen, nulla poena sine lege zakotveného v článku 39 Listiny základních práv a svobod.[11] Proto velká část případů, která by po novele spadala do působnosti přestupkových orgánů, do této působnosti spadá již dnes.

Závěr

S rozhodnutím Ústavního soudu, že ustanovení § 138 odst. 1 trestního zákoníku ve slovech „škodou nikoli nepatrnou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč" v době přijetí rozhodnutí nebylo v rozporu s ústavním pořádkem, lze spíše souhlasit.

Výše byl popsán aplikační význam zásady subsidiarity trestní represe a problém jejího nadměrného užívání, nicméně tato zásada má i svůj legislativní význam. Zákonodárce musí pečlivě zvažovat, které jednání bude kriminalizovat a v jaké podobě. Vždy má mít na paměti, že trestní právo má být prostředkem až ultima ratio. Pokud vezmeme v potaz všechny výše uvedené argumenty, lze dojít k jedinému závěru, a to, že zvýšení hranice škody nikoli nepatrné zákonodárcem bylo velmi žádoucí.

V rámci 2. čtení návrhu zákona č. 453[12] byly zapracovány pozměňovací návrhy. Pod pozměňovacím návrhem A.4. nalezneme právě novelu, která se týká hranic majetkové škody a zvedá hranici škody nikoli nepatrné na částku nejméně 10 000 Kč. Návrh zákona včetně pozměňovacího návrhu byl schválen Poslaneckou sněmovnou i Senátem a po jeho podpisu prezidentem republiky byl dne 31. 7. 2020 odeslán k publikaci ve Sbírce zákonů. Zákon nabyde účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení. Po nabytí jeho účinnosti nesmíme zapomenout, že trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější. To se dotkne nejen řízení, která budou teprve zahájena, ale i řízení již zahájených. Avšak, jak bylo uvedeno již dříve, přehlcení přestupkových orgánů nelze očekávat a novelu zákona lze vnímat celkově pozitivně. ●

Mgr. Klára Pelclová, advokátní koncipientka
Trojan, Doleček a partneři,
advokátní kancelář s.r.o.

tdpA
Trojan, Doleček a partneři, advokátní kancelář

Poznámky:

1 Nález Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 46/18.
2 Tamtéž.
3 Tamtéž.
4 Tamtéž.
5 Odlišné stanovisko soudkyně Kateřiny Šimáčkové a soudce Pavla Šámala k odůvodnění nálezu ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 46/18.
6 JELÍNEK, Jiří a kol. Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část. 4. vydání. Praha: Leges, 2014, str. 131.
7 KANDOVÁ, Katarína. Ještě jednou k zásadě subsidiarity trestní represe v teorii a praxi českého trestního práva. Trestněprávní revue. 2018, č. 9, str. 206–214.
8 Nález Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 46/18.
9 K tomu se Ústavní soud opakovaně vyjádřil ve své rozhodovací praxi; viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 10. 2019, sp. zn. II. ÚS 442/19, usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2018, sp. zn. III. ÚS 2187/18, nález Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2018, sp. zn. II. ÚS 1152/17, nález Ústavního soudu ze dne 28. 4. 2010, sp. zn. I. ÚS 541/10.
10 Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné online na: https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8 & t=466.
11 K tomu se Ústavní soud opakovaně vyjádřil ve své rozhodovací praxi; viz např. nález Ústavního soudu ze dne 29. 4. 2014, sp. zn. I. ÚS 3113/13, nález Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2018, sp. zn. II. ÚS 1152/17, nález Ústavního soudu ze dne 24. 9. 2019, sp. zn. II. ÚS 698/19.
12 Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Dostupné online na: https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8 & t=453.

MIROSLAV KRUTINA
DOHODA O VINĚ A TRESTU

Další on-line semináře naleznete:
www.epravo.cz

Budou mít členové statutárního orgánu nárok na odměnu po 1. 1. 2021, když nebudou mít smlouvu o výkonu funkce či manažerskou smlouvu schválenou valnou hromadou?

Dne 1. 1. 2021 nabyde účinnosti novela zákona o obchodních korporacích (novela ZOK)[1] ve vztahu ke smlouvám o výkonu funkce členů statutárních orgánů obchodních korporací.

V tomto článku jsou předestřeny změny spojené s úpravou smlouvy o výkonu funkce, a to jak uvedením teoretického základu novely, tak jejími praktickými souvislostmi, zejména pokud jde o důsledky neschválení nejvyšším orgánem obchodní korporace u jednotlivých typů smluv, se kterými se v praxi běžně setkáváme (smlouvy o výkonu funkce, pracovní smlouvy apod.), s ohledem na jejich rozdílný právní režim a datum uzavření.

Změny dle novely ZOK

Schválení smlouvy nejvyšším orgánem obchodní korporace

Novela ZOK zavádí ve vztahu ke smlouvě o výkonu funkce člena voleného orgánu obchodní korporace několik zásadních změn. Nejvýznamnější z nich je bezesporu změna důsledku spojeného s neschválením smlouvy o výkonu funkce nejvyšším orgánem obchodní korporace.

Současná právní úprava smlouvy o výkonu funkce (§ 59 a násl. ZOK) důsledky spojené s neschválením smlouvy o výkonu funkce výslovně neupravuje, kdy však za použití úpravy obsažené v § 48 ZOK lze dovodit, že neschválení smlouvy nejvyšším orgánem obchodní korporace má za důsledek její relativní neplatnost. Této neplatnosti se lze dovolat do šesti měsíců ode dne, kdy se o neplatnosti oprávněná osoba dozvěděla nebo dozvědět měla a mohla, nejdéle však do deseti let od dne, kdy k takovému jednání došlo.[2] Smlouva o výkonu funkce je tak považována za platnou do doby, dokud není uplatněna její neplatnost, což následně může mít negativní dopad jak na obchodní korporaci, tak na člena voleného orgánu (např. v podobě vzniku bezdůvodného obohacení za plnění vyplacené na základě smlouvy o výkonu funkce).

Od 1. 1. 2021 bude nově platit, že smlouva o výkonu funkce nebude bez jejího schválení nejvyšším orgánem obchodní korporace vůbec nabývat účinnosti a výkon funkce člena voleného orgánu bude až do schválení smlouvy o výkonu funkce bezplatný, mimo případy výslovně uvedené v § 59 odst. 4 ZOK. Smlouva o výkonu funkce bude po jejím schválení nejvyšším orgánem obchodní korporace účinná ode dne jejího uzavření, resp. ode dne vzniku funkce člena voleného orgánu v závislosti na tom, který z těchto dnů nastane později.[3] Od uvedeného dispozitivního pravidla však bude možné se ve smlouvě o výkonu funkce odchýlit a stanovit účinnost smlouvy o výkonu funkce odlišně, a to i zpětně. Tato zpětná účinnost může být velmi praktická, neboť v takovém případě již nebude nutné dodatečně schvalovat odměnu za

DOLEŽAL & PARTNERS

BRNO • PRAHA • BRATISLAVA • KRAKÓW

WWW.DOLEZALPARTNERS.COM

výkon funkce za dobu od uzavření smlouvy do jejího schválení.

Novelou ZOK bude rovněž upraven nejzazší možný okamžik pro schválení smlouvy o výkonu funkce. V § 59 odst. 4 ZOK totiž dojde k nahrazení lhůty „bez zbytečného odkladu po vzniku funkce" za lhůtu „bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy". Uvedená změna reflektuje situace, kdy k uzavírání smlouvy o výkonu funkce může docházet až s odstupem času po samotném vzniku funkce.

Odměňování

Není-li odměňování sjednáno ve smlouvě o výkonu funkce, bude i nadále platit, že výkon funkce je bezplatný. Novelou ZOK dojde v této otázce toliko ke zpřesnění daného ustanovení tak, že uvedené pravidlo bude nově aplikovatelné pouze na kapitálové společnosti.[4]

Novela ZOK dále zpřesní § 59 odst. 4 ZOK, který představuje výjimky, při nichž není výkon funkce bezplatný a členovi voleného orgánu náleží odměna obvyklá v době uzavření smlouvy nebo odměna obvyklá v době vzniku funkce v případě, že smlouva uzavřena nebyla. Členovi voleného orgánu tak bude náležet za výkon funkce odměna obvyklá v případech, kdy bude smlouva o výkonu funkce nebo v ní obsažené ujednání o odměně neplatné, či nebude-li smlouva o výkonu funkce uzavřena, a to vše z důvodu překážek na straně kapitálové společnosti, z důvodu vyšší moci nebo z důvodu jiných překážek nezávislých na vůli člena voleného orgánu (např. v případě bezdůvodného prodlení se schválením smlouvy o výkonu funkce). Členovi voleného orgánu bude také náležet odměna za výkon funkce, jestliže nebude smlouva o výkonu funkce schválena bez zbytečného odkladu po jejím uzavření.[5]

Rozpor se společenskou smlouvou

Novelou ZOK byl do § 59 ZOK dále doplněn odstavec 5, který řeší otázku rozporu smlouvy o výkonu funkce a společenské smlouvy, resp. zakladatelského právního jednání obchodní korporace. Dle § 59 odst. 5 ZOK se v případě rozporu mezi smlouvou o výkonu funkce a společenskou smlouvou použijí ujednání společenské smlouvy, byla-li však smlouva o výkonu funkce schválena většinou vyžadovanou pro změnu společenské smlouvy, použijí se ujednání obsažená ve smlouvě o výkonu funkce.[6]

Uvedeným ustanovením má být zejména zamezeno obcházení vůle společníků prostřednictvím odchylné smluvní úpravy ve smlouvě o výkonu funkce, nicméně stále je zde dána možnost smluvních stran ujednat si ve smlouvě o výkonu funkce odlišné podmínky.[7]

Obdobná úprava je zakotvena také u akciových společností s dualistickým systémem vnitřní struktury, u kterých stanovy určí, že členy představenstva volí a odvolává dozorčí rada.[8] V uvedených případech je právě dozorčí rada orgánem, který schvaluje smlouvy o výkonu funkce s jednotlivými členy představenstva. Smlouva o výkonu funkce člena představenstva schválená dozorčí radou se smí odchýlit od stanov společnosti za podmínek v nich uvedených.[9]

Je tedy ponecháno na vůli akcionářů, respektive valné hromady, zda umožní dozorčí radě odchýlit se od podmínek stanovených pro smlouvu o výkonu funkce ve stanovách společnosti či nikoliv.[10]

Novela ZOK pamatuje také na situace, kdy bude docházet k rozporu mezi společenskou smlouvou a smlouvou o výkonu funkce, která byla schválena přede dnem nabytí účinnosti novely. V těchto případech má být použita právní úprava ZOK ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti novely ZOK.

Praktické důsledky novely ZOK na jednotlivé typy smluv

Níže budou popsány dle naší předchozí praxe nejběžnější situace právního zakotvení vztahu člena statutárního orgánu a obchodní korporace a jejich právní důsledky, které mohou vyvstat po 1. lednu2021.

Smlouvy o výkonu funkce uzavřené do 1. ledna 2021

Jelikož se na smlouvu o výkonu funkce uzavřenou před novelou ZOK bude i po účinnosti novely ZOK stále aplikovat právní úprava účinná v době jejího uzavření, nestane se tato smlouva za situace, kdy nebyla schválena valnou hromadou účinností novely ZOK neúčinnou, a nadále se na ni bude pohlížet jako na relativně neplatnou.

Obchodním korporacím, resp. nejvyšším orgánům, je dána možnost dodatečného schválení těchto smluv. V tomto ohledu jednoznačně doporučujeme provést důkladné prověření stavu uzavřených smluv o výkonu funkce s jednotlivými členy voleného orgánu a případné neschválené smlouvy dodatečně schválit nejvyšším orgánem korporace.

Pracovní (manažerské) smlouvy uzavřené do 1. ledna 2021

Přípustnost podřízení vztahu mezi obchodní korporací a členem jejího voleného orgánu pod pracovněprávní úpravu je předmětem řady debat a soudních rozhodnutí. Pro zmínku lze uvést např. v dílčí míře přelomový rozsudek velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 11. dubna 2018, sp. zn. 31 Cdo 4831/2017. Nejvyšší soud v daném rozhodnutí dospěl k závěru, že právnická osoba a člen jejího statutárního orgánu mohou určit, že se jejich vztah při výkonu funkce řídí zákoníkem práce. Uvedené ujednání však nečiní jejich vztah pracovněprávním – nadále půjde o vztah obchodněprávní, který se v případě „plošného odkazu" na zákoník práce řídí pouze těmi pravidly pracovněprávního kodexu, která neodporují kogentním ustanovením ZOK a povaze výkonu funkce.[11] Máme za to, že se závěry obsažené v uvedeném rozsudku přes jejich vyslovení ve vztahu k regulaci účinné před 1. 1. 2014 uplatní i v současnosti.[12]

Na pracovní (manažerské) smlouvy uzavřené mezi obchodní korporací a členem statuárního orgánu, v nichž se sjednaný druh práce kryje s činností statutárního orgánu (zejména s obchodním vedením společnosti), je nutné pohlížet jako na smlouvy o výkonu funkce či dodatky ke smlouvám o výkonu funkce. Jak již bylo zmíněno, tyto smlouvy je nutné vykládat předně v souladu s ustanoveními ZOK, tedy také v souladu s kogentním ustanovením § 59 ZOK, podle něhož je smlouva o výkonu funkce povinně schvalována nejvyšším orgánem obchodní korporace.

Neschválené pracovní (manažerské) smlouvy uzavřené před novelou ZOK, jejichž předmětem je výkon funkce člena voleného orgánu stíhá stejný osud, jako smlouvy o výkonu funkce, které nejsou schváleny nejvyšším orgánem obchodní korporace. Tyto pracovní (manažerské) smlouvy jsou tedy v souladu s ust. § 59 odst. 2 relativně neplatné do doby jejich schválení.

Pracovní (manažerské) smlouvy uzavřené po 1. lednu 2021

V případě uzavírání pracovní (manažerské) smlouvy, jejímž předmětem je výkon funkce člena voleného orgánu, po nabytí účinnosti

novely ZOK se i na tuto smlouvu aplikuje ust. § 59 odst. 2 ZOK ve znění novely, a takovou smlouvu bude nutné schválit nejvyšším orgánem obchodní korporace.

Její následné neschválení bude mít obdobně jako u smlouvy o výkonu funkce za důsledek její neúčinnost, a taková smlouva tak nebude vyvolávat žádné právní důsledky.

Vztah bez smlouvy o výkonu funkce

Je toliko na vůli stran, zdali uzavřou smlouvu o výkonu funkce, v rámci které budou upravena práva a povinnosti člena voleného orgánu a obchodní korporace, či nikoliv. Její obligatorní uzavření nepředpokládá ani ZOK. Nedojde-li tedy k uzavření smlouvy o výkonu funkce z objektivních důvodů, tj. důvodů, které nejsou na straně obchodní korporace, ani na straně člena voleného orgánu, řídí se práva a povinnosti mezi obchodní korporací a členem jejího voleného orgánu v souladu s ust. § 59 odst. 1 ZOK přiměřeně ustanoveními občanského zákoníku o příkazu.[13]

V návaznosti na shora uvedené však vyvstává otázka, zdali bude členovi voleného orgánu náležet v případě výkonu funkce bez uzavřené smlouvy o výkonu funkce odměna či se bude jednat o bezplatný výkon funkce. V rámci odborné literatury lze na uvedenou otázku nalézt dva rozdílné názory.

Část odborné veřejnosti zastává názor, že není-li smlouva o výkonu funkce sjednána z objektivních důvodů, tj. důvodů, které nejsou ani na straně obchodní korporace, ani na straně člena voleného orgánu, uplatní se pro stanovení odměny člena orgánu ust. § 2438 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů („NOZ"), a členovi voleného orgánu by tedy měla náležet odměna v obvyklé výši.[14]

V odborné literatuře však lze nalézt také názor, že nárok na odměnu členovi voleného orgánu v případě neuzavření smlouvy o výkonu funkce z objektivních důvodů nevzniká a výkon funkce je tak bezplatný, s výjimkou případů uvedených v § 59 odst. 4 ZOK.[15]

Uvedený názor vychází z předpokladu, že právní úprava příkazu obsažená v občanském zákoníku není použitelná co do otázky odměňování. Tento názor lze nalézt také v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 22. října 2019, sp. zn. 27 Cdo 5340/2017, v němž soud judikoval, […] není-li smlouva o výkonu funkce uzavřena, neobsahuje-li uzavřená smlouva o výkonu funkce ujednání o odměňování, nevyhovuje-li požadavku na písemnou formu anebo není-li schválena valnou hromadou, popř. jiným k tomu příslušným orgánem kapitálové společnosti, je výkon funkce člena voleného orgánu bezplatný […]. Nárok na odměnu obvyklou podle § 59 odst. 4 ZOK vznikne členovi voleného orgánu pouze tehdy, jestliže smlouva o výkonu funkce není uzavřena, schválena příslušným orgánem, neobsahuje ujednání o odměně či nevyhovuje požadavku na písemnou formu z důvodů, které nelze přičítat k tíži dotčenému členu voleného orgánu. K tomu může dojít např. tehdy, kdy společnost nereaguje na návrh smlouvy doručený dotčeným členem voleného orgánu, kdy se valná hromada, svolaná (i) za účelem schválení smlouvy o výkonu funkce, nesejde či smlouvu (její návrh) neschválí apod. Aby bylo možné uzavřít, že důvody, pro které nebyly naplněny požadavky kladené na ujednání o odměně, nelze přičítat k tíži dotčeného člena voleného orgánu, musí tento člen učinit takové kroky, které lze po něm spravedlivě požadovat (např. doručit společnosti návrh smlouvy o výkonu funkce obsahující i ujednání o odměně, podniknout kroky potřebné k tomu, aby valná hromada či jiný příslušný orgán měl možnost smlouvu o výkonu funkce schválit apod.). Zůstane-li člen voleného orgánu zcela nečinný (neudělá-li nic pro to, aby došlo k naplnění požadavků kladených na ujednání o odměně), nebudou zpravidla naplněny předpoklady § 59 odst. 4 ZOK pro vznik práva na odměnu obvyklou.[16]

V této souvislosti zmiňujeme, že se ztotožňujeme s právě uvedeným názorem zastávaným odbornou veřejností a soudní praxí, tj. že v případě neuzavření smlouvy o výkonu funkce z objektivních důvodů (vyjma případů uvedených v § 59 odst. 4 ZOK) nebude členovi voleného orgánu obchodní korporace náležet odměna a výkon funkce bude bezplatný. Uvedený závěr opíráme také o názor, že je na vůli obou smluvních stran, tj. jak zvoleného člena, tak obchodní korporace, upravit si vzájemný vztah a zejména odměňování smlouvou o výkonu funkce, a v případě, že tak člen voleného orgánu a obchodní korporace neučiní, lze shrnout, že zde oboustranně není zájem pro stanovení odměny za daný výkon funkce. Máme také za to, že zákonodárce nezamýšlel stanovit pro tento případ úplatnost výkonu funkce v podobě obvyklé odměny, jelikož toto pravidlo není obsaženo v § 59 odst. 4 ZOK.

Dle našeho názoru na uvedeném nic nezmění ani přijatá novela ZOK a současné závěry a judikatura tak bude i nadále použitelné, přičemž výkon funkce člena voleného orgánu obchodní korporace bez uzavřené smlouvy o výkonu funkce z objektivních důvodů bude nadále bezplatný.

Dodatek uzavřený po 1. lednu 2021 ke smlouvě uzavřené před 1. lednem 2021

Specifickou otázkou je pak řešení problematiky dodatků uzavřených po 1. ledn 2021 ke smlouvám o výkonu funkce uzavřeným před datem nabytí účinnosti novely ZOK, tj. před 1. lednem 2021.

Vzhledem ke skutečnosti, že přechodná ustanovení novely ZOK se k této otázce nevyjadřují, vycházíme analogicky z přechodných ustanovení NOZ, konkrétně z ustanovení § 3028, dle kterého se jiné právní poměry (závazkové) vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona řídí dosavadními právními předpisy a na dodatky ke smlouvám o výkonu funkce by se tak uplatnila pravidla obsažená ve znění ZOK před novelou.

K uvedenému závěru dospěla i část odborné veřejnosti ve vztahu k uvedenému ustanovení NOZ.[17] Ve prospěch použití dosavadní právní úpravy se ve své judikatuře vyjádřil rovněž Nejvyšší soud, a to ve vztahu k přechodným ustanovením hospodářského zákoníku a obchodního zákoníku.[18] V odborné literatuře však lze nalézt i opačný názor,[19] který by po jeho aplikaci na námi rozebíranou problematiku znamenal, že případný proces uzavření dodatku se bude řídit novelizovaným zněním ZOK a případné neschválení dodatku ke smlouvě o výkonu funkce by tak mělo za následek jeho neúčinnost.

Z důvodů výše uvedených se přikláníme k prvnímu z názorů odborné veřejnosti a uzavíráme, že dodatky uzavřené po 1. lednu 2021 ke smlouvě uzavřené před 1. lednem 2021 se budou řídit dosavadní právní úpravou a jejich případné neschválení valnou hromadou by mělo za následek relativní neplatnost, nikoliv jejich neúčinnost. Definitivní vyřešení této situace pak s největší pravděpodobností přinese až konečné soudní rozhodnutí zabývající se touto problematikou.

Závěr

Nová právní úprava smlouvy o výkonu funkce by měla zamezit stavu, kdy jsou mezi

členy voleného orgánu a obchodní korporací uzavírány smlouvy o výkonu funkce, které však nejsou schváleny nejvyšším orgánem obchodní korporace a jako takové jsou relativně neplatné. Pro smlouvy o výkonu funkce uzavřené po účinnosti novely ZOK již nebude možné se zpětně dovolávat relativní neplatnosti a tyto smlouvy nebudou bez jejich schválení nejvyšším orgánem korporace vůbec nabývat účinnosti. Protože novela ZOK nabyde účinnosti ke dni 1. 1. 2021, měly by se společnosti s touto připravovanou změnou seznámit a prověřit současný stav smluvních závazků vůči členům volených orgánů a přizpůsobit rovněž procesy uzavírání nových smluv o výkonu funkce. Pokud by tak společnost neučinila a uzavřela smlouvu o výkonu funkce bez schválení nejvyšším orgánem po účinnosti novely ZOK, mohla by být společnost při kontrole správce daně nepříjemně překvapena, když bude správce rozporovat daňovou uznatelnost výdajů na odměnu dle této smlouvy. ●

JUDr. Ing. Eva Mayerová, partner
Mgr. Petr Vrbka, advokát
Doležal & Partners s.r.o., advokátní kancelář

DOLEŽAL & PARTNERS

Poznámky:

1 Zákon č. 33/2020 Sb., ze dne 21. 1. 2020, kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů.
2 Srov. § 48 zákona o obchodních korporacích v platném znění.
3 § 59 odst. 2 zákona o obchodních korporacích ve znění účinném od 1. 1. 2021.
4 § 59 odst. 3 zákona o obchodních korporacích ve znění účinném od 1. 1. 2021.
5 § 59 odst. 4 zákona o obchodních korporacích ve znění účinném od 1. 1. 2021.
6 § 59 odst. 5 zákona o obchodních korporacích ve znění účinném od 1. 1. 2021.
7 Důvodová zpráva k zákonu č. 33/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony (§ 59).
8 Srov. § 438 zákona o obchodních korporacích v platném znění.
9 § 438 odst. 3 zákona o obchodních korporacích ve znění účinném od 1. 1. 2021.
10 Důvodová zpráva k zákonu č. 33/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony (§ 438).
11 Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. dubna 2018, sp. zn. 31 Cdo 4831/2017, uveřejněný pod číslem 35/2019 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní.
12 Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 1128 s.
13 § 59 odst. 1 zákona o obchodních korporacích.
14 Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017.
15 Lasák, J., Pokorná J., Čáp Z., Doležil T. aj.: Zákon o obchodních korporacích: Komentář I. díl. Praha: Wolters Kluwer, 2014.
16 Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. října 2019, sp. zn. 27 Cdo 5340/2017.
17 Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J., Pelikánová, I., Pelikán, R., Bányaiová, A. a kol. Občanský zákoník – Komentář, Praha: Wolters Kluwer, 2014.
18 Rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 32 Cdo 2016/98.
19 Melzer, F. in Melzer, F., Tégl, P. a kol. Občanský zákoník – velký komentář. Praha: Leges, 2014.

SIMONA VOTŘELOVÁ

VYMAHATELNOST DLUHU A PROSTŘEDKY JEJÍHO ZAJIŠTĚNÍ PRAKTICKY

Další **on-line semináře** naleznete:
www.epravo.cz

LANGMEIER & CO

advokátní a insolvenční kancelář

INOVATIVNÍ ŘEŠENÍ PRO VAŠE PŘÍPADY

- ☑ Insolvenční právo a restrukturalizace
- ☑ Insolvenční správce se zvláštním povolením
- ☑ Trestní právo
- ☑ Cizinecké právo
- ☑ Civilní právo
- ☑ Pracovní právo

PRÁVO UMÍME

2019 právnická firma roku

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Langmeier & Co., advokátní kancelář s.r.o., Na Bělidle 997/15, 150 00 Praha 5 – Smíchov

+420 222 200 250 | info@langmeier.cz | www.langmeier.cz

Některé právní otázky investic do tzv. distressed assets v době koronavirové

Pandemie Covid-19 má za následek vážné poškození nejen české, nýbrž celosvětové ekonomiky. V důsledku těchto událostí nastává prudký propad reálného HDP, a to nejen v důsledku opatření, která byla zavedena proti šíření koronaviru, nýbrž i z důvodu poklesu ekonomické aktivity obchodních partnerů ČR.

V tuto chvíli navíc stojíme na prahu druhé vlny této epidemie, která nepochybně ještě prohloubí negativní důsledky pro ekonomiku. Navíc pandemií postižené subjekty již nyní nebudou chráněny zákonem č. 191/2020 Sb. (dále jen „Lex Covid").[1] Většina opatření upravených v Lex Covid byla časově omezena do 31. 8. 2020, jeho důsledky však mohou přetrvat ještě několik měsíců až do konce roku 2020 (např. mimořádné moratorium navržené dne 31. 8. 2020 může být účinné ještě 3, resp. 6 měsíců).

Preventivní opatření přijatá kvůli koronaviru ovlivnila téměř všechna odvětví ekonomiky, což se nutně promítne i v meziročním vývoji hrubého domácího produktu. V I. čtvrtletí roku 2020 dle předběžného odhadu Českého statistického úřadu (ČSÚ) klesl HDP mezičtvrtletně o 3,6 % a meziročně o 2,2 %, přičemž tyto výsledky byly významně ovlivněny právě pandemií koronaviru a restriktivními opatřeními s pandemií spojenými. Dle ČSÚ byl negativní meziroční předběžný odhad vývoje HDP následkem poklesu zahraniční poptávky a nižší tvorby kapitálu. Naopak pozitivní efekt na HDP měly rostoucí výdaje vládních institucí. Ve II. čtvrtletí roku 2020 pak ekonomika v ČR dle předběžného odhadu ČSÚ zaznamenala historicky nejhorší výsledky. HDP dle předběžného odhadu poklesl oproti předchozímu čtvrtletí o 8,7 % a oproti stejnému čtvrtletí roku 2019 dokonce o 11 %, přičemž k poklesu došlo v téměř všech odvětvích národního hospodářství.[2] Velký pokles byl zapříčiněn zejména výrazným propadem zahraniční poptávky a dále pak nižší spotřebou domácností a investiční aktivitou. Mezi nejvíce zasažené sektory patřilo odvětví průmyslu, obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství.

V jednotlivých průmyslových odvětvích tak dochází k významnému propadu poptávky, což může způsobit krizi většího množství podniků. Z toho důvodu bude s velkou pravděpodobností docházet také k druhotné platební neschopnosti, jelikož dlužníci nebudou mít dostatek finančních prostředků k úhradě pohledávek věřitelům. Řada těchto podniků se tak pravděpodobně ocitne v úpadkové situaci.

Tyto podniky se však mohou stát i v této nelehké situaci předmětem zájmu specializovaných investorů do tzv. distressed assets. Distressed assets (distresová aktiva) se dají charakterizovat jako aktiva, která je společnost nebo jednotlivec nucen umístit k prodeji se značnou slevou oproti nabyté nebo skutečné hodnotě. K tomu obvykle dochází, protože majitel nemá jinou možnost než aktivum prodat za účelem získání hotovosti. Nejčastějšími důvody je nadměrná úroveň dluhu, bankrot a regulační požadavky.[3]

Předmětem zájmu investorů budou zejména společnosti, které mají jinak zdravý podnikohospodářský základ, tedy za jiných externích podmínek by se do krize nedostaly, a zároveň doposud nebyl narušen jejich tzv. going concern. U takových společností tedy lze očekávat, že pokud nastávající krizi překonají, dojde k jejich ozdravení a tedy i následnému výraznému růstu jejich hodnoty.

Investice do těchto distresových aktiv však v sobě skýtá celou řadu ekonomických a právních problémů, které mohou výrazným způsobem ohrozit rentabilitu celé investice. Ekonomická rizika nyní ponecháme stranou a zaměříme se na rizika právní a možnosti, jak tato rizika eliminovat či alespoň zmírnit. V prvé řadě lze doporučit, aby před realizací samotné akviziční transakce proběhl klasický právní due diligence, jako u každé jiné M&A transakce. Rozsah a délka trvání due diligence (nikoliv jen právního) však bude významným způsobem ovlivněna tím, že půjde o investici právě do distresových aktiv. Co v těchto transakcích bývá prakticky vždy zásadní, je nedostatek času a přítomnost velkého množství proměnných u cílové společnosti, které nemusí investor být schopen vždy identifikovat či ovlivnit.

Nedostatek času vyplývá z povahy samotné investice, protože příležitost pro investory k realizaci transakce je v zásadě časově omezena od okamžiku, kdy dosavadní majitel cílové společnosti pochopí, že jeho společnost je ve vážné krizi (kterou jinak, než vstupem investora, neodvrátí), do okamžiku, kdy společnost ztratí povahu funkčního podniku, tj. going concern. Tuto vlastnost podniky mohou fakticky ztratit ještě před zahájením insolvenčního řízení, nebo velmi často v jeho průběhu. Oproti standardní situaci, jako např. za minulé finanční krize z r. 2009, je navíc současná situace specifická tím, že stát svými protikrizovými opatřeními v současné době drží při životě řadu podniků, které by jinak již nutně musely skončit v insolvenčním řízení, protože fungování těchto podniků při jinak nezměněném hospodářském modelu není dlouhodobě ekonomicky únosné (tzv. zombie firmy). Může být proto ještě složitější vystihnout pro investora správný okamžik pro investici a zároveň být schopný transakci včetně nezbytného due diligence zrealizovat.

Due diligence by proto měl být zaměřen čistě prakticky na stěžejní oblasti, které by mohly ohrozit další fungování podniku. Kromě těchto standardních částí by však měl být due diligence zaměřen i na prověření oprávněnosti čerpání různých podpor, které byly přijaty v souvislosti s pandemií koronaviru. Těmito mohou být např. různé typy programu Antivirus, úvěry či záruky Covid, podpory úhrad nájemného apod. Bez prověření těchto záležitostí je zde totiž riziko, že příslušné kontrolní orgány mohou prověřit zpětně oprávněnost čerpání a v případě pochybení žadatele požadovat zpětnou úhradu již vyplacených částek. V případě podniků např. s větším počtem zaměstnanců pak mohou být tyto částky značné a povinnost vrátit tyto podpory tak může podlomit vratký stav cash flow krizí zmítaného podniku.

Součástí právního auditu před uzavřením transakce však musí být zejména analýza rizik spojených s podáním insolvenčního návrhu na společnost (pokud k němu ještě nedošlo), stavem insolvenčního řízení, případně jiných právních institutů, které mohou celou transakci ohrozit. A nejde zde jen o samotný fakt, že okamžikem zahájení insolvenčního řízení je dlužník nadále omezen např. v nakládání s majetkem dle § 111 insolvenčního zákona,[4] resp. se zahájením insolvenčního řízení jsou spojeny i další účinky uvedené v § 109 insolvenčního zákona. Jednotliví věřitelé, ať již zajištění či nezajištění, totiž často sledují v rámci insolvenčního řízení rozdílné zájmy, které je třeba v rámci analýzy zohlednit, neboť tyto skutečnosti se projeví v dalším průběhu insolvenčního řízení např. způsobem rozhodování věřitelů o zásadních otázkách (např. způsob řešení úpadku, hlasování o reorganizačním plánu apod.).

V úvahu tedy často připadá jak řešení této investice mimo insolvenční řízení, tak i z různých důvodů využití insolvenčního řízení jako součásti akvizičního procesu. Ve druhém případě je však třeba zaměřit pozornost právního auditu na důkladnou analýzu společnosti a jejího podnikatelského okolí (smluvních partnerů společnosti) z pohledu insolvenčního práva.

Součástí této insolvenční analýzy by mělo být i důkladné posouzení existence tzv. neplatných či neúčinných právních úkonů podle § 231 a násl. insolvenčního zákona. Existenci těchto úkonů je povinen prověřit insolvenční správce po svém ustanovení do funkce (tj. po prohlášení úpadku). Těmito úkony se typicky dlužník (v tomto případě cílová společnost) v době předcházející úpadku zbavuje majetku za nepřiměřené protiplnění (např. zvýhodňující či zkracující právní úkony). Insolvenční správce pak může prostřednictvím incidenčních žalob dosáhnout vydání tohoto majetku do majetkové podstaty. Tedy existence těchto neplatných či neúčinných úkonů může významnou měrou ovlivnit rozsah majetku (aktiv) cílového podniku, a to i v případech, ve kterých by byl cílový podnik druhou smluvní stranou s jinou společností v úpadkové či předúpadkové situaci.

Stěžejní částí této analýzy by pak mělo být i zhodnocení možných řešení v rámci insolvenčního řízení a projekce ideálního scénáře a možných rizik. V rámci akvizičních procesů s využitím insolvenčního řízení pak připadá v úvahu zejména využití možnosti tzv. předbalené reorganizace. Jedná se o variantu reorganizace, kdy dlužník společně s insolvenčním návrhem či nejpozději do rozhodnutí o úpadku, předloží reorganizační plán přijatý alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů, počítanou podle výše jejich pohledávek, a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů, počítanou podle výše pohledávek. Tento typ reorganizace patří k těm, které mají větší šanci na úspěch, resp. na zdárné splnění reorganizačního plánu, než běžná reorganizace, kde věřitelé o přijetí reorganizačního plánu hlasují až v průběhu insolvenčního řízení a nemají tak možnost jeho podobu ovlivnit ještě před zahájením samotného insolvenčního řízení. Značnou výhodou předbalené reorganizace je jednodušší způsob přijímání reorganizačního plánu věřiteli a dále i možnost dlužníka zvolit si vlastního insolvenčního správce. Osoba insolvenčního správce je s ohledem na rychlost a průběh insolvenčního řízení zcela zásadní, dlužník by měl volbu insolvenčního správce vždy předem pečlivě zvážit a zvolit takovou osobu, o které je přesvědčen, že bude pracovat rychle a efektivně.[5]

Samotnou kapitolou je i příprava a strukturování samotné akviziční transakce včetně volby adekvátního financování, akvizice pohledávek za cílovou společností apod. Rozsah tohoto tématu je však velmi široký a budeme mu věnovat samostatný článek.

Závěr

Nadcházející ekonomická krize s sebou nepochybně přinese i řadu zajímavých investičních příležitostí pro zkušené investory do tzv. distresových aktiv. Tyto investiční příležitosti jsou vyhledávané pro možnost velmi nadprůměrného zhodnocení investice, které je však vykoupeno vyšší mírou rizika. Tato rizika však lze do určité míry zmírnit důslednou analýzou a přípravou celé transakce. Typicky je v těchto transakcích velice důležité provedení důkladného právního a zejména insolvenčního auditu. Pro správnou analýzu rizik v takovém procesu je pak jednoznačnou výhodou, pokud audit provádí tým odborníků, kteří mají praktické zkušenosti s takovými transakcemi, jak z pozice právních poradců, tak i z hlediska praktického řešení insolvenčního řízení (např. jako insolvenční správce). Naše advokátní a insolvenční kancelář, která se na tyto projekty specializuje, pracuje v současné době i na projektu alternativního investičního fondu[6] Aequitas Capital Investment a.s., který bude specializován právě na investice zejména do českých společností postižených nadcházející ekonomickou krizí. ●

JUD. Jan Langmeier,
advokát a insolvenční správce se zvláštním povolením
Langmeier & Co., advokátní kancelář s.r.o.

LANGMEIER & CO
advokátní a insolvenční kancelář

Poznámky:

1. Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu.
2. https://www.czso.cz/csu/czso/cri/tvorba-a-uziti-hdp-2-ctvrtleti-2020.
3. https://www.financial-dictionary.info/terms/distressed-assets/.
4. Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).
5. https://www.epravo.cz/top/clanky/predschvalena-reorganizace-99476.html.
6. § 15 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech.

K novele trestního zákoníku a trestního řádu

Dne 1. 10. 2020 nabyl účinnosti zákon č. 333/2020 Sb. kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a další zákony (zákon č. 218/2003 Sb., zákon č. 418/2011 Sb., zákon č. 104/2013 Sb. a zákon č. 59/2017 Sb.).

Minimálně pokud jde o prvé dva změněné zákony, jejich novely nejsou ničím neobvyklým bez ohledu na námitky odborné veřejnosti, že časté změny rozhodně nepřispívají k stabilitě právního prostředí. V tomto případě jde ale o novelu, jejíž obsah lze nejen hodnotit pozitivně, ale i jako novelu velmi zásadní. V tomto článku se zaměřím na tři změny, které považuji za nejvýznamnější.

Novela ustanovení § 138 tr. zákoníku dosti významně mění hranice výše škod, které jsou určující pro naplnění skutkové podstaty řady trestných činů. Stejně se mění částky rozhodné pro určení výše prospěchu, nákladů k odstranění poškození životního prostředí a hodnoty věci.

Dosavadní škodou nikoliv nepatrnou se rozuměla škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč. Novelou byla tato hranice posunuta na částku 10 000 Kč. To ve spojení s dalšími ustanovením trestního zákoníku znamená, že s výjimkami, u nichž výše škody není rozhodující (např. § 205 odst. 2 tr. zákoníku) budou skutky, jimiž byla způsobena škoda nepřevyšující 10 000 Kč přestupky a nikoliv trestnými činy. Škodou nikoliv malou přestává být škoda dosahující částky nejméně 25 000 Kč, ale musí jít o škodu nejméně 50 000 Kč. Větší škodou je od 1. 10. 2020 škoda dosahující částky nejméně 100 000 Kč, nikoliv dosavadních 50 000 Kč. To je poměrně dosti významné pro daňové delikty. Podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku, trestným činem bylo zkrácení daně poplatku a podobné povinné platby ve větším rozsahu. I větší rozsah představoval částku nejméně 50 000 Kč, zatímco po nabytí účinnosti novely to je částka nejméně 100 000 Kč. Značnou škodou nebude škoda nejméně ve výši 500 000 Kč, ale nejméně 1 milionu Kč. Konečně škodou velkého rozsahu přestává být škoda nejméně 5 milionů, ale do budoucna půjde o částku nejméně 10 milionů Kč.

Asi i bez hlubší analýzy si lze domyslet důsledky této legislativní změny. V případě již zmíněného trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby to bude znamenat, že pro naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu dle odst. 2, kde je pachatel ohrožen trestní sazbou 2 až 8 let, bude nyní rozhodující, s výjimkou splnění jiných podmínek, které se nemění, zkrácení daně rozsahu převyšujícím částku 1 milionu Kč. Podobně, pokud jde o skutkovou podstatu dle odst. 3 tohoto ustanovení, hranicí způsobené škody velkého rozsahu, což je skutek, za který může být uložen trest od 5 do 10 let odnětí svobody, již nebude částka 5 milionů Kč, ale 10 milionů Kč.

Nevím, zda významnou změnou, ale nepochybně velmi senzitivní a velmi sledovanou, zejména již odsouzenými anebo těmi, kterým odsouzení hrozí, je změna ustanovení § 88 tr. zákoníku, který upravuje podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody po vykonání jeho jedné třetiny. Doposud byl z této možnosti vyloučen pachatel, odsouzený za jakýkoliv zvlášť závažný zločin a pokud byl ve výkonu trestu poprvé. A zvlášť závažným zločinem byl jakýkoliv úmyslný trestný čin, na který trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let (§ 14 odst. 3 tr. zákoníku).

Novela možnost podmíněného propuštění rozšiřuje i na ty, kdo byli odsouzeni i pro zvlášť závažný zločin. Ovšem se značnými výjimkami. Nesmí jít o zvlášť závažný zločin,

- kterým byla nebo měla být způsobena smrt, nejde-li o trestný čin zabití podle § 141 odst. 1,

Se samoživiteli se život nemazlí

Pomozme jim na jejich cestě k dostupnému bydlení

Ponižování, rány a křik?!

I takové jsou osudy samoživitelů. Lidé se k sobě zkrátka někdy chovají hůře než ke zvířatům. Není ale snadné začít znovu bez pomoci ostatních.

Podpořte samoživitele a jejich děti v nouzi.
Kauce na bydlení může být přestupní stanicí k lepšímu životu.

888555577/5500

BYDLÍM, TEDY JSEM

www.bydlimtedyjsem.cz

- kterým byla anebo měla být způsobena těžká újma na zdraví, jehož znakem je spáchání na těhotné ženě nebo na dítěti, který spáchal jako člen organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny, nebo zvlášť závažný zločin účasti na organizované zločinecké skupině,
- který spáchal v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu účasti na teroristické skupině, a financování terorismu, podpory a propagace terorismu nebo vyhrožování teroristickým trestným činem,
- který je uveden v hlavě III., VII., IX., XII. a XIII. zvláštní části trestního zákoníku. Podmínka, která podmíněné propuštění umožňuje pouze těm, kdo jsou poprvé ve výkonu trestu, zůstává i po novele.

Hlava III obsahuje trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, konkrétně tr, činy znásilnění (§ 185 tr. zákoníku), sexuálního nátlaku (§ 186 tr. zákoníku), pohlavního zneužití (§ 187 tr. zákoníku), soulože mezi příbuznými (§ 188 tr. zákoníku), kuplířství (§ 189 tr. zákoníku), prostituce ohrožující mravní vývoj dětí (§ 19 tr. zákoníku), šíření pornografie (§ 191 tr. zákoníku), výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií (§ 192 tr. zákoníku), zneužití dítěte k výrobě dětské pornografie (§ 193 tr. zákoníku), účast na pornografickém představení (§ 194 tr. zákoníku) a navazování nedovolených kontaktů s dítětem (§ 1193b tr. zákoníku). Měřeno stupněm jejich společenské škodlivosti jde o poměrně eklektickou skupinu deliktů. Výsledná verze schválené novely, pokud jde o ustanovení § 88 tr. zákoníku, je výsledkem politického kompromisu, pojatého dosti schematicky. Což je patrno z již uvedeného popisu trestných činů, jejichž pachatel nemůže být podmíněně propuštěn po vykonání jedné třetiny trestu. Ve stejné skupině se tak ocitá například pachatel trestného činu znásilnění, o jehož stupni společenské škodlivosti asi nelze pochybovat, s pachatelem či asi spíše pachatelkou trestného činu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí. Tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo provozuje prostituci v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, případně kdo organizuje, střeží nebo jiným způsobem zajišťuje provozování prostituce. Autoři komentáře k trestnímu zákoníku ve vztahu k tomuto ustanovení definují školu dle § 7 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.[1] Podle tohoto ustanovení je školou školské zařízení počínaje mateřskou školou a konče školou střední. Podle mne je ale školou i vysoká škola. V každém případě mne jednání prostitutky vodící si své zákazníky do budoáru naproti vysoké škole, případně naproti gymnáziu nepřipadá do té míry škodlivé, aby byla pachatelka vyloučena už při prvém výkonu nepodmíněného trestu z možnosti být podmíněně propuštěna po vykonání jeho třetiny. Zejména, pokud by prokázala, že svůj byt již vyměnila za místo jakýchkoliv škol zcela prosté. A samozřejmě, pokud by vůbec za takové jednání mohl být někdo postižen a pokud by snad mělo jít o postih trestem odnětí svobody.

Hlava VII obsahuje trestné činy obecně nebezpečné, například obecné ohrožení (272 tr. zákoníku), týž delikt spáchaný z nedbalosti, ohrožení pod vlivem návykové látky (§ 274 tr. zákoníku), ale také třeba trestný čin poškození geodetického bodu (§ 278 tr. zákoníku). Zrovna u posledního z namátkou zmíněných deliktů si nějaký přílišný stupeň společenské škodlivosti snad ani nedokážu představit. A to i kdyby šlo o vandala, který by celé dni nedělal nic jiného než poškozoval zmíněné body.

Poněkud jiná je situace v případě trestných činů situovaných do hlavy IX, takto trestných činů proti české republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci. I když i zde by se dalo mluvit o dosti odlišné typové škodlivosti jednotlivých trestných činů, tak dramatická diskrepance jako v předchozích případech zde není. To však neplatí pro trestné činy, které obsahuje hlava XII tr. zákoníku, tedy trestné činy vojenské. I nevojákovi musí být patrné, že mezi trestným činem neuposlechnutí rozkazu z nedbalosti (§ 376 tr. zákoníku), spáchaném navíc v míru, a trestným činem zbabělostí před nepřítelem (§ 394 tr. zákoníku) asi může být dosti propastný rozdíl. Pominu-li fakt, že za nesplnění rozkazu z nedbalosti pravděpodobně nehrozí uložení nepodmíněného trestu.

Samostatnou skupinu deliktů tvoří trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy, zařazené do hlavy XIII tr. zákoníku, u nichž by se asi také dalo diskutovat, zda je opravdu třeba vyloučit z dobrodiní možnosti podmíněného propuštění po vykonání jedné třetiny trestu odnětí svobody opravdu všechny pachatele, ale muselo by jít o detailnější diskusi, jíž by předcházela i detailnější analýza těchto deliktů z hlediska jejich stupně škodlivosti.

Jak naznačeno, původní návrh změny tohoto ustanovení byl mnohem velkorysejší, ale v rámci legislativního procesu byl významně korigován. Kromě výše uvedeného za poněkud zbytečně přísné považuji i zúžení prostoru pro podmíněné propuštění už po třetině uloženého trestu u pachatelů, kteří byli odsouzeni jako členové organizované skupiny či ve spojení s organizovanou skupinou. Něco jiného je organizovaná zločinecká skupina nebo účast na organizované zločinecké skupině. Ale organizovaná skupina či spáchání trestného činu ve spojení s organizovanou skupinou je průvodní jev celé řady trestných činů, u nichž by podle mého názoru pro předpoklad dostatečného působení trestu s ohledem na osobu pachatele k vykonání jeho jedné třetiny mělo postačovat. Jde typicky o majetkové trestné činy daňového charakteru, korupčního charakteru apod., u nichž skutková podstata členství v organizované skupině v podstatě namnoze znamená pouze to, že pachatelů bylo více a nějakým způsobem spolu kooperovali.

Novela je i přes tyto kritické poznámky významný krokem správným směrem. Pouze bude třeba s odstupem několika let znovu zvážit, již se zkušenostmi s aktuální úpravou, zda prostor pro podmíněné propuštění odsouzeného ještě nerozšířit.

Poměrně značnou změnu přináší relativně drobná úprava § 175a tr. řádu. Díky ní jsou, počínaje 1. 10. 2020 dohody o vině a trestu i v případě řízení o zvlášť závažném zločinu. Jinými slovy, tuto dohodu bude možné sjednat v případě trestního stíhání pro jakýkoliv trestný čin. Je pravdou, že aktuálně není četnost dohod o vině a trestu velká i v případech relativně bagatelních trestných činů. Je tedy v prvé řadě otázkou, do jaké míry bude rozšíření možnosti takovou dohodu uzavřít využito v případě trestního stíhání pro zvlášť závažný zločin. Spolehlivě ale půjde o velmi složitou a současně senzitivní agendu, neboť, ať již dohoda o vině a trestu v případě obvinění z takovéhoto zločinu bude jakákoliv, zcela jistě vzbudí značnou pozornost a pravděpodobně vyvolá i bouřlivou diskusi.

Podstatně méně kontroverzní, ale v praxi mnohem frekventovanější, budou důsledky nové procesní úpravy hlavního líčení, včítaje v to podání obžaloby. Podle novelizovaného ustanovení § 177 písm. d) tr. řádu bude muset obžaloba nově obsahovat návrh na uložení trestu s uvedením jeho druhu a výměry nebo návrh na upuštění od potrestání, případně, bude-li navrhován trest propadnutí majetku,

peněžitý trest nebo trest propadnutí věci, musí být uvedeno jaké věci mají být zajištěny pro účely výkonu tohoto trestu.

Rozhodne-li předseda senátu po prozkoumání obsahu obžaloby o jejím doručení obžalovanému, musí jej podle nově formulovaného ustanovení § 196 odst. 2 tr. řádu upozornit na to, že má právo se ve stanovené lhůtě vyjádřit ke skutečnostem uvedeným v obžalobě, zejména

a) zda se cítí být nevinen nebo vinen spácháním skutku anebo některého ze skutků uvedených v obžalobě a z jakých důvodů,
b) zda má zájem uzavřít se státním zástupcem dohodu o vině a trestu nebo zda chce v hlavním líčení prohlásit svou vinu,
c) zda souhlasí s popisem skutku a jeho právní kvalifikací a s navrženým trestem, případně ochranným opatřením, a
d) které skutečnosti považuje za nesporné.

Vyjádřit se uvedeným způsobem bude právo, nikoliv povinnost. V mnoha případech ale je v zájmu obžalovaného, aby se takto vyjádřil. Byť by to mělo být jen k právní kvalifikaci tvrzeného skutku. Dokonce bylo opakovaně namítáno, že taková úprava v našem trestním řádu chybí. Díky tomu se může po podání obžaloby vyjádřit toliko obžalovaný v rámci svého výslechu v hlavním líčení. Většinově mohlo jít jen o skutková tvrzení. Kvalifikovanou polemiku s obžalobou, kterou by přednesl obhájce, bylo možné vést až v rámci závěrečné řeči, což obžalovaného poněkud znevýhodňovalo, byť jistě ne vždy. V řadě případů byl tento deficit procesního práva reagovat již na obsah obžaloby nahrazován písemným vyjádřením k obžalobě, tedy přesně tím, co nyní trestní řád výslovně umožňuje.

Imanentní součástí této úpravy bude zvýšený nárok na práci obhájců, kteří by měli vypracovat kvalifikovaný rozbor v intencích zmíněného ustanovení § 196 odst. 2 tr. řádu, a tak fakticky formulovat kompletní stanovisko k obžalobě.

Na tuto úpravu navazuje text nového ustanovení § 206a tr. řádu podle jehož prvého odst. po přednesení obžaloby a vyjádření poškozeného vyzve předseda senátu obžalovaného, aby se vyjádřil ke skutečnostem uvedeným v obžalobě, zejména zda se cítí být nevinen nebo vinen spácháním skutku nebo některého ze skutků uvedených v obžalobě, souhlasí s popisem skutku a jeho právní kvalifikací a s navrženým trestem, případně ochranným opatřením, které skutečnosti považuje za nesporné. Přitom jej bude muset poučit o následcích spojených s takovým vyjádřením a současně upozornit na právo prohlásit svou vinu a na následky s prohlášením spojené. I tím je do značné míry dán obsah vyjádření, které může a v řadě případů i ve svém zájmu by obžalovaný měl učinit k obžalobě. Nedojde-li následně k dohodě o vině a trestu, pak tento zcela nový institut prohlášení obžalovaného, že je vinným spácháním skutku či některého z tvrzených skutků, může dost zásadním způsobem ovlivnit další průběh hlavního líčení. Pokud obžalovaný učiní prohlášení o vině a soud je přijme, o čemž bude rozhodovat dle zcela nového ustanovení odst. 5 § 206c tr. řádu, nebude v rozsahu, v němž obžalovaný prohlásil vinu, provádět dokazování.

Prohlášení viny nelze odvolat, a proto i zde bude velmi důležitá úloha obhájce a to, co obžalovanému doporučí. Zda prohlášení viny přijmout, případně zda je nepřijmout.

Smysl a účel celé této úpravy je zřejmý. Právo na vyjádření k obžalobě rozšiřuje prostor pro obhajobu, zatímco možnost uznat vinu může trestní řízení výrazně zkrátit. Přitom uznání viny je polehčující okolnost a dokonce může být důvodem pro mimořádné snížení trestu. Nejde o zcela zásadní změnu paradigmatu hlavního líčení, protože i dle dosavadní praxe, pokud se obžalovaný doznal ke skutku, z něhož byl obžalobou viněn, logicky se až na výjimky žádné další dokazování neprovádělo. Jinou věcí ale je oficióznost tohoto prohlášení dle novely a to, že o prohlášení viny, resp. o přijetí prohlášení rozhoduje, jak výše zmíněno, soud, který může toto prohlášení nepřijmout, jednak pokud má zato, že v předchozím řízení došlo k závažnému porušení práv obviněného, ale také pokud nepovažuje takový postup za vhodný s ohledem na okolnosti případu a vyjádření ostatních stran. Co jsou okolnosti případu, samozřejmě závažné a jaká vyjádření stran mohou rozhodnutí soudu ovlivnit ze zákona pochopitelně patrno není a bude na soudní praxi, jak se s tímto institutem vypořádá. ●

JUDr. Tomáš Sokol, advokát
Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.

Brož Sokol Novák
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

[1] Viz Šámal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012.

JAN BOŘUTA
ZZVZ - PRŮBĚH ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ
Další **on-line semináře** naleznete:
www.epravo.cz

Sektorové veřejné zakázky plněné přidruženou osobou prostřednictvím poddodavatele

Právní úprava zadávání veřejných zakázek dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ), umožňuje zadavatelům využití tzv. in-house postupů, a to při zadávání sektorových veřejných zakázek. Dle § 155 ZZVZ je zadavatel sektorové veřejné zakázky oprávněn zadat zakázku přímo své přidružené osobě, přičemž tato následně nebude považována za sektorovou veřejnou zakázku.

Z rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) se následně podává, že přidružená osoba při výkonu relevantní činnosti může být hodnocena za splnění vytknutých podmínek jakožto sektorový veřejný zadavatel, přičemž v takovém případě bude povinna při provádění relevantní činnosti postupovat dle ZZVZ. Toto hodnocení tak zásadní měrou ovlivňuje možnost přidružených osob plnit zakázky jim zadané na základě § 155 ZZVZ subdodavatelsky.

Je pak nezbytné v konkrétních případech hodnotit, zdali osoby přidružené veřejným zadavatelům nemohou naplnit podmínky dle § 151 odst. 2 písm. b) ZZVZ (tedy stát se zadavateli sektorové veřejné zakázky), a to i v případě, že by nebylo možné považovat tyto přidružené osoby za veřejného zadavatele ve smyslu § 4 odst. 1 ZZVZ a ani dle § 4 odst. 2 ZZVZ. Taková osoba by však mohla naplnit podmínky § 151 odst. 2 ZZVZ s odkazem na § 4 odst. 3 ZZVZ, a byla by tak skutečně považována za sektorového veřejného zadavatele.

Sektorovým zadavatelem se může stát kterákoliv osoba zadávající zakázku při výkonu[1] relevantní činnosti ve smyslu § 153 ZZVZ, nad kterou veřejný zadavatel vykonává (může vykonávat) dominantní vliv. Dominantním vlivem se dle § 151 odst. 3 ZZVZ rozumí případy, kdy veřejný zadavatel přímo nebo nepřímo drží většinový podíl na upsaném základním kapitálu jiné osoby, disponuje s většinou hlasovacích práv vyplývajících z podílů na jiné osobě, nebo může jmenovat více než polovinu členů statutárního nebo kontrolního orgánu jiné osoby. Výjimku dle § 155 ZZVZ lze využít pouze za situace, kdy přidružená osoba splňuje tzv. obratové kritérium, tj. 80 % obratu přidružené osoby za dodávky, služby či stavební práce musí být tvořeno plněním poskytovaným zadavateli nebo jiným přidruženým osobám zadavatele.

V nedávné minulosti se ÚOHS zabýval otázkou, zdali je možno bez dalšího při plnění zakázky zadané přidružené osobě dle § 155 ZZVZ takovou zakázku plnit poddodavatelsky. ZZVZ výslovně o této problematice nehovoří a ani směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES, z jejíhož znění vychází ZZVZ, tuto problematiku nezmiňuje.

ÚOHS se svým rozhodnutím ze dne 6. 5. 2019, č. j. S0097/2019/VZ-12537/2019/542/VHU, které bylo ve všech výrocích vyjma výroku o sankci potvrzeno rozhodnutím ze dne 25. 7. 2019, č. j. R0096/2019/VZ-20434/2019/323/HBA/PJE,[2] přiklonil k názoru, že v případě sektorové veřejné zakázky zadané přímo přidružené osobě postupem dle § 155 ZZVZ, je zásadně vyloučeno subdodavatelské plnění, pokud případní subdodavatelé nebudou vybráni v souladu se ZZVZ, a to prakticky v celém předpokládaném rozsahu subdodavatelského plnění.

Ze skutkového hlediska došlo k následující situaci. Mateřská společnost z pozice veřejného zadavatele a také zadavatele sektorové veřejné zakázky (dále jen „Objednatel“) uzavřela se svojí dceřinou společností (dále jen „Zhotovitel“) smlouvu, jejímž předmětem byla modernizace drážních vozidel. Tato smlouva obsahovala ustanovení o tom, že předmět plnění je Objednatelem zadáván jakožto nadlimitní veřejná zakázka výhradně přidružené osobě ve smyslu § 155 odst. 1 ZZVZ, přičemž dceřiná společnost jakožto Zhotovitel prohlásila, že je přidruženou osobou Objednatele a splňuje veškeré podmínky § 155 odst. 2 ZZVZ. Ve smlouvě byl taktéž i výslovný souhlas Objednatele s tím, aby Zhotovitel uzavřel smlouvu s třetí osobou – generálním dodavatelem materiálu.

Tohoto smluvního ujednání Zhotovitel využil a uzavřel smlouvu na dodávky materiálu nutného pro modernizaci drážních vozidel s generálním dodavatelem, který již nebyl ve smyslu § 155 ZZVZ přidruženou osobou Zhotovitele ani Objednatele. Mimo to Zhotovitel na základě menších objednávek poptal po dalších třetích osobách část plnění potřebného pro řádné provedení modernizace drážních vozidel. Celková suma vyplacená Zhotovitelem třetím, a nikoliv přidruženým osobám jakožto subdodavatelům ve výsledku téměř dosahovala hodnoty původní zakázky zadané Zhotoviteli jako přidružené osobě.

Smlouva mezi Objednatelem a Zhotovitelem tak byla uzavřena na základě výjimky pro přidruženou osobu dle § 155 odst. 2 ZZVZ. ÚOHS v prvé řadě zkoumal, zda tento postup byl aplikován řádně a posuzoval právní postavení Objednatele i Zhotovitele ve smyslu ZZVZ. U Objednatele ÚOHS shledal, že naplňuje znaky nejen sektorového zadavatele ve smyslu § 151 ZZVZ, ale také veřejného zadavatele dle § 4 odst. 1 písm. e) ZZVZ.

I přes námitky Zhotovitele, že nemůže být veřejným zadavatelem či zadavatelem sektorové veřejné zakázky, a nebyl proto povinen poptávat materiál na opravu drážních vozidel prostřednictvím zadávacího řízení, ÚOHS vyslovil názor, že opak je pravdou. Zhotovitel proto dále namítal, že provedení samotné modernizace drážních vozidel není plněno subdodavatelem, ale přímo přidruženou osobou. Prostřednictvím subdodavatele byl pořizován pouze vstupní materiál potřebný k provedení modernizace.

Další zásadní procesní obrana Zhotovitele v řízení před ÚOHS směřovala k otázce posouzení, zdali je možno považovat modernizaci drážních vozidel za relevantní činnost ve smyslu § 153 odst. 1 písm. f) ZZVZ. Další zásadní argument Zhotovitele, který byl navíc podporován aktuální rozhodovací praxí ÚOHS, vycházel z hodnocení, že nákup vstupního materiálu potřebného pro plnění veřejné zakázky není považován za aktivní subdodava-

HSP & PARTNERS
advokátní kancelář

2017 právnická firma roku

2018 právnická firma roku

Česká advokátní kancelář s více než 25ti letou tradicí.
Flexibilní právní služby kdekoliv na světě.
Profesionální přístup. To je HSP & Partners.

Osobní přístup

Ke každému jednotlivému případu přistupujeme individuálně a s náležitou péčí. Naši klienti jsou pro nás vždy na prvním místě.

Společně k úspěchům

Naše advokátní kancelář působí ve specializovaných týmech disponujících nezbytnými odbornými znalostmi v daném oboru práva.
Víme, že víc hlav, víc ví.

Důraz na efektivitu

Při nalézání optimálního právního řešení klademe důraz na maximální efektivitu. Nemrháme prostředky našich klientů. Jsme si vědomi hodnoty jejich času.

Kdekoliv, kdykoliv

Díky čtyřem pobočkám je naše advokátní kancelář schopna přizpůsobit se potřebám našich klientů na celém území České a Slovenské republiky.
24 hodin denně, 7 dní v týdnu, 365 dní v roce.

Sídlo – Praha

Vodičkova 710/31,
Nové Město, 110 00 Praha 1
ak@akhsp.cz
+420 734 363 336

Pobočka – Přerov

Čechova 1184/2, Přerov

Pobočka – Ostrava

Vítkovická 3083/1, Ostrava

Pobočka – Čadca

Májová 1319, Čadca – Slovensko

Advokátní kancelář HSP & Partners je členem mezinárodní asociace advokátních kanceláří LIBRALEX E.E.I.G.

LIBRALEX E.E.I.G

telské plnění, a to obdobně jako dodávky energií, které dodavatel potřebuje pro výkon své činnosti. Pořízení takového vstupního materiálu pak není považováno za subdodávku, kterou by bylo potřeba zadávat v zadávacím řízení či reflektovat její plnění subdodavatelem či kvalifikaci subdodavatele v rámci nabídky dodavatele v zadávacím řízení.

ÚOHS v řízení vycházel z premisy, že Objednatel je sektorovým zadavatelem i veřejným zadavatelem a smlouva se Zhotovitelem představuje sektorovou veřejnou zakázku, přičemž Objednatel řádně postupoval dle § 155 odst. 2 ZZVZ a tuto zakázku zadal své přidružené osobě bez nutnosti konat zadávací řízení.

Meritem sporu v předmětném řízení před ÚOHS tak zůstala otázka, zdali Zhotovitel jakožto přidružená osoba Objednatele, byť sama nenaplňuje podmínky § 4 odst. 1 ZZVZ, je při poptávkách poddodavatelského plnění při plnění smlouvy s Objednatelem sám považován za sektorového veřejného zadavatele dle § 4 odst. 3 ZZVZ, tj. zdali došlo k naplnění podmínek dle § 152 odst. 2 ZZVZ.

ÚOHS tak v prvé řadě hodnotil, zdali jsou dodávky materiálu pro modernizaci drážních vozidel plněny při výkonu relevantní činnosti dle § 153 odst. 1 písm. f) ZZVZ. K tomu ÚOHS uvedl následující:

„Ač tedy obviněný přímo nevykonává provozování či poskytování sítě určené k poskytování služeb veřejnosti v oblasti železniční dopravy, vzhledem ke skutečnosti, že relevantní činností dle § 153 odst. 1 písm. f) zákona je možné rozumět i činnost související s provozováním či poskytováním sítě určené k poskytování služeb veřejnosti v oblasti železniční dopravy, jíž dle právě uvedeného modernizace jednotek nepochybně je, lze učinit závěr o naplnění podmínky, že obviněný poptával plnění spočívající v dodávkách materiálů pro modernizaci jednotek řady 680 při výkonu relevantní činnosti, tedy při výkonu činnosti (modernizace dle smlouvy o dílo) související s poskytováním či provozováním sítí určených k poskytování služeb veřejnosti v oblasti železniční dopravy dle § 153 odst. 1 písm. f) zákona."

ÚOHS tak přistoupil k značně extenzivnímu výkladu § 153 ZZVZ a definoval relevantní činnost v rámci sektorových veřejných zakázek tak, že fakticky jakékoliv plnění byť jen související s relevantní činností ve smyslu § 153 ZZVZ (v předmětném rozhodnutí pak modernizace drážních vozidel) je nutno považovat již za relevantní činnost. Osoba, která takovou činnost vykonává, tak může být považována za zadavatele sektorové veřejné zakázky dle § 151 odst. 2 písm. b) ZZVZ, a to v případě, že nad takovou osobou vykonává dominantní vliv veřejný zadavatel.

V předmětném řízení ÚOHS shledal naplnění veškerých podmínek k tomu, aby byl následný postup Zhotovitele hodnocen jakožto postup v rozporu se ZZVZ. Zhotovitel byl dle § 4 odst. 3 ZZVZ považován za sektorového veřejného zadavatele, přičemž byl povinen vstupní materiál pro plnění smlouvy s Objednatelem získávat zadáním sektorové veřejné zakázky.

ÚOHS k uvedenému závěru uvedl následující: „I za situace, je-li předmětné plnění zadáno přidružené osobě v souladu s postupem dle § 155 zákona, však nesmí docházet k obcházení zákona tím, že by související plnění bylo vyjmuto z povinnosti řídit se příslušnými ustanoveními zákona, obzvláště, splňuje-li dotčený subjekt podmínky některého z ustanovení § 4 zákona, tzn., jedná-li se o zadavatele veřejné zakázky."

ÚOHS sice v rámci předmětného rozhodnutí také hodnotil možnost aplikace výjimky dle § 158 odst. 1 ZZVZ, tj. posuzoval, zda by dodávka materiálu nemohla být hodnocena jako podlimitní sektorová zakázka. Dle § 25 ZZVZ odkazujícího na § 2 odst. 2 nařízení vlády č. 176/2016 Sb., ve znění účinném v době uzavření smlouvy o dodávce materiálů, je určujícím limitem pro sektorové veřejné zakázky částka 11.413.000 Kč. Zároveň by na dílčí objednávky materiálu učiněné Zhotovitelem mohlo být aplikováno ustanovení § 27 ZZVZ, tj. výjimka pro veřejné zakázky malého rozsahu, přičemž limit pro dodávky a služby činí 2.000.000 Kč. Byť však dílčí objednávky u třetích subjektů dosahovaly zcela zanedbatelné hodnoty, ÚOHS konstatoval, že všechny tyto objednávky včetně plnění generálního dodavatele materiálu musí být hodnoceny společně, neboť jsou funkčně určeny k totožnému plnění a Zhotovitel jejich potřebu měl a mohl předpokládat či očekávat. ÚOHS tak uzavřel, že Zhotovitel nebyl oprávněn výjimku dle § 158 odst. 1 ZZVZ využít, a to vzhledem k ceně poddodavatelského plnění a funkční provázanosti jeho dílčích částí.

ÚOHS vycházel z pochopitelné, byť však vcelku přísně aplikované premisy, dle níž „ před odvedením finančních prostředků ze sféry veřejného zadavatele do sféry jeho soukromého dodavatele (např. zaplacením ceny za určité plnění) musí za účelem výběru dodavatele zásadně proběhnout zadávací řízení, v rámci kterého se uplatní principy hospodářské soutěže. Takto zůstává otevřen široký prostor k tomu, aby byly podány ekonomicky nejvýhodnější nabídky ve vztahu k poptávce zadavatele."

ÚOHS tak svým rozhodnutím zaujímá striktní přístup k využívání poddodavatelů k případnému plnění sektorových veřejných zakázek zadaných přidruženým osobám. ÚOHS svým extenzivním přístupem abstrahuje veškerá dílčí plnění třetích osob, která byla nutná k řádnému splnění závazku Zhotovitele vůči Objednateli, do jednoho celku, přičemž toto plnění nemá být zásadně děleno. De facto tak z předmětného rozhodnutí plyne kategorický závěr, že přidružená osoba je povinna pro naplnění zákonných podmínek, kdy se dle § 155 odst. 2 ZZVZ o sektorovou veřejnou zakázku nejedná, plnit služby či dodávky poptané ovládanou osobou zásadně v celém rozsahu sama. Míra tolerance pro subdodavatelská plnění v těchto případech byla ÚOHS okleštěna na úplné minimum.

Striktní přístup zastávaný ÚOHS v předmětném řízení tak může vyvolat u přidružených osob veřejných zadavatelů právní nejistotu o tom, jaká plnění v rámci zakázek zadaných dle § 155 odst. 2 ZZVZ mohou plnit subdodavatelsky bez zahájení zadávacího řízení. Z procesní opatrnosti tak mohou být zahajována mnohá zadávací řízení na zcela bagatelní položky, což fakticky povede pouze k růstu nákladů veřejných rozpočtů a k prodlužování plnění původních sektorových veřejných zakázek. ●

Mgr. Jakub Stáňa, advokátní koncipient
JUDr. Lenka Příkazská, advokátka
HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.

Poznámky:

1 Dle § 19 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb. pak zákonodárce použil výraz „v souvislosti", který připouštěl mnohem širší výklad pro zadavatele o tom, jaké činnosti mohou být podřazeny pod sektorovou veřejnou zakázku.

2 Rozhodnutí ÚOHS jsou dostupná na www.uohs.cz.

Škoda nebo jiná újma způsobená porušením povinnosti podat včas insolvenční návrh

Tento článek je věnován odpovědnosti za škodu nebo jinou újmu způsobenou porušením povinnosti podat včas insolvenční návrh na dlužníka, a to zejména ze strany jeho statutárního orgánu. Považujeme totiž za důležité, aby si každý člen statutární orgánu uvědomil, že odpovídá za takovou škodu nebo jinou újmu věřitelům v případě, že nepodá za obchodní korporaci (dlužníka) návrh na zahájení insolvenčního řízení v okamžiku, kdy obchodní korporace je v úpadku.

Tato povinnost stíhá každého člena statutárního orgánu, bez ohledu na jeho odborné znalosti a schopnosti stav úpadku posoudit a i bez ohledu na případné rozdělení kompetencí v rámci kolektivního statutárního orgánu.

Dle ust. § 98 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon") je dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem, povinen podat insolvenční návrh bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležité pečlivosti měl dozvědět o svém úpadku. U dlužníka právnické osoby mají tuto povinnost jeho zákonní zástupci, tedy statutární orgán, příp. likvidátor dlužníka, je-li právnická osoba v likvidaci.

Odpovědnost dlužníka za škodu či jinou újmu (resp. jeho statutárního orgánu či dalších osob stanovených zákonem) způsobenou porušením povinnosti podat insolvenční návrh je upravena v ust. § 99 insolvenčního zákona. Nejvyšší soud České republiky opakovaně dovozuje a jeho judikatura je jednotná v závěrech, že odpovědnost osob uvedených v § 98 insolvenčního zákona za porušení povinnosti podat insolvenční návrh je obecnou občanskoprávní odpovědností za škodu založenou na presumpci zavinění, s možností dotčených osob se této odpovědnosti zprostit.[1] Ohledně povahy dané odpovědnosti za škodu či újmu nepanuje názorová shoda, neboť Vrchní soud v Praze a Vrchní soud v Olomouci oproti Nejvyššímu soudu České republiky dovozují, že: „odpovědnost dlužníka a členů statutárního orgánu dlužníka za porušení právní povinnosti podat insolvenční návrh je pojímána jako odpovědnost objektivní s liberačními důvody uvedenými v ust. § 99 odst. 3 insolvenčního zákona."[2] a tento názor zastává rovněž část odborné veřejnosti. V tomto článku dále vycházíme z uvedeného názoru Nejvyššího soudu ČR.

Věřitele, který se podle § 99 insolvenčního zákona domáhá náhrady škody způsobené porušením povinnosti podat insolvenční návrh, dle usnesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 29 Cdo 4462/2017: „Tíží mimo jiné povinnost tvrzení a důkazní povinnost o tom, že a/ dlužník byl v úpadku (v kterékoli jeho forem), b/ žalovaný porušil povinnost podat insolvenční návrh na majetek dlužníka bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležité pečlivosti měl dozvědět o úpadku společnosti (§ 98 insolvenčního zákona) a c/ věřiteli vznikla v souvislosti s tímto porušením právní povinnosti škoda". Pro vznik občanskoprávní odpovědnosti za škodu je nutné dle závěrů výše citovaného usnesení Nejvyššího soudu splnění čtyř předpokladů – porušení povinnosti, vznik škody, příčinná souvislost mezi porušením povinnosti a vznikem škody a zavinění. Byť se jedná o občanskoprávní povinnost, tak jsou její předpoklady aplikovány i v poměrech insolvenčního řízení, když předpoklady pro vznik odpovědnosti za škodu jsou v poměrech insolvenčního zákona určitým způsobem modifikovány.

Insolvenční zákon v ust. § 98 zavazuje dlužníka, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem, k povinnému zahájení insolvenčního řízení, zjistí-li jakoukoliv formu úpadku (platební neschopnost či předlužení). Jak již bylo uvedeno výše, povinnost podat insolvenční návrh se u právnických osob, které nejsou v likvidaci, vztahuje na jejich statutární orgán, je-li statutární orgán vícečlenný a jsou-li jeho jednotliví členové oprávněni jednat jménem dlužníka samostatně, má tuto povinnost každý z nich. Jiné osoby než uvedené v ust. § 98 insolvenčního zákona tuto povinnost nemají.

Dále bychom se chtěli zaměřit zejména na odpovědnost člena statuárního orgánu. Tato povinnost se vztahuje na každý statutární orgán či jeho člena oprávněného jednat samostatně, a to bez ohledu na to, zda úpadek nastal již dříve (za fungování předchozího statutárního orgánu) a rovněž bez ohledu na to, kdo tento úpadek způsobil. K tomuto Nejvyšší soud ČR judikoval, že se jedná o povinnost trvající, nikoliv jednorázovou.[3] Povinnost podat insolvenční návrh není splněna, bylo-li řízení o insolvenčním návrhu vinou navrhovatele zastaveno nebo byl-li jeho insolvenční návrh odmítnut (ust. § 98 odst. 3).[4] V této souvislosti je třeba poukázat na ust. § 21 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963, občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř."), které upravuje jednání za právnické osoby v civilním procesu. Dle tohoto ustanovení za právnickou osobu jedná člen statutárního orgánu a tvoří-li statutární orgán více osob (kolektivní), jedná za právnickou osobu předseda tohoto statutárního orgánu nebo jeho pověřený člen. Ve smyslu závěru Nejvyššího soudu, sp. zn. 29 NSČR 51/2011: „Má-li právnická osoba statutární orgán (typově představenstvo), které tvoří více fyzických osob, zkoumá se podmínka úředně ověřeného podpisu (v intencích § 21 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.) jen u jeho předsedy popřípadě jeho člena, který tím byl pověřen, bez zřetele k tomu, zda insolvenční návrh podepsalo celé představenstvo". Pokud tedy ve smyslu výše uvedeného ustanovení nebude insolvenční návrh podán oprávněnou osobou, tak se k takovému návrhu nepřihlíží a řízení bude zastaveno. V praxi insolvenční soudy ustanovení § 21 o.s.ř. mnohdy neaplikují v rámci podávání tzv. „samodlužnických" návrhů, tzn. že akceptují i takový návrh na zahájení insolvenčního návrhu, který podepsal kterýkoli člen statutárního orgánu, bez ohledu na ust. § 21 o.s.ř. S tímto postupem insolvenčních soudů se však neztožňujeme a domníváme se, že tento postupu není v souladu s příslušným ustanovením o.s.ř.

Statutární orgán má povinnost podat insolvenční návrh včas, bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležité péči

měl dozvědět o úpadku společnosti. Toto ust. § 98 hovoří o náležité péči, nicméně ve světle obecných ustanovení občanského zákoníku je třeba jí rozumět jako nutnosti člena statutárního orgánu jednat s péči řádného hospodáře (§ 159 odst. 1 občanského zákoníku), což zjednodušeně řečeno znamená vykonávat funkci s patřičnou profesionalitou a vycházet z dostatku informací, a to i v případě, že jimi některý z členů statutárního orgánu nedisponuje; v takovém případě je člen statutárního orgánu povinen si je opatřit. Podnikatel, resp. jeho statutární orgán, by tedy měl mít mimo jiné stálý přehled o hodnotě svého majetku, o jeho likviditě, o svých dlužích a o splatnosti těchto dluhů, resp. jejich vymožitelnosti.[5] Povinnost jednat s péčí řádného hospodáře v sobě mimo jiné zahrnuje též povinnost být informován o průběžných výsledcích hospodaření právnické osoby.[6] Dále platí, že v případě, že dojde v rámci kolektivního orgánu k rozdělení působnosti podle jednotlivých oborů činnosti (horizontální delegace) ve smyslu ust. § 156 odst. 2 občanského zákoníku, takto delegovaný člen se nezbavuje povinnost jednat s péčí řádného hospodáře ve smyslu ust. § 159 odst. 1 občanského zákoníku. V návaznosti na to se tedy nezbavuje odpovědnosti za škodu způsobenou porušením povinnosti podat včas insolvenční návrh, neboť se jedná o odpovědnost solidární, postihující všechny členy statutárního orgánu. Jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud rozhodnout, že škůdce nahradí škodu podle své účasti na škodlivém následku; nelze-li účast přesně určit, přihlédne se k míře pravděpodobnosti.[7]

Druhým předpokladem odpovědnosti za škodu je vznik škody. Škoda nebo jiná újma je stanovena jako rozdíl mezi v insolvenčním řízení zjištěnou výší pohledávky přihlášené věřitelem k uspokojení a částkou, kterou věřitel v insolvenčním řízení na uspokojení této pohledávky obdržel (§ 99 odst. 2 insolvenčního zákona). Dnem, kdy taková škoda vznikla (nejpozději mohla vzniknout), je den, kdy byl podán insolvenční návrh. Jak uvádí Nejvyšší soud ČR v jednom ze svých rozhodnutí, škoda nebo jiná újma může spočívat pouze v rozdílu mezi výší pohledávky, kterou věřitel přihlásil u insolvenčního soudu a které byla v insolvenčním řízení zjištěna, a částkou, kterou věřitel v insolvenčním řízení obdržel na uspokojení této pohledávky.[8] Jinak řečeno věřiteli, který (ač tak mohl učinit) nepřihlásil svou pohledávku v propadné přihlašovací lhůtě do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka, a který proto neobdrží na úhradu této pohledávky z majetkové podstaty ničeho, nevznikne škoda nebo jiná majetková újma uplatnitelná vůči osobě uvedené v ust. § 98 odst. 2 insolvenčního zákona. Tento popsaný případ je jedna z možností, jak se statutární orgán může zprostit odpovědnosti za škodu ve smyslu ust. 99 odst. 3 insolvenčního zákona.

Třetím předpokladem této odpovědnosti za škodu je příčinná souvislost mezi porušením podat včas insolvenční návrh a vzniklou škodou. Ta je dána tehdy, pokud pozdní podání insolvenčního návrhu ovlivnilo míru uspokojení poškozeného v insolvenčním řízení. Jde zejména o případy, kdy se dlužníkovo jmění od doby, kdy povinné osobě vznikla povinnost podat za dlužníka insolvenční návrh, do doby podání insolvenčního návrhu, změnilo (ať snížením majetku či zvýšením závazků). Naopak, pokud porušení povinnosti podat včas insolvenční návrh nemělo vliv na rozsah částky určené k uspokojení pohledávky přihlášené věřitelem, příčinná souvislost dána není a není zde ani odpovědnost za škodu. Nedostatek příčinné souvislosti podle ust. § 99 odst. 3 insolvenčního zákona musí prokazovat odpovědná osoba (škůdce). Insolvenční zákon takto usnadňuje poškozeným možnost vymáhat škodu způsobenou včasným nepodáním insolvenčního návrhu tím, že presumuje příčinnou souvislost mezi porušením povinnosti a vzniklou škodou a ponechává na škůdci, aby příčinnou souvislost mezi těmito dvěma složkami odpovědnosti vyvrátil a prokázal její neexistenci.[9]

Posledním, čtvrtým předpokladem, předmětné odpovědnosti za škodu je zavinění, které se rovněž presumuje, a škůdce pak musí prokázat, že vynaložil veškeré úsilí, které lze po něm spravedlivě požadovat k odvrácení skutečnosti nastalé nezávisle na jeho vůli a bránící splnit povinnost podat insolvenční návrh.

Závěrem bychom chtěli zdůraznit, že zejména osoba, která se má stát statutárním orgánem či jeho členem nebo už jím je, by s náležitou péčí měla dbát této povinnosti podat případný insolvenční návrh proti obchodní korporaci, jejímž bude/je členem, v okamžiku úpadku. V případě neznalosti a nemožnosti stav úpadku obchodní korporace posoudit, by pak měla využít odpovídající odborné pomoci. V případě neshody s ostatními členy statutárního orgánu insolvenční návrh podat, je nezbytné vyvinout maximální úsilí k tomu, aby insolvenční návrh byl i přes uvedenou neshodu podán nebo alespoň si zajistit listiny prokazující, že právě tento člen statutárního orgán chtěl povinnost splnit a insolvenční návrh podat, avšak ostatní členové statutárního orgánu mu k tomu neposkytli potřebnou součinnost či byli ve vzájemné neshodě. Právě v rámci soudního řízení prokázání maximálního úsilí při snaze insolvenční návrh podat může znamenat pro takového člena statutárního orgánu úspěšné zproštění odpovědnosti za škodu či jinou újmu způsobenou porušením povinnosti podat za obchodní korporaci včas insolvenční návrh. ●

Mgr. Helena Lelková, advokátní koncipient
Mgr. Lucie Bohumínská, trvale spolupracující advokát
DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

DBK PARTNERS®
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

1. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2001, sp. zn. 29 Odo 1220/2005, uveřejněno pod číslem 33/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, tj. za účinnosti zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání; a dále usnesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 29 Cdo 2356/2016 nebo rozsudek Nejvyššího soudu, sp. zn. 29 Cdo 1212/2016.
2. K tomu srov. VS v Praze sp. zn. MSPH 76 INS 17598/2013, 4 VSPH 1725/2014-B-31 nebo VS v Olomouci sp. zn. KSOS 22 INS 29918/2012, 1 VSOL 114/2014-B-28.
3. K tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu, sp. zn. 29 Cdo 4180/2016.
4. K tomu srov. rozsudek Nejvyššího soud, sp. zn. 29 Cdo 1212/2016.
5. HÁSOVÁ J., MORAVEC, T. a kol.: Insolvenční zákon. § 98. Komentář. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2018.
6. LAVICKÝ, P. a kol.: Občanský zákoník I. § 159. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014.
7. LAVICKÝ, P. a kol.: Občanský zákoník I. § 156. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014.
8. K tomu srov. rozsudek, sp. zn. 29 Cdo 4269/2014, uveřejněno pod číslem 11/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.
9. K tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 29 Cdo 4462/2017.

STUCHLIKOVA & PARTNERS

www.stuchlikova.com

Právo duševního vlastnictví

FinTech

ICT právo

Finanční právo

Licence ČNB

GDPR

Videohry a právo 3: Patenty

V předcházejících článcích jsme poukázali na význam videoher ve světě a představili jejich strukturu ve vztahu k možnostem právní ochrany jejich jednotlivých částí.

V tomto článku se budeme zabývat problematikou průmyslových práv, zejména patentů, v prostředí videoherního průmyslu.

Úvodem k patentům

Předmětem patentového práva jsou výsledky tvůrčí činnosti, které jsou hodny udělení patentové ochrany. Podle patentového zákona jsou ochrany hodny vynálezy, které jsou nové, jsou výsledkem vynálezecké činnosti a jsou průmyslově využitelné. Evropský patentový úřad hovoří o celkem čtyřech kritériích patentovatelnosti, protože pro vynález je s ohledem na článek 52 odst. 1 Úmluvy o udělování patentů obsažen i požadavek na jeho technický charakter.[1] Naplnění tohoto kritéria EPÚ v rámci své metodiky při posouzení patentové přihlášky ověřuje jako první. Patent vyjadřuje ochranu vynálezu, která zaručuje vlastníkovi výhradní právo průmyslového užití vynálezu. Ochrana patentu je postavena, stejně jako jiná průmyslová práva, na registračním principu, platí pro ni právo přednosti a patenty se udělují na dvacet let, přičemž tato ochrana trvá za předpokladu pravidelného placení udržovacích poplatků. Patenty nejsou obnovitelné, protože zde zákonodárci sledují přínos technologického pokroku pro společnost, přičemž přílišná ochrana inovativních řešení by jej mohla brzdit.

Patenty a videohry

Zda lze patentovat videohru nebo alespoň její „nejtechničtější" část, počítačový program, je otázkou.

Ve věci ochrany počítačového programu patentem Evropská patentová úmluva stanoví, že počítačový program sám o sobě patentem chránit nelze. Z toho vychází i český zákon o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, který počítačové programy za vynálezy nepovažuje.[2] Obdobně toto ustanovení vylučuje z patentové ochrany i pravidla hry. Pokud se však jedná o kombinaci pravidel hry a technického řešení, je možné kritéria patentovatelnosti naplnit, jak ostatně uvádí rozhodnutí T 1543/06 a T 641/00 (COMVIK) stížnostního senátu, který zastává funkci druhé instance řízení o přihlášce podle Evropské patentové úmluvy.

S počítačovým programem dále nelze zaměňovat vynálezy, které byly vytvořeny pomocí počítačového programu nebo jejichž součástí je počítačový program. Takové vynálezy patentovatelné jsou. Pro vynálezy, jejichž částí, a nikoliv nepodstatnou, jsou počítačové programy, se užívá pojem „vynález realizovaný počítačem". Patentovatelný tak není samotný počítačový program, nýbrž určité technické řešení jeho pomocí realizované.[3, 4]

Je nutné mít na vědomí, že úprava patentů se mimo země Evropské unie liší. Například v USA mají vstřícnější přístup ke způsobilosti patentové ochrany. V článku 101 amerického patentového zákona je širší výčet předmětů schopných nabýt patentové ochrany včetně například jakéhokoliv nového a užitečného procesu.[5] Tato úprava a rozšíření předmětu patentu jsou poměrně nové a reflektují rozhodovací praxi Nejvyššího soudu USA, zejména rozsudek v případu Bilsky v. Kappos ze dne 28. června 2010. V USA je tedy možné přihlásit k patentové ochraně i různé postupy, včetně pravidel hry.

Mohou tedy videohry spadat pod patentovou ochranu? Přes výše zmíněná vynětí počítačových programů a pravidel hry magazín WIPO hovoří o patentovatelnosti inovativní „gameplaye" a elementech herního designu.[6] Tím WIPO směřuje právě ke kombinaci pravidel a inovativního technického řešení. V Evropě se již objevilo několik rozhodnutí, která se týkají udělení patentu k jednotlivým prvkům videoher. Zajímavé je například rozhodnutí T 0012/08 a přihláška hry Pokémon společnosti Nintendo, která směřovala na funkci náhodného objevování pokémonů. Tato přihláška byla napoprvé zamítnuta, avšak stížnostní senát Evropského patentového úřadu přihlášce vyhověl, když shledal, že daný vynález skutečně má technický charakter v podobě náhodného generování události. Z toho důvodu nemůže být takový vynález vyloučen z patentovatelnosti.

Dalším evropsky významným rozhodnutím je rozhodnutí T 0928/03 ohledně patentu

vynálezu společnosti Konami, který u hry Pro Evolution Soccer označoval dalšího hráče, kterému měl být míč nahrán. Jednalo se opět o technické řešení a v rámci rozhodnutí byl citován judikát T 258/03, který stanovil, jakým způsobem se má při posuzování patentu postupovat. Jako první by mělo být určeno, zda se jedná o vynález definovaný v čl. 52 odst. 1 Úmluvy, na jehož základě musí být zkoumáno, zda daný vynález je technického charakteru, dosahuje se technického efektu či jsou v něm využity určité technické úvahy.[7] Stížnostní senát tak v případě patentu společnosti Konami rozhodl, že aspekty, které byly přihlašovány, poskytují technický efekt nad rámec pouhých pravidel hry, protože přitahují pozornost hráče k dalšímu bodu na obrazovce. Z tohoto důvodu bylo stanoveno, že i takovéto řešení lze patentovat.

Jedna z nejčerstvějších novinek ze světa herních patentů se týká nově připravované páté řady konzole Playstation. Společnosti Sony podala mezinárodní přihlášku podle Smlouvy o patentové spolupráci, číslo zápisu PCT/US2019/042697, pro patent, jenž chrání technické řešení ve formě obchodního asistenta s umělou inteligencí, který hráči, jenž se zasekl v postupu ve hře před nějakou překážkou, nabídne skrze mikrotransakci (nákup za skutečné peníze přímo ve hře) zakoupení herních zdrojů, se kterými jiní hráči tuto překážku překonali.[8]

Další práva průmyslového vlastnictví

V rámci videoherního průmyslu můžeme hovořit nejen o technických inovacích vyjádřených v software – tedy v rámci zdrojového kódu počítačového programu, ale také o vynálezech, které se týkají hardware – zejména herních ovladačů a konzolí. Velký rozvoj nyní zažívají zejména ovladače pro rozšířenou a virtuální realitu, takzvaná stereoskopická zařízení. V nedávné době byly přihlášeny patenty společnostmi Google a Nintendo týkající se právě virtuálních „headsetů". V tomto odvětví se jedná o nové technologie a nové vynálezy, které mohou být při splnění uvedených předpokladů zaregistrovány.

S tímto souvisí také ochrana průmyslového vzoru, který chrání vzhled daného průmyslově nebo řemeslně vyrobeného prostorového nebo plošného předmětu a může dopadat jak na hardware – typicky konzole, ale i například na obal hry.[9] Dále s konzolemi a ovladači souvisí ochrana topografie polovodičových výrobků, která musí být výsledkem tvůrčí činnosti a nesmí být v průmyslu polovodičových výrobků běžná.[10]

Závěrem důvody k registraci patentu

Pokud vývojáři vytvoří předmět schopný požívat patentové ochrany, je žádoucí jej registrovat. Překážku tvoří převážně správní poplatky pro přihlášku a udržování patentu, které mohou být přílišným nákladem pro jednotlivce nebo malá vývojářská studia. K ceně přihlášky je nutné přičíst i každoroční udržovací poplatky patentu, přičemž celkové částky za ochranu po 20 let mohou dosáhnout až 200 tis. Kč pro patent zaregistrovaný pro Českou republiku a až 800 tis. Kč pro patent zaregistrovaný u Evropského patentového úřadu. Dalším problémem je délka trvání řízení, které v ČR v průměru dosahuje 4 let.[11]

I přes výše uvedené je vhodné o registraci práva průmyslového vlastnictví uvažovat, zejména z důvodů získání právní ochrany ve formě absolutního práva k danému vynálezu a výhradního práva k jeho užití, posílení postavení na trhu s možností získání výhradního postavení, možnosti licencování nebo prodeje vynálezu, zlepšení vyjednávací pozice na trhu a v neposlední řadě posílení pozitivní image vývojáře ve vztahu k jeho obchodním partnerům, investorům či akcionářům.

Naopak v případě, že se tvůrci inspirují jinou videohrou, případně i při vytváření vlastního konceptu, je důležité ověřit a zajistit, aby nedošlo k porušení patentů či jiných práv třetích stran. Při podezření na možnou kolizi je vhodné obrátit se na odborníky s žádostí o kvalifikovanou rešerši. ●

JUDr. Matyáš Tauber, Associate
Stuchlíková & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

STUCHLIKOVA & PARTNERS

Poznámky:

1. Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ustanovení § 3 odst. 1. Česká úprava vychází z Evropské patentové úmluvy z 5. října 1973, konkrétně jsou podmínky stanoveny v čl. 52 úmluvy. Copyright © 2007 European Patent Office. All Rights Reserved. [cit. 21. 04. 2020]. Dostupné z: https://www.epo.org/law-practice/legal-texts/html/guidelines/e/g_ii_3_5_2.htm.
2. Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ustanovení § 3 odst. 2 písmene c).
3. Tips for patenting computer games in Europe - Intellectual Property Law - Reddie & Grose. Intellectual Property Law – Intellectual Property Law – Reddie & Grose [online]. [cit. 20. 04. 2020]. Dostupné z: https://www.reddie.co.uk/2015/01/12/tips-for-patenting-computer-games-in-europe/.
4. SCHEUER, Jan. Patentovatelnost počítačových programů – evropská perspektiva. Revue pro právo a technologie [online]. Copyright ©2000 [cit. 20. 04. 2020]. Dostupné z: https://journals.muni.cz/revue/article/viewFile/5001/pdf.
5. Article 101 of the United States Code Title 35 – part 2 Patentability of Inventions and Grant of Patents.
6. GREENSPAN David, BOYD J. Gregory, PUREWAL Jas Video Games and IP: A Global Perspective. [online]. Copyright © Electronic Arts Inc. [cit. 20. 04. 2020]. Dostupné z: https://www.wipo.int/wipo_magazine/en/2014/02/article_0002.html.
7. SCHEUER, Jan. Patentovatelnost počítačových programů – evropská perspektiva. Revue pro právo a technologie [online]. Copyright ©2000 [cit. 20. 04. 2020]. Dostupné z: https://journals.muni.cz/revue/article/viewFile/5001/pdf.
8. PS5 leaks: Sony patent hints at a ghoulish new kind of microtransaction. Inverse [online]. Copyright © 2020 Bustle Digital Group [cit. 21.04.2020]. Dostupné z: https://www.inverse.com/gaming/ps5-patent-playstation-5-microtransaction-ai-assistant.
9. Zákon č. 2007/2000 o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, ustanovení § 2.
10. Zákon č. 529/1991 Sb. Zákon o ochraně topografií polovodičových výrobků, ustanovení § 1 odst. 1.
11. Podání patentu trvá téměř čtyři roky. Záleží na kvalitě přihlášky | BusinessInfo.cz. BusinessInfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export [online]. Copyright © 1997 [cit. 21.04.2020]. Dostupné z: https://www.businessinfo.cz/clanky/podani-patentu-trva-temer-ctyri-roky-zalezi-na-kvalite-prihlasky.

Podstatné změny a novinky, jaké s sebou přináší novela zákoníku práce

Dne 1. 7. 2020 nabyla účinnosti první část dlouho očekávané novely zákoníku práce přinášející dílčí a méně významné změny (např. změnu podmínek výpovědi zaměstnance zaměstnavateli v souvislosti s přechodem práv a povinností z pracovněprávních vztahů). Druhá část novely, kterou se transponuje obsah směrnice (EU) 2018/957 do českého právního řádu, nabyla účinnosti dne 30. 7. 2020.

Zbývající třetí část novely, která s sebou přináší podstatné koncepční změny a novinky, jakými jsou např. změny v dovolené, doručování, či zavedení nového institutu sdíleného pracovního místa, nabyde účinnosti dne 1. 1. 2021. Novela si klade za cíl přispět ke snížení administrativní zátěže zaměstnavatelů, zvýšit flexibilitu pracovněprávního vztahu, jakož i zjednodušit komunikaci zaměstnavatele se zaměstnancem. V tomto článku poukazuji na vybrané koncepční změny a novinky, které s sebou diskutovaná novela přináší, a tyto se pokusím blíže objasnit.

Institut sdíleného pracovního místa

Novela zavádí nový institut sdíleného pracovního místa, vhodného mj. pro ženy/muže vychovávající děti, kterým vyhovuje vyšší míra flexibility v pracovněprávních vztazích proto, aby mohli lépe sladit svůj rodinný a pracovní život. Podstata zmiňovaného institutu spočívá v tom, že dva nebo více zaměstnanců se stejným druhem práce a se sjednanou kratší pracovní dobou budou moci sami, po předchozí dohodě se zaměstnavatelem, částečně uzpůsobovat svou pracovní dobu podle svých osobních potřeb, leč ve sjednaném rozsahu průměrné týdenní pracovní doby, a to tak, že se tito zaměstnanci ve vzájemné spolupráci budou střídat při výkonu práce na jednom pracovním místě. Zaměstnanci na sdíleném pracovním místě budou rovněž povinni, podle nově vloženého ustanovení § 317a zákoníku práce, rozvrhovat si svou pracovní dobu tak, aby každý z nich, na základě společného rozvrhu pracovní doby, naplnil průměrnou týdenní pracovní dobu nejdéle ve čtyřtýdenním vyrovnávacím období.

Podle shora citovaného ustanovení, bude možné sdílené pracovní místo vytvořit pouze na základě písemných dohod, uzavřených mezi zaměstnavatelem a každým ze zúčastněných zaměstnanců, přičemž tyto dohody budou muset obsahovat bližší podmínky rozvržení pracovní doby. V neposlední řadě toto ustanovení mj. upravuje způsoby a podmínky skončení dohody o sdíleném pracovním místě.

Změna koncepce dovolené

Nově se opouští koncepce dovolené za odpracované dny a nahrazuje se koncepcí dovolené počítané podle odpracovaných hodin, což má, dle důvodové zprávy, vést k přesnějšímu a také spravedlivějšímu stanovení délky dovolené. Hlavním smyslem této změny je snaha o zamezení nerovností při stanovování délky dovolené mezi zaměstnanci pracujícími v odlišných režimech týdenní pracovní doby. Za současné právní úpravy totiž dochází k situacím, kdy dva zaměstnanci se stejně dlouhou týdenní pracovní dobou, avšak s odlišnými režimy pracovní doby, mají nárok na různě dlouhou dovolenou v pracovních dnech, jelikož zákoník práce v aktuálním znění nijak nezohledňuje délku směny, namísto které dovolená připadne. Díky změně ve výpočtu dovolené dojde k odstranění zmiňovaných nerovností, jelikož se dovolená bude počítat podle hodin, takže bude každému zaměstnanci při čerpání dovolené odečteno přesně tolik hodin, kolik by jinak, podle svého režimu týdenní pracovní doby, musel odpracovat.

JELÍNEK & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ | ATTORNEYS AT LAW

VYTRVALOST
TRADICE
ODHODLÁNÍ

30 let s Vámi!

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.
www.advokatijelinek.cz | T: +420 724 794 986 | Pardubice - Praha

2018 právnická firma roku

LAWYER LEGAL AWARDS 2019

2019 právnická firma roku

Změnou koncepce dovolené dochází nejen ke zpřesnění výpočtu délky dovolené, ale také k jejímu zjednodušení, neboť z dosavadních druhů dovolené zůstane zachována jen dovolená za kalendářní rok nebo její poměrná část a dodatková dovolená, naproti tomu dovolená za odpracované dny bude zrušena. Rovněž zůstane zachována výměra dovolené v týdnech, jakož i základní podmínky pro vznik práva na dovolenou.

Pro úplnost rekapituluji, že zaměstnanec, dle ust. § 213 novely zákoníku práce, má právo na dovolenou za kalendářní rok, pokud v příslušném kalendářním roce vykonal u téhož zaměstnavatele závislou práci v nepřetržitém pracovním poměru po dobu 52 týdnů, a to v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby. Dovolená za kalendářní rok se bude nově vypočítávat tak, že se délka stanovené týdenní pracovní doby vynásobí počtem týdnů dovolené (tzv. výměrou dovolené), na který má zaměstnanec právo. Výměra dovolené zůstává nezměněna a činí nejméně 4 týdny.

Jestliže zaměstnanec odpracuje, dle shora zmiňovaných podmínek, v příslušném kalendářním roce méně než 52 týdnů v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby, náleží mu za každou odpracovanou týdenní pracovní dobu, nebo její část, poměrná část dovolené za kalendářní rok v délce 1/52 týdenní pracovní doby nebo kratší týdenní pracovní doby. To však za předpokladu, že u zaměstnavatele konal za nepřetržitého trvání pracovního poměru práci alespoň po dobu 4 týdnů po stanovenou nebo sjednanou kratší týdenní pracovní dobu.

Pokud zaměstnanec, dle shora uvedených podmínek, v kalendářním roce odpracuje podle rozvrhu práce více než 52 týdnů v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby nebo kratší týdenní pracovní doby, prodlužuje se mu dovolená o 1/52 dovolené za kalendářní rok za každou nadpracovanou stanovenou nebo sjednanou kratší týdenní pracovní dobu.

Pro dodatkovou dovolenou v délce jednoho týdne opět platí, obdobně jako je tomu u dovolené za kalendářní rok, že se tato vyjadřuje v hodinách odpracovaných příslušným zaměstnancem v týdenní pracovní době. Podle ust. § 215 novely zákoníku práce se dodatková dovolená poskytuje zaměstnancům vykonávajícím zvlášť obtížné práce, mezi něž se nově řadí také práce zahrnující čistění stok, kalových prostor, kanálových odpadů, žump, vpustí, kanalizačního potrubí a přípojek, hubení škodlivých živočichů ve stokách a při obsluhování čistíren odpadních vod, kde zaměstnanci přicházejí do přímého styku s biologickými odpadními vodami a odpady.

Doručování

Další významná změna, se kterou přichází novela zákoníku práce, se týká doručování v pracovním právu. Je nabíledni, že zákoník práce obsahuje speciální právní úpravu doručování některých písemností doručovaných v rámci základních pracovněprávních vztahů. Zmiňovaná novela si, dle důvodové zprávy, klade za cíl jednak tuto speciální právní úpravu více zjednodušit, jednak zvýšit právní jistotu účastníků základních pracovněprávních vztahů tím, že se chystaná změna vypořádá s některými problémy z praxe (např. se vyřeší problém s doručováním písemností zaměstnavateli, který se fyzicky nenachází v místě zapsaném ve veřejném rejstříku).

Pro doručování písemností zaměstnavatele zaměstnanci nově platí obecné pravidlo, že zaměstnavatel primárně doručuje písemnosti zaměstnanci osobně do vlastních rukou na pracovišti. Není-li to možné, může zaměstnavatel doručit písemnost zaměstnanci jedním ze způsobů doručení uvedených v taxativním výčtu, tj. kdekoliv bude zaměstnanec zastižen, prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací, popř. prostřednictvím datové schránky s tím, že uvedené způsoby doručení nestanoví pořadí (hierarchii) jejich užití.

U jednotlivých, taxativně vyjmenovaných, způsobů doručování zaměstnavatele svému zaměstnanci v pracovním právu došlo k následujícím dílčím zjednodušením:

- zaměstnavatel je oprávněn doručovat písemnosti zaměstnanci prostřednictvím datové schránky pouze s jeho souhlasem, nově se však upouští od podmínky podepsání písemnosti elektronickým podpisem a od podmínky potvrzení převzetí písemnosti zaměstnancem zaměstnavateli datovou zprávou podepsanou svým uznávaným elektronickým podpisem, také se nově stanovuje fikce doručení písemnosti prostřednictvím datové schránky, a to ve lhůtě 10 dnů ode dne jejího dodání do datové schránky zaměstnance;
- zaměstnavatel bude nově doručovat zaměstnanci písemnosti prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu, kterou mu zaměstnanec písemně sdělil, nikoliv na poslední známou adresu zaměstnance, čímž se zakládá určitá odpovědnost zaměstnance za písemné oznámení své aktuální adresy zaměstnavateli, dále se bude nově prodlužovat lhůta k vyzvednutí písemnosti zaměstnancem z původních 10 pracovních dnů na 15 pracovních dnů, a také dojde ke zjednodušení procesu doručování tím, že doručovatel písemnosti již nebude povinen vyhotovovat písemný záznam o poučení zaměstnance o následcích znemožnění doručení této písemnosti. Jeho poučovací povinnost vůči zaměstnanci však zůstává zachována.

U doručování písemností zaměstnancem svému zaměstnavateli v pracovním právu došlo rovněž k několika významným změnám, zejména ke stanovení fikce doručení písemnosti v místě sídla zaměstnavatele ke dni, kdy k takové skutečnosti došlo. Také jsou upraveny podmínky doručování písemností zaměstnancem svému zaměstnavateli prostřednictvím datové schránky, kdy písemnost je považována za doručenou dnem jejího dodání do datové schránky zaměstnavatele. Již se však nevyžaduje písemný souhlas zaměstnavatele s tímto způsobem doručování, ani se nevyžaduje, aby písemnost byla podepsána elektronickým podpisem zaměstnance a ani, aby zaměstnavatel potvrdil zaměstnanci převzetí písemnosti datovou zprávou podepsanou svým elektronickým podpisem.

Závěrem lze shrnout, že diskutovaná novela zákoníku práce s sebou přináší několik podstatných změn a novinek, mezi které mj. patří zavedení nového institutu sdíleného pracovního místa, díky němuž budou moci zaměstnanci lépe sladit svůj rodinný a pracovní život, dále koncepční změna výpočtu dovolené, jež se bude nově určovat podle odpracovaných hodin, nikoliv podle odpracovaných dnů, jak tomu bylo doposud, a konečně také koncepční změna doručování v pracovním právu, díky které budou moci účastníci základních pracovněprávních vztahů mezi sebou snadněji komunikovat, a to při současném zvýšení právní jistoty. ●

Mgr. Michal Olič, právník
Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Zrušení obchodní korporace bez likvidace z rozhodnutí soudu

S účinností od 1. ledna 2021 nabude, s výjimkou části 8, účinnosti zákon č. 33/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony. Tímto zákonem bude zároveň novelizován zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů (dále jen: „zákon o veřejných rejstřících").

Uvedená novela zavádí mimo jiné nová pravidla pro nakládání s neaktivními obchodními korporacemi a možnost zrušit obchodní korporaci i bez likvidace, pokud jsou splněny zákonem stanovené podmínky.

Podle důvodové zprávy k uvedené novele je jejím hlavním cílem zabránit existenci tzv. neaktivních společností, tedy obchodních korporací, které nevyvíjí žádnou ekonomickou činnost a existují pouze formálně. Novela si klade za cíl eliminovat rizika, aby takové obchodní korporace mohly sloužit k nelegálním činnostem, např. k daňovým podvodům.

Novela zpřísňuje možnosti postihu obchodních korporací, které neplní zákonnou povinnost zakládat řádné a mimořádné účetní závěrky do sbírky listin obchodního rejstříku. Stávající právní úprava sice umožňuje postihovat obchodní korporace za nezakládání dokumentů do sbírky listin již nyní, ovšem často pouze v omezené míře a bez konečného efektu. V souladu s § 104 zákona o veřejných rejstřících lze obchodní korporaci, jež neuposlechla výzvu rejstříkového soudu k založení dokumentů do sbírky listin, uložit pořádkovou pokutu až do výše 100.000 Kč. Zároveň lze v souladu s § 105 zákona o veřejných rejstřících zrušit takovou obchodní korporaci s likvidací. Neaktivní obchodní korporace však většinou nemají žádný majetek, ze kterého by mohly být uhrazeny dluhy obchodní korporace a náklady na její likvidaci, a tudíž je takový postup zpravidla drahý a neefektivní. Stejně tak se často nedaří dohledat fyzickou osobu, která je statutárním orgánem obchodní korporace či obchodní korporaci jinak řídí a nemůže být povolána k odpovědnosti.

Uvedená novela zavádí možnost, při splnění stanovených podmínek, zrušit obchodní korporaci i bez likvidace (v souladu s ustanovením § 105a zákona o veřejných rejstřících).

Ke zrušení obchodní korporace bez likvidace bude nutné splnit dvě podmínky.

První podmínkou je, že obchodní korporace nepředloží k založení do sbírky listin řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku za nejméně dvě po sobě následující účetní období. Povinnost obchodních korporací zveřejnit účetní závěrku vyplývá z § 21 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, podle kterého je obchodní korporace povinna zveřejnit svou účetní závěrku nejpozději do 12 měsíců od rozvahového dne zveřejňované účetní závěrky, ve spojení s ustanovením § 66 písm. c) zákona o veřejných rejstřících, který stanoví, že sbírka listin obsahuje mimo jiné výroční zprávy, řádné, mimořádné a konsolidované účetní závěrky, nejsou-li součástí výroční zprávy a stanoví-li povinnost jejich uložení do sbírky listin zákon upravující účetnictví či jiný právní předpis.

Druhou podmínkou pro zrušení obchodní korporace bez likvidace je, že se obchodní korporaci nepodaří doručit výzvu rejstříkového soudu k doplnění všech chybějících účetních závěrek. Výzvu je třeba doručit do vlastních rukou. Náhradní doručení je vyloučeno. V souladu s pravidly pro doručování dle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen: „o.s.ř."), bude nejprve doručováno do datové schránky právnické osoby. V případě, že se obchodní korporace do datové schránky nepřihlásí ve lhůtě 10 dnů, nenastane fikce doručení, neboť zákon náhradní doručení vylučuje. V takovém případě bude tedy třeba doručovat jiným způsobem, a to zpravidla prostřednictvím provozovatele poš-

tovních služeb. Pokud nebude adresát písemnosti zastižen, doručující orgán v souladu s § 49 odst. 2 o.s.ř. písemnost uloží a adresáta vhodným způsobem vyzve písemně k vyzvednutí zásilky. Pokud si adresát písemnost nevyzvedne ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost za doručenou, a to i v případě doručování do vlastních rukou.

Zákonodárce stanovil druhou podmínku, tedy že se obchodní korporaci nepodaří doručit výzvu a obchodní korporace je nekontaktní, z toho důvodu, aby odlišil skutečně neaktivní společnosti, které existují pouze formálně a fakticky žádnou činnost nevykonávají, od obchodních korporací, které své účetní závěrky do sbírky listin obchodního rejstříku sice nezakládají, ale jinak jsou aktivní a vykonávají podnikatelskou činnost. V případě těchto obchodních korporací bude nadále postupováno ve smyslu § 104 zákona o veřejných rejstřících a soud takovým obchodním korporacím může uložit pokutu až do výše 100.000 Kč.

Pokud budou splněny obě shora uvedené podmínky, zahájí rejstříkový soud v souladu s ustanovením § 105a odst. 3 zákona o veřejných rejstřících řízení o zrušení obchodní korporace a tuto skutečnost zapíše bez řízení do obchodního rejstříku. Pokud v průběhu řízení o zrušení obchodní korporace nevyjde najevo, že obchodní korporace vlastní majetek, který postačuje alespoň na náhradu nákladů likvidace, rozhodne soud o zrušení společnosti bez likvidace. Podmínkou takového rozhodnutí je, že tímto postupem nebude podstatně zasaženo do práv třetích osob. Tuto skutečnost vyhodnotí soud. Pokud vyjde najevo, že obchodní korporace disponuje majetkem, který postačí alespoň ke krytí nákladů likvidace, rozhode soud o zrušení obchodní korporace s likvidací. Rejstříkový soud může vydat rozhodnutí o zrušení obchodní korporace bez likvidace až po uplynutí jednoho roku ode dne zápisu údaje o zahájení řízení o zrušení obchodní korporace do obchodního rejstříku (§ 105a odst. 5 zákona o veřejných rejstřících). Touto lhůtou je poskytována obchodní korporaci, resp. jejím statutárním orgánům či jiným zainteresovaným osobám možnost, aby doložily, že obchodní korporace vlastní majetek, který by eventuálně postačoval alespoň ke krytí nákladů likvidace. Zároveň tato lhůta může posloužit i k tomu, aby věřitelé případně uplatnili své pohledávky a aby rejstříkový soud následně mohl posoudit, zda zrušením společnosti bez likvidace nebude podstatně zasaženo do práv třetích osob. Rejstříkový soud nesmí rozhodnout o zrušení obchodní korporace v případě, že v době jeho rozhodování probíhá insolvenční řízení, v němž se řeší úpadek nebo hrozící úpadek obchodní korporace.

Pokud během jednoroční lhůty ve smyslu ustanovení § 105a odst. 5 zákona o veřejných rejstřících nevyjde najevo, že obchodní korporace vlastní nějaký majetek, a lze tedy usoudit, že obchodní korporace je neaktivní, a zároveň pokud soud dospěje k závěru, že nebude zasaženo do práv třetích osob, zruší obchodní korporaci bez likvidace. Výmaz obchodní korporace zapíše rejstříkový soud i bez návrhu na základě rozhodnutí o zrušení obchodní korporace bez likvidace.

Pokud by po výmazu obchodní korporace z obchodního rejstříku vyšlo najevo, že existuje dříve neznámý majetek právnické osoby, bude postupováno podle § 209 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Soud v takovém případě na návrh toho, kdo osvědčí právní zájem, zruší výmaz právnické osoby, rozhodne o její likvidaci a jmenuje likvidátora.

Shora uvedená novela zákona o veřejných rejstřících si klade za cíl zejména zvýšení transparentnosti podnikatelského prostředí a snížení rizika zneužívání neaktivních obchodních společností k podvodným jednáním. Zákonodárce dále touto novelou sleduje důslednější plnění povinností obchodních korporací k zakládání účetních závěrek do sbírky listin obchodního rejstříku, neboť mnoho obchodních korporací tuto povinnost ani přes hrozící sankce stále neplní. Zda tato novela přinese kýžený efekt, ukáže až čas. ●

JUDr. Monika Vášková, Advokát
HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI
ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

TEREZA HOŠKOVÁ

AKTUALITY V OBLASTI OCHRANY OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Další **on-line semináře** naleznete:
www.epravo.cz

ARROWS
advisory group

Právo & daně

Law and tax

ARROWS
INTERNATIONAL

office@arws.cz
910 058 058

arwslaw
arrows

Akcionář může žádat vydání akcií až do doby, než tyto nabude nový vlastník

Z podnětu námi připraveného dovolání judikoval Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 27 Cdo 4416/2018 ze dne 26. května 2020, že judikaturní závěry uvedené v judikatuře (viz. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 6. 2012, sp. zn. 29 Cdo 2321/2011, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. června 2018, sp. zn. 29 Cdo 3064/2016, nebo i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. ledna1. 2019, sp. zn. 27 Cdo 3601/2018), se uplatní i v případech, kdy účelem předložení akcií k jejich výměně je změna formy akcií podle § 186 odst. 3 a § 186b obch. zák., protože úprava postupu uvedeného v § 214 obch. zák. i úprava důsledků prohlášení neplatnosti akcií uvedená dle § 186b obch. zák. v § 213a odst. 2 obch. zák. je v obou případech obdobná.

Judikovaný právní názor

Nejvyšší soud tak opětovně (dříve již k našemu dovolání takto rozhodl v rozsudku 29 Cdo 3064/2016) přitakal našemu právnímu názoru, že prohlášením akcií za neplatné zanikají akcie, jakožto cenné papíry, a nadále již s nimi nejsou spojena práva a povinnosti akcionáře jakožto společníka akciové společnosti, ale nezaniká účast akcionáře ve společnosti a akcionář má právo domáhat se vydání akcií, které byly společností vydány namísto těch akcií, které byly prohlášeny za neplatné, neboť příslušný „akcionářský podíl" přechází na nového akcionáře až provedením dražby.

Dotčený akcionář zůstává i nadále akcionářem (společníkem), a nové akcie (vydané společností místo akcií prohlášených za neplatné) jsou jeho majetkem a má tedy právní nárok na jejich vydání.

Účast ve společnosti (a tedy i právo požadovat vydání nových akcií) dotčenému akcionáři zaniká až v okamžiku, kdy nové akcie nabude (na regulovaném trhu i ve veřejné dražbě) třetí osoba.

Dopady v dané kauze a co plyne pro akcionáře v obdobné situaci?

V uvedené věci se tedy opětovně podařilo ochránit investici klienta ve společnosti, kdy jeho akcie byly prohlášeny za neplatné a společnost je odmítala klientovi vydat (po jejich prohlášení za neplatné) před provedením dražby, a zároveň se tímto podařilo do budoucna postavit najisto i výše uvedenou právní otázku, kdy k námi zastávanému právnímu názoru se přiklonil i Nejvyšší soud.

Akcionář musí společnost dostatečným způsobem vyzvat, aby mu byly vydány akcie a zároveň doložit tuto skutečnost případnému dražebníkovi. Je přitom třeba, aby uvedené žádosti splnily podmínky nastolené výše uvedenou judikaturou. Je tedy vhodné kontaktovat v dané věci advokátní kancelář zabývající se danou tématikou. ●

Mgr. Jan Medek, vedoucí advokát
ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.

ARROWS advisory group

Bydlení po smrti manžela

Po zániku manželství bývá bydlení ožehavou otázkou, která bývá předmětem mnohých sporů. Tato oblast je tak upravena v zákoně číslo 89/2012 Sb., Občanský zákoník (dále ObčZ) v ust. § 766 až 770. Přičemž zmíněná úprava se dále dělí s ohledem na způsob zániku manželství. Zánik manželství rozvodem či změnou pohlaví je blíže upraven v ust. § 768 až 770 ObčZ a zbývající ust. § 766 a 767 ObčZ se týkají zániku bydlení z důvodu zániku manželství smrtí manžela. Tento článek se bude blíže zabývat právními následky zániku manželství smrtí manžela ve vztahu k nájmu bytu, domu nebo jinému závazkovému titulu užívání.

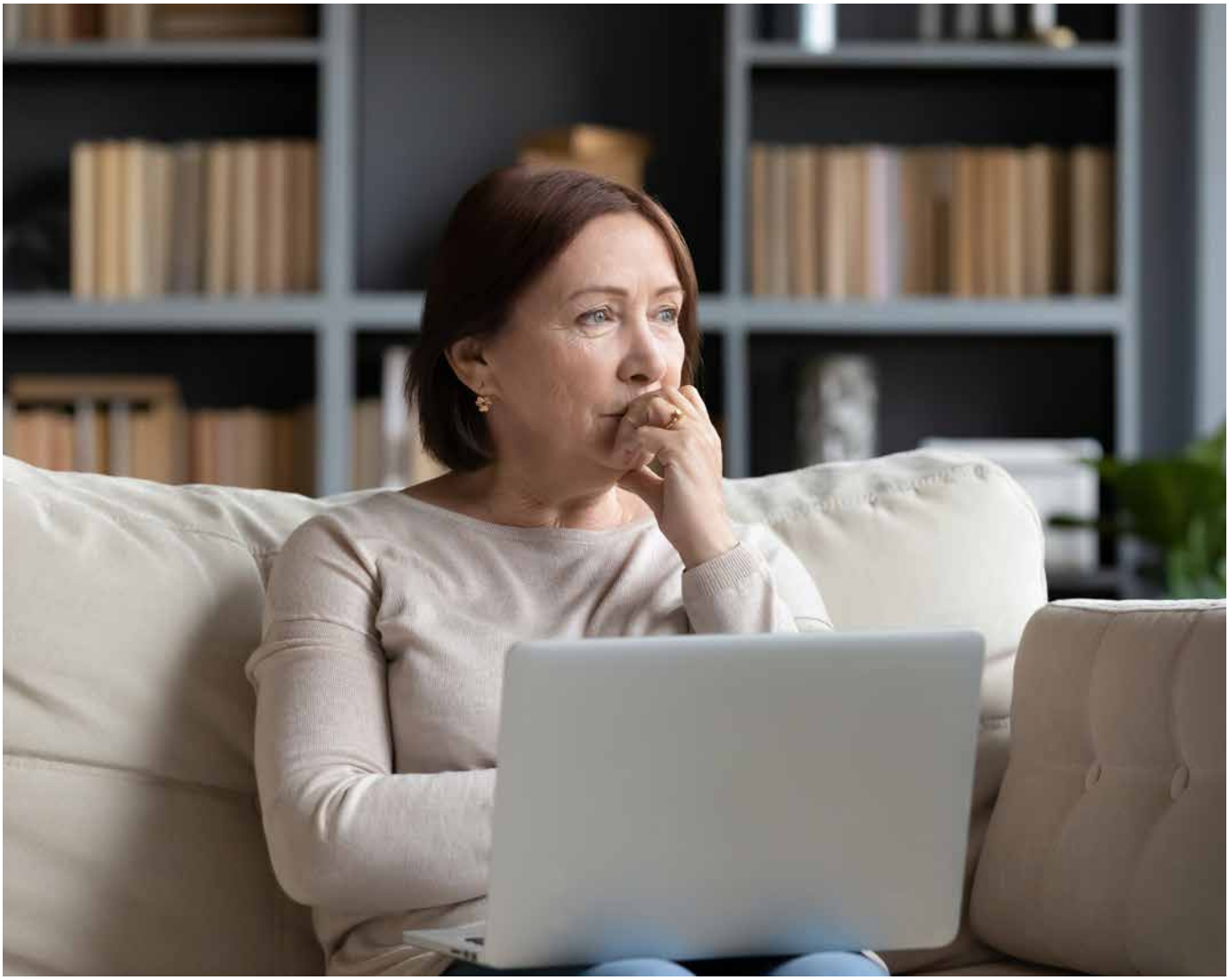

Manželství zaniká dnem smrti manžela, respektive jeho soudním prohlášením za mrtvého. Úprava ObčZ se speciálně věnuje pouze případům, kdy manželství zaniklo z důvodu smrti jednoho z manželů. Pokud k zániku manželství došlo z důvodu smrti obou manželů, ObčZ neobsahuje zvláštní úpravu a při vypořádání bude postupováno dle úpravy konkrétního smluvního typu a současně úpravy dědického práva.

Nejjednodušší způsob vypořádání společného bydlení, či závazků manželů nastává, když manželé mají společný nájem bytu či domu. V případě smrti jednoho z manželů se společné právo nájmu či jiného závazku pouze přesune na druhého manžela. Pokud nájemní či závazkové právo náleží jen jednomu z manželů (např. na základě dohody) a zemře-li tento oprávněný manžel, bude se při vypořádání postupovat dle zvláštní zákonné úpravy o přechodu nájmu bytu a domu.[1]

Obdobné účinky jako při smrti jednoho z manželů, taktéž nastanou při zániku rodinné domácnosti z důvodu opuštění rodinné domácnosti jedním z manželů s úmyslem žít trvale jinde, nebo na základě dohody manželů o odděleném bydlení.[2]

Pro zachování práva bydlení pozůstalému manželovi ObčZ presumuje vznik práva bydlení odvozením od výhradního práva zesnulého manžela umožňujícího v domě nebo

bytě bydlet.[3] Výchozím stavem je tak smrt manžela, kterému náleželo výhradní právo užívat. Na základě této smrti zanikne i právo bydlení, které je od tohoto výhradního práva odvozeno. Důsledkem smrti tak vzniká nová právní situace, na základě které je pozůstalý manžel povinen dům či byt vyklidit. K naplnění této základní hypotézy nedochází, pokud na pozůstalého manžela přejde výhradní právo zemřelého manžela byt či dům užívat. V takovém případě dojde pouze ke změně právního důvodu bydlení.

Pokud nepřejde závazkové právo nájmu na pozůstalého manžela, zákon připouští za určitých okolností zachování práva bydlení, nebo za tímto účelem zřízení věcného břemene. Právo bydlení tak bude zachováno, jestliže nelze po pozůstalém manželovi spravedlivě požadovat, aby byt či dům opustil. Úlohou soudu bude posoudit nastalé překážky, které brání vyklizení bytu či domu. Danou situaci bude třeba posuzovat zejména z pohledu dobrých mravů, kterým se vyklizení nesmí příčit. Při hodnocení překážek je třeba zohlednit dobu, která uplynula od smrti manžela, existence jiných bytových možností pozůstalého manžela aj. Z krátkodobého hlediska může mezi překážky bránící zániku práva bydlení patřit zármutek, nebo čas k sjednání nájemní smlouvy. Mezi dlouhodobé překážky pak patří zejména stáří, těhotenství, či zdravotní stav pozůstalého manžela. Jako spravedlivý důvod se však nebude posuzovat potřeba bydlení pozůstalého manžela, jelikož ta může být realizována i v jiném domě či bytě. Překážky bránící vyklizení budou vždy konfrontovány a posuzovány ve vztahu k důvodům vyklizení, jako např. potřeba vlastního bydlení.

Pokud budou soudem důvody shledány jako spravedlivé, nelze se po dobu jejich trvání domoci vyklizení bytu, přičemž obecně platí, že všechny žaloby k tomuto směřující budou zamítnuty. Opětovné domáhání se vyklizení lze až v době, kdy spravedlivé důvody opadnou. Žalobě však lze vyhovět i předtím, než spravedlivé důvody opadnou, avšak za předpokladu, že povinnost vyklidit byt či dům bude moci být vykonána po odpadnutí spravedlivých překážek, nebo bude moci být vyklizení vykonáno po zajištění náhradního bydlení.[4] Zajištění bytové náhrady může vyloučit existence nebo trvání spravedlivých důvodů.

Další osoby, které nabydou věc či užívací právo, jsou taktéž povinny strpět bydlení pozůstalého manžela, avšak pouze za předpokladu, že ani ony nemohou po pozůstalém manželovi spravedlivě požadovat jeho vystěhování. Nastalou situaci je však třeba bedlivě posuzovat s ohledem na dobrou víru nabyvatele, jeho potřeby bydlení či případného zneužití práva.

Věcné břemeno bydlení

Ze základní hypotézy může při svém posuzování soud vybočit pomocí zřízení věcného břemene bydlení pozůstalému manželovi.[5] Zřízení věcného břemene je taktéž možné pouze v případech, kdy nelze po manželovi spravedlivě požadovat vyklizení bytu, avšak tento důvod samostatně neobstojí a tak musí zároveň nastat takové okolnosti, které odůvodňují omezení vlastnického práva třetí osoby ve prospěch pozůstalého manžela. Musí existovat zvláštní potřeby bydlení manžela v daném bytě nebo domě, mezi které lze zahrnout jednak pracovní a sociální vazby, ale taktéž majetkové poměry, které ve svém důsledku neumožňují realizovat bydlení jinak (např. absence příjmu dostatečného k zajištění nájmu).

ObčZ přímo uvádí, že v případě péče pozůstalého manžela o dítě bude věcné břemeno poměrům a péči o dítě manžela přiměřené. Bude se jednat zejména o stabilitu výchovného prostředí dětí. Zákon výslovně poukazuje na případy, kdy se pozůstalý manžel bude starat o dítě nesvéprávné a nezletilé, ať už to bude dítě zesnulého manžela či dítě o které manželé pečovali. Taktéž se může jednat o svéprávné a zletilé, avšak nezaopatřené dítě, které s manželem žije.

Soud se při rozhodování o návrhu na zřízení věcného břemene musí řídit přiměřeností k dalším okolnostem, musí tak brát ohled na dobu trvání překážky bránící opuštění bytu či na možnost smluvního řešení mezi osobou oprávněnou a povinnou. Zřízením věcného břemene, které bude zapsáno ve veřejném seznamu, bude zároveň pozůstalý manžel chráněn vůči dalším nabyvatelům.[6] Soud může zřízené věcné břemeno upravit dle okolností, ale vždy tak, aby jeho zřízení naplňovalo znak přiměřenosti.[7]

K zániku věcného břemene bude docházet ze zákonem stanovených důvodů,[8] zároveň však v případech, kdy věcné břemeno vzniklo z důvodu péče o děti, může věcné břemeno zaniknout taktéž spolu se zánikem vyživovací povinnosti vůči dítěti. K zániku však nepovede schopnost dítěte živit se na přechodnou dobu.

K omezení vlastnického práva bude obecně docházet za náhradu.[9] Pozůstalý manžel je tak povinen platit úplatu srovnatelnou s obvyklým nájmem a službami spojenými s užíváním bytu či domu a to i přesto, že zemřelému manželi náleželo výhradní právo užívat byt bezúplatně. Nic však nebrání, aby se oprávněný s povinným nedohodli jinak.

Právní úprava bydlení a vypořádání závazků po smrti manžela, obsažená v ObčZ, je oproti úpravě předchozí rozsáhlejší, přesto však ani rozšíření úpravy nezabránilo vzniku rozporuplných situací. I nadále tak bydlení a závazky po smrti jednoho z manželů zůstává ožehavou otázkou, která bývá předmětem mnohých soudních sporů. ●

Michal Vrba, paralegal
MORENO VLK & ASOCIADOS
advokátní kancelář

Poznámky:

1. Ust. § 2279 ObčZ.
2. Dohoda dle ust. § 743 odst. 3 ObčZ, v takovém případě bude bydlení pozůstalého manžela chráněno ust. § 747 ObčZ.
3. Ust. § 744 ObčZ.
4. Rc 6/2010.
5. Např. dle ust. § 1207 služebnost bytu.
6. Ust. § 980 a ust. § 1107 ObčZ.
7. Např. může omezit rozsah užívání pouze k takové části, kde to poměry odůvodňují nebo stavit dobu trvání věcného břemene.
8. Ust. § 1299 a násl. ObčZ.
9. Čl. 11 Listiny základních práv a svobod.

act

RANDA HAVEL ■ LEGAL

TACTICS
PRECISION
VICTORY.

act legal offices
Amsterdam ▪ Bratislava ▪ Bucharest ▪ Budapest ▪ Frankfurt
Madrid ▪ Milan ▪ Prague ▪ Vienna ▪ Warsaw

www.randalegal.com ▪ www.actlegal.com

RECOMMENDED CZECH LAW FIRM — CHAMBERS & PARTNERS
RECOMMENDED CZECH LAW FIRM — THE LEGAL 500
RECOGNIZED CZECH LAW FIRM — IFLR1000
2018 PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU
2019 PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU

Sdílet či nesdílet pracovní místa? To je, oč tu běží!

Poslední novela zákoníku práce[1] přináší balíček změn, ke kterým mimo jiné s účinností ode dne 1. 1. 2021 bude patřit i možnost zavedení tzv. sdílených pracovních míst. Co sdílená místa obnášejí, kdy dávají smysl a na co by si měli zaměstnavatelé dávat pozor?

Co je to sdílené pracovní místo?

Sdílené pracovní místo ve zkratce znamená, že nejméně dva zaměstnanci jednoho zaměstnavatele s kratšími pracovními úvazky[2] a stejným druhem práce sdílejí jedno pracovní místo, na kterém se v zásadě střídají.[3] Ideou je, že souhrn délky týdenní pracovní doby zaměstnanců na jednom sdíleném pracovním místě v zásadě nepřekročí délku stanovené týdenní pracovní doby (tj. obvykle 40 hodin týdně).[4] Z pohledu zaměstnavatele bude realita sdílených míst vypadat tak, že na jednom sdíleném místě se mu za týden vystřídá více zaměstnanců stejné pozice, kteří v tom ideálním případě dohromady odpracují maximum stanovené týdenní pracovní doby. Zároveň platí, že každý ze zúčastněných zaměstnanců musí naplnit průměrnou týdenní pracovní dobu v každém maximálně čtyřtýdenním vyrovnávacím období.

O tom, jak budou směny jednotlivých zaměstnanců vypadat, rozhodují sami zaměstnanci formou vzájemně odsouhlaseného rozvrhu pracovní doby, který jsou povinni zaměstnavateli předložit nejméně 1 týden před počátkem období, na které je pracovní doba rozvržena.[5] Tento rozvrh není ale rigidně neměnný; zaměstnanci se mohou dohodnout na jeho úpravách, ty ale musí zaměstnavateli oznámit nejpozději dva dny před účinností změny, nedohodnou-li se se zaměstnavatelem jinak.[6]

Dle důvodové zprávy se toto „novum" do právního řádu zavádí za účelem zajištění větší flexibility pracovněprávních vztahů s cílem sladění rodinného a pracovního života.[7] Důvodová zpráva v této souvislosti také výslovně uvádí, že dojde k pozitivní korelaci se zaměstnatelností osob, jež by za normálních okolností práci na tzv. plný úvazek vykonávat nemohly. Jde např. o rodiče pečující o děti anebo osoby, kterým zdravotní důvody neumožňují pracovat standardních 40 hodin týdně.[8] Důvodem pro zavedení má být také snaha o snížení administrativní zátěže na straně zaměstnavatelů, když část administrativní zátěže spojená se sdílenými místy se přesouvá přímo na zaměstnance (zejména samostatné rozvržení pracovních směn).[9]

Nepochybně se jedná o sociálně vítaný institut, který za určitých okolností a ve vztahu k určitým pracovním pozicím může dávat i ekonomický smysl zaměstnavatelům. Nicméně zavedení sdíleného pracovního místa do provozu bude muset předcházet důkladné zhodnocení toho, zda se s ohledem na povahu činnosti zaměstnavatele a konkrétní pracovní pozici jedná o vhodný nástroj.

Jsou pro váš provoz sdílená místa vůbec vhodná?

Důvodová zpráva institut sdílených pracovních míst vykresluje jako ideální řešení pro určitou skupinu „znevýhodněných" zaměstnanců. Jde o koncept, který se primárně zavedl za účelem vyřešení určitých sociálních otázek. Velkou debatu např. dlouhodobě vzbuzuje zaměstnávání matek na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, které nezajišťují tak vysoký standard ochrany, jako je tomu v případě práce na základě pracovní smlouvy. Zavedením sdílených pracovních míst se má na tuto problematiku reagovat. Do jaké míry ale dává zavedení sdílených pracovních míst smysl pro samotné zaměstnavatele, není tak úplně zřejmé.

V zásadě je hlavním zájmem zaměstnavatelů zajištění ziskovosti jejich aktivit. Tomu samozřejmě napomáhá i racionalizace provozních nákladů, mezi které mzdy a odvody patří. Za současné situace nic nebrání zaměstnavatelům v tom, aby si podobné sdílené pracovní místo (tam kde to povaha dané pracovní pozice umožní) zřídili a „posadili" na něj několik střídajících se zaměstnanců zaměstnaných na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Kouzlo tohoto postupu navíc spočívá v tom, že má zaměstnavatel možnost za určitých podmínek ušetřit na odvodech. Důvodová zpráva k novele sice hovoří o tom, že přenesením dílčí administrativní zátěže na zaměstnance (vlastní rozvržení směn) dojde ke snížení nákladů zaměstnavatele. Tato formulka je nicméně do značné míry vytržena z kontextu každodenní reality, kdy u rozvržení pracovní doby v pracovním poměru na plný úvazek se zpravidla rozvrh určí už v pracovní smlouvě a často se dál, není-li pro to zvláštní důvod, nemodifikuje.[10] Klíčové je ale srovnání s alternativou, které se snaží sdílená pracovní místa konkurovat, tj. s dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr. Tento bod lze uzavřít velmi rychle – zaměstnavatelé nejsou vůbec povinni zaměstnancům z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr pracovní dobu rozvrhovat.[11] O ušetření nákladů se tak nedá hovořit ani zde.

Ačkoli tedy byla sdílená místa do zákoníku práce zavedena za účelem boje proti zaměstnávání „dohodářů", a tak zajištění vyššího stupně jejich ochrany, z pohledu nákladů nejsou prozatím zaměstnavatelé motivováni k tomu, aby tohoto nového institutu využívali. Dle Ministerstva práce a sociálních věcí[12] má být vytvořen dotační program, který má na tento problém reagovat. Jeho podmínky jsou ale zatím v nedohlednu, a tak nelze v tuto chvíli posoudit, zda skutečně bude mít pro zaměstnavatele nějakou přesvědčovací hodnotu. Nadto by se dalo polemizovat o životaschopnosti institutu, který vyžaduje spolufinancování státu, resp. EU. Vzhledem ale k tomu, že zavedením sdílených pracovních míst stát sleduje realizaci vlastní sociální politiky, lze určitou spoluúčast, byť zatím hypotetickou, kvitovat s povděkem.

Další významnou úvahou je, zda povaha dané pracovní pozice vůbec sdílení umožňuje. Těžko si lze představit sdílení místa tam, kde je

pro zajištění kontinuity práce nutné rozsáhlé předávání agendy mezi střídajícími se zaměstnanci. Stejně tak není sdílení vhodné u prací, jež předpokládají osobní navázání klienta na zaměstnance za současné potřeby neustálého klientského servisu, nebo u těch prací, jejichž výkon je závislý na vlastnostech a znalostech konkrétní osoby zaměstnance (manažeři). I přes zákonnou zaměstnaneckou povinnost mlčenlivosti nelze opomíjet ani fakt, že sdílením místa na pozici, v rámci níž se operuje např. s citlivými údaji či obchodním tajemstvím, se zvyšuje v důsledku vyššího pohybu osob riziko úniku dat. Na druhou stranu si lze sdílení pracovních míst poměrně dobře představit u pracovních pozic s denní agendou[13] (např. u asistentů a asistentek, pomocného lékařského personálu, operátorů linek), spočívajících v prosté přítomnosti (recepčních, pracovníků ostrahy) anebo u profesí, ve kterých jsou určití klienti navázáni přímo na osobu zaměstnance, který související agendu zpracovává výhradně sám s určitou dávkou časové flexibility (obchodní zástupci, do určité míry se dá totéž říct i o právnících). Bude tedy vždy na zaměstnavateli, aby si důkladně posoudil vhodnost dané pozice k zavedení institutu sdílených míst.

Ze stávajícího výkladu by se mohlo zdát, že vnímáme sdílená místa jako nevhodnou implementaci sociální politiky do pracovního práva, která se nikomu nevyplatí a nadto není z povahy věci vhodná pro většinu pracovních pozic. Nic ale není černobílé. Tento institut může představovat ideální projev společenské odpovědnosti v rámci firemních kultur (známé jako. „CSR“, tedy Corporate Social Responsibility), která není výsadou jen nadnárodních korporací,[14] ale má svou nezpochybnitelnou tradici (a doufejme i budoucnost) v českém prostředí.[15] S tím jde ruku v ruce i pozitivní reputační externalita. Navíc, na trhu přesyceném kvalitní pracovní silou je možnost sjednání dohody o sdíleném pracovním místě způsobilá založit významný „selling point“ a do budoucna ovlivnit způsob vnímání zaměstnaneckých benefitů. Mnoha společnostem tedy může zavedení sdílených pracovních míst v konečném důsledku dávat i ekonomický smysl spočívající např. v následujícím:

- náboru personálu, který se orientuje na rodinný život, a díky lepšímu vyvážení pracovního a osobního života je statisticky produktivnější[16]
- udržení si stávajícího personálního substrátu (minimalizují se náklady spojené s průběžným náborem, koncentruje se a neustále se zvyšuje know-how jednotlivých zaměstnanců)
- celkové spokojenosti a identifikaci zaměstnanců s firemní kulturou, a tedy vlivem na míru loajality vůči zaměstnavateli.

Mějte o sdíleném pracovním místě písemné dohody

Zákoník práce nestanoví mnoho podmínek pro sdílená pracovní místa. Jednou z těch mála je ale právě nutnost uzavření písemné dohody mezi zaměstnavatelem a dotyčnými zaměstnanci.[17] Z gramatického výkladu příslušného ustanovení dovozujeme, že postačí, když bude uzavřena s každým zaměstnancem individuální dohoda (tj. že není třeba uzavírat na jedno pracovní místo jednu dohodu, kde na straně zaměstnanců budou figurovat všichni zaměstnanci, kteří mají dané místo sdílet). Samozřejmě nic zaměstnavateli nebrání v tom, aby uzavřel se všemi zaměstnanci na daném pracovním místě jednu „velkou dohodu“. Takový postup ale nedoporučujeme s ohledem na možnou (a často velmi běžnou) fluktuaci zaměstnanců a následnou potřebu vyhotovování dodatků pro všechny strany. Stejně tak je možné pojmout dohodu o sdíleném pracovním místě do pracovní smlouvy. V této souvislosti ale upozorňujeme na jednodušší vypověditelnost dohody o sdíleném místě,[18] a tak riziko toho, že by platná pracovní smlouva (pakliže se nebude konsolidovat) mohla obsahovat již skončenou dílčí dohodu o sdíleném místě. Z právního hlediska se samozřejmě o problém nejedná, zaměstnanci nicméně mohou být nastalou situací zmateni a požadovat úpravu pracovní smlouvy.

Dle zákoníku práce musí dohody obsahovat bližší podmínky pro rozvržení pracovní doby.[19] Na druhou stranu ale zákoník práce zároveň zaručuje volnost zaměstnanců dohodnout se mezi sebou na konkrétním rozvrhu bez ingerence zaměstnavatele. Vzhledem k tomu, že ve smyslu výkladových ustanovení zákoníku práce není možné dohodou stran modifikovat práva zaměstnanců v nižším rozsahu, než v jakém jsou stanovena zákoníkem práce,[20] nedoporučujeme podmiňovat platnost předloženého rozvrhu směn souhlasem zaměstnavatele ani jinak zasahovat do možnosti zaměstnanců se svobodně a nezávisle na rozvrhu směn dohodnout. Na druhou stranu je dle důvodové zprávy možné sjednat „časové úseky“, ve kterých si budou moci zaměstnanci rozvrhnout pracovní dobu tak, aby byla zajištěna požadovaná činnost zaměstnavatele.[21] Zdá se, že tímto „časovým úsekem“ zákonodárce myslel „vyrovnávací období“, jehož konkrétní vymezení v dohodě lze jedině doporučit. Z textu zákona ale plyne, že může být sjednáno v maximální délce 4 týdnů. Důvodová zpráva také naznačuje, že zaměstnavatelé budou moci v dohodě upravit způsob předávání si úkolů mezi jednotlivými zaměstnanci, aby byly plněny úkoly včas a řádně.[22] Co do podstaty tedy bude možné dohodou upravit podmínky ryze organizačního charakteru.

Dále zákoník práce výslovně zakotvuje možnost udělení souhlasu zaměstnance se zastupováním nepřítomného zaměstnance na témže sdíleném pracovním místě prostřednictvím dohody. Tento souhlas stojí za to se zaměstnancem vyjednat již ve fázi sepisu dohody o sdíleném pracovním místě, protože může ušetřit případné náklady související s absencí. Pokud totiž zaměstnanec prokazatelně souhlas neudělí (ať už v rámci dohody nebo ad hoc), nelze zaměstnance k zastupování jiného nepřítomného zaměstnance nijak nutit.

Dohoda může rovněž vymezit dobu, na jakou se uzavírá (tj. zda se uzavírá na dobu určitou či neurčitou). Uzavření dohody na dobu určitou bude vhodné např. tehdy, je-li úmyslem stran omezit režim sdíleného místa na dobu trvání určité překážky či události (např. rodičovské dovolené). Nicméně to, zda bude dohoda sjednána na dobu určitou či neurčitou nemá žádný vliv na její zjednodušenou vypověditelnost dle § 317a odst. 5 zákoníku práce.[23]

Pokud zaměstnanci rozvrh směn včas nepředloží, musíte rozvrh stanovit sami

Jak už bylo nastíněno výše, zaměstnanci jsou povinni předložit zaměstnavateli společný písemný rozvrh pracovní doby na sdíleném pracovním místě, a to nejméně 1 týden před počátkem období, na které je pracovní doba rozvržena.[24] Ačkoli zákoník práce sám ono „období“, na něž se má pracovní doba rozvrhnout, nevymezuje, z důvodové zprávy k novele plyne, že jím zákonodárce myslel právě vyrovnávací období, které může být maximálně 4týdenní (a v dohodě ideálně specifikované).

Nepředloží-li zaměstnanci společný rozvrh pracovní doby řádně a včas, je zaměstnavatel povinen rozvrh směn určit sám bez zbytečného odkladu,[25] a to pouze pro nadcházející vyrovnávací období. S rozvrhem jsou zaměstnavatelé samozřejmě povinni zaměstnance řádně seznámit.[26]

Myslete na ochranu osobních údajů a listovního tajemství

Nutnost ochrany osobních údajů prochází napříč odvětvími a je na ni nutno myslet už při zavádění nových provozních postupů. Pokud uvažujete nad zavedením jedné personifikované e-mailové adresy na danou sdílenou pozici pro všechny sdílející zaměstnance, tak vězte, že vám mohou hrozit vysoké pokuty. Pro takový případ důrazně doporučujeme e-mailovou adresu nepersonalizovat (tj. do adres neuvádět jména zaměstnanců) a namísto toho zvolit nějaké generické označení (např. recepce@označenífirmy.cz). V takovém případě totiž e-mailová adresa nepředstavuje osobní údaj a ochrana s tím související se neuplatní. Totéž platí i pro ochranu listovního tajemství zaměstnanců sdílejících tuto adresu, neboť pošta doručená na takovou adresu se v zásadě nepovažuje za soukromou, ale úřední.[27]

Pozor na zjednodušenou vypověditelnost dohody o sdíleném místě

Kromě možnosti skončení dohody o sdíleném místě písemnou dohodou smluvních stran, § 317a odst. 5 zákoníku práce zakotvuje i variantu písemné výpovědi s 15denní výpovědní dobou, lhostejno z čí strany nebo z jakého důvodu. Co do podstaty se jedná o určitý motivační prvek pro zaměstnance, kteří mohou být v případě nespokojenosti zaměstnavatele se způsobem spolupráce v rámci sdíleného místa odkázáni na standardní způsob určení směn zaměstnavatelem.[28] Skončení dohody o sdíleném místě totiž nemá žádný vliv na pracovní smlouvu, která v rozsahu kratší pracovní doby pokračuje dál a musí být případně skončena některým ze způsobů předvídaných v § 48 zákoníku práce.

Co se doručení výpovědi dohody o sdíleném místě týče, máme za to, že tu není třeba doručovat do vlastních rukou dle § 334 odst. 1 zákoníku práce, neboť se netýká vzniku, změn a skončení pracovního poměru jako takového, ani o jiné důležité písemnosti tam definované.

Konečně zákoník práce upravuje konsekvence skončení výkonu práce minimálně jednoho zaměstnance pro zbývající zaměstnance na témže sdíleném pracovním místě.[29] Pokud dojde k takovému skončení, pracovní režim sdíleného pracovního místa se u ostatních zaměstnanců na tomto pracovním místě uplatní jen do konce probíhajícího vyrovnávacího období. Jejich dohoda o sdíleném místě ale bez dalšího nezaniká, zaměstnavatel jen bude dle důvodové zprávy povinen nově rozvrhovat směny standardním způsobem, tj. dle § 81 zákoníku práce.[30] Teprve až zaměstnavatel zajistí náhradu za zaměstnance, s nímž byla dohoda o sdíleném místě skončena, „obnovuje" se režim sdíleného místa dle § 317a zákoníku práce na základě dohod zbývajících zaměstnanců automaticky. S novým (nahrazujícím) zaměstnancem samozřejmě musí být uzavřena nová dohoda o sdíleném místě.

Závěr

Jak řekl Leonard Nimoy, „Čím více sdílíme s druhými, tím více máme." Zdali tomu tak bude i v případě sdílených pracovních míst a zdali to bude platit pro všechny zúčastněné strany, ukáže jedině čas. Prozatím nezbývá než apelovat na zaměstnavatele, aby k zavedení tohoto institutu do jejich provozů přistupovali až po důkladném zvážení veškerých rozhodných atributů. ●

Mgr. Veronika Zhejbalová, LL.M., advokátní koncipientka
Mgr. Lenka Droscová, advokátka
ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

RANDA HAVEL ■ LEGAL

Poznámky:

1 Zákon č. 285/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další související zákony („novela").

2 Pojem „kratší pracovní doba" je obsahem ust. § 80 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů („zákoník práce"), dle kterého jde o dobu pod rozsah stanovené týdenní pracovní doby, tj. méně než standardních 40 hodin se současným snížením mzdy.

3 Viz § 317a zákoníku práce; zákoník práce ale nevylučuje, aby se i do určité míry směny sdílejících zaměstnanců překrývaly.

4 Věta druhá § 317a odst. 1 zákoníku práce; to ale neplatí v případě zastupování zaměstnance dle § 317a odst. 4 zákoníku práce.

5 § 317a odst. 3 zákoníku práce.

6 Tamtéž.

7 Důvodová zpráva k novele.

8 Tamtéž.

9 Tamtéž.

10 Uvedené bez dalšího platí pro lineární a pružné rozvržení pracovní doby; konto pracovní doby určitou aktivitu ze strany zaměstnavatele přirozeně vyžaduje.

11 Viz § 77 odst. 2 písm. d) zákoníku práce.

12 Viz opakovaná vyjádření v médiích, např. https://echo24.cz/a/SNM7j/malacova-chce--sdilena-pracovni-mista-stat-by-je-dotoval.

13 Tj. že v rámci dne se práce zadá a vyřídí.

14 V roce 2019 např. získala cenu nejodpovědnějšího zahraničního investora v ČR společnost Škoda AUTO právě s ohledem na její prospěšné sociální a ekonomické aktivity; viz https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/zname-nejodpovednejsiho-zahranicniho-investora-v-cr--249747/.

15 Asi nejtypičtějším českým popularizátorem CSR (tedy v době, kdy se tomu tak ještě neříkalo) byl nepochybně Tomáš Baťa. V dnešní ČR je CSR vlastní spíše malým a středním podnikům, pozadu ale nezůstává např. Česká spořitelna; viz http://www.csrportal.cz/cz/spolecenska-odpovednost-firem/spolecenska--odpovednost-v-ceske-republice/spolecenska--odpovednost-firem-v-ceske-republice.

16 Viz DTI (Department of Trade and Industry), The Second Work-Life Balance Study: Results from the Employer Survey – MAIN REPORT, dostupný zde: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/193603/bis-03-1252-the--second-work-life-balance-study-results--from-the-employer-survey.pdf.

17 Z nedostatku písemné formy ale není dovozena nicotnost právního jednání.

18 § 317a odst. 5 zákoníku práce.

19 § 317a odst. 2 zákoníku práce.

20 § 4a odst. 1 zákoníku práce.

21 Důvodová zpráva k novele.

22 Tamtéž.

23 Důvodová zpráva k novele.

24 § 317a odst. 3 zákoníku práce.

25 § 317a odst. 3 zákoníku práce.

26 Důvodová zpráva k novele.

27 Srov. Vyjádření ÚOOÚ ze dne 13. 12. 2013, dostupné na https://www.uoou.cz/obsah--e-mailove-schranky/d-6268/p1=1020, kde i úřední e-mailová adresa byla za dané situace považována za soukromou.

28 Viz § 81 a násl. zákoníku práce.

29 § 317a odst. 6 zákoníku práce.

30 Důvodová zpráva k novele.

pps advokáti

2017 právnická firma roku

2018 právnická firma roku

2019 právnická firma roku

JSME SILNÁ REGIONÁLNÍ KANCELÁŘ S TRADICÍ

Právo nás baví

ppsadvokati.cz

Hospodářská soutěž – posuzování materiální stránky zakázaných cenových dohod

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, (dále jen Úřad) zastává v současné době ve své rozhodovací praxi názor, že pro samotný charakter vertikálních dohod o minimálních cenách (jakožto dohod, jejichž cílem je narušit hospodářskou soutěž) nelze tyto dohody obecně považovat za dohody bagatelní, tj. ve smyslu § 3 odst. 1 zákona dohody se zanedbatelným dopadem na soutěž, a to i když by jinak byla splněna kritéria tržního podílu stanovená v Oznámení Úřadu o dohodách, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný. Úřad má proto za to, že zakázaná dohoda o určení cen vždy naplňuje materiální stránku zakázaných dohod.

S takovým názorem ale nelze souhlasit, neboť je potřeba vždy v konkrétním případě hodnotit význam zakázané dohody a její faktickou možnost ovlivnit situaci na trhu. Je totiž podstatný rozdíl z hlediska možnosti ovlivnit soutěž, pokud zakázanou dohodu uzavře subjekt, který má možnost situaci na trhu ovlivnit (např. subjekt, který má tržní sílu 30 %) a subjekt, který má tržní sílu zcela zanedbatelnou, marginální (např. pod 1 %). Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „zákon") v ust. § 3 odst. 1 neuvádí, že by z ustanovení § 3 odst. 1 byly jakkoli vyjmuty právě dohody o ceně, naopak ust. § 3 odst. 1 zákona je formulováno jako ustanovení všeobecné, univerzální. Výklad ust. § 3 odst. 1 zákona prováděný Úřadem nemůže popírat samotný text zákona a být s ním v rozporu. Úřad nemůže ani bez dalšího ignorovat smysl zákona a záměr zákonodárce. Pokud by zákonodárce chtěl dopad ust. § 3 odst. 1 zákona omezit jen na některé zakázané dohody, jistě by tak v textu zákona učinil.

V případě výkladu zastávaného Úřadem totiž prakticky jakákoliv zakázaná dohoda o ceně, byť by ve skutečnosti nebyla schopná soutěž na relevantním trhu ovlivnit, respektive její dopad na soutěž by reálně byl zanedbatelný, musela být hodnocena tak, že neměla pouze zanedbatelný dopad na soutěž. Tj. jinými slovy podle výkladu Úřadu by každá zakázaná dohoda o ceně měla mít dopad na soutěž automaticky více než zanedbatelný. Úřad by neměl k aplikaci ust. § 3 odst. 1 zákona přistupovat mechanicky a pouze formálně, naopak by se mělo v každém jednotlivém případě hodnotit, jaký je právě v tom kterém konkrétním případě reálný dopad dohody na soutěž. Pokud je dopad dohody na hospodářskou soutěž zanedbatelný, pak ve smyslu ust. § 3 odst. 1 zákona nemůže být považována za zakázanou.

Úřad uvažuje nesprávně, pokud již z pouhého závěru o existenci zakázané vertikální cenové dohody formálně a bez dalšího dovozuje nikoliv zanedbatelný vliv takovéto dohody s argumentací, že tzv. hardcore/tvrdá omezení (jako jsou mj. právě dohody

o minimálních cenách) jsou z doktríny de minimis vyloučena, když nemohou být ze své povahy považována za bagatelní. Tento názor však ve skutečnosti není souladný s ustálenou judikaturou Soudního dvora a zcela zjevně vychází z nesprávné interpretace rozhodnutí Soudního dvora ze dne 13. 12. 2012 ve věci C 226/11 Expedia, potažmo ve skutečnosti vychází z nesprávné a neúplné úvahy uvedené ve Stanovisku generální advokátky Juliane Kokkot [bod 57 stanoviska generální advokátky – „Je-li tedy – jako v projednávaném případě – jisté, že dohoda mezi podniky s protisoutěžním účelem je způsobilá výrazně ovlivnit obchod mezi členskými státy(59), je z toho současně možné bez dalšího vyvodit, že je tato dohoda také způsobilá výrazně omezit, narušit nebo dokonce vyloučit hospodářskou soutěž na vnitřním trhu."], kterou Soudní dvůr bez podrobnějšího kontextu a ve značně zestručněné formě shrnul v rámci toliko obiter dicta v bodě 37 rozhodnutí Expedia (nadto ani z dané úvahy generální advokátky, ani z rozhodnutí Expedia nevyplývá, že by daná právní domněnka snad měla být nevyvratitelná – to by bylo již přímým popřením dosavadní judikatury vč. rozhodnutí ve věci C-5/69 Völk, které v rozhodnutí Expedia sám Soudní dvůr považuje za ustálenou judikaturu, viz bod 16 rozhodnutí Expedia). K právní vadnosti a nepřesnosti dané úvahy, jakož v důsledku i rozhodnutí samotného (byť toliko v obiter dictum, jímž bod 37 tohoto rozhodnutí je), se autoři dovolují odkázat v podrobnostech na odbornou komentářovou literaturu:

„(…) I u dohod s účelem narušit hospodářskou soutěž (tj. cum grano salis obsahujících tvrdá omezení) je totiž třeba doložit, že jsou způsobilé narušit hospodářskou soutěž (a v komunitární jurisdikci též obchod mezi členskými státy EU) citelným způsobem, byť to v naprosté většině nebude regulátorovi činit jakékoli obtíže.[317] Nemusí tomu však tak být například u dohod omezených časově na velmi krátkou dobu nebo u dohod soutěžitelů s velmi nízkými tržními podíly, popřípadě v jiných zvláště odůvodněných případech.[318] Domníváme se, že tento závěr platí i po rozsudku v kauze Expedia,[319] který nelze dle našeho názoru považovat za natolik jasný, aby jej bylo možno považovat za změnu dřívější ustálené judikatury [srov. k tomu např. Kindl, J. (2014b), King, S. (2015) a Jones, A., Goyder, J. (2013)]. Navíc v daném rozsudku (jakož i jemu předcházejícím stanovisku generální advokátky Kokott) došlo ke smísení znaku citelnosti u dotčení obchodu a u narušení soutěže a opominutí toho, že znak v podobě citelnosti (znatelnosti) zahrnuje jak kvalitativní rovinu (kterou lze u dohod s účelem narušit soutěž považovat za naplněnou), tak kvantitativní (kdy tomu tak být nemusí) [srov. k tomu Kindl, J. (2014b), s. 139, a Ortiz Blanco, L. (2012), s. 28–45]. (…)" - KINDL, Jiří, MUNKOVÁ, Jindřiška. § 3 [Zakázané dohody]. In: KINDL, Jiří, MUNKOVÁ, Jindřiška. Zákon o ochraně hospodářské soutěže. 3. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, s. 70.

Rozhodnutí ve věci Expedia tak nepřekonalo dosavadní judikaturní linii k doktríně de minimis založenou zejména rozhodnutím Soudního dvora ve věci C-5/69 Völk (účinky cílové nebo výsledkové dohody na soutěž a obchod musejí být nezanedbatelné; pokud jsou účinky zanedbatelné, nenaplňují hypotézu článku 101 odst. 1 SFEU). To lze dovodit i z judikatury časově následující po případu Expedia, kde kupř. z rozhodnutí C-67/13P Cartes Bancaires (a z rozhodnutí C-32/11 Allianz Hungária, na které se Soudní dvůr v Cartes Bancaires odkazuje) lze dospět k závěru, že k určení, zda má (cílová) dohoda dostatečně škodlivý účinek na soutěž, je nezbytné analyzovat její právní a ekonomický kontext, což zahrnuje nutnost uvážení povahy zboží a skutečných podmínek fungování a struktury dotčeného trhu [srov. bod 53 Cartes Bancaires vč. tam uvedených odkazů na judikaturu]. Tím pádem je však nutno též uzavřít, že tržní síla či podíl na trhu je důležitým faktorem při takové analýze. Je tedy patrné, že v judikatuře Soudního dvora je zdůrazňována, a to i po rozhodnutí ve věci Expedia, právě i kvantitativní stránka, kdy u dohod soutěžitelů s velmi nízkými tržními podíly nelze nekriticky a bez dalšího dovozovat způsobilost narušit hospodářskou soutěž citelným způsobem.

Ostatně nesprávnost úvahy Úřadu lze názorně demonstrovat i na teoretickém příkladu za využití výkladové metody argumentum reductione ad absurdum.

Existuje dodavatel ovčího sýru, který dodává sýr celé řadě odběratelů po celé České republice. Sýr od tohoto dodavatele si lze zakoupit prakticky kdekoli a celkový obrat z prodeje tohoto sýru činí např. 1.000.000 Kč ročně. Celkově se přitom prodá v České republice ovčí sýr za 200 mil. Kč ročně, tj. tržní síla dodavatele sýru je zanedbatelná. Tento dodavatel sýru se dohodne se 3 prodejci jeho ovčího sýru na farmářských trzích na náměstí obce, že tito 3 prodejci budou jeho sýr prodávat na farmářských trzích v dané obci za jím doporučené ceny. Na farmářských trzích přitom prodává sýr celá řada jiných prodejců ovčích sýrů (např. 30). Na farmářských trzích si sýr onoho 1 konkrétního dodavatele u dohodnutých prodejců zakoupí 2 zákazníci, dosažená tržba z prodeje sýru činí celých 200 Kč. Spotřebitelé přitom měli možnost si ovčí sýr zakoupit na farmářských trzích od celé řady jiných dodavatelů a současně měli možnost si zakoupit sýr i kdekoli jinde.

Při výkladu zastávaném Úřadem došlo v tomto případě k uzavření zakázané cenové dohody (což by formálně došlo), kterou nelze dle Úřadu považovat za dohodu bagatelní, tj. ve smyslu § 3 odst. 1 zákona dohodu se zanedbatelným dopadem na soutěž. Přesto, že taková dohoda na soutěž v oblasti prodeje sýru neměla fakticky žádný dopad a nebyla schopna situaci na trhu sýru ovlivnit. Podíl dodavatele sýru na trhu byl zcela marginální, i rozsah dohody nebyl rozsáhlý (dohoda se 3 prodejci) a spotřebitelé nebyli připraveni o možnost si na farmářském trhu ovčí sýr zakoupit za tržní cenu, a to od celé řady jiných dodavatelů. Zakázaná dohoda tak neměla žádný reálný dopad na soutěž v tomto konkrétním případě. Přesto by musela být při výkladu zastávaném Úřadem taková dohoda hodnocena tak, že její dopad na soutěž byl více než zanedbatelný. Navíc taková konkrétní dohoda by musela být hodnocena podle metodiky Úřadu jako závažné porušení, což je názor neudržitelný.

Ze shora uvedeného příkladu je zjevné, že výkladem Úřadu je dávána přednost stránce ryze formální, před stránkou materiální. Jak již autoři uvedli, nemělo by být k aplikaci ust. § 3 odst. 1 zákona přistupováno ryze formálně, ale v každém jednotlivém případě by se mělo zhodnotit, jaký reálný dopad na hospodářskou soutěž v tom kterém případě dohoda o ceně měla. Pokud je dopad dohody o ceně na hospodářskou soutěž zanedbatelný, nejde o zakázanou dohodu. ●

Mgr. Milan Musil, advokát partner
Mgr. Bc. Karel Hromek, externí spolupracující advokát
JUDr. Ervín Perthen, MBA, advokát partner
PPS advokáti s.r.o

Svobodný přístup k informacím v režimu zákona o zadávání veřejných zakázek

Účelem právní úpravy veřejných zakázek je vytvořit nediskriminační konkurenční prostředí, v němž si zadavatel bude moci vybrat mezi nabídkami jednotlivých uchazečů tu z nabídek, která nejlépe vyhovuje jeho záměru, a to za předem stanovených kritérií a v rámci transparentního postupu. Smyslem zadávacího řízení je tak v první řadě zajistit hospodárné, účelné a transparentní vynaložení veřejných prostředků.[1]

V tomto příspěvku se zamýšlím nad problematikou poskytování informací v dualitě režimů InfZ. a ZZVZ, věnuji se některým sporným otázkám ve výkladu zákonných důvodů přípustného odepření poskytnutí informací a nabízím doporučení, při jejichž dodržení lze jak ze strany zadavatelů, tak ze strany žadatelů dostát práva na informace v rámci zákonem vymezených mantinelů.

Význam práva na informace v zadávacím řízení

Odpovídající míru kontroly nad zadávacím řízením umožňuje princip svobodného přístupu k informacím. Vzhledem k tomu, že zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále též jen „ZZVZ"), právo na informace podrobně neupravuje, použije se subsidiárně zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále též jen „InfZ.").

Podle ust. § 2 odst. 1 InfZ. jsou subjekty povinnými k poskytování informací nejen státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány, ale rovněž veřejné instituce. Z judikatorního výkladu pojmu „veřejná instituce" lze přitom usuzovat, že naprostá většina zadavatelů působících v režimu ZZVZ, jakkoli mají tito zadavatelé formu soukromoprávních společností, znaky veřejné instituce[2] bude splňovat.

Charakter poskytovaných informací

Co se týče kvality informací, které lze po zadavateli požadovat, může se jednat o informace týkající se všech aspektů zadávacího řízení (včetně například ekonomických údajů o jednotlivých nabídkách a účastnících, jestliže k nim mají přístup jejich přímí konkurenti). Generalizované částečné omezení práva na informace by totiž nesledovalo žádný legitimní cíl a nebylo by proporcionální. Naopak by směřovalo proti zásadě transparentnosti zadávacího řízení, což konstatoval také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. června 2010, č. j. 1 As 28/2010 – 86.

Je ovšem potřeba vyjasnit, zda se pro poskytnutí informací týkajících se konkrétního účastníka zadávacího řízení předem požaduje jeho formalizovaný souhlas. Informace mohou totiž být požadovány nejen účastníky zadávacího řízení, ale

AKV

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ VYCH & PARTNERS

Již od roku 2005 poskytujeme PRÁVNÍ PORADENSTVÍ tuzemské a zahraniční klientele s důrazem na komplexní řešení daného problému, jak z právního, tak i daňového hlediska.

Stavíme na spolehlivosti, osobním přístupu a vzájemné důvěře.

Specializujeme se zejména na:

- právo obchodních korporací
- veřejné zakázky
- občanské právo
- pracovní právo
- právo nemovitostí
- trestní právo
- mezinárodní obchod
- finance a bankovnictví
- právo hospodářské soutěže
- rodinné právo, aj.
- nově se specializujeme také na italské právo

Právní služby poskytujeme v českém, slovenském, anglickém, německém, italském, francouzském a španělském jazyce.

www.ak-vych.cz
Lazarská 11/6, Praha 2
Tel.: +420 222 517 466
E-mail: office@ak-vych.cz

„Žádný případ pro nás není jen číslo v kartotéce. Je to vždy příběh, který pomáháme režírovat tak, aby na konci měl klient pocit co největšího vítězství.“

v podstatě kýmkoli, kdo je v postavení žadatele podle InfZ.[3]

Podle ust. § 11 odst. 2 písm. a) InfZ. platí, že povinný subjekt informaci neposkytne, pokud jde o informaci vzniklou bez použití veřejných prostředků, která byla předána osobou, jíž takovouto povinnost zákon neukládá, v případě, že tato osoba nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí. Daná podmínka zakládá výjimku z osobní působnosti informačního zákona, nicméně Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 As 59/2014 – 41 vyhodnotil, že v případě zadávacího řízení v režimu ZZVZ potřeba předchozího výslovného souhlasu účastníka zadávacího řízení pro poskytnutí informací nevzniká. Opačný výklad by byl v rozporu se zásadou transparentnosti zadávacího postupu.

Ve zmíněném rozsudku se uvádí: „Tím, že se soutěžitelé rozhodli dotyčného výběrového řízení účastnit, byli současně nuceni respektovat jak uvedené požadavky zadavatele, tak také požadavky kladené na toto výběrové řízení právním řádem (výběrové řízení nelze vést contra legem), z nichž nejdůležitějším je v kontextu projednávané věci právě požadavek transparentnosti a s ní související možnost veřejné kontroly. Podáním nabídek tudíž vyjádřili svou vůli se režimu veřejného výběrového řízení podrobit. [50] Není proto rozhodné, zda účastníci výběrového řízení vyjádřili formalizovaným aktem souhlas s poskytnutím požadovaných informací stěžovatelce; již samotnou účastí v daném výběrovém řízení je totiž takový souhlas obsažen. Vzhledem k aplikovatelnosti zásady transparentnosti lze uzavřít, že v posuzovaném případě se informace obsažené v odevzdaných nabídkách staly součástí veřejné soutěže, a tudíž i veřejně dostupným zdrojem informací (…) nabídka tak musí obsahovat požadované náležitosti, jež ve výsledku představují informace, na jejichž poskytnutí existuje dle informačního zákona právní nárok.“[4]

Důvody odmítnutí žádosti o poskytnutí informací v režimu ZZVZ

Právo na informace pochopitelně nemá charakter absolutního práva, nicméně důvody pro jeho omezení vyplývají ze zákona (zejména z ust. § 7 až 11 InfZ. a také z ust. § 218 ZZVZ). Ustanovení § 218 ZZVZ je ve vztahu speciality k InfZ. a rozšiřuje okruh důvodů, pro které je zadavatel žádost o poskytnutí informací dokonce povinen odmítnout.

Nad rámec legálních výjimek stanovených v InfZ. je zadavatel povinen odmítnout poskytnutí těchto informací:

- informací týkajících se obsahu nabídek a osob, které se podílejí na průběhu zadávacího řízení (avšak jen do okamžiku jeho ukončení) a
- údajů nebo sdělení, které dodavatel poskytl zadavateli v zadávacím řízení a označil je jako důvěrné.

Spornou se v této souvislosti jeví otázka, kdy nastává povinnost požadované informace poskytnout, tj. kdy lze zadávací řízení považovat v perspektivě principu svobody přístupu k informacím za ukončené. Podle § 51 odst. 1 ZZVZ je sice zadávací řízení ukončeno uzavřením smlouvy, rámcové dohody, zavedením dynamického nákupního systému nebo v okamžiku uvedeném v odstavci 2 v případě zrušení zadávacího řízení; existují však rozdílné názory na výklad věty uvedené v ust. § 218 odst. 2 písm. b) ZZVZ za středníkem. Ta totiž upřesňuje případy, v jakých zadavatel informace požadované podle InfZ. neposkytne, tj. stanovuje, že povinnost odepřít poskytnutí informací: „neplatí pro informace, které má zadavatel povinnost podle tohoto zákona uvést ve zprávě o hodnocení, oznámení o výběru dodavatele, výsledku posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele nebo v písemné zprávě zadavatele.“[5]

Někteří autoři či zadavatelé citované ustanovení vykládají tak, že zadavatel neposkytne informace, které dodavatel označil jako důvěrné, nejedná-li se o informace uváděné v zadavatelem povinně zpracovávaných výstupech; informace týkající se nabídek nebo osob pak poskytne až po ukončení zadávacího řízení. Jiní autoři se však přikláněji k druhému výkladu, který výjimku ze zákazu poskytnout informace přenáší také na písm. a), tj. na informace týkající se obsahu nabídek a osob, které se podílejí na průběhu zadávacího řízení, a to bez časového omezení.

V důvodové zprávě k ustanovení § 218 ZZVZ se totiž uvádí, že jeho smyslem je „zabránit cílenému nahlížení dodavatelů do konkurenčních nabídek, které je v praxi hojně využíváno v případě, že dojde ke zrušení zadávacího řízení, kdy právě tímto způsobem dodavatelé získávali informace o své konkurenci.“ Zároveň se však uvádí i to, že: „Povinnost zadavatele neposkytnout informaci o obsahu nabídek nebo osobách, které se podílejí na průběhu zadávacího řízení, nebo důvěrnou informaci, se netýkají informací, které je zadavatel povinen uvést ve zprávě o hodnocení, oznámení o výběru dodavatele, posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele nebo v písemné zprávě zadavatele (…). Nemůže být tedy z tohoto důvodu odmítáno poskytování informací, které měly vliv na výběr dodavatele.“[6]

Jakkoli systematický výklad ust. § 218 odst. 2 ZZVZ naznačuje výklad restriktivní, z výkladu důvodové zprávy můžeme usuzovat o užití výkladu extenzivního. Extenzivně se k výkladu daného ustanovení přiklání rovněž expertní skupina Ministerstva pro místní rozvoj České republiky. Ve stanovisku k zákonu o zadávání veřejných zakázek uveřejněném dne 26. 2. 2019 (dále též jen „Stanovisko“) se tato expertní skupina primárně zabývala otázkou sdělování údajů zjištěných při otevírání nabídek.

K otázce poskytování informací o zadávacím řízení, o soutěžitelích a o podaných nabídkách se ze stanoviska podává následující: „Zákon o zadávání veřejných zakázek v této otázce neobsahuje žádná konkrétní pravidla postupu, což ovšem neznamená, že zadavatel nesmí takové informace poskytovat. Uplatní se zde § 39 odst. 1 věta druhá ZZVZ, která zmocňuje zadavatele k tomu, aby si pravidla pro průběh zadávacího řízení určil v souladu se zásadami podle § 6 ZZVZ sám, pokud taková pravidla ZZVZ nestanoví. Zadavatel se tedy může rozhodnout zda, kdy a jaké informace bude účastníkům zadávacího řízení poskytovat, přičemž je omezen pouze základními zásadami dle § 6 ZZVZ, to znamená, že při poskytování informací nemůže zadavatel diskriminovat žádného z účastníků zadávacího řízení. Může se tedy například rozhodnout, že informace o nabídkách žádnému z účastníků zadávacího řízení neposkytne, nebo je poskytne z vlastní iniciativy všem účastníkům zadávacího řízení. Je také možné, aby z důvodu předcházení uzavírání zakázaných dohod mezi účastníky zadávacího řízení poskytoval anonymizované informace, tedy například údaje o cenách bez identifikace účastníků zadávacího řízení. Rozhodnutí o rozsahu informací poskytnutých účastníkům zadávacího řízení může zadavatel učinit podle aktuálního vývoje zadávacího řízení (například po otevření obálek s nabídkami, po obdržení dotazu apod.), a to i pokud si poskytnutí informací předem neupraví v zadávací dokumentaci. Základní zásady zadávacího řízení uvedené v § 6 ZZVZ

přitom nevyžadují, aby rozhodnutí zadavatele o rozsahu poskytnutých informací bylo stejné ve všech jím vedených zadávacích řízeních, zadavatel se může rozhodovat podle konkrétních okolností každého zadávacího řízení."[7]

Z citovaného Stanoviska vyplývá, že zůstává na zadavateli, aby řádně posoudil žádost o poskytnutí informací a aby své případné rozhodnutí o jejím zamítnutí přesvědčivě obhájil. Podle mého názoru se například nelze spokojit pouze s odkazem na ustanovení § 218 ZZVZ a s prostým konstatováním, že informace poskytnuty nebudou, neboť dané ustanovení ukládá zadavateli zákonnou povinnost žádosti podané před ukončením zadávacího řízení odmítnout (byť se v praxi s podobnými závěry často setkáváme). Jak vyplývá z výše citovaného Stanoviska, není pravdou, že formulace ust. § 218 odst. 2 ZZVZ zadavateli neponechává na úvaze, zda informace poskytne či nikoli. Rozhodne-li se však zadavatel informace neposkytnout a bude-li přitom argumentovat například obavou z narušení hospodářské soutěže, musí zároveň uvést, v čem konkrétně potenciální porušení zákona spatřuje.[8] Domnívám se totiž, že v případě, kdy zadavatel své závěry řádně nevypořádá, dopustí se přímého porušení zásady transparentnosti zadávacího postupu, což může žadateli zajistit výhodné postavení v případě podání stížnosti, příp. odvolání proti rozhodnutí o žádosti ve smyslu InfZ.[9]

Nabízí se tedy otázka, zda existuje způsob ochrany informací, které účastník zadávacího řízení považuje za citlivé (byť je povinen je poskytnout v rámci své účasti v zadávacím řízení) před jejich případným sdělováním široké veřejnosti, a to aniž by byl popřen smysl veřejné kontroly nad zadávacím procesem. Dodavatelům lze pro tento účel doporučit, aby všechny informace, na jejichž poskytování nemají zájem, označili za důvěrné.[10] Takové informace jsou totiž chráněny zákonem (viz ust. § 218 odst. 1 a odst. 2 písm. b) ZZVZ), a to i po ukončení příslušného zadávacího řízení.

Důvěrnými mohou být například osobní údaje členů realizačního týmu uvedené v životopisech (poskytnuté za účelem prokázání kvalifikačních předpokladů), informace o předložených referenčních zakázkách, popisy návrhu řešení v předložené nabídce, atp. Zadavatel není oprávněn otázku „důvěrnosti informací" samostatně přezkoumávat, avšak v případě, kdy by dodavatel označil za důvěrné veškeré informace uváděné v nabídce, není jisté, nakolik by takový postup obstál v rámci případného soudního přezkumu z hlediska dodržení zásady transparentnosti zadávacího řízení.

S ohledem na účel ust. § 218 ZZVZ mají někteří autoři komentářové literatury za to, že v případě pochybnosti o charakteru „důvěrnosti informace" by měly být důvody pro odepření poskytnutí informace vykládány spíše restriktivně.[11] Z tohoto důvodu lze dodavatelům doporučit, aby si tento krok neusnadňovali a prohlášení o „důvěrnosti" předkládaných informací nečinili formou generální klauzule, s čímž se lze v praxi mnohdy setkat, nýbrž aby zvlášť připojili doložku důvěrnosti ke každé nabídce, příp. dokumentu poskytovanému zadavateli, a ideálně aby tato doložka (například formou dodatku) upřesňovala, které informace jsou vyloučeny z poskytnutí žadatelům a které je možné (byť například anonymizované) poskytnout. Jsem přesvědčena, že vzhledem ke znění čl. 21 odst. 2. Směrnice[12] zadavatelům nic nebrání ani v tom, aby v zadávací dokumentaci uložili dodavatelům dokonce povinnost k označení informací, které považují za důvěrné.

Ostatní legální výjimky z principu svobodného přístupu k informacím

Na tomto místě bych ráda přiblížila zákonné důvody, které podle mého názoru zakládají právo (případně povinnému subjektu ukládají povinnost) žádost o poskytnutí informací odmítnout, a také varianty jejich výkladu. Zmíním rovněž, které důvody jsou povinnými subjekty v praxi velmi často používány, nicméně jejich aplikace je nezřídka nepřiléhavá.

Ustanovení zakládající výjimku ze svobodného přístupu k informacím:

- § 218 odst. 1 ZZVZ – informace označené doložkou důvěrnosti;
- § 218 odst. 2 ZZVZ – informace o obsahu nabídek a o osobách, které se na zadávacích řízeních podílejí (za podmínek a omezení již výše popisovaných, tj. zkráceně řečeno: nemůže být odmítnuto poskytnutí informací, které měly vliv na výběr dodavatele; v případě odepření poskytnutí ostatních informací je nutno toto rozhodnutí řádně odůvodnit);
- § 7 InfZ. – utajované informace;
- § 9 odst. 1 InfZ. – informace, které jsou obchodním tajemstvím;
- § 11 odst. 1 písm. b) InfZ. – informace nové;
- § 2 odst. 4 InfZ. – dotazy na názory a budoucí rozhodnutí.

Zatímco problematika poskytování informací označených za utajované (ust. § 7 InfZ.) patrně příliš k diskusi podněcovat nebude, jiné legální výjimky diskutabilní být mohou. Vyjma již komentovaného ustanovení § 218 ZZVZ bych se ráda zaměřila na povinnými subjekty hojně používaný odkaz na ust. § 9 InfZ., v němž je zakotvena ochrana obchodního tajemství. Zadavatel musí mít předně na zřeteli, že definice obchodního tajemství je objektivní a vyžaduje naplnění požadavků uvedených v ust. § 504 zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále též jen „o. z."): „Obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení."[13]

Vyžaduje se tedy, aby povinný subjekt v odůvodnění rozhodnutí o odmítnutí žádosti vylíčil aspekty, které vedou k úplnému naplnění všech znaků legální definice obchodního tajemství,[14] a v případech, kdy bude mít povinný subjekt pochybnosti, se doporučuje učinit dotaz na dodavatele, u něhož je třeba si ověřit, zda tento dodavatel příslušné skutečnosti za obchodní tajemství považuje a jak a v jakém rozsahu jsou zákonná hlediska definice obchodního tajemství naplněna.[15] Povinný subjekt musí své odůvodnění objasnit ve vztahu ke každé odepřené informaci individuálně, nikoli tedy prostřednictvím paušálního odkazu na ustanovení § 504 o. z.[16]

Další právně kvalifikovanou výjimkou z práva na informace a svobodný přístup k nim je možnost odmítnout poskytnutí tzv. nových informací, které vznikly při přípravě rozhodnutí povinného subjektu. To však jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím, jak ukládá ust. § 11 odst. 1 písm. b) InfZ. Tuto výjimku může povinný subjekt uplatnit podle znění InfZ. fakultativně; otázkou ovšem zůstává, zda je namístě aplikace daného ustanovení i v případě, kdy se ust. § 218 odst. 1 písm. a) ZZVZ jeví být k ust. § 11 odst. 1 písm. b) InfZ. ve vztahu speciality.[17] Ponecháme-li však tuto úvahu stranou, je zmíněný důvod (zřejmě pro svůj fakultativní charakter a zdánlivou suverenitu v rozhodování zadavatele) poměrně oblíbený.

O tzv. novou informaci se jedná tehdy, byla-li povinným subjektem vytvořena nebo získána v souvislosti s přípravou jeho rozhodnutí,

které však nebylo dosud učiněno. Hovoříme rovněž o „podkladových informacích", které povinný subjekt zamýšlel využít pro své další rozhodování, a to již ve fázi jejich pořízení[18] (tzn. nikoliv zpětně). Vzhledem k tomu, že v pochybnostech by měly být všechny důvody pro odepření poskytnutí informací aplikovány ve prospěch žadatele, v případě, kdy není možné určitou informaci zcela jednoznačně vyhodnotit jako informaci nově vytvořenou, není užití ust. § 11 odst. 1 písm. b) InfZ. de iure možné.[19]

Dané ustanovení by bylo možné použít například v souvislosti s odepřením poskytnutí protokolů o jednání hodnotící komise či zprávy o posouzení a hodnocení nabídek. Avšak i zde platí, že využití této výjimky musí být učiněno pouze v nezbytné míře, za současného náležitého odůvodnění a navíc je časově omezeno. Informace tak zpravidla budou muset být poskytnuty (i kdyby to vyžadovalo pouze jejich částečné poskytnutí), neboť ani aplikace ust. § 11 odst. 1 písm. b) InfZ. zadavateli neumožňuje vyhnout se povinnosti případné odmítnutí žádosti o informace přiměřeně odůvodnit, respektive nevede k možnosti obejít zadavatelovy povinnosti dostát řádnému přezkumu a vyhodnocení charakteru požadovaných informací.

Zadavatelé odmítají poskytovat informace také na základě aplikace ust. § 2 odst. 4 InfZ., podle něhož se odmítají rovněž požadavky na dotazy na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Jedná se tedy o případy, kdy určité údaje dosud nelze z hlediska povinného subjektu považovat za existující informace (jedná se maximálně o koncepty či o pracovní verze). Tyto údaje nejsou ve smyslu ust. § 3 odst. 3 InfZ. „informací". „Výluka z práva na informace obsažená v citovaném ustanovení se tak týká pouze těch názorů povinného subjektu, které dosud nebyly formálně zaujaty."[20] Pakliže jsou splněny dvě podmínky:[21] požadovaná informace nebyla vytvořena a povinnému subjektu dosud nevznikla povinnost touto informací disponovat (dle podmínek zadávacího řízení); lze poskytnutí takové informace odepřít.

Můžeme v této souvislosti polemizovat nad tím, zda povinnost nebo možnost neposkytnout informace platí i v případě, kdy již byla ukončena příslušná fáze zadávacího řízení. Řešení lze každopádně nalézt v nevyhnutelné povinnosti aplikovat ust. § 12 InfZ., podle něhož vždy existuje povinnost poskytnout nevyloučené informace. Toto ustanovení má pro žadatele značný význam, neboť stanoví: „Všechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření. V odůvodněných případech povinný subjekt ověří, zda důvod odepření trvá."[22]

Fakultativní a obligatorní dělení zákonných důvodů pro odmítnutí žádosti o informace rovněž nemá jasné hranice. Subjekt tak musí v jednom i ve druhém případě provést správní uvážení o tom, zda (v konkrétní věci) existuje legitimní zájem na neposkytnutí informace, který převažuje nad ústavně zaručeným právem (podle čl. 17 odst. 4 Listiny) na svobodný přístup k informacím.

Pokud i po provedení testu proporcionality dojde povinný subjekt ke zjištění, že ničemu nebrání, aby byla alespoň část požadovaných informací poskytnuta, a to například za současného anonymizování osobních údajů o osobách či nabídkách dodavatelů, případně aby byly poskytnuty údaje o cenách bez identifikace účastníků zadávacího řízení (jak se uvádí ve výše citovaném Stanovisku), je zadavatel povinen takové opatření přijmout a informace v jejich zbytku poskytnout. Žadatelům lze proto doporučit, aby se ve svých žádostech neomezovali na požadavek poskytnutí informací týkajících se konkrétního zadavatele, ale aby okruh informací stanovili co nejvíce obecně, byť stále jednoznačně.

K ust. § 218 odst. 3 ZZVZ

Na okraj bych se chtěla zabývat smyslem ust. § 218 odst. 3 ZZVZ, které zní: „Zadavatel nemusí uveřejnit informaci podle tohoto zákona, pokud by její uveřejnění znamenalo porušení jiného právního předpisu nebo by bylo v rozporu s veřejným zájmem, nebo by mohlo porušit právo dodavatele na ochranu obchodního tajemství nebo by mohlo ovlivnit hospodářskou soutěž."[23] Klíčový je rozdíl mezi výrazy „poskytnout informaci" (ust. § 4 InfZ.) a „uveřejnit informaci", příp. „zveřejnit informaci" (ust. § 5 InfZ.). Předmětné ustanovení se netýká poskytování informací ani informací zveřejňovaných ve smyslu InfZ., cílí totiž na uveřejňování podle ZZVZ.

Jako důvod pro vyloučení některých informací z povinnosti jejich uveřejnění postačuje toliko domněnka zadavatele o možném zásahu do práva dodavatele na ochranu obchodního tajemství[24] či o zásahu do hospodářské soutěže. Tato skutečnost se však nijak nedotýká povinnosti zadavatele informaci poskytnout na základě podané žádosti.

Na druhou stranu má ve smyslu ust. § 5 odst. 3 InfZ. povinný subjekt povinnost informace poskytnuté na žádost do 15 dnů od jejich poskytnutí vždy také zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup. Vztah mezi ustanovením ust. § 218 odst. 3 ZZVZ a ust. § 5 odst. 3 InfZ. tedy není jednoznačný a bude zřejmě záležet na konkrétní situaci, fázi zadávacího řízení, subjektech, zadávacích podmínkách a na samotném přístupu zadavatele, jak se střet těchto pravidel vyřeší. Z dikce: „zadavatel nemusí uveřejnit informaci podle tohoto zákona" nicméně usuzuji, že ust. § 218 odst. 3 ZZVZ není vůči ust. § 5 odst. 3 InfZ. ve vztahu speciality, neboť se týká informací uveřejňovaných dle ZZVZ (nikoliv poskytnutých na základě svobodného přístupu k informacím). Je ovšem vysoce pravděpodobné, že informace spadající pod ust. § 218 odst. 3 ZZVZ budou zároveň podléhat zákonné výjimce z jejich poskytnutí na žádost. Odmítnutí žádosti pouze s odkazem na spojitost mezi ust. § 218 odst. 3 ZZVZ a ust. § 5 odst. 3 InfZ. však přípustné není.

Závěr

Závěrem by se dalo říci, že právní úprava a povaha práva na svobodný přístup k informacím staví žadatele do preferovaného právního postavení. Povinný subjekt totiž musí provádět podrobný přezkum žádosti a na základě správního uvážení ohledně charakteru a rozsahu možného poskytnutí informací musí (teprve při zjištění, že je poskytnutí informací skutečně vyloučeno) tuto skutečnost důkladně odůvodnit. Jakmile je poskytnutí informací alespoň částečně možné, musí

DAS BRÁNÍME SLUŠNÉ

NEPROPLACENÁ
MZDA

NEOPRÁVNĚNÁ
VÝPOVĚĎ

NONSTOP LINKA

www.das.cz | info@das.cz | 267 990 711

pak povinný subjekt informace zčásti poskytnout.

Jakkoli by se mohlo zdát, že se zadavatel nachází v nevýhodné pozici, je to v každém případě právě on, kdo má (alespoň v první fázi řízení) přístup ke všem relevantním dokumentům. Pokud tedy zadavatel žádost neposoudí, nicméně nároky kladené na odůvodnění svého zamítavého rozhodnutí zdánlivě splní, bude záležet zejména na tom, jak svědomitě k přezkumu charakteru požadovaných informací přistoupí ÚOHS.[25] Samozřejmě za předpokladu, že prvotní odmítnutí žádosti žadatele od dalšího postupu podle InfZ. neodradí.

Lze tedy uzavřít, že právní úprava svobodného přístupu k informacím klade sice vyšší nároky na zadavatele co se týče posouzení žádosti a zdůvodnění případného odepření poskytnutí informací, nicméně právně významnější postavení žadatelů je v praktické rovině spíše iluzorní a skrze právo na svobodný přístup k informacím tak naplnění principu veřejné kontroly nad procesem zadávání veřejných zakázek bez pochybností garantovat nelze. ●

Mgr. Šárka Krejčíčková,
advokátní koncipientka
Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ VYCH & PARTNERS

Poznámky:

1 Již v nálezu Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10, se zdůrazňuje, že otázka hospodaření s veřejnými prostředky je ve veřejném zájmu a jako takové má nakládání s veřejnými prostředky podléhat veřejné kontrole.

2 Z judikatury vyplývá, že mezi kritéria posuzování, zda určitý subjekt představuje veřejnou instituci ve smyslu InfZ., patří například způsob jeho vzniku, soukromoprávní či veřejnoprávní povaha osoby jeho zřizovatele, povaha subjektu, který vytváří orgány subjektu posuzovaného, hledisko existence či neexistence státního dohledu nad činností subjektu a pochopitelně též jeho veřejný či soukromý účel. Postačuje přitom toliko převaha znaků typických pro veřejnou instituci, to znamená, že všechna jmenovaná kritéria být naplněna nemusí.

3 Viz ust. § 3 odst. 1 InfZ.: „Žadatelem pro účel tohoto zákona je každá fyzická i právnická osoba, která žádá o informaci."

4 Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 As 59/2014 – 41.

5 Ust. § 218 odst. 2 písm. b) ZZVZ věta za středníkem.

6 Vláda: Důvodová zpráva k zákonu č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, č. 134/2016 Dz.

7 Stanovisko expertní skupiny MMR k novému zákonu o zadávání veřejných zakázek. [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [cit. 202008-19]. Dostupné také z: http://www.portal-vz.cz/getmedia/d6d84e1c-bc75-48ef--8b77-708a374eb347/Sdelovani-udaju-z-nabidek-v-elektronicke-podobe.pdf.

8 Otázkou zůstává, do jaké míry tak musí učinit; jsem však toho názoru, že například prosté vyslovení obav z konkurenčního zvýhodnění jednoho z uchazečů oproti druhému neobstojí.

9 Stížnost se podává podle ust. § 16a InfZ., odvolání pak podle ust. § 16 InfZ. V obou případech je nuno podání adresovat povinnému subjektu (tj. zadavateli), který je předloží nadřízenému orgánu, kterým je v případě dohledu při zadávání veřejných zakázek Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Lze ovšem připustit, že jakkoli bude stížnost nebo odvolání vyřízeno ve prospěch žadatele, v konečném důsledku podle mého názoru postačí, pokud zadavatel svou argumentaci pouze vhodně doplní. Vzhledem k tomu, že však chybí ucelená judikatura, je možné o praktických dopadech přezkumu některých způsobů vyřízení žádostí o informace spíše jen polemizovat.

10 O důvěrných údajích podle ust. § 1730 odst. 2 o. z. také platí, že získá-li je druhá strana při jednání o smlouvě, dbá, aby nebyly zneužity, nebo aby nedošlo k jejich prozrazení bez zákonného důvodu. Poruší-li tuto povinnost a obohatí-li se tím, vydá druhé straně to, oč se obohatila.

11 Srov. odst. 51 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. Text s významem pro EHP, 32014L0024 (dále též jen „Směrnice"): „Mělo by být vyjasněno, že ustanovení o ochraně důvěrných informací nebrání uveřejnění těch částí uzavřených smluv, které nejsou důvěrné, včetně jejich následných změn."

12 Čl. 21 odst. 2. Směrnice: „Veřejní zadavatelé mohou hospodářským subjektům uložit povinnosti, jejichž cílem je ochrana důvěrné povahy informací, které veřejní zadavatelé zpřístupňují během celého zadávacího řízení."

13 Ustanovení § 504 zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

14 Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. března 2016, č. j. 9 As 155/2015 – 195.

15 Pro úplnost dodávám, že podle první věty ust. § 15 odst. 2 InfZ. platí: „Pokud nebylo žádosti vyhověno z důvodů ochrany obchodního tajemství podle § 9 nebo ochrany práv třetích osob k předmětu práva autorského podle § 11 odst. 2 písm. c), musí být v odůvodnění rozhodnutí uvedeno, kdo vykonává právo k tomuto obchodnímu tajemství nebo kdo vykonává majetková práva k tomuto předmětu ochrany práva autorského, je-li tato osoba povinnému subjektu známa."

16 Obdobně viz ROTHANZL, Lukáš. § 9 [Ochrana obchodního tajemství]. In: FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, s. 463.

17 ZZVZ totiž ve slovech: „do ukončení zadávacího řízení," obsahuje z mého pohledu specifičtější omezení poskytnutí informací.

18 Byť tuto informaci nemusí povinný subjekt sám vytvářet, ale musí ji pro účel budoucího rozhodnutí minimálně pořídit (například tím, že si ji vyžádá od třetí osoby).

19 Srov. FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. § 11 [Další omezení práva na informace]. In: FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2016, s. 489.

20 Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. prosince 2014, č. j. 3 As 55/2014 – 33.

21 Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. ledna 2015, č. j. 3 As 115/2014 – 29.

22 Ust. § 12 InfZ.

23 Ust. § 218 odst. 3 ZZVZ.

24 Podmínka naplnění zákonných znaků obchodního tajemství zůstává zachována.

25 Pro účely přezkumu odmítnuté žádosti před ÚOHS musí být Úřadu předány všechny dokumenty shromážděné od dodavatelů, pokud bylo jejich poskytnutí odepřeno. Na druhou stranu se nelze domnívat, že by postup v případě podání odvolání dle InfZ. měl odkladný účinek a ovlivnil tak průběh zadávacího řízení.

Dopady insolvence na pracovněprávní vztahy v době koronavirové

Koronavirová krize postihla řadu odvětví. Mezi nejpostiženější lze zařadit například maloobchod a služby, a to zejména cestovních ruch, včetně hotelnictví. Celkové dopady současné koronavirové krize nelze v tuto chvíli ještě odhadnout, nicméně průběžné „výsledky" zaznamenáváme již nyní.

V řadě odvětví, která jsou krizí postižena nejvíce, došlo k velkým vlnám propouštění. Již nyní lze téměř s jistotou konstatovat, že nejen českou, ale i světovou ekonomiku čekají v nadcházejících letech nelehké časy. Řada podnikatelů (zaměstnavatelů) se může v důsledku krize ocitnout v úpadku, kdy nebude schopna vyplácet zaměstnancům mzdy, a to i přes průběžné snižování stavů zaměstnanců a zavedení nejrůznějších úlev a podpůrných opatření za účelem zmírnění ekonomických dopadů krize v rámci programů MPSV a na základě tzv. lex covid justice I[1] a II.[2] Zásadním pro předcházení vlastní insolvenci a udržení podnikání je kromě maximálního využití současných úlev a podpůrných opatření zcela jistě také komunikace a snaha o dohodu nejen s věřiteli, ale i s vlastními zaměstnanci za účelem dosažení kompromisu a vyjednání podmínek, za nichž dojde k zachování provozu podniku a pracovních míst. Pokud však přes to všechno k insolvenci zaměstnavatele dojde, vyznačují se právní vztahy mezi zaměstnavatelem v úpadku a jeho zaměstnanci několika specifiky, na která v tomto článku dále poukážeme.

Způsob řešení úpadku

Důležité je si hned z počátku říci, čeho chce zaměstnavatel v rámci insolvenčního řízení dosáhnout, resp. jaký výsledek očekává. Může jít buď o likvidační způsob řešení úpadku formou konkurzu, nebo naopak o zachování a další pokračování provozu v rámci reorganizace. Zvolený způsob řešení úpadku má samozřejmě vliv i na přístup k zaměstnancům.

Pokud je zaměstnavateli povolena reorganizace, děje se tak kromě jiného také za účelem předcházení propouštění zaměstnanců a v rámci schváleného reorganizačního plánu jsou podniknuta opatření k zachování podnikatelské činnosti zaměstnavatele i pracovních míst. Reorganizace samozřejmě není možná ve všech případech, je možná u zaměstnavatele, který má alespoň 50 zaměstnanců nebo obrat 50 milionů Kč. Tato omezení neplatí, pokud zaměstnavatel (dlužník) insolvenčnímu soudu předloží reorganizační plán přijatý alespoň polovinou svých zajištěných a nezajištěných věřitelů dle výše jejich pohledávek (tzv. předbalené reorganizace). Ke každé reorganizaci je zapotřebí značná součinnost věřitelů, včetně spolupráce zaměstnanců, kteří mohou být klíčovým činitelem pro úspěšnou reorganizaci. V případě reorganizace zůstávají oprávnění jednat vůči zaměstnancům zaměstnavateli – to může být zásadní pro kontrolu nad dalším směřováním podniku a pro pokračování v podnikatelské činnosti. Insolvenční správce zde má jen dozorové pravomoci a podnikatel tak neztrácí oprávnění zaměstnavatele jako v případě konkurzu.

Pokud není reorganizace možná či není věřiteli schválená, je úpadek zaměstnavatele většinou řešen formou konkurzu, který směřuje k co nejefektivnějšímu zpeněžení majetkové podstaty za účelem co nejvyššího uspokojení pohledávek věřitelů. Prohlášením konkurzu vstupuje do právních vztahů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem insolvenční správce, který vůči zaměstnancům vystupuje jako zaměstnavatel a může i ukončovat pracovní poměry. Zaměstnavatel tak fakticky ztrácí možnost oblast pracovněprávních vztahů ovlivnit.

Insolvenční správce může také podnik zaměstnavatele, popř. jeho část, zpeněžit,[3] což povede k přechodu pracovněprávních vztahů včetně nároků zaměstnanců na nového vlastníka podniku (či jeho části), avšak s určitými specifiky. Na nabyvatele například nepřecházejí všechna práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, které dosavadnímu zaměstnavateli vznikly za celou dobu provozování podniku, ale jen práva a povinnosti vůči těm zaměstnancům, jejichž pracovněprávní vztah s dosavadním zaměstnavatelem trval alespoň v den, kterým se stala smlouva o zpeněžení podniku (či jeho části) účinnou. Skončil-li pracovněprávní vztah před tímto dnem, zůstávají práva a povinnosti dosavadního zaměstnavatele vůči bývalým zaměstnancům smlouvou o zpeněžení podniku nedotčena.[4]

Insolvenční řízení a pracovní poměr

Zásadní informací pro zaměstnance jistě je, že jejich pracovní poměry trvají beze změny i po zahájení insolvenčního řízení se zaměstnavatelem. Insolvenční řízení není zvláštním důvodem pro rozvázání pracovního poměru dle zákoníku práce ani jiného zákona. Samozřejmě zaměstnavatel může (kromě jiných zákonných důvodů) dát zaměstnancům výpověď z organizačních důvodů (například pro nadbytečnost),[5] tím ale vzniká zaměstnancům nárok na vyplacení odstupného, což může dále navýšit celkové závazky (insolventního) zaměstnavatele, zhoršit jeho situaci a ztížit tak možnosti dalšího uspokojování pohledávek v rámci insolvenčního řízení.

Ať už se zaměstnavatel vydá cestou reorganizace nebo konkurzu, je nejlepším doporučením se zaměstnanci komunikovat a seznámit je se situací, jejím řešením a s jejich níže uvedenými možnostmi v podmínkách insolvence zaměstnavatele, než začít pracovní poměry rovnou ukončovat.

Je však nutno poznamenat, že zaměstnanci mohou využít svého práva okamžitě zrušit pracovní poměr, pokud jim zaměstnavatel nevyplatil mzdu nebo plat nebo náhradu mzdy nebo platu anebo jakoukoli jejich část do 15 dnů po uplynutí období splatnosti,[6] což může být (zejména v rámci zvažované reorganizace) pro zaměstnavatele velký problém, přijde-li z tohoto důvodu o klíčové zaměstnance. A právě otevřeností a komunikací se zaměstnanci lze tomuto problému předejít.

Nároky a postavení zaměstnanců v insolvenčním řízení

Důsledkem a často také příčinou úpadku zaměstnavatele ve vztahu k zaměstnancům

je obvykle neschopnost plnit jejich mzdové nároky a případné nároky na odstupné. Zaměstnanec jakožto slabší strana má vůči zaměstnavateli v rámci řešení jeho úpadku v insolvenčním řízení zvláštní oprávnění. Insolvenční zákon ve zvýšené míře zvýhodňuje postavení zaměstnance pro účely plnění jeho pracovněprávních nároků a pracovněprávní pohledávky zaměstnanců staví na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou (pokud není ve zvláštních případech stanoveno jinak).[7]

V praxi tedy zaměstnanec nemusí přihlašovat svou pohledávku vůči zaměstnavateli u insolvenčního soudu jako ostatní věřitelé, neboť tuto pohledávku může uplatnit přímo u insolvenčního správce.[8] Pracovněprávní pohledávky se tedy uspokojují kdykoliv v rámci insolvenčního řízení v plné výši.

Zvláštní oprávnění domáhat se nevyplacené mzdy poskytuje zaměstnancům také zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců v platební neschopnosti, ve znění pozdějších předpisů. Dle tohoto zákona může zaměstnanec požádat o uspokojení svých mzdových nároků, které zahrnují mzdu (plat), její náhrady a odstupné, kteroukoliv krajskou pobočku Úřadu práce nebo kontaktní pracoviště krajské pobočky Úřadu práce. Mzdové nároky však může zaměstnanec uplatnit nejvýše v rozsahu odpovídajícím splatným mzdovým nárokům za 3 kalendářní měsíce rozhodného období.[9] Úřad práce na své úřední desce zveřejňuje informace o zaměstnavatelích, jejichž zaměstnanci mohou tuto náhradu mzdy požadovat, a také lhůtu, do kdy tak mohou učinit.

Celková výše mzdových nároků vyplacených 1 zaměstnanci nesmí překročit za 1 měsíc jeden a půl násobek rozhodné částky. Rozhodnou částku vyhlašuje a zveřejňuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů vždy s účinností od 1. května kalendářního roku na dobu 12 kalendářních měsíců, a to ve výši průměrné mzdy v národním hospodářství za předchozí kalendářní rok. Vychází se z rozhodné částky platné v den vyhlášení moratoria před zahájením insolvenčního řízení nebo v den podání insolvenčního návrhu. Pro období od 1. května 2020 do 30. dubna 2021 je tato částka 34 125 Kč.[10] Za 1 měsíc tak lze jednomu zaměstnanci na základě této rozhodné částky vyplatit maximálně 51 187 Kč.

Lex covid justice

Vzhledem ke krizovým událostem byl nejdříve přijat lex covid justice I, na jehož základě neměli dlužníci povinnost do 31. 8. 2020 na sebe podávat insolvenční návrh a zároveň se v období od 24. 4. 2020 do 31. 8. 2020, nepřihlíželo k insolvenčním návrhům podaným věřiteli, v důsledku čehož nemohlo být vůči zaměstnavateli (dlužníkovi) v tomto období zahájeno insolvenční řízení. V důsledku druhé koronavirové vlny byl pak přijat tzv. lex covid justice II, kterým byly prodlouženy některé lhůty v oblasti insolvencí zavedené již zákonem lex covid justice I.

Lex covid justice II mimo jiné prodloužil lhůtu, po kterou na sebe nemusejí dlužníci, kteří jsou v úpadku, podávat insolvenční návrhy, a to až do 30. 6. 2021. Nicméně, věřitelé mohou insolvenční návrhy podávat bez omezení. Byla rovněž prodloužena lhůta, po kterou mohou dlužníci žádat o vyhlášení tzv. mimořádného moratoria, které je považováno za poslední záchranu dlužníkova podnikání. Tato lhůta byla prodloužena rovněž až do 30. 6. 2021, a to za podmínky, že dlužník nebyl v úpadku k 5. 10. 2020.

Zaměstnanci mohou i nadále uplatnit své nároky dle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců v platební neschopnosti, jak je uvedeno výše, za předpokladu, že bude podán na zaměstnavatele (věřitelský) insolvenční návrh.

Závěr

Přijatá opatření jistě mohou napomoci podnikatelům (zaměstnavatelům) zvládnout krizové období, stejně tak poskytují zaměstnancům možnost domáhat se jejich splatných mzdových nároků. Pokud by přece jen k insolvenci mělo dojít, jako způsob řešení úpadku lze doporučit především reorganizaci, neboť ta přináší největší potenciál k záchraně a pokračování v podnikatelské činnosti. Lze rovněž očekávat další legislativní změny a přijímaní nových opatření v závislosti na vývoji ekonomické i epidemiologické situace. Doporučujeme tak nadále celou situaci pečlivě sledovat, denně analyzovat a v případě prvních náznaků problémů vše konzultovat s právními a finančními poradci, jakož i s věřiteli a zaměstnanci, neboť v současné době lze jen těžko předvídat další vývoj a rozsah všech následků koronavirové krize. ●

Mgr. Ing. Tomáš Jelínek, advokát
Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o.

EVERSHEDS SUTHERLAND

Poznámky:

1 Zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

2 Zákon č. 460/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

3 § 290 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

4 Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 1443/2019 ze dne 30. října 2019.

5 § 52 písm. a) – c) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů.

6 § 56 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů.

7 § 169 odst. 1 a) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

8 § 203 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

9 Rozhodným obdobím je kalendářní měsíc, ve kterém bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo ve kterém byl podán insolvenční návrh, jakož i 3 kalendářní měsíce předcházející tomuto měsíci a 3 kalendářní měsíce následující po tomto měsíci.

10 Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 171/2020 Sb., o rozhodné částce pro určení celkové výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci podle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

★★★★

WELLNESS & SPA HOTEL

VILLA REGENHART

* Výhodné pobytové balíčky
* Stylová restaurace
* Wellness & Spa
* Firemní a rodinná setkání
* Dárkové poukazy

Josefa Hory 673, Jeseník * www.villaregenhart.cz

Zákon o náhradním výživném – pomoc pro samoživitele?

V posledních dnech médii proběhla zpráva, že Vláda ČR schválila návrh nového zákona o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném) (dále jen „Návrh Zákona").[1]

Byť je Návrh Zákona doposud „v plenkách" a je otázkou, jakých změn se v rámci legislativního procesu v Poslanecké sněmovně a Senátu tento Návrh Zákona dočká, stojí Návrh Zákona již v tuto chvíli za povšimnutí, a to zejména s ohledem na možné probíhající řízení o stanovení výše výživného na nezaopatřené dítě.

Co je náhradní výživné a kdo na něj bude mít nárok

Smyslem Návrhu Zákona je v souladu s důvodovou zprávou finanční pokrytí oprávněné osoby (nezaopatřeného dítěte), a to po Návrhem Zákona omezenou dobu maximálně 24 měsíců, ve které není oprávněné osobě (nezaopatřenému dítěti) povinnou osobou hrazeno soudem stanovené / určené výživné.

Jinými slovy, Návrh Zákona se má vztahovat na situace, kdy povinná osoba (zpravidla rodič, který neopatřené dítě nemá v péči) dluží na výživném oprávněné osobě, tedy nezaopatřenému dítěti (dále jen „Dítě"). Pokud taková (a v praxi poměrně častá) situace nastane, pak za splnění následujících podmínek stát „převezme" sám povinnost k úhradě výživného v určité výši, přičemž toto výživné bude následně po povinné osobě vymáhat sám.

Výše uvedený princip je potom samozřejmě v Návrhu Zákona konkretizován a spojen s několika požadavky na Dítě jako žadatele o náhradní výživné, na povinnosti osoby, k jejímž rukám má být vyživovací povinnost plněna (zpravidla druhý rodič, mající Dítě v péči), a dále formální požadavky týkající se podkladů k žádosti o náhradní výživné.

Dle Návrhu Zákona přejde tato pohledávka na stát až po zániku nároku na vyplacení dávky náhradního výživného (tedy např. po vyplacení 24 dávek náhradního výživného, potom, co Dítě přestane být nezaopatřené), který bude nadále tuto pohledávku vymáhat po povinné osobě. Tento přechod práva bude realizován na základě rozhodnutí Úřadu práce, který je ve věcech náhradního výživného v souladu s ust. § 5 příslušným státním orgánem.

Výše náhradního výživného a doba vyplácení

Výše náhradního výživného je stanovena v ust. § 4 Návrhu Zákona a jedná se o částku stanovenou exekučním titulem (tedy soudním rozhodnutím), max. však 3 000 Kč měsíčně. Pokud tedy bude soudním rozhodnutím stanoveno výživné ve výši 1 500 Kč měsíčně, bude náhradní výživné odpovídat této částce. Naopak, pokud bude soudním rozhodnutím určeno výživné ve výši 6 000 Kč měsíčně, pak ze strany státu bude vyplacena již uvedená maximální částka 3 000 Kč.

Pokud povinná osoba plní vyživovací povinnost pouze částečně, pak ze strany státu bude vyplaceno náhradní výživné ve výši odpovídající rozdílu mezi soudem stanoveným výživným a uhrazenou částkou.

Vzhledem ke skutečnosti, že při výpočtu náhradního výživného by měla dle Návrhu Zákona být zohledňována částka, která byla povinnou osobou na výživném uhrazena, určuje vládní Návrh Zákona, že náhradní výživné se bude stanovovat vždy na 4 měsíce dopředu dle částky, která byla uhrazena / měla být uhrazena za předcházející 4 měsí-

ce. Pokud by tedy vyživovací povinnost byla soudem stanovena na 1 000 Kč měsíčně a mělo by se určit náhradní výživné na měsíce leden, únor, březen a duben 2021, pak je třeba vycházet z částek uhrazených v období září 2020 (uhrazeno např. 200 Kč), říjen 2020 (uhrazeno 500 Kč), listopad 2020 (uhrazeno 100 Kč) a v prosinci 2020 (uhrazeno 500 Kč). Celkem tedy povinný za 4 měsíce (září – prosinec) měl uhradit 4 000 Kč, avšak uhradil pouze 1 300 Kč (nedoplatek tedy činí 2 700 Kč). Dle Návrhu Zákona tedy Dítě v měsících leden až duben 2021 obdrží na náhradním výživném částku ve výši 675 Kč měsíčně (tedy nedoplatek 2 700 Kč rozdělen do 4 měsíců).

Z výše uvedeného je tedy zjevné, že z pohledu nezaopatřeného Dítěte je nepochybně lepší, aby povinná osoba nehradila nic, než aby uhradila jakoukoliv částku (viz níže).

Výše uvedený způsob výpočtu výše náhradního výživného dále předpokládá, že oprávněná osoba (resp. příjemce výživného), musí každé 4 měsíce doložit/prokázat příslušnému Úřadu práce, zda a v jaké výši došlo k uhrazení výživného za předchozí 4 měsíce. Pokud nedojde k doložení toho, kolik ne/bylo na výživném povinnou osobou uhrazeno, pak Úřad práce výplatu náhradního výživného nejdříve zastaví a následně (pokud nebude výše uvedené doloženo do konce 4. kalendářního měsíce) nárok na dávku zanikne.

Nárok na výplatu náhradního výživného zaniká nejpozději po výplatě 24 dávek náhradního výživného, popř. po skončení nezaopatřenosti Dítěte. Návrh Zákona tedy počítá s tím, že náhradní výživné může být vypláceno v různých časových obdobích, vyplácení může být přerušeno, popř. o náhradní výživné může být znovu požádáno. Nicméně, maximálně může být náhradní výživné vyplaceno jen 24x, bez ohledu na to, jaká výše náhradního výživného je vyplacena.

Žádost o náhradní výživné a exekuční titul

Žádost o náhradní výživné musí být podána dle Návrhu Zákona na tiskopise na příslušný Úřad práce s tím, že podmínkou podání žádosti je již zahájené exekuční řízení (popř. soudní výkon rozhodnutí o výživném). Jinými slovy, Dítě, resp. osoba k jejímž rukám má být výživné placeno, musí před podáním žádosti o náhradní výživné zahájit (obvykle) exekuční vymáhání výživného. K exekučnímu vymáhání výživného lze samozřejmě přistoupit pouze v případě, že Dítě má k dispozici exekuční titul, tedy standardně soudní rozhodnutí o tom, že je povinná osoba povinna hradit výživné na Dítě k rukám příjemce výživného (druhého rodiče).

Shrnutí / doporučení s ohledem na řízení o výživném

Dle ust. § 27 Návrhu Zákona by účinnost Návrhu Zákona měla nastat dne 1. 7. 2021. Z vyjádření představitelů různých politických stran lze usuzovat na to, že Návrh Zákona bude přijat, byť lze předpokládat určité změny v textu Návrhu Zákona.

Nicméně, s ohledem na koncepci Návrhu Zákona je doporučeníhodné, aby v případě řízení o stanovení výživného na nezaopatřené dítě byla navrhována ze strany právního zástupce druhého rodiče, tedy rodiče, který má standardně nezaopatřené dítě v péči, částka výživného ve výši alespoň 3 000 Kč. V naší právní praxi se setkáváme s případy, že rodič mající dítě v péči z mnoha důvodů na vyšší výživné rezignuje (např. z důvodu, aby druhý rodič „nedělal" problémy v souvisejícím řízení o svěření nezletilého dítěte do péče; popř. je zjevné, že rodič by vyšší částku nehradil a u nižší částky stále rodič s dítětem v péči doufá, že alespoň tuto nižší částku hradit bude apod.). Nicméně, pokud rodič žádající po druhém rodiči výživné přistoupí na takto snížené výživné, pak nebude moci v budoucnu „využít" náhradní výživné dle Návrhu Zákona v plné výši.

Současně, pokud koncepce a hlavní principy Návrhu Zákona neprojdou legislativní změnou, lze doporučit, aby návrh na náhradní výživné byl podán vždy až za situace, kdy povinná osoba již dluží větší částku výživného a současně, za předcházející 4 měsíce nedošlo k uhrazení žádné větší části výživného (ideálně výživné nebylo hrazeno). Dítě má pak v podstatě „větší jistotu", že obdrží v součtu vyšší částku (a to i s ohledem na to, že případná náhodná platba povinné osoby by byla za určitých okolností započítána na předchozí dlužné výživné). Z Návrhu Zákona vyplývá, že zahájené exekuční řízení bude nadále pokračovat. Pokud dluh na výživném je vyšší, pak i když exekutor vymůže nějakou částku, tato částka bude započítána na nejstarší dluh na výživném. V takovém případě tedy nadále platí konstrukce, že dle Návrhu Zákona za poslední 4 měsíce povinný nic neuhradil (byť exekutor např. část vymohl), neboť vymožené plnění je započteno na nejstarší dluh a tedy z pohledu Návrhu Zákona za poslední 4 měsíce nic hrazeno nebylo.

V neposlední řadě je před podáním žádosti o náhradní výživné vždy třeba zvážit, že dle Návrhu Zákona bude náhradní výživné vyplaceno max. 24x. Před podáním příslušné žádosti je tedy vhodné načasovat žádost tak, aby byla např. podána poté, co bude soudem zvýšeno výživné v návaznosti na stoupající potřeby dítěte atd. Z tohoto pohledu je tedy „nestrategické" (pokud to samozřejmě okolnosti dovolují) žádat o náhradní výživné za situace, kdy jsou dítěti např. 2 roky a výživné je stanoveno ve výši 1 500 Kč, když je pravděpodobné, že výživné bude při nástupu Dítěte do školní docházky soudem zvýšeno (pokud o toto bude samozřejmě požádáno).

Plošná výplata náhradního výživného dle Návrhu Zákona, kdy dle Návrhu Zákona není posuzována skutečná životní situace Dítěte, samozřejmě může v praxi nahrávat podvodům ze strany (zpravidla nesezdaných) rodičů, kteří si po vzájemně dohodě/souhlasu stanoví výživné ve výši 3 000 Kč (a tuto dohodu si samozřejmě nechají schválit soudem) s tím, že již do budoucna „počítají" s náhradním výživným po dobu 24 měsíců ze strany státu. Pokud se povinná osoba dlouhodobě nachází bez oficiálních příjmů (bezdomovec, osoby dlouhodobě a trvale nezaměstnané apod.), a tedy zahájené exekuční řízení je z pohledu povinné osoby nevýznamné (např. i z důvodu mnoha exekucí apod.), pak ani případné riziko toho, že stát po těchto osobách bude toto dlužné výživné v budoucnu vymáhat, nemusí být dostatečně odrazujícím faktorem proti takovému jednání. ●

Článek byl psán k právnímu stavu ke dni 2. 7. 2020

JUDr. Bc. Petra Tůmová Křivohlavá, advokát
Rada & Partner advokátní kancelář, s.r.o.

Rada&Partner

Poznámky:

[1] Viz Sněmovní tisk č. 898 dostupný např. https://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw?O=8&T=898 (ke dni 2. 7. 2020).

Digitalizace zdravotnictví – právní výzvy pro podnikatele

Současným trendem ve zdravotnictví jsou digitalizace a inovace. Tvůrci nových aplikací či zařízení se často potýkají s legislativními překážkami, které mohou zbrzdit uvedení produktu na trh. Následující otázky by si měl položit každý, kdo hodlá proniknout do oblasti digitálního zdravotnictví.

Spadá můj produkt pod regulaci zdravotnických prostředků?

Je odpovědností výrobce posoudit, zda je jeho výrobek zdravotnický prostředek, a tento řádně notifikovat.[1] Zákon o zdravotnických prostředcích[2] vymezuje zdravotnické prostředky jako předmět či programové vybavení, které je výrobcem určeno ke stanovení diagnózy, prevence, monitorování, léčby nebo mírnění onemocnění a dalším činnostem, které svým obsahem odpovídají zdravotní péči dle zákona o zdravotních službách.[3, 4] S výrobou a prodejem zdravotnických prostředků je spojena řada povinností, včetně sledování kvality a vad, správné zařazení produktu je tak klíčové.

Od 26. 5. 2021 vstupuje v účinnost nařízení o zdravotnických prostředcích (MDR), [5] které do značné míry rozšiřuje definici zdravotnického prostředku a mění způsob notifikace zdravotnického prostředku. MDR rovněž navíc nově stanoví pravidla pro software jako zdravotnický prostředek. Již nyní je tak vhodné se na tyto změny připravit.

Jak mohu svůj produkt ochránit?

Při vývoji inovativního produktu je zásadní od počátku zabezpečit jeho ochranu před napodobováním či falšováním. Tuto ochranu lze rozdělit na fázi před zveřejněním produktu a po jeho zveřejnění.

Zejména v počáteční fázi vývoje je důležité chránit svá obchodní tajemství. Obchodní tajemství však jsou jen konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, ohledně nichž zajišťuje jejich vlastník utajení. Již od počátku vývoje je tedy zapotřebí jasně komunikovat utajenost informací, nastavit mechanismy jejich ochrany a tuto utajovanost udržovat.[6]

Originálním produktům, které již byly zveřejněné, je poskytována zákonem ochrana, avšak ne každý právní nástroj ochrany lze použít pro každý produkt.

Výrobek, který je nový (není součástí současného stavu techniky),[7] je výsledkem vynálezecké činnosti (pro odborníka nevyplývá zřejmým způsobem ze stavu techniky)[8] a je průmyslově využitelný, může být patentován.[9] Produkty digitálního zdravotnictví jsou často kombinací fyzického výrobku, software a metody jeho použití a patentovatelnost některých z těchto prvků může být problematická.[10] Pokud není produkt natolik inovativní, aby mohl být patentován, je vhodné posoudit, zda není nový a unikátní jeho vzhled či grafická úprava, pak přichází v úvahu ochrana průmyslovým vzorem.[11] Vždy je zároveň nezbytné zkoumat práva autorů výsledků tvůrčí činnosti.[12] Vztahy s dodavateli i zaměstnanci je třeba dostatečně smluvně upravit a vyjasnit si licenční vztahy a výkon práv k dodávanému řešení.

Důležitou součástí každého produktu je jeho název, který jej odlišuje od konkurence. Tento název lze zaregistrovat jako ochrannou známku a tím zajistit vyšší míru ochrany před zneužitím.[13] I bez registrace ochranné známky požívá název výrobku ochrany, pokud je na trhu dostatečně známý a rozlišitelný, zneužití takového názvu je nekalou soutěží.[14]

Jak nakládat s daty uživatelů?

Významnou přidanou hodnotou digitálního zdravotnictví je zpracování velkého množství informací, které poskytuje cenné výstupy o zdravotním stavu uživatele. Jelikož dochází ke zpracování osobních údajů o zdravotním stavu uživatelů (tzv. zvláštní kategorie osobních údajů), uplatní se přísné podmínky nakládání s těmito údaji stanovené GDPR.[15] Ochraně osobních údajů je tak třeba věnovat zvýšenou pozornost a důsledně zpracovat veškerou nezbytnou dokumentaci a nastavit procesy nakládání s osobními údaji a jejich ochrany.

Uživatel musí být řádně informován o tom, jakým způsobem jsou jeho osobní údaje zpracovány a pakliže je to nezbytné, udělit se zpracováním souhlas. Zpracování osobních údajů o zdravotním stavu znamená zvýšení rizika při zpracování osobních údajů a může vyžadovat učinění dalších kroků spočívajících v přísnějším zabezpečení dat, posouzení vlivu procesů na zpracování osobních údajů či ustanovení pověřence pro ochranu osobních údajů.

Jakou nesu odpovědnost za použití produktu?

Před uvedením výrobku na trh je třeba nejdříve prověřit, jaké technické normy a další podmínky musí daný typ výrobku splňovat. Zda je výrobek bezpečný se posuzuje zejména s ohledem na jeho vlastnosti, balení, srozumitelnost informací pro uživatele ohledně užívání, údržby a likvidace.[16] Nesplnění zákonem stanovených náležitostí může vést k uložení vysokých pokut.

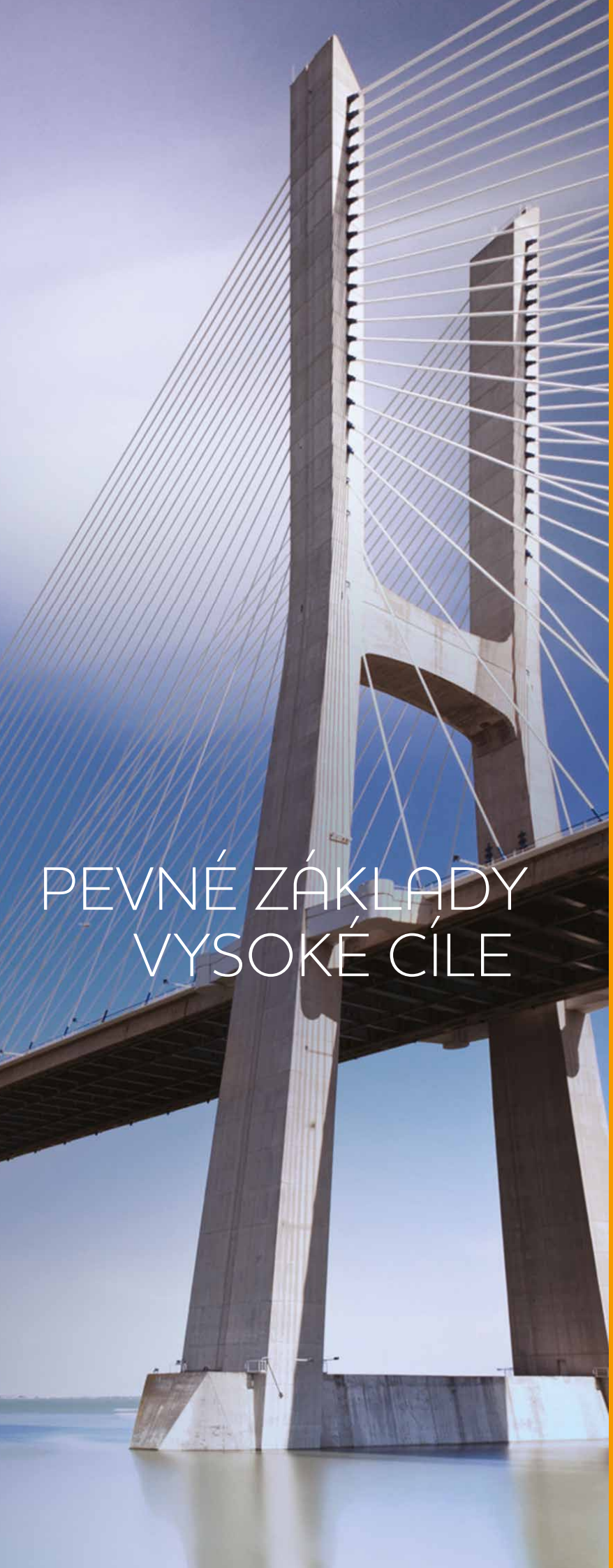

& DUNOVSKÁ & PARTNERS

BANKOVNICTVÍ A FINANCE
INSOLVENCE
FINANČNÍ RESTRUKTURALIZACE
FÚZE A AKVIZICE
KORPORÁTNÍ PRÁVO
NEMOVITOSTI
SOUDNÍ SPORY

Individuální a aktivní přístup, výjimečná kvalita práce a osobní účast partnerů kanceláře na řešení případů je to, co nás odlišuje od konkurence a umožňuje nám dlouhodobě zachovávat nejvyšší standardy. Proto jsou klienti ochotni svěřit nám ty nejsložitější případy a důvěřovat našemu úsudku. Důvěřujte i Vy.

www.dunovska.cz

V případě, že dojde k vadě výrobku a v důsledku této vady vznikne uživateli škoda, je povinen výrobce (společně s dovozcem) tuto škoda nahradit.[17] Uživatel je přitom povinen prokázat vadu výrobku, způsobenou škodu a příčinnou souvislost mezi nimi, nemusí prokazovat, že vadu způsobil výrobce, zavinění výrobce není pro náhradu škody určující.

Závěr

Digitální zdravotnictví je rapidně rostoucím odvětvím, které přináší nová řešení pro pacienty i běžné spotřebitele. S ohledem na specifickou povahu této oblasti je však třeba již od počátku zvažovat možné právní výzvy. Součástí vývoje produktu by tak měla být průběžná analýza souladu s požadavky regulatoriky i možností ochrany unikátních řešení. ●

JUDr. Barbora Dubanská, LL.M., MHA, Ph.D.
Mgr. Patrick Boháček
TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.

TaylorWessing

Poznámky:

1 Ust. § 31 z. č. 268/2014 Sb., o zdravotnických prostředcích, ve znění pozdějších předpisů.
2 Z. č. 268/2014 Sb., o zdravotnických prostředcích, ve znění pozdějších předpisů.
3 Z. č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů.
4 Srov. ust. § 2 odst. 1 z. č. 268/2014 Sb., o zdravotnických prostředcích, ve znění pozdějších předpisů.
5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/745 ze dne 5. dubna 2017, o zdravotnických prostředcích, změně směrnice 2001/83/ES, nařízení (ES) č. 178/2002 a nařízení (ES) č. 1223/2009 a o zrušení směrnic Rady 90/385/EHS a 93/42/EHS.
6 Ust. § 504 z. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
7 Ust. § 5 z. č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.
8 Ust. § 6 z. č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.
9 Ust. § 3 odst. 1 z. č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.
10 Ust. § 3 odst. 3 z. č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.
11 Dle z. č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů, ve znění pozdějších předpisů.
12 Ust. § 2 z. č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským, ve znění pozdějších předpisů.
13 Ust. § 1a z. č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů.
14 Ust. § 2976 a násl. z. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
15 Čl. 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (GDPR).
16 Ust. § 3 z. č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění pozdějších předpisů.
17 Ust. § 2939 a násl. z. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

MICHAL ZAHRADNÍK
PŘEKONÁNÍ ÚPADKU
A RESTART PODNIKÁNÍ
Z HLEDISKA INSOLVENČNÍHO PRÁVA
A PROTIKRIZOVÝCH OPATŘENÍ

Další **on-line semináře** naleznete:
www.epravo.cz

2019 právnická firma roku

PRÁVO HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE
DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ
ENERGETIKA A ENERGETICKÉ PROJEKTY

Telekomunikace a média, Právo informačních technologií, Fúze a akvizice, Řešení sporů a arbitráže, Veřejné zakázky, Firemní compliance, Logistika a dopravní stavby

Daňové právo, Právo obchodních společností, Bankovnictví a finance, Trestní právo, Pracovní právo

DĚKUJEME NAŠIM KLIENTŮM
3 vítězství a 15 ocenění celkem

ROWAN LEGAL

Trvalé úložiště „vyhořelého“ jaderného paliva

Ve fázi přípravy geologického průzkumu (stanovení průzkumného území) je třeba brát v úvahu jen zájmy, jež by mohly být dotčeny samotným prováděním průzkumu. Jen pokud by již při přípravě průzkumu vyšlo najevo, že s největší pravděpodobností nebude možno v lokalitě, kde by měl průzkum proběhnout, trvalé úložiště vybudovat, je to důvodem k tomu, aby průzkumné území nebylo stanoveno a průzkum se neprovedl. Provádět geologický průzkum má smysl jen v té lokalitě, kde naplnění účelu, pro který je prováděn, není vyloučeno. Důvodem pro závěr, že v určité nadějné lokalitě nelze trvalé úložiště vybudovat, a tedy není ani účelné provést průzkum, však rozhodně nemůže být toliko odpor místní komunity k tomuto záměru. Stejně tak tímto důvodem nemohou být stávající zvláštní přírodní hodnoty dané lokality či například to, že jde o klidné místo využívané k rekreaci. Nelze totiž vyloučit, že průzkum a srovnání jeho výsledků s průzkumy jiných nadějných lokalit ukáže, že právě tato lokalita je při celkovém poměření konkurujících si zájmů, práv a hodnot nejvhodnější k vybudování trvalého úložiště, a to i při zohlednění nutnosti „obětovat“ zvláštní přírodní hodnoty či zasáhnout do dosavadního způsobu využití místa.

Daň z příjmů fyzických osob

Příjem dle § 35ba odst. 1 písm. b) ve spojení s § 18 odst. 1 zákona o daních z příjmů není pouhým nárokem. Nelze tak uvažovat o využití výkladového pravidla v pochybnostech mírněji (in dubio mitius, resp. in dubio contra fiscum).

Doměření daně

Pokud správce daně disponuje natolik silnými poznatky, z nichž lze vytvořit důvodný předpoklad o doměření daně, je povinen vyzvat daňový subjekt dle § 145 odst. 2 daňového řádu k podání dodatečného daňového tvrzení a nemůže rovnou přistoupit k zahájení daňové kontroly. Výzva dle § 145 odst. 2 daňového řádu je operativním nástrojem, lhůta k podání dodatečného daňového tvrzení (případně vyjádření nesouhlasu daňového subjektu s důvody změny poslední známé daně) je obvykle stanovována v řádech dnů. Pokud je výzva k podání dodatečného daňového tvrzení vydána až na samém sklonku prekluzivní lhůty ke stanovení daně, skutečnost, že již nezbývá časový prostor k zahájení daňové kontroly, je nutné připsat k tíži správce daně.

Judikatura (na 12 měsíců) ZDARMA.

Při zakoupení **Dalšího vzdělávání advokátů** zadejte kód:
Judikatura12DVA
a Judikaturu (na 12 měsíců) od nás obdržíte **zcela zdarma.**

AMERICKÝ OŘECH VDECHNE VAŠEMU INTERIÉRU NEBÝVALÝ LUXUS

Slovenská značka Javorina je ve středoevropském nábytkářském odvětví již delší dobu velice často skloňovaným pojmem. Rok od roku roste také její obliba mezi milovníky kvalitního nábytku z dubového masivu v Česku. Své zákazníky si získává především díky nadčasovému designu a preciznímu truhlářskému zpracování. To jsou hlavní důvody toho, že má po světě tak věhlasné renomé. Málokdo ale ví, že svůj nábytek vedle dubového dřeva vyrábí i z dalšího přírodního skvostu, kterým je americký černý ořech. Už jste o něm slyšeli?

Dřevo z amerického ořechu je považováno za jedno z nejkvalitnějších na světě. Je to především díky jeho odolnosti, typické kontrastní kresbě a zajímavé šedohnědé až tmavohnědé barvě s výraznými barevnými pruhy. Další výhodou je velice dobrá trvanlivost a nízká míra odpadu při zpracování. Některé z těchto vlastností sice můžou splňovat i ořechy v Evropě, ale americký ořech mezi nimi jednoznačně vyniká. Nejen proto je v nábytkářském průmyslu po celém světě považován za velice luxusní materiál a pomyslného krále dřeva. Hledáte-li pro váš nábytek to absolutně nejlepší dřevo, rozhodně proto vsaďte na americký ořech.

Všechny produkty ze sortimentu Javoriny se dají vyrobit místo z dubu také z amerického černého ořechu. Jelikož značka Javorina pracuje výhradně se surovinami té nejvyšší kvality, kupuje toto dřevo na komoditní burze a dováží ho přímo z Ameriky. Dřevo importované odsud má totiž kvalitativně nejlepší parametry. Zpracování dřeva z amerického ořechu je ještě o něco náročnější než u dubového dřeva a vyžaduje opravdu zkušené mistry truhlářského řemesla.

Ti nejlepší z nejlepších jsou naštěstí již dlouhou dobu spojováni právě se značkou Javorina. Kombinací jejich nepřekonatelné preciznosti, truhlářského umu, mnohaleté praxe a unikátních vlastností dřeva z amerického černého dubu tak vznikají opravdu jedinečné kusy nábytku s úžasnou kontrastní texturou. Něco takového není v Evropě jen tak k vidění. Pokud se rozhodnete pro nábytek z amerického ořechu od Javoriny, můžete si být jisti tím, že váš domov bude zdobit naprostý skvost s nádechem exotiky.

Více informací o značce Javorina najdete na www.javorina.eu

K prodloužení lhůty pro stanovení daně o 1 rok dochází dle § 148 odst. 2 písm. a) daňového řádu také v případě, že v rozhodné době došlo k podání dodatečného daňového tvrzení. Smyslem a účelem dané právní normy je prodloužit lhůtu pro stanovení daně v případě, že daňový subjekt podá dodatečné daňové přiznání na daň ve výši odlišné od poslední známé daně (tedy na daň vyšší nebo nižší) tak, aby měl správce daně dostatečný prostor tvrzení daňového subjektu prověřit. Jen tehdy dochází k prodloužení lhůty pro stanovení daně bez dalšího. Nelze akceptovat, aby k prodloužení lhůty sama o sobě vedla jakákoliv reakce daňového subjektu na výzvu správce daně, bez ohledu na souvislost doměření daně s důvody vydané výzvy. V takovém případě by byla omezující podmínka daného ustanovení („pokud výzva vedla k doměření daně“) vyprázdněna ve všech případech, kdy daňový subjekt nezůstane zcela pasivní.

Služební poměr a služba přesčas

Poskytnutí služebního volna z hlediska možnosti nařídit službu přesčas musí být hodnoceno ve vztahu ke konkrétnímu důvodu jeho poskytnutí se zohledněním toho, kdy se o tomto důvodu služební funkcionář dozvěděl. Pokud jde o vyslání na jazykový kurz, kurz odborné přípravy, studijní a ozdravné pobyty, či nařízení a čerpání dovolené, nelze tyto důvody nepřítomnosti považovat za takové, pro něž by bylo možné jinému příslušníkovi nařídit službu přesčas. Ve všech těchto případech se jedná o situace, které služební funkcionář může dopředu ovlivnit, a nepředstavují tak pro policejní sbor žádnou nečekanou událost. Pro účely nařízení služby přesčas jednomu policistovi je zcela nerozhodné, kdy jiný policista požádá např. o dovolenou.

Služební poměr

Ustanovení § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru výslovně neupravuje, jak má odvolací orgán postupovat, dojde-li ke zrušení nebo změně rozhodnutí jen v jeho části. Odvolací správní orgán je oprávněn ve smyslu § 59 odst. 2 spr. ř., shledá-li pro to patřičné důvody, napadené rozhodnutí změnit nebo zrušit, jinak odvolání zamítnout a rozhodnutí potvrdit. Taková změna nebo i zrušení se může vztahovat vůči celému rozhodnutí (resp. všem jeho jednotlivým výrokům), nebo jen k jeho jednotlivým výrokovým částem. V takovém případě je však nezbytně nutné postupovat s ohledem na § 59 odst. 2 spr. ř. in fine tak, že obstojí-li část výroku u odvolacího orgánu, ve zbylém rozsahu se odvolání zamítá a rozhodnutí se tím potvrzuje. Má-li správní rozhodnutí více výroků, je třeba řádně uvést, jak odvolací správní orgán naložil se všemi jednotlivými výroky, které zrušil či změnil, a které naopak potvrdil zamítnutím odvolání.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Ohlášení změny trvalého pobytu

Při ohlášení změny trvalého pobytu není možné nahradit osobní prokázání se občanským průkazem elektronickým podpisem v rámci komunikace prostřednictvím datové schránky.

Veřejnost soudního řízení

Veřejnost soudního řízení je garantována čl. 96 Ústavy České republiky a součástí této zásady je také veřejné vyhlášení rozsudku. Proto platí, že jsou pravidelně při vyhlašování uvedeny na úřední desce (i elektronické) základní identifikační údaje jednotlivých účastníků včetně jejich zástupců, aby byl zachován požadavek na veřejnost soudního řízení. Zájem na veřejném vyhlašování rozsudků převažuje nad zájmem na ochraně osobních údajů účastníků řízení (s výjimkou citlivých údajů), a proto nelze od zveřejňování základních identifikačních údajů ustoupit.

Zprostředkování zaměstnání

Ustanovení části první čl. II bod 4 zákona č. 206/2017 Sb. je nutné aplikovat také v případech, v nichž bylo před účinností tohoto zákona vydáno povolení ke zprostředkování zaměstnání, byť dosud nepravomocné, nikoliv toliko v případech, kde bylo před nabytím účinnosti zákona č. 206/2017 Sb. pravomocně ukončeno správní řízení o udělení povolení ke zprostředkování zaměstnání, tj. vydané povolení již nabylo právní moci.

Uranový důl

Pro účely důchodového pojištění se uranovým dolem rozumí důl, v němž se těží nerosty obsahující uran, a dále důl, v němž byl vliv ionizujícího záření srovnatelný s vlivem tohoto záření v dole s těžbou nerostů obsahujících uran, pokud byla pro tento důl stanovena nejvyšší přípustná expozice 2 100 směn a příčinou takto stanovené nejvyšší přípustné expozice byl tento vliv, a není rozhodné, do jaké organizační nebo resortní struktury důl patřil.

Vedení spisu

Požadavek na řádné vedení spisu a evidenci jeho součástí není samoúčelný. Neslouží pouze nadřízené soudní instanci ke kontrole toho, z čeho mohl soud vycházet, ale je to i důležitá součást práva na spravedlivý proces. Účastníku řízení musí být zřejmé, jaké informace bude soud posuzovat a na základě jakých podkladů bude přezkoumávat napadené rozhodnutí. S těmito podklady musí mít možnost se také v plném rozsahu seznámit, pokud by chtěl využít práva nahlížet do spisu.

Úprava zvoleného žalobního typu

Povinnost soudu vyzvat žalobce k případné úpravě zvoleného žalobního typu, užije-li typ

Judikatura (na 12 měsíců) ZDARMA.

Při zakoupení **Ročního předplatného** zadejte kód:
Judikatura12RP
a Judikaturu (na 12 měsíců) od nás obdržíte **zcela zdarma.**

SynopsIS

software pro advokáty

Spojení **inteligence a krásy**

Zcela nová generace SynopsIS propojuje

minimalismus - jednoduchý, ale mocný nástroj
individuální přístup - přizpůsobuje se vám, ne vy jemu
rychlost - nové technologie a důraz na rychlost
zabezpečení - bezpečnost především
přizpůsobivost - pracujte na různých zařízeních

Vše, co moderní advokát k práci potřebuje

grafy, kalendář, časové osy

Aktivní pracovní plocha, postranní lišta pro odkládání

Vyzkoušejte zdarma svoji budoucnost

Zjistěte více: obchod@synopsis.cz | 537 020 820

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

nesprávný, není absolutní. Výzva k překvalifikování žalobního typu není nutná především tehdy, pokud by ani po její úpravě zjevně nebyly splněny podmínky řízení.

Žalobní typ

Postup městského soudu, který vedl k odmítnutí žaloby stěžovatele z důvodu nesprávné volby žalobního typu, aniž předtím stěžovateli umožnil případně na odlišnou právní kvalifikaci žalobního typu reagovat, je porušením práva stěžovatele na přístup k soudu garantovaného Listinou základních práv a svobod (čl. 36 odst. 1). Ve světle práva na spravedlivý proces bylo povinností městského soudu poučit stěžovatele, že hodlá vycházet z jiného právního posouzení věci, a nabídnout mu tak příležitost účinně argumentovat ve vztahu k otázkám, na jejichž řešení bude rozhodnutí soudu spočívat. V případě setrvání na právním názoru, že volba žalobního typu byla volbou nesprávnou, měl městský soud umožnit stěžovateli úpravu žaloby tak, aby věc byla meritorně projednatelná.

Registrace silničního motorového vozidla

Účelem § 8a zákona č. 56/2001 Sb. není jen zapsání co nejaktuálnějšího údaje o vlastníkovi vozidla do registru za cenu rezignace na plnění ostatních funkcí registru. Toto ustanovení má pouze poskytnout dosavadnímu či novému vlastníku možnost podat žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla i bez součinnosti toho druhého, který se například odmítá dostavit na obecní úřad za účelem podání společné žádosti či vystavit k jejímu podání plnou moc. Vlastníky silničních vozidel však nezbavuje povinnosti předložit i v takovém případě protokol o evidenční kontrole vozidla a zelenou kartu.

Ochrana vlastnického práva a ručení členů SVJ za závazky společenství

Interpretace a aplikace ustanovení § 13 odst. 7 zákona č. 72/1994 Sb. přenášející na členy společenství vlastníků jednotek břemeno, neodpovídající jejich možnostem předejít spáchání úvěrového podvodu, porušuje právo stěžovatelů vlastnit majetek, které je jim garantováno ustanovením čl. 11 Listiny.

Zajištění nemovitých věcí v trestním řízení

Po dlouhé době trvajícího zajištění nemovitostí (více než tři roky a více než šest let) musí být konkrétně zdůvodněno a podloženo, že zajištění veškerého majetku je stále potřebné a nezbytné, ať již z hlediska aktuálních cen zajištěných nemovitostí a jejich konfrontace s tvrzeným účelem zajištění, tak z hlediska přiměřenosti zajištění vzhledem k trvající délce zajištění.

Počátek běhu lhůty k podání stížnosti proti usnesení o zamítnutí žádosti o propuštění z vazby

Počátek běhu lhůty pro podání instanční stížnosti v trestních věcech při rozhodování o osobní svobodě (zejména o vazbě, podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, přeměně alternativních trestů v nepodmíněný trest odnětí svobody a rozhodnutí o výkonu původně podmíněně odloženého trestu odnětí svobody) nebo meritu věci (zamítnutí návrhu na povolení obnovy řízení) je třeba odvíjet až od doručení písemného vyhotovení soudního rozhodnutí. Porušením práva na přístup k soudu zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a práva na spravedlivý proces zaručeného v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je požadavek, aby instanční stížnost byla podána již v době, kdy stěžovateli nejsou známy důvody, pro něž byl v předchozím řízení neúspěšný a které zjistí teprve z písemného vyhotovení rozhodnutí.

Bagatelní spor

Stanoví-li zákon pro přípustnost opravného prostředku hranici odvozenou od hodnoty předmětu žaloby, nemůže být opravný prostředek odmítnut jako bagatelní, byl-li současně vyměřen soudní poplatek z částky přesahující tuto hranici.

Právo poškozeného na náhradu nákladů vzniklých v souvislosti s přibráním zmocněnce

Z ochranné funkce státu plynoucí z ústavních kautel práva na soudní ochranu zakotvených v hlavě páté Listiny základních práv a svobod vyplývá nejen právo osoby poškozené trestným činem na uplatnění jejích práv samotnou účastí v trestním řízení, nýbrž i právo na zajištění jejich účinného hájení, a to včetně práva požadovat náhradu nákladů s tím spojených; jiný postup, než který požaduje kogentní ustanovení § 154 odst. 2 trestního řádu proto musí být jako výjimka ze zásady náležitě odůvodněn, jinak dojde k porušení čl. 36 odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod.

Příslušnost soudu

Dojde-li ke zpětvzetí žaloby až po vyhlášení (vydání) rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé, je soud prvního stupně příslušný k rozhodnutí o tom, zda s ohledem na zpětvzetí má dojít ke zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně a odvolacího soudu ve věci samé a k zastavení řízení (§ 96 odst. 2 věta druhá občanského soudního řádu), nebo zda je zpětvzetí neúčinné; proti jeho rozhodnutí je odvolání přípustné (§ 201 občanského soudního řádu). V případě, že zákon poskytuje účastníkům řízení právo na odvolání, vztahují se na toto řízení záruky plynoucí z práva na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny.

Judikatura (na 12 měsíců) ZDARMA.

Při zakoupení **Dalšího vzdělávání advokátů** zadejte kód:
Judikatura12DVA
a Judikaturu (na 12 měsíců) od nás obdržíte **zcela zdarma.**

BŘÍZA & TRUBAČ

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ — ATTORNEYS AT LAW

WWW.BRIZATRUBAC.CZ

Odepřou-li obecné soudy účastníkům řízení právo na odvolání, porušují tím jejich právo na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny.

Incidenční spory

Měřítkem toho, zda rozhodnutí soudu prvního stupně je či není přezkoumatelné, nejsou požadavky odvolacího soudu na náležitosti odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně, ale především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě použít v odvolání proti tomuto rozhodnutí odvolací důvody. I když rozhodnutí soudu prvního stupně nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly (podle obsahu odvolání) na újmu uplatnění práv odvolatele. Obdobně platí, že i když rozhodnutí odvolacího soudu nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly (podle obsahu dovolání) na újmu uplatnění práv dovolatele. Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Mezinárodní příslušnost soudu

Pojem zaměřování ve smyslu čl. 15 odst. 1 písm. c) nařízení Brusel I zahrnuje a nahrazuje dříve užívané pojmy „zvláštní nabídka“ a „reklama“ (srov. čl. 13 úmluvy ze dne 27. 9. 1968 o příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech) a vztahuje se, jak tomu nasvědčuje slovní spojení „jakýmkoliv způsobem“, k širší škále činností. Indicie, které prokazují takové zaměřování činnosti, mohou vyplývat nejen z internetových stránek, ale i z celkové činnosti podnikatele.

Náhrada škody

Okolnost spočívající v tom, že u sekundární oběti v důsledku úmrtí blízkých osob došlo k prohloubení citového utrpení do té míry, že přerostlo ve vznik duševního onemocnění, by měla být vyjádřena ve výši náhrady nemajetkové újmy přiznané podle § 2959 o. z. Vznik duševního onemocnění svědčí o míře zásahu do práv sekundární oběti, zejména o jeho mimořádné intenzitě. Pokud poškozená doložila, že v důsledku smrti osob jí blízkých došlo k duševnímu onemocnění, které je trvalého rázu a má povahu ztížení společenského uplatnění v tom směru, že do budoucna omezuje seberealizaci ve sféře rodinného, kulturního a společenského života, což poškozené znemožňuje žít plnohodnotný život, jaký žila před předmětnou dopravní nehodou, lze tuto skutečnost vzít v úvahu při rozhodování o nárocích podle § 2959 o. z. a dát zmíněné skutečnosti i odpovídající výraz ve výši přiznaného nároku na odčinění nemajetkové újmy.

Odporovatelnost

Nerovné zacházení s věřiteli pracovněprávních pohledávek zásadně stejného nebo obdobného postavení poté, co nastanou účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení může dlužník ospravedlnit jen tím, že prokáže (nad rámec § 111 odst. 2 věty druhé insolvenčního zákona), že úhrada příslušné pohledávky byla „nutná“ ve smyslu § 111 odst. 2 věty první insolvenčního zákona. Hrazení pracovněprávních pohledávek zaměstnanců dlužníka není úkonem nutným k zajištění provozování závodu v rámci obvyklého hospodaření, ani úkonem směřujícím k odvracení hrozící škody jen proto, že šlo o ty zaměstnance, kteří podali insolvenční návrh, a kteří se v souvislosti s úhradou své pohledávky zavázali vzít insolvenční návrh zpět.

Převedení na jinou práci

Dojde-li ke změně jeho provozních potřeb a možností, může zaměstnavatel zaměstnance bez jeho souhlasu pověřit výkonem dalších (dosud nevykonávaných) prací nebo i zaměstnance převést na jinou práci, pokud tak činí v rámci pracovní smlouvy (sjednaného druhu a místa výkonu práce). Taková flexibilita pracovního poměru je přirozená a také nutná. Na druhé straně ovšem i zde postup zaměstnavatele nutně podléhá korektivu v podobě zákazu činit uvedená opatření pod pohnutkou (motivem) poškodit dotčeného zaměstnance na základě některého z diskriminačních důvodů.

Vylučovací žaloba

Požadavek judikatury na nezaměnitelnost a určitost předmětu vlastnického práva nelze u sporu na vyloučení akcií z exekuce ztotožňovat s požadavky hmotného práva na obsahové náležitosti akcií. Nedostatek konkretizace sporných akcií pořadovými čísly nemůže být (bez dalšího) důvodem pro zamítnutí vylučovací žaloby. Nelze rovněž formalisticky směšovat žalobní určení sporných akcií s tím, jak akcie označil exekutor v protokolu o soupisu věcí.

Podmínkou (ne)úspěchu vylučovací žaloby nemůže být skutečnost, že exekutorem sepsané (a ze soupisu nevyškrtnuté) věci nebyly exekutorovi odevzdány (vydány). Lze sice připustit, že akcie, které nebyly odevzdány, neměl exekutor (zatím) sepisovat (viz § 326 odst. 2 a odst. 5 o. s. ř. ve spojení s § 52 odst. 1 ex. řádu), avšak pokud se tak stalo, nemá to význam pro opodstatněnost vylučovací žaloby.

Judikatura (na 12 měsíců) ZDARMA.

Při zakoupení **Ročního předplatného** zadejte kód:
Judikatura12RP
a Judikaturu (na 12 měsíců) od nás obdržíte **zcela zdarma.**

P / R / K

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Praha / Bratislava / Ostrava

2019
právnická
firma
roku

HLAVNÍ CENA
PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO DOMÁCÍ KANCELÁŘ

Nejlepší právnická firma roku v kategorii

- **řešení sporů a arbitráže**
- **pracovní právo**

Velmi doporučovaná firma v dalších
11 oblastech obchodního práva

DĚKUJEME.

www.prkpartners.com

O krok napřed

Pokračování v trestném činu znásilnění

Zákon u pokračování nepožaduje, aby byl způsob konání zcela shodný, naopak připouští i podobnost jeho provedení, za kterou se může považovat znásilnění venku v křovinatém porostu na straně jedné a doma při návštěvě poškozené na straně druhé.

Právo na informace společníka

S ohledem na smysl a účel právní úpravy práva na informace může společník požadovat výlučně takové informace (a nahlížet toliko do takových dokladů společnosti), které jsou potřebné k tomu, aby získal rozumný přehled o záležitostech společnosti (včetně osob jí ovládaných, jsou-li společnosti takové informace k dispozici) a mohl řádně vykonat svá práva. Mezi takové informace nepochybně patří zejména informace o rozsahu a struktuře jmění společnosti a o významnějších právních jednáních, která mohou mít na toto jmění vliv. Jakkoliv musí společník svůj požadavek na poskytnutí informací či umožnění nahlédnout do dokladů specifikovat dostatečně určitě a srozumitelně (§ 553 o. z.), nelze na něj klást přehnané nároky co do popisu požadovaných informací či dokladů. Míra konkrétnosti, s jakou společník může svůj požadavek specifikovat, se vždy odvíjí od toho, že mu dané informace nejsou známy (kdyby mu známy byly, nedomáhal by se jejich poskytnutí). Vyloučit nelze ani požadavek formulovaný relativně obecně (druhově), namířený na celý okruh záležitostí (například veškerých právních jednání, která naplní vymezená kritéria). Je-li z požadavku společníka zjevné, jakých informací či dokladů se domáhá, musí mu společnost vyhovět bez ohledu na to, zda svoji žádost formuluje precizně.

Nebytové prostory

Úprava přezkumu oprávněnosti výpovědi nájmu prostoru sloužícího podnikání v § 2314 o. z. je ustanovením dispozitivním, od něhož se mohou strany smlouvy odchýlit (stanovit jiné lhůty, požadavek formy), a mohou ji i vyloučit. V takovém případě může strana, která výpověď dostala, naplněnost uplatněného výpovědního důvodu zpochybnit kdykoliv, není omezena žádnou lhůtou.

Skutečnost, že stejná věc byla pronajata více smlouvami několika nájemcům, nemá sama o sobě za následek neplatnost takovýchto smluv o nájmu. Práva nájemců z nájemních smluv zůstanou zachována, vznik nájmu není vyloučen jen tím, že věc byla již předtím pronajata. Ustanovení § 1763 o. z. řeší jen, kdo z těchto více nájemců bude věc skutečně užívat. Nájemce, který se užívání nedomůže (jiný nájemce začal věc užívat dříve, případně sice zatím věc nikdo užívat nezačal, ale jeho smlouva nabyla účinnosti později apod.) může po pronajímateli požadovat zjednání nápravy, případně může rovněž nájem vypovědět bez výpovědní doby (§ 2212, 2232 o. z.).

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Věcné právo

Zrušení věcného břemene bez peněžité náhrady za použití ustanovení § 336a odst. 2 o. s. ř. není vyloučeno ani tehdy, když bylo založeno ještě před vznikem exekvovaného dluhu povinného. A to za předpokladu, že věcné břemeno bylo povinným založeno ve prospěch osoby, která je s ní personálně a majetkově spojena a prodejem nemovitosti má být uspokojen závazek, který povinnému sice vznikl až po zřízení věcného břemene, ale existoval již před jeho zřízením, a to vůči další třetí osobě, která je s povinným rovněž personálně a majetkově spojena a jejíž dluh se povinná po vzniku věcného břemene zavázala splnit.

Vykonatelná pohledávka

Osobou legitimovanou k podání incidenční žaloby o popření vykonatelné (nezajištěné) pohledávky je (podle ustanovení § 410 odst. 2 insolvenčního zákona, ve spojení s ustanovením § 199 odst. 1 insolvenčního zákona) dlužník v oddlužení, který ji popřel. Přitom ze žádného ustanovení insolvenčního zákona nelze dovozovat, že by aktivní věcná legitimace dlužníka byla v tomto směru omezena tím, že by žalobu o popření vykonatelné (nezajištěné) pohledávky musel (spolu s popírajícím dlužníkem) podat i insolvenční správce (bez ohledu na to, zda takovou přihlášenou pohledávku rovněž popřel).

Odměna exekutora

Pokud povinný v exekučním řízení k výzvě exekutora dobrovolně ve lhůtě splní vymáhanou povinnost, jsou splněny podmínky § 46 odst. 6 exekučního řádu k určení odměny exekutora ve snížené výši, přestože povinný podal návrh na odklad exekuce a návrh na zastavení exekuce. „Dobrovolnost“ plnění nelze zpochybňovat odkazem na podané opravné prostředky a „penalizovat“ tak povinného, který svou povinnost splnil.

Kasační závaznost nálezu Ústavního soudu

Kasační závaznost nálezu Ústavního soudu lze reflektovat pouze bezpodmínečným respektováním tohoto nálezu; v řízení po něm následujícím již není prostor pro zpochybňování právních závěrů Ústavního soudu, jakož ani pro obcházení jejich smyslu. Kasační závaznost by mohla ustoupit pouze tehdy, byla-li by v následujícím řízení učiněna podstatná nová zjištění, dostatečně odlišující věc od stavu, za nějž prve rozhodoval Ústavní soud. Pokud nejde o takovou situaci a obecný soud nerespektuje kasační nález Ústavního

Judikatura (na 12 měsíců) ZDARMA.

Při zakoupení **Dalšího vzdělávání advokátů** zadejte kód:
Judikatura12DVA
a Judikaturu (na 12 měsíců) od nás obdržíte **zcela zdarma.**

LIT·FIN

LITIGATION FINANCIERS

FINANCOVÁNÍ SOUDNÍCH SPORŮ ŠITÉ NA MÍRU

PRO FIRMY I ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE

NENECHTE TO PLAVAT

WWW.LITFIN.CZ

soudu v dané věci (za nezměněného stavu), poruší právo účastníka na spravedlivý proces zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Zástavní právo a daňová pohledávka

Zástavní právo zajišťující daňovou pohledávku podle ustanovení § 72 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, účinném do 31. 12. 2000, se vztahuje také na penále, které je příslušenstvím této daňové pohledávky, a to bez ohledu na to, zda správce daně v rozhodnutí o tom, na které věci, popřípadě pohledávky nebo jiná majetková práva daňového dlužníka nebo ručitele se zástavní právo uplatňuje, toto příslušenství (popřípadě jeho výši nebo způsob výpočtu) výslovně uvedl.

Městská část hlavního města Prahy

Městská část má právní zájem na výsledku projednávané věci (v níž je předmětem řízení zrušení a vypořádání spoluvlastnictví k věci, jež je ve vlastnictví hlavního města Prahy a která byla svěřena městské části do správy), protože vykonává všechna práva a povinnosti vlastníka věci a rozhoduje o všech majetkoprávních úkonech s tím, že jen ve stanovených případech je dispozice se svěřeným majetkem podmíněna souhlasem hlavního města Prahy. Rozhodnutím ve věci může být dotčeno právní postavení městské části hlavního města Prahy, tj. její práva a povinnosti vyplývající z hmotného práva, a proto nemá pouhý „morální", „majetkový" či jiný „neprávní" zájem na výsledku řízení, ale i zájem právní. Městské části ale nehospodaří se svým majetkem, ale s majetkem hlavního města Prahy. Nemají tedy svůj vlastní majetek, ale pouze majetek hlavního města Prahy svěřený do své správy, přestože s takto svěřeným majetkem nakládají z pozice vlastníka. Nabývají-li vlastním právním jednáním majetek, pak pouze do vlastnictví hlavního města Prahy. Z toho důvodu tedy v případě řízení o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví je nutné trvat na obligatorní účasti hlavního města Prahy (jako jednoho ze spoluvlastníků) v řízení, když tato účast nemůže být nahrazena účastí městské části, byť tato městská část předmět spoluvlastnického vztahu spravuje.

Důkaz

Zpravidla jen takové vady úkonu, které porušují právo na spravedlivý proces garantované článkem 36 odst. 1 Listiny a článkem 6 Úmluvy, vedou k neúčinnosti či nepřípustnosti důkazu, který je zcela jednoznačně kauzálně spjat s procesně nepoužitelným úkonem.

Předběžné opatření

Ústavní soud rozhodnutí o předběžných opatřeních věcně přezkoumává pouze výjimečně, neboť jde o rozhodnutí, která do práv a povinností účastníků nezasahují konečným způsobem a není jimi ani prejudikován konečný výsledek sporu. Proto je podrobuje ústavněprávnímu přezkumu jen v rámci tzv. omezeného testu ústavnosti. Při takovém testu zkoumá, zda předběžné opatření mělo zákonný podklad (čl. 2 odst. 2 Listiny), bylo vydáno příslušným orgánem (čl. 38 odst. 1 Listiny) a není projevem svévole (čl. 1 Ústavy a čl. 2 odst. 2 a 3 Listiny). Důvodem pro kasační zásah Ústavního soudu je také flagrantní porušení zásad spravedlivého procesu.

V samotných dílčích formálních pochybeních, spočívajících výhradně v určité nekonzistenci odůvodnění předběžného opatření nemůže spočívat důvod jeho kasace. Úkolem Ústavního soudu je hodnotit přezkoumávaný proces jako celek, nikoliv jen jeho některé segmenty, tzn. přihlíží k závažnosti eventuálních pochybení v postupu obecných soudů a k jejich dopadu na celkový výsledek řízení, neboť právo na soudní ochranu, zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny, nelze vykládat tak, že by pokrývalo veškeré případy porušení kogentních procesních ustanovení v objektivní poloze. V případě subjektivního práva na soudní ochranu je tudíž třeba vždy zkoumat, jak porušení procesních práv zkrátilo jednotlivce na možnosti uplatňovat jednotlivá procesní práva a konat procesní úkony, jež by byly způsobilé přivodit mu příznivější rozhodnutí ve věci samé. Jedním z kritérií úspěšného uplatnění ústavní stížnosti je i její racionalita. Proto Ústavní soud respektuje princip minimalizace zásahů do rozhodovací praxe obecných soudů, neboť ve svém rozhodování zachovává zdrženlivost při zásazích, které by byly motivovány pouze nesouhlasem s odůvodněním či obecně s právními a skutkovými závěry obecných soudů.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí"

Výživné pro dítě

Jestliže z rozsudku obecného soudu není patrný vztah mezi důkazy provedenými v řízení a skutkovým závěrem ohledně otcem dosahovaného příjmu, který měl vliv na stanovení výše výživného, je takové řízení zpravidla zatíženo vadou, která svou intenzitou dosahuje porušení základního práva na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny.

Dobrá víra

Závěr o neexistenci dobré víry podle § 984 odst. 1 občanského zákoníku musí být řádně odůvodněn, jinak dochází k porušení práva na soudní ochranu i práva vlastnického zaručených v čl. 36 odst. 1 a čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Má-li být existence dobré víry ve smyslu § 984 odst. 1 občanského zákoníku vyvrácena, musí se tak stát skutečnostmi vyvracejícími přímo

Judikatura (na 12 měsíců) ZDARMA.
Při zakoupení **Ročního předplatného** zadejte kód:
Judikatura12RP
a Judikaturu (na 12 měsíců) od nás obdržíte **zcela zdarma.**

CEVROINSTITUT
[vysoká škola]

Kvalitní vzdělání na prvním místě!

Studujte prestižní **postgraduální programy**!

- **LL.M.** – Ochrana informací
- **LL.M.** – Alternativní řešení sporů
- **LL.M.** – European Business Law
- **MBA** – Management a kybernetická bezpečnost
- **MPA** – Bezpečnostní a krizový management
- **MPA** – Veřejná správa a lidské zdroje
- **MPA** – Diplomacie

www.cevroinstitut.cz

dobrou víru o stavu zapsaném ve veřejném seznamu, jež dokládají neexistenci věcného břemene; nepostačuje, svědčí-li tyto skutečnosti toliko výhradně o vědomosti o tom, že stav zapsaný ve veřejném seznamu nebyl v praxi po nějakou dobu naplňován, když to ani nebylo potřebné.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Vyloučení člena družstva

Proti rozhodnutí (představenstva či jiného stanovami určeného orgánu) o vyloučení může dotčený člen družstva podat odůvodněné námitky k členské schůzi (§ 618 z. o. k.). Je-li důvodem pro podání námitek i vůle vylučovaného člena přestat s porušováním členských povinností a odstranit následky dosavadního porušování a učiní-li tak vylučovaný člen družstva ještě před zasedáním členské schůze (např. zaplatí dodatečně dlužné platby včetně veškerého příslušenství, nahradí škodu způsobenou družstvu apod.), měla by členská schůze uvedené okolnosti vzít v úvahu při zvažování, zda je na místě námitky člena družstva zamítnout. Podle okolností konkrétního případu může zamítnutí námitek v takové situaci odporovat shora popsanému smyslu a účelu právní úpravy vyloučení. Dodatečné splnění povinností však zpravidla nebude důvodem, pro který by členská schůze neměla zamítnout námitky vylučovaného člena, tehdy, postupoval-li takto člen opakovaně.

Pojištění

Ačkoliv z doslovné dikce ustanovení § 33 odst. 1 zákona o pojistné smlouvě vyplývá, že se účinky přechodu práva z pojištěného na pojistitele pojí (pouze) s právem (nově) vzniklým v souvislosti s hrozící nebo nastalou pojistnou událostí, a to do výše pojistného plnění vyplaceného pojistitelem, nelze s přihlédnutím k smyslu a účelu tohoto ustanovení a systematice zákona o pojistné smlouvě omezovat jeho dopad pouze na nově vzniklá práva.

Z pohledu naplnění účelu § 33 odst. 1 zákona o pojistné smlouvě není rozhodující, zda k okamžiku vzniku pojistné události v případě pojištění úvěru došlo ke vzniku nového práva, nýbrž to, že stávající právo mělo právě k okamžiku vzniku pojistné události zaniknout splněním, avšak v důsledku jednání dlužníka nezaniklo, stále trvá – ovšem v jiné kvalitě (jako pohledávka po splatnosti), a právě nežádoucí trvání tohoto práva, resp. skutečnost, že k tomuto okamžiku nezaniklo předpokládaným způsobem, se může negativně projevit v majetkové sféře pojištěného. Stejně jako v případě jiných škodových pojištění, v nichž figuruje „typický“ škůdce a u nichž v důsledku vzniku pojistné události dochází ke vzniku nového práva na náhradu škody či jiného obdobného práva, nelze ani v případě pojištění úvěru, u nějž se v souvislosti se vznikem pojistné události „pouze“ změní kvalita pohledávky, když tato pohledávka existuje, ačkoliv již měla zaniknout splněním, poskytovat ochranu třetí osobě (dlužníkovi) v situaci, kdy pojistitel vyplatil pojištěnému pojistné plnění a třetí osoba (dlužník) má v k okamžiku vzniku pojistné události vůči pojištěnému povinnost splnit svůj smluvní závazek ve vztahu k pojištěnému.

Pojištění odpovědnosti za škodu

Nárok na plnění poskytované Českou kanceláří pojistitelů z garančního fondu (§ 24 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb.) se promlčuje ve lhůtě tří let počínající běžet rok od pojistné události (§ 626 o. z.). Tato lhůta skončí nejpozději promlčením práva na náhradu škody nebo újmy (proti přímému škůdci), na kterou se pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel vztahuje. V případě nezjištěného vozidla, jehož provozovatel za újmu odpovídá, jestliže nezačala promlčecí lhůta proti přímému škůdci běžet, nemůže promlčecí lhůta nároku na pojistné plnění skončit dříve než za čtyři roky od vzniku újmy.

Bezdůvodné obohacení

O jednání ochuzeného na vlastní nebezpečí se nebude zpravidla jednat tehdy, byl-li mezi ochuzeným a obohaceným projeven vzájemný konsenzus o přijímání plnění obohaceným pro své potřeby, aniž by na druhou stranu takový konsenzus (ať už z jakéhokoli důvodu) nabyl podoby platné smlouvy či jiného právního jednání zakládajícího vznik závazku (resp. povinnosti ochuzeného) k tomuto plnění. Za takové situace se jedná o plnění poskytované při vzájemném srozumění (konsenzu) obou stran o poskytování a přijímání daného plnění, a tudíž nikoli o jednání ochuzeného na vlastní nebezpečí, byť by se tak stalo bez řádného (smluvního) závazkového důvodu.

Jednání na vlastní nebezpečí představuje odlišnou situaci oproti tzv. vědomému plnění nedluhu (vnucenému obohacení) ve smyslu § 2997 odst. 1 věta druhá o. z. I toto ustanovení se sice týká dobrovolného plnění jiné osobě, které se neděje na základě právního jednání či jiného závazkového důvodu, avšak jde o plnění vědomě zaměřené k obohacení jiného.

Hlavní líčení

Nepředvolání obviněného k hlavnímu líčení je překážkou, která vylučuje možnost, aby bylo postupováno podle § 209 odst. 1 tr. ř., jenž stanoví podmínky pro provádění dalších důkazů, avšak až při hlavním líčení.

Soudní poplatek

Nesprávnou výzvu k zaplacení soudního poplatku není třeba rušit nebo měnit,

Judikatura (na 12 měsíců) ZDARMA.

Při zakoupení **Dalšího vzdělávání advokátů** zadejte kód:
Judikatura12DVA
a Judikaturu (na 12 měsíců) od nás obdržíte **zcela zdarma.**

a to ani k případnému návrhu poplatníka. V případě zaplacení soudního poplatku na základě takové (nesprávné) výzvy nebrání skutečnost, že výzva nebyla zrušena či změněna, vrácení zaplaceného soudního poplatku. V případě, že soudní poplatek, k jehož zaplacení byl poplatník vyzván, zaplacen nebude, pak je existence poplatkové povinnosti (nutně) znovu a definitivně posuzována v rámci usnesení o zastavení řízení, přičemž proti tomuto usnesení lze brojit opravnými prostředky. Výzva k zaplacení soudního poplatku tak má charakter usnesení, kterým se upravuje vedení řízení, a proto proti této výzvě (byť vydané formou usnesení) není odvolání přípustné [§ 202 o dst. 1 písm. a) o. s. ř.]. Soudu prvního stupně sice nic nebrání rozhodnout o žádosti poplatníka na zrušení výzvy k zaplacení soudního poplatku, vydá-li však takové rozhodnutí, jde opětovně o usnesení, kterým se upravuje vedení řízení a proti němuž není odvolání přípustné, jelikož jeho smysl je toliko informovat účastníka o vyřízení (zamítnutí) jeho námitky. Svým závěrem není soud prvního stupně vázán, neboť v případě nezaplacení soudního poplatku musí být otázka existence poplatkové povinnosti nutně znovu nastolena a přezkoumána v rámci usnesení, jímž bude řízení pro nezaplacení soudního poplatku zastaveno podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích.

Společenství vlastníků jednotek

Úpravu korporací je třeba přiměřeně aplikovat i na společenství vlastníků (§ 1194 odst. 1, 1221, 210 o. z.). Ustanovení § 212 odst. 2 o. z. upravující zneužití hlasovacího práva členem korporace k újmě celku je využitelné i v poměrech společenství vlastníků jednotek, z povahy společenství vlastníků nelze dovodit, že by jeho aplikace byla vyloučena.

Úschova

Má-li věřitel vykonatelnou pohledávku proti příjemci nebo přihlašovateli, kteří požádali o vydání předmětu úschovy, avšak předmět úschovy jim dosud nebyl vydán, může se domáhat též uspokojení z předmětu úschovy; nejde ovšem o právo k předmětu úschovy, jak ho má na mysli řízení o úschovách, a způsobilým právním prostředkem tu proto není žaloba ve smyslu ustanovení § 299 odst. 1 z. ř. s., ale jen návrh na nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce) postižením majetkových práv příjemce nebo přihlašovatele podle ustanovení § 320 o. s. ř.

Uznání dluhu

Při splnění dalších předpokladů vyžadovaných § 235 a násl. insolvenčního zákona může být uznání dluhu dlužníkem považováno za neúčinné právní jednání (neúčinný právní úkon) dlužníka.

Imise

Stékání vody či padání sněhu ze střechy na sousední pozemek není projevem přirozených vlastností pozemku, za které soused neodpovídá. Stavba a střecha představují umělou úpravu pozemku, která mění přirozené odtokové poměry; voda, která by jinak alespoň zčásti, ne-li úplně, vsákla do pozemku (půdy) v přirozeném stavu, zůstává na střeše, a odtamtud je přímo vedena na sousední pozemek, a to v míře podstatně větší, než by tomu bylo, pokud by pozemek nebyl nijak upravený. Nejde tedy o přirozený děj, neovlivněný umělými úpravami pozemku. Pronikání takto kumulované srážkové vody i spad sněhu ze střechy bezprostředně na sousední pozemek je tak přímou imisí ve smyslu § 1013 odst. 1 o. z. věty druhé. Pro kvalifikaci zásahu do vlastnického práva pak není rozhodující, zda úpravou pozemku (zřízením stavby či úpravou střechy) soused sledoval přivádění srážkových vod na sousední pozemek; povinnost zdržet se imisí přímých i nepřímých není vázána na vědomost či zavinění žalovaného, a někdy dokonce ani na jeho jednání; stal-li se vlastníkem stavby, kterou sám nezřídil, a ta vyvolává přímé imise, nic to nemění na jeho povinnosti se imisí zdržet. Způsobení přímého přivádění imise na pozemek jiného vlastníka může spočívat v činnosti trvající, ale i jen jednou proběhlé (např. postavení domu, z jehož střechy stéká voda). Tedy jestliže ze sousedního domu (jeho střechy) odtéká voda přímo na sousední pozemek, bez toho, aby ji majitel domu jímal do kanalizace či jinak zabezpečoval (např. trativodem na svůj pozemek) její odtok tak, aby nezasahoval na sousední pozemek, jde o přímou imisi, která je nedovolená.

Obchodní firma

Klamavost obchodní firmy obsahující geografický pojem nelze posuzovat pouze hlediskem (aktuálním) umístěním sídla a/nebo provozovny v místě, na nějž tento geografický pojem odkazuje. V této souvislosti je třeba vyjít z toho, že obchodní firma je nehmotnou věcí v právním smyslu. Představuje též součást obchodního závodu podnikatele a jako taková má určitou hodnotu, přičemž

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

v případě, že získá proslulost, může být tato hodnota značně vysoká. Jestliže tedy podnikatel v době zápisu obchodní firmy do obchodního rejstříku splnil podmínky na ni kladené (obchodní firma nebyla zaměnitelná s jinou obchodní firmou a nebyla klamavá), nelze podnikatele nutit, aby poté, co (po delší době) změnil své sídlo, změnil i svou obchodní firmu, i když tato obchodní firma obsahuje odkaz na obec, v níž měl podnikatel původně sídlo a provozovnu. Skutečnost, že došlo ke změně sídla tohoto podnikatele, pak vyplývá z veřejně přístupného obchodního rejstříku.

Odbory

I poté, co nabyl účinnosti zákon č. 460/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a další související zákony, mohou odborové organizace svými stanovami zakládat pobočné odborové organizace, jejichž subjektivita je odvozena od subjektivity zakládající odborové organizace obdobně, jako je tomu v případě pobočných spolků. V takovém případě je zakládající odborová organizace – určují-li tak i její stanovy – oprávněna podat návrh na změnu zápisu do veřejného rejstříku ve věcech pobočné odborové organizace.

Oddlužení

Ustanovení § 418 odst. 3, 4 a 5 insolvenčního zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, je nutno vykládat tak, že návrh na zrušení schváleného oddlužení může podat i zajištěný věřitel. Argument na podporu závěru o legitimaci zajištěného věřitele k podání návrhu na zrušení oddlužení lze nalézt v § 417 insolvenčního zákona. Prosazují-li se totiž účinky osvobození od placení zbytku dluhů i ve vztahu k pohledávkám zajištěných věřitelů, pak zajištěnému věřiteli nemůže být upřeno právo domáhat se zrušení oddlužení (a tedy zabránit možnému osvobození) u dlužníka, jehož záměry nejsou poctivé.

Obydlí manželů, dobrá víra

Právo manžela nakládat domem nebo bytem ve smyslu ustanovení § 747 o. z. představuje souhrn všech subjektivních práv k domu či

bytu, zejména právo dům nebo byt užívat, držet a s nimi disponovat, a může být založeno nejen na věcném právu (typicky vlastnické právo), ale i na právu závazkovém (např. výpůjčka). Je-li toto právo založeno na vlastnickém právu, může jít jak o výlučné vlastnictví manžela, tak i o spoluvlastnictví manžela a dalších osob. Protože právo nakládat domem nebo bytem musí mít – jak vyplývá z ustanovení § 747 o. z. – „alespoň" jeden z manželů, vztahuje se uvedené ustanovení i na případy, kdy toto právo svědčí oběma manželům, a kdy tedy manželé mají dům nebo byt například ve spoluvlastnictví nebo ve společném jmění manželů. Ustanovením § 747 o. z. je však chráněn i manžel, který k domu či bytu, v němž se nachází rodinná domácnost manželů nebo rodiny, nemá vlastnické ani žádné jiné věcné nebo závazkové právo. Poruší-li manžel ustanovení § 747 odst. 1 o. z. tím, že bez souhlasu druhého manžela zcizí dům nebo byt, ve kterém se nachází rodinná domácnost manželů nebo rodiny, nebo k domu, jeho části nebo k celému bytu zřídí právo, jehož výkon je neslučitelný s bydlením manželů nebo rodiny, může se druhý manžel za podmínek uvedených v tomto ustanovení dovolat neplatnosti takového právního jednání (§ 747 odst. 2 o. z.). Jde o případ tzv. relativní neplatnosti právního jednání, která je stanovena na ochranu zájmu určité osoby, a proto jen ta může vznést námitku jeho neplatnosti (srov. § 586 odst. 1 o. z.); nenamítne-li neplatnost právního jednání, považuje se právní jednání za platné (srov. § 586 odst. 2 o. z.). Oprávněný manžel uplatňuje relativní neplatnost právního jednání vůči manželovi, který toto právní jednání učinil, a vůči druhé straně právního jednání nebo jiné osobě z něho oprávněné. Byla-li neplatnost relativně neplatného právního jednání řádně uplatněna, nastávají vůči dotčenému právnímu jednání stejné právní následky jako v případě tzv. absolutní neplatnosti, k níž se přihlíží v řízení před soudem, správním úřadem nebo jiným orgánem „i bez návrhu", tedy bez ohledu na to, zda se jí někdo z účastníků řízení dovolal nebo na ni jinak poukázal (srov. § 588 o. z.). V obou případech právní jednání nemá stranou (stranami) právních vztahů sledované (zamýšlené) právní účinky, obě neplatnosti působí s účinky od počátku (ex tunc) a právní význam mají vůči každému, jehož práva a povinnosti (právní sféru) mohou (uvažováno objektivně) ovlivnit.

Rozhodčí doložka

Věřitelé, kteří uplatnili rozhodčí doložku před 11. květnem 2011 (před vydáním usnesení velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1945/2010, uveřejněného pod číslem 121/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, které dovodilo neplatnost rozhodčích doložek bez přímého označení rozhodce), tak činili v období neustálené změny judikatury obecných soudů k rozhodčím doložkám a aplikuje se na ně ustanovení o stavení promlčecí lhůty. Neústavní postup (zneužití práva) lze přičítat pouze těm věřitelům, kteří rozhodčí žaloby podali vědomě po uvedeném datu. S takovýmto postupem nemůže být spjato stavení promlčecích lhůt nejen v rozhodčím řízení, ale ani v případném navazujícím vykonávacím řízení založeném na (neplatném) rozhodčím nálezu.

Soudní poplatek

Výzva k zaplacení soudního poplatku má charakter usnesení, kterým se upravuje vedení řízení a proto proti této výzvě (byť vydané formou usnesení) není odvolání přípustné [§ 202 odst. 1 písm. a) o. s. ř.]. Soudu prvního stupně nic nebrání rozhodnout o žádosti poplatníka na zrušení výzvy k zaplacení soudního poplatku, vydá-li však takové rozhodnutí, jde opětovně o usnesení, kterým se upravuje vedení řízení a proti němuž není odvolání přípustné, jelikož jeho smysl je toliko informovat účastníka o vyřízení (zamítnutí) jeho námitky. Svým závěrem není soud prvního stupně vázán, neboť v případě nezaplacení soudního poplatku musí být otázka existence poplatkové povinnosti nutně znovu nastolena a přezkoumána v rámci usnesení, jímž bude řízení pro nezaplacení soudního poplatku zastaveno podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích.

Náhrada mzdy

Podle § 357 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., jestliže je průměrný výdělek zaměstnance nižší než minimální mzda, na kterou by zaměstnanci vzniklo právo v kalendářním měsíci, v němž vznikla potřeba průměrný výdělek uplatnit, zvýší se průměrný výdělek na výši odpovídající této minimální mzdě; to platí také při uplatnění pravděpodobného výdělku. Z uvedeného současně vyplývá, že, případnou valorizaci průměrného výdělku připouští zákonná úprava pouze u náhrady škody, nikoliv u nároku na náhradu mzdy z neplatného rozvázání pracovního poměru.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí"

Nemajetková újma

I fakticky probíhajícím adhezním řízením, které nebylo řádně zahájeno, mohla být poškozeným, kteří uplatnili nároky na náhradu škody, a kteří byli přesvědčeni o řádném vedení adhezního řízení, způsobena újma spočívající ve stavu nejistoty o výsledku takového adhezního řízení.

Ochrana osobnosti

Dokud odsuzující rozhodnutí nenabylo právní moci, nelze o zadrženém, o tom na koho bylo podáno trestní oznámení, o tom, na koho byla uvalena vazba, u koho bylo zahájeno trestní řízení, o obžalovaném či o nepravomocně odsouzeném referovat jako o pachateli trestného činu. V tomto stádiu

Judikatura (na 12 měsíců) ZDARMA.
Při zakoupení **Ročního předplatného** zadejte kód:
Judikatura12RP
a Judikaturu (na 12 měsíců) od nás obdržíte **zcela zdarma.**

Dentons. Transforming the practice of law around the world.

Dentons.
The world's largest global elite law firm.*

大成 DENTONS

dentons.com

© 2018 Dentons. Dentons is a global legal practice providing client services worldwide through its member firms and ailiates. Please see dentons.com for Legal Notices

*Acritas Global Elite Law Firm Brand Index 2013-2017

je třeba zdržet se formulací, které předjímají rozhodnutí soudu o tom, že určitá fyzická osoba je vinna – do této doby je nepřípustné označovat ji za zločince, podvodníka, násilníka, kuplíře a podobně.

Náklady léčení

Ustanovení § 2960 o. z., mající primárně zajistit spravedlivou náhradu újmy v občanskoprávních vztazích je třeba vykládat šířeji tak, že za účelně vynaložené náklady léčení lze považovat náklady na takové pomůcky, které slouží ke znovuzařazení poškozeného do společnosti a které pomáhají udržet jeho co nejvyšší úroveň samostatnosti, možnost uplatnit v plné míře tělesné, duševní, sociální a profesní schopnosti a dosáhnout dostatečného začlenění a zapojení do těch aspektů života společnosti, jichž se poškozený může vzhledem ke svému trvalému poškození zdraví zúčastnit. Obecně lze proto říci, že akceptovatelné jsou i zvýšené náklady na zajištění pomůcek, které umožní postiženému vykonávat alespoň část činností pokud možno co nejsamostatněji, zejména je-li jejich dalším efektem okolnost, že se jimi snižuje případná náhrada třetím osobám za péči, kterou by jinak nesoběstačný poškozený vyžadoval.

Obtížně ocenitelný majetek

Jde-li o obtížně ocenitelný majetek, jehož ocenění pro účely soupisu zadá insolvenční správce znalci bez žádosti věřitelského výboru, aniž by takovému postupu bránily skutečnosti uvedené v § 219 odst. 3 části věty za středníkem, lze takto vzniklý náklad na znalečném hradit z majetkové podstaty bez dalšího zkoumání účelnosti využití znalce a bez předchozího souhlasu věřitelského výboru ve smyslu § 39 odst. 3 insolvenčního zákona. Jde-li (naopak) o obtížně ocenitelný majetek, jehož ocenění pro účely soupisu zadá insolvenční správce znalci bez žádosti věřitelského výboru, ačkoli lze důvodně předpokládat, že náklady na ocenění majetku znalcem budou vyšší než přínos pro majetkovou podstatu získaný tímto způsobem jeho ocenění, lze takto vzniklý náklad na znalečném hradit z majetkové podstaty jen při splnění podmínek uvedených v § 39 odst. 3 insolvenčního zákona.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Odměna insolvenčního správce

Usnesení, jímž insolvenční soud rozhoduje o povolení zálohy na odměnu a hotové výdaje insolvenčního správce, je rozhodnutím, které vydává při výkonu dohlédací činnosti [podle § 10 písm. b) insolvenčního zákona ve spojení s ustanovením § 11 insolvenčního zákona] a proti němuž není odvolání přípustné, jelikož insolvenční zákon nestanoví jinak (§ 91 insolvenčního zákona). Osoby dotčené (ne)vyplacením takové zálohy mají v insolvenčním řízení zásadně (pravidelně) možnost napadnout opravnými prostředky konečná rozhodnutí insolvenčního soudu o odměně a hotových výdajích insolvenčního správce (v jehož rámci se poskytnutá záloha nebo zálohy vyúčtují), takže ani není účelné otevírat zákonem možnost pro podání řádného opravného prostředku (odvolání) proti rozhodnutí insolvenčního soudu o záloze na odměnu a hotové výdaje insolvenčního správce.

Oddlužení

Odvolání proti usnesení o schválení oddlužení je ve smyslu ustanovení § 406 odst. 4 insolvenčního zákona přípustné i tehdy, podá-li je věřitel, kterému hlasování o způsobu oddlužení znemožnil nesprávný úřední postup insolvenčního soudu, a který (v odvolání) se schváleným způsobem oddlužení nesouhlasí (odvolání podané proti usnesení o schválení oddlužení věřitelem, jemuž hlasování o způsobu oddlužení znemožnil nesprávný úřední postup insolvenčního soudu, který ale se schváleným způsobem oddlužení souhlasí, by přípustné nebylo).

Bezplatná pomoc obhájce

Založí-li soudy své rozhodnutí o tom, že obviněný nemá nárok na bezplatnou obhajobu, na hypotetických příjmech, které by obviněný někdy v blíže neurčené budoucnosti mohl získat, poruší tím právo obviněného na bezplatnou pomoc obhájce podle čl. 40 odst. 3 Listiny, a v důsledku též omezí jeho právo na soudní ochranu a na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny. Takové rozhodnutí soudů zasahuje do samotné podstaty práva na bezplatnou pomoc obhájce, neboť obviněný potřebuje efektivní obhajobu právě v době, kdy probíhá trestní řízení, nikoli někdy v budoucnu. Právní úpravu v § 33 odst. 2 trestního řádu, podle níž musí obviněný osvědčit, že nemá dostatek prostředků na úhradu nákladů obhajoby, je potřeba v souladu s čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy vykládat tak, že pro rozhodnutí o tom, že obviněný má nárok na obhajobu bezplatnou (či za sníženou odměnu), není potřeba prokázat nemajetnost nade vší pochyby, ale postačí, pokud ze všech indicií předložených obviněným a zahrnutých ve spise plyne, že obviněný je nemajetný.

Doplnění blanketní stížnosti

O porušení práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jde i tehdy, vybočuje-li procesní postup soudu ze zákonných pravidel, jež řízení před ním upravují, a toto vybočení je způsobilé se promítnout (stěžovateli negativně) do jeho výsledku. Takovým případem je i podání blanketní stížnosti s upozorněním na její pozdější doplnění, kdy však toto doplnění administrativním pochybením není předloženo stížnostnímu soudu, který o stížnosti rozhodne bez jeho znalosti.

Judikatura (na 12 měsíců) ZDARMA.

Při zakoupení **Dalšího vzdělávání advokátů** zadejte kód:
Judikatura12DVA
a Judikaturu (na 12 měsíců) od nás obdržíte **zcela zdarma.**

“

Buďte i za pět let advokátem, kterého lidé chtějí.

”

Jana Sedláková

SEDLAKOVA
LEGAL

SingleCase, pro právníky budoucnosti
www.singlecase.cz **Přidejte se.**

SingleCase

Videozáznam jako důkazní prostředek, princip kontradiktornosti řízení

Rozhodující soud není povinen sdělovat účastníkům řízení svůj předběžný hodnotící úsudek o důkazu plynoucím z provedeného důkazního prostředku, neboť takový závěr je povinen uvést až v odůvodnění svého rozhodnutí. Je však třeba trvat na tom, aby každý důkazní prostředek řádně provedl. V případě dokazování přehráním videozáznamu, které je třeba považovat za specifický případ ohledání, je nutné, aby zaprotokoloval vše významné, co při přehrání videozáznamu vnímá svými smysly, a aby umožnil účastníkům řízení na to následně adekvátně procesně reagovat, a tím učinil své vnímání přezkoumatelným pro vyšší soudní instance.

Princip kontradiktornosti řízení znamená mimo jiné také to, že účastníci řízení nebudou překvapeni zcela nepředvídatelným výsledkem řízení. Soudy proto nesmí založit své rozhodnutí na skutkových zjištěních a právním posouzení, k nimž se strany během řízení nemohly vyjádřit a které znamenají zásadní obrat v řízení (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Čepek proti České republice, stížnost č. 9815/10, 5. 9. 2013, § 48). Z toho plyne, že učiněné skutkové závěry a právní posouzení věci, na nichž je založeno rozhodnutí v civilní věci, nesmí být poprvé zmíněny teprve v odůvodnění rozhodnutí, neboť v takovém případě jsou pro účastníky řízení zcela nepředvídatelné.

Zrušení nepřezkoumatelného rozsudku soudu prvního stupně

Pokud v občanském soudním řízení odvolací soud nezruší nepřezkoumatelný rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé, namísto toho věc na základě odvolání podaného jedním z účastníků projedná, jakoby šlo o rozsudek bezvadný, a současně změní rozsudek soudu prvního stupně v neprospěch druhého z účastníků, poruší tím základní právo druhého účastníka na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny.

Odměna advokáta

Podle § 71 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, zůstávají pravomocná rozhodnutí vydaná na základě právního předpisu, který byl zrušen (s výjimkou rozsudku vydaného v trestním řízení), nedotčena; práva a povinnosti podle takových rozhodnutí však nelze vykonávat. Současně se však závaznost vykonatelného nálezu Ústavního soudu ve smyslu čl. 89 odst. 2 Ústavy ve vztahu k soudům nebo jiným orgánům veřejné moci uplatní tím způsobem, že jim při právním hodnocení v minulosti nastalých skutečností brání použít zákon nebo jeho ustanovení, jehož nesoulad s ústavním pořádkem byl zjištěn v řízení o kontrole norem, jestliže by jeho použití v konkrétní věci vedlo k protiústavnímu následku. Obecný soud tedy musí vždy zvažovat, zda použití takového zákona nebrání s ním spojený zásah do základních práv a svobod jednotlivce. V tomto ohledu je vázán závazným právním názorem Ústavního soudu ohledně důvodu jeho protiústavnosti. Jeho povinností je přitom posoudit, zda vyloučení aplikace protiústavního zákona, příp. přímá aplikace ústavní normy, nebudou v konkrétním případě znamenat větší zásah do práv dotčeného jednotlivce nebo nepřiměřený zásah do základních práv a svobod jiných osob či jiného ústavně aprobovaného veřejného zájmu, tedy zda nepovedou k jinému protiústavnímu následku. Skutečnost, že městský soud správně rozhodl o odvolání stěžovatele v otázce přiznání náhrady za DPH a v otázce zvýšení odměny za úkon právní služby učiněný v dovolacím řízení z důvodu mimořádné obtížnosti poskytnuté právní služby (kterou předmětem argumentace ústavní stížnosti stěžovatel neučinil), nemění nic na tom, že aproboval v napadeném usnesení přiznání odměny stěžovateli za výkon funkce opatrovníka ustanoveného soudem osobě neznámého pobytu ve výši vycházející z tarifní hodnoty stanovené v § 9 odst. 5 advokátního tarifu, jehož část ve slovech „jehož pobyt není znám," byla zrušena nálezem sp. zn. Pl. ÚS 4/19 pro rozpor s principem rovnosti a právem získávat prostředky pro své životní potřeby prací, čímž zasáhl do základních práv stěžovatele zaručených čl. 26 odst. 3 a čl. 37 odst. 3 Listiny.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí"

Majetková podstata

Insolvenční zákon výslovně upravuje, jaké pohledávky a v jakém pořadí jsou v insolvenčním řízení uspokojovány, stejně jako způsoby jejich uplatnění. Výslovně v § 165 odst. 2 uvádí, že pouze v zákonem stanovených případech je možné, aby byly uspokojeny i pohledávky dalších věřitelů, kteří neuplatnili či nemohli uplatnit své pohledávky přihláškou pohledávky. Jedním z těchto případů je i úprava § 237 odst. 4 druhé věty insolvenčního zákona. Ta však míří pouze na případy vzájemného plnění, nikoli na zápočty.

Nájem bytu

O vyúčtování úhrad za plnění poskytovaná s užíváním bytů lze hovořit a vyúčtování může přivodit splatnost nedoplatku plynoucího z tohoto vyúčtování jen tehdy, obsahuje-li všechny předepsané náležitosti a je-li v něm uvedena cena provedené služby ve správné výši. Pouhá informace o existenci nedoplatku nemá právní relevanci.

Neúčinnost právního jednání

Plnil-li dlužník peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení v rozporu s pravidly obsaženými v ustanovení § 111 odst. 1 větě druhé insolvenčního zákona, není pro posouzení, zda jde o neúčinný právní úkon, významné, zda v důsledku takového plnění došlo (i) k podstatné změně ve

Judikatura (na 12 měsíců) ZDARMA.

Při zakoupení **Ročního předplatného** zadejte kód:
Judikatura12RP
a Judikaturu (na 12 měsíců) od nás obdržíte **zcela zdarma.**

*Business*Life
*Family*Life
*Your*Life
SwissLife

Firemní, rodinné i osobní finance si žádají rozdílný přístup. Ve Swiss Life pro Vás vždy najdeme to nejlepší řešení. Swiss Life Select, finanční poradenství pro život podle vlastních představ.

www.swisslifeselect.cz

SwissLife
Select

skladbě, využití nebo určení majetku, který do majetkové podstaty náleží (může náležet) anebo k jeho nikoli zanedbatelnému zmenšení.

Výklad projevu vůle

Z hlediska soukromého práva je podstatné, zda mezi stranami smlouvy byla cena či jiná úplata sjednána jako konečná, nebo zda naopak ze smlouvy vyplývá, že smluvní strana je povinna hradit ke sjednané ceně či jiné úplatě navíc ještě další částku odpovídající DPH. Nesjednaly-li strany smlouvy, zda smluvená částka zahrnuje DPH či nikoliv, je nutno ujednání stran vyložit jako ujednání o částce konečné. Výše uvedené se uplatní i tehdy, je-li stranou smlouvy stát při uspokojování veřejných potřeb. Změna právní úpravy výše DPH v průběhu účinnosti smlouvy nemá sama o sobě vliv na obsah závazku z této smlouvy ani tehdy, je-li stranou této smlouvy stát při uspokojování veřejných potřeb, nesjednaly-li strany smlouvy jinak.

Notářský zápis

Existuje-li ve smyslu § 21 odst. 4 o. s. ř. v konkrétní věci střet zájmů mezi účastníkem a osobou za něj jednající (přičemž rozpor zájmů musí existovat), jsou procesní úkony (jímž je též svolení účastníka, aby byla podle notářského zápisu vedena exekuce a aby byl notářský zápis exekučním titulem, jestliže svou povinnost řádně a včas nesplní), které jednající osoba za právnickou osobu činila, od počátku neúčinné a soud k nim nesmí přihlížet.

Podnájem bytu

Z dikce § 2274 o. z. vyplývá, že naplnění skutkové podstaty tohoto ustanovení je vázáno toliko na zjištění, že nájemce v bytě trvale bydlí. Jestliže soudy zjistí, že nájemce v bytě trvale nebydlí (a na „trvalost“ nemají vliv okolnosti přechodného charakteru), dále nezjišťují, zda tu jsou vážné důvody, pro které v bytě trvale nebydlí. Není povinností nájemce pronajatý byt užívat, v takovém případě ale, chce-li jej podnajmout, může tak učinit jen se souhlasem pronajímatele.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Exekuce

Jestliže je v exekučním řízení zjištěno, že hmotněprávní úkon, který je obsahem notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti, je absolutně neplatným, je nutné exekuci zastavit v celém jejím rozsahu a nelze ji ponechat v běhu pouze v její části.

Náhrada škody

Udělil-li starosta obce plnou moc k zastupování v rozhodčím řízení advokátu, který věděl (nebo se z rozhodčího spisu mohl a měl dozvědět) o započitatelné pohledávce obce vůči rozhodčímu žalobci, neodpovídá podle § 420 obč. zák. obci za škodu spočívající v nákladech rozhodčího řízení, jež obec zaplatila na základě rozhodčího nálezu.

Rozhodnutí o úpadku

Pohledávku, která vznikla před rozhodnutím o úpadku, a kterou je věřitel povinen přihlásit do insolvenčního řízení (chce-li být v insolvenčním řízení uspokojen z majetkové podstaty dlužníka) nejpozději do uplynutí propadné přihlašovací lhůty určené v rozhodnutí o úpadku, není dlužník (jako osoba s dispozičním oprávněním ve smyslu ustanovení § 229 odst. 3 písm. b/ insolvenčního zákona) oprávněn uspokojit před rozhodnutím o způsobu řešení úpadku, jestliže již nastaly účinky rozhodnutí o úpadku. To platí bez zřetele k tomu, že šlo o pohledávku, která vznikla (až) po zahájení insolvenčního řízení a která v době do (účinnosti) rozhodnutí o úpadku dlužníka mohla být uspokojena proto, že šlo o právní jednání nutné ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy, k provozování závodu v rámci obvyklého hospodaření, k odvrácení hrozící škody, k plnění zákonné vyživovací povinnosti nebo ke splnění procesních sankcí (§ 111 odst. 2 insolvenčního zákona).

Započtení pohledávky

Byla-li aktivní pohledávka v okamžiku jejího započtení „nejistá a neurčitá“, a je-li započtení z tohoto důvodu neplatné, nic nebrání dlužníku pasivní pohledávky (věřiteli aktivní pohledávky), aby – změní-li se okolnosti a dojde-li v mezidobí k „vyjasnění“ jeho (aktivní) pohledávky – započetl svoji (aktivní) pohledávku opětovně.

Insolvence a pojistné na zdravotní pojištění

Zúčtoval-li (budoucí) insolvenční dlužník svým zaměstnancům příjmy ze závislé činnosti (§ 3 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění), a odvedl-li (přímo) příslušné zdravotní pojišťovně pojistné na zdravotní pojištění, jehož plátci byli tito zaměstnanci, nešlo o plnění z majetku náležejícího do majetkové podstaty dlužníka.

Náhrada škody

V rozsahu, v němž se na vzniku újmy podílel poškozený svým aktivním nebo pasivním jednáním nebo jej způsobila náhoda, jež se mu stala, není dána odpovědnost škůdce, neboť v tomto rozsahu není splněna nezbytná podmínka existence příčinné souvislosti mezi jednáním škůdce a vznikem újmy. Proto je nezbytné existenci i rozsah spoluúčasti poškozeného na vzniku újmy ve smyslu § 2918 o. z. vyřešit již při rozhodování o základu nároku. ●

Judikatura (na 12 měsíců) ZDARMA.

Při zakoupení **Dalšího vzdělávání advokátů** zadejte kód:
Judikatura12DVA
a Judikaturu (na 12 měsíců) od nás obdržíte **zcela zdarma.**

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

CEE Střední a východní Evropa

Od roku 2000

9 poboček

TerraLex, ILN, Globaladvocaten

1 Jedna firma

100% plně vlastněné pobočky

150 právníků a poradců

2000+ klientů

200 světových lídrů

www.peterkapartners.com

Česká republika Slovensko Ukrajina Bulharsko
Rusko Polsko Rumunsko Bělorusko Maďarsko

Od návrháře přímo do Vaší ložnice – povlečení Christian Fischbacher

Prémiová značka povlečení, která udává trendy po celém světě, může být i ve Vaší ložnici. Jaké je tajemství inovativních návrhů povlečení od značky Christian Fischbacher?

Christian Fischbacher je značka s tradicí již po dvě století. Sídlí městečku v St. Gallen ve Švýcarsku, které je považováno za centrum textilního průmyslu již od 13. století. Christian Fischbacher spolupracuje kromě vlastního týmu i s předními světovými designéry a minimálně dvakrát ročně představuje nové kolekce ložního prádla na předních designérských veletrzích. Na výrobu povlečení používá pouze přírodní materiály (bavlnu a len) upravené do nejjemnějších tkanin (satén, damašek, jacquard či percale).

Tajemství bavlny Supima

K výrobě povlečení Christian Fischbacher se používá pouze certifikovaná vysoce kvalitní a extra dlouhá bavlna Supima. Jako jediný druh bavlny má ochrannou známku. Pěstuje se v USA a vyrobí se zde méně než 1 % bavlny pěstované na světě.

Na rozdíl od obyčejné bavlny má Supima jedinečné vlastnosti: pevnost, měkkost a retenci barev. Vyniká také svou lehkostí – pouhých 100 g/m2, takže je mnohem měkčí a lehčí než ostatní saténové povlečení.

Na počátku byla ruční malba

Všechny vzory jsou unikátní. Spojením exkluzivních vlastností tkanin a složitě vytištěných výtisků ve vlastním in-house designovém studiu, vznikají v dílně Christian Fischbacher neustále nové, svěží, jedinečné a inovativní návrhy s motivy na různá témata. Výjimkou není ani letošní rok, pro který si Christian Fischbacher připravil speciální kolekci na každé roční období.

Pro Christian Fischbacher je typické, že veškeré vzory vznikají nejdříve ruční malbou a výběrem těch správných barev. Například povlečení s názvem Weltenbrummler vznikalo přímo v městečku St. Gallen a lze na něm spatřit panorama tradiční architektury s podkladem vodových barev.

Od návrháře přímo do Vaší ložnice

Umělecké dílo v podobě prémiového povlečení si můžete pořídit i do Vaší ložnice. Široký výběr povlečení včetně nejnovějších kolekcí Jaro/Léto a Podzim/Zima 2020 naleznete na e-shopu Royal Comfort. Mimo jiné zde najdete i jiné lůžkoviny, textil do koupelny a matrace od světových výrobců King Koil a Serta.

Pokud si budete chtít povlečení nejdříve osahat, můžete tak učinit například na novém showroomu v Čestlicích, kde kromě 30 nových postelí uvidíte luxusní povlečení Christian Fischbacher. K dispozici Vám zde budou i specialisté na spánek, kteří Vám poradí s výběrem vhodné matrace nebo Vám pomohou sestavit postel Vašich snů. ●

Royal Comfort
Sleep well - Live well

ZIZLAVSKY > 25 let

2020 právnická firma roku
2019 právnická firma roku
2018 právnická firma roku
2017 právnická firma roku
2016 právnická firma roku
2015 právnická firma roku

byznys a insolvence

příležitost ke spolupráci

www.zizlavsky.cz

ak@zizlavsky.cz

Covid štědrost neoslabuje: zaměstnanci ČEZ přispěli lidem v nouzi

Téměř 3 miliony korun přispěli zaměstnanci ze svého, Nadace ČEZ výtěžek zdvojnásobila na 5,9 milionu.

Do letošního charitativního projektu „Plníme přání, myslíme na druhé“ nominovali zaměstnanci Skupiny ČEZ ze svého okolí celkem 99 osob, které se ocitly v těžké životní situaci. Během sedmi týdnů pak dokázali mezi sebou vybrat přes 2,9 milionu korun, které následně Nadace ČEZ zdvojnásobila na konečných 5 891 802 korun. Výslednou částku oznámila Nadace ČEZ u příležitosti mezinárodního dne dárcovství Giving Tuesday, který letos připadl na 1. 12. 2020.

Druhá vlna epidemie, zavřené školy, stres a dlouhé týdny bez osobního kontaktu s kolegy. Tradiční podzimní projekt „Plníme přání, myslíme na druhé“ organizovaný Skupinou ČEZ a Nadací ČEZ letos nedostal do vínku zrovna nejlepší konstelaci. Nakonec se ale ukázalo, že koronavirus na solidárnost a štědrost rozhodně vliv nemá. Na konta lidí v tíživé životní situaci od zítřka připutuje bezmála 5,9 milionu korun.

„Pár týdnů po spuštění projektu nabrala epidemie nové obrátky, opět jsme posílali zaměstnance na home-office, chránili naše provozy před nákazou a pomáhali státu situaci zvládat. Byla jsem smířená s myšlenkou, že získáme maximálně polovinu toho, co loni, vždyť ne každý má uprostřed pandemie myšlenky na charitu. Že se podaří vybrat druhá nejvyšší částka v historii, mě ani ve snu nenapadlo. Vážím si každého z 1 631 zaměstnanců, kteří přese všechno neváhali přispět,“ uvedla členka představenstva a lídr udržitelného rozvoje společnosti ČEZ Michaela Chaloupková.

Stejně jako loni i z letošních 99 přihlášených příjemců tvoří téměř dvě třetiny děti do 18 let. Většinou se potýkají se zdravotním handicapem, proto jsou nejčastějším přáním kompenzační pomůcky, osobní asistence nebo speciální rehabilitační či léčebné pobyty. „Dospělí účastníci nejvíce touží po větší samostatnosti – například prostřednictvím lepších vozíčků, speciálně upravených automobilů nebo jejich handicapu přizpůsobené výpočetní technice, která jim umožní pracovat. Všechny příjemce ale spojuje především rozhodnutí nevzdat to a porvat se s nepříznivým osudem co nejlíp. Rádi jim v tom pomáháme,“ říká ředitelka Nadace ČEZ Michaela Ziková.

Jednou z těch, kterým energetici letos splnili sen, je i sedmatřicetiletá Míša K. z Prahy. Ačkoliv je následkem autonehody od svých 21 let upoutaná na vozík, aktivně lyžuje, jezdí na kole i sjíždí vodu. Jako předsedkyně Sportovního klubu vozíčkářů Praha organizuje letní a zimní akce pro velké skupiny vozíčkářů a motivuje je nevzdávat se svých oblíbených sportů. „Můj dvanáct let starý, speciálně upravený handbike pro kvadruplegiky už dosluhuje a jízda na něm už není bezpečná. Díky příspěvku si budu moci objednat nový a na jaře zase vyrazit s dcerou nebo s kamarády z klubu někam do přírody. Už se na to moc těším,“ říká Míša. Od zaměstnanců ČEZ a Nadace ČEZ získala přes 85 tisíc korun.

Pro Emilku z Hradce Králové si maminka přála sportovní kočárek pro handicapované, aby s ní mohla vyrážet na výlety. Emilka trpí od narození těžkým kombinovaným postižením: má centrální hypotonický syndrom, centrální zrakovou vadu, těžkou mentální retardaci, krmena je sondou do žaludku. Vyžaduje stejnou péči jako malé miminko.

Projekt „Plníme přání, myslíme na druhé“ organizovala společnost ČEZ letos již počtrnácté. Na výběru příjemců vybraných peněz se přitom od začátku podílejí sami zaměstnanci, kteří nominují někoho ze svého okolí, kdo podle nich potřebuje pomoci v nelehké životní situaci. Z došlých návrhů jsou pak vybrány ty, které splňují podmínky grantového řízení Nadace ČEZ. Všichni zaměstnanci pak mohou během sedmi týdnů přispět buď konkrétnímu člověku, jehož příběh je nejvíce oslovil, nebo na souhrnnou platformu, z níž se finance rozdělují rovným dílem mezi všechny zúčastněné. Částku, kterou vyberou zaměstnanci, následně Nadace ČEZ

dorovnává na dvojnásobek. Letošní suma je druhá nejvyšší v historii Plníme přání.

Od roku 2007, kdy projekt Plníme přání vznikl, darovali zaměstnanci společně s Nadací ČEZ dohromady přes 37,5 milionů korun. Letošním motivem byla stejně jako loni pomoc lidem v tíživé životní situaci. Během čtrnácti let trvání projektu například zaměstnanci Skupiny ČEZ pomáhali mladým lidem z náhradních rodin na startu do života, obětem zemětřesení v Japonsku, obyvatelům azylových domů či osobám se smyslovým postižením.

K mezinárodnímu dni dárcovství Giving Tuesday se přihlásila i sportovně-charitativní aplikace Nadace ČEZ EPP-Pomáhej pohybem. Ať už si ji 1. 12. při běhu, jízdě na kole, nebo jen při odpolední procházce s kočárkem zapojil kdokoliv, připojil se tak k milionům lidí po celém světě, kteří v tento den konají dobré skutky. Své „vysportované“ body mohli uživatelé věnovat některé z přihlášených neziskových organizací. Tím jí zajistili příspěvek od Nadace ČEZ. Podpořit šlo například potravinové banky, které pomáhají lidem v nouzi, distanční výuku dětí ze znevýhodněných rodin, nebo nákup počítačů do centra seniorů. ●

NADACE ČEZ

Ostatní advokáti mluví španělsky, my jsme španělští advokáti.

Právní služby ve Španělsku, Portugalsku a Latinské Americe

Servicios legales en Español

Sokolovská 22, Praha 8
tel.: 224 818 736–7
praha@moreno-vlk.eu

M V A

Moreno Vlk & Asociados

Advokátní kanceláře / Abogados / Attorneys at Law

Praha I Madrid I Bratislava

2018 právnická firma roku

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Výšková administrativní budova od AFI Europe: nová dominanta Vysočan

Po dvou letech výstavby dokončil developer AFI Europe 75 metrů vysokou kancelářskou budovu AFI City 1 na bývalém brownfieldu v Praze 9 přímo u stanice metra Kolbenova. Devatenáctipodlažní objekt, který je součástí nově vznikající čtvrti se širokým spektrem funkcí od bydlení přes kanceláře až po volnočasové aktivity, se stal novou dominantou Vysočan. Jako výrazný orientační bod upoutá na první pohled nejen svou výškou, ale také unikátní fasádou s perleťovým efektem.

Nová dominanta pražských Vysočan – kancelářská budova AFI City 1

Zajímavá architektura, za jejímž návrhem stojí ateliér CMC Architects, ovšem není to jediné, čím AFI City 1 zaujme. Ruku v ruce s ní jde i udržitelnost. Protože projekt obsahuje celou řadu konstrukčních a technických prvků v duchu energetické úspornosti, již od počátku výstavby cílil na zelený certifikát BREEAM Excellent. Budova nabízí celkem 17 000 m^2 pronajímatelných ploch včetně flexibilních kanceláří, maloobchodních jednotek a skladovacích prostor. Nechybí ani soukromé parkoviště s kapacitou více než 300 stání. „Na střeše také vznikla prostorná pobytová terasa skýtající jedinečné výhledy do okolí: na Pražský hrad, televizní vysílač na Žižkově a další významná panoramata naší metropole," komentuje Kateřina Holická, asset manažerka AFI Europe.

Budova AFI City 1 je plná netradičních architektonických řešení: počínaje majestátní vstupní halou sahající do výšky dvou pater, ve které bude umístěna recepce, obchodní jednotka a restaurace, přes zmiňovanou střešní terasu až po originální modulovou fasádu. Ta je tvořena kombinací prosklených ploch a zdánlivě asymetrickou mřížkou ve speciálním, elegantně bílém provedení s perleťovým efektem. Díky tomu se budova na slunci jemně třpytí. Bočním fasádám pak dominují vertikální pásy, které podtrhují výškový charakter stavby.

AFI City 1 je součástí rozsáhlého projektu AFI City, který developer buduje na území bývalého průmyslového areálu ČKD Slévárny a Moury v pražských Vysočanech. Rozsáhlá revitalizace území počítá s celkem 150 000 m^2 kancelářských, obchodních a bytových ploch. Společným záměrem developera i architektů bylo navrhnout nejen zajímavě řešené stavby, ale také vytvořit veřejný prostor pro relaxaci a setkávání. Za tím účelem v AFI City vznikl rozsáhlý park o rozloze 7 500 m^2 s množstvím zeleně, upravenými chodníky, cyklostezkou a prostory k posezení. V budoucnu nebude chybět ani zahradní restaurace. ●

BRODEC & PARTNERS

LAW FIRM

KORPORÁTNÍ PRÁVO
ZÁVAZKOVÉ PRÁVO
VEŘEJNÉ ZAKÁZKY
VEŘEJNÁ PODPORA
ČERPÁNÍ Z FONDŮ EU
INSOLVENČNÍ PRÁVO

SPORTOVNÍ PRÁVO
FÚZE A AKVIZICE
MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ
PRÁVO MEZINÁRODNÍHO OBCHODU
PRÁVO NEMOVITOSTÍ
STAVEBNÍ PRÁVO

2019 právnická firma roku
VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

2018 právnická firma roku
VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

2017 právnická firma roku
VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

2016 právnická firma roku
VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

BRODEC&PARTNERS, s.r.o., advokátní kancelář, Rubešova 162/8, 120 00 Praha,
Tel.: +420 224 247 215, Fax: +420 224 247 215, Email: info@akbrodec.cz,
Web: www.akbrodec.cz

Syndrom zavrženého rodiče

Syndrom zavrženého rodiče je pojem, který vznikl počátkem 80. let minulého století a který je používán pro příznaky, jež se objevují zejména u dětí po rozchodu či rozvodu rodičů. Projevy syndromu spočívají v tom, že dítě stojí na straně jednoho z rodičů a dlouhodobě, soustavně a neodůvodněně odmítá druhého z rodičů a nerespektuje jej. Tento postoj může přerůst i v urážky a nenávist vůči rodiči ze strany dítěte.

K syndromu zavrženého rodiče dochází zejména z důvodu manipulace jednoho z rodičů s dítětem, kdy jej proti druhému „navádí“, pomlouvá, snaží se překazit jeho styky s dítětem a buduje vůči němu v dítěti zlobu či nenávist. K tomuto jednání se uchyluje zpravidla ten z rodičů, který má po rozchodu či rozvodu svěřeno dítě do své výhradní péče.

Negativní dopad syndromu na dítě

Toto jednání významným způsobem poškozuje nejen druhého z rodičů, nýbrž také samotné dítě. U dítěte, které je soustavně nabádáno k nenávisti vůči druhému z rodičů může v důsledku tohoto jednání docházet ke vzniku stresu, v jehož důsledku se u něj mohou rozvinout psychické obtíže – dítě ztrácí svůj svobodný názor, dochází u něj k izolaci od druhého z rodičů a narušení vztahů s příbuznými ze strany zavrženého rodiče, zabrzdění či poškození emocionálního, psychosociálního vývoje a tak dále.

Syndrom zavrženého rodiče z právního hlediska

Z právního hlediska pak odporuje jednání manipulujícího rodiče právním předpisům a zásadám definovaným v občanském zákoníku, kterými by se měl rodič při výchově dítěte řídit a respektovat je. Jedná se zejména o porušení povinnosti vykonávat rodičovskou odpovědnost v souladu s nejlepšími zájmy dítěte, ve vzájemné shodě s druhým rodičem.

Rodiče mají povinnost jít dítěti příkladem, umožnit mu styk s druhým rodičem, řádně jej na tento styk připravit a zdržet se všeho, co by mohlo narušit vztah dítěte k druhému rodiči, popřípadě toho, co by mohlo ztížit výchovu dítěte. Rodičovská odpovědnost je v takovém případě vykonávána v rozporu s právními předpisy.

Jde-li o možnosti obrany zavrženého rodiče proti jednání manipulujícího rodiče, vždy bude záležet na tom, zda a jaké řízení ve věcech dítěte probíhá – jestli a zda už bylo o péči a výchově dítěte rozhodnuto a do jaké míry se syndrom zavrženého rodiče u dítěte rozvinul.

Mimosoudní řešení: Zapojení orgánů poskytujících ochranu zájmů dítěte

S ohledem na nejlepší zájem dítěte je vždy žádoucí, aby v případě sporu ohledně péče o dítě nalezli rodiče vzájemnou shodu. Nejsou-li rodiče schopni nalézt shodu a dohodnout se ohledně podstatných záležitostí sami, přičemž jeden z rodičů začne s dítětem manipulovat ve svůj prospěch na úkor druhého rodiče, je vhodné zapojit do jednání další subjekty, jejichž úkolem je poskytovat ochranu zájmům dětí – jedná se zejména o orgán sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) či rodinné poradny, které mohou svou činností přispět k odstranění problémů týkajících se péče o dítě a výchovy.

Soudní řešení

Není-li možné problémy řešit mimosoudní cestou, je oprávněným subjektem pro řešení záležitostí týkajících se péče o dítě soud, který může v případě rozporů rodičů a projevů manipulace nařídit rodičům dítěte účast na mimosoudním smírčím či mediačním jednání, rodinné terapii nebo jim může uložit povinnost navštívit odborníka v oboru dětské psychologie. Prozatímně, do doby, než bude o péči a styku s dítětem definitivně rozhodnuto, je možné využít také institutu předběžných opatření, která alespoň dočasně upraví poměry mezi rodiči a dítětem.

Ve fázi výkonu rozhodnutí pak mohou být využita opatření v podobě povinného setkání s mediátorem, stanovení plánu navykacího režimu za účelem zajištění postupného kontaktu dítěte s osobou oprávněnou ke styku s ním, styku rodiče s dítětem za současného dohledu OSPOD a podobně. Krajním prostředkem výkonu rozhodnutí pak může být odnětí dítěte pečujícímu rodiči, který neposkytuje součinnost při plnění navykacího plánu, maří snahy o nápravu vztahu mezi dítětem a rodičem, kdy jiné, méně invazivní prostředky, nejsou dostačující. ●

DAS BRÁNÍME SLUŠNÉ

Preventivní údržba silnic se v ČR podceňuje. Přitom je to zásadní krok ke dlouhodobým úsporám, vyšší bezpečnosti i kratším uzavírkám

Všichni bychom chtěli jezdit po silnicích, které jsou hladké, bezpečné a dobře udržované. Tyto jejich vlastnosti jsou podstatné nejen pro bezproblémové fungování ekonomiky (průmysl, zemědělství, obchod), ale i pro osobní dopravu. Podle údajů Světové banky je ekonomická návratnost prostředků vložených do údržby silnic (Economic Rate of Return) téměř dvakrát vyšší než prostředky vložené do nové výstavby.

Preventivní opravy asfaltových vozovek s využitím technologie FUTTEC prostřednictvím zařízení FT3.

Na preventivní údržbu českých komunikací se však u nás mnohdy zapomíná. I když podle údajů Registru smluv přesahují roční náklady na údržbu k silnic a dálnic ve správě ŘSD částku 9 miliard korun, stále se setkáváme s měsíce a roky neopravovanými trhlinami a výtluky na komunikacích. Odkládaná údržba přitom vede k daleko rozsáhlejšímu poškození. Oprava výtluků jako součást preventivní údržby tvoří podle stejného zdroje (tzn. Registru smluv) jen 98 miliónů korun. To je pouhé 1 % z celkových nákladů na údržbu. Přitom právě v ČR byla vyvinuta inovativní technologie FUTTEC pro preventivní opravy poruch asfaltových vozovek (výtluků a trhlin) na principu mikrovlnné technologie. Ta je v porovnání s běžně používanými technologiemi ekologičtější, lze ji provádět po celý rok včetně zimy. A hlavně: je trvalá, jejím výsledkem je vysoká pevnost a dlouhá životnost opraveného místa. Nemluvě o vyšší bezpečnosti řidičů, menšímu opotřebení vozidel i kratší době uzavírek vznikajících po dobu oprav silnic tradičními metodami.

Technologie FUTTEC je založena na mikrovlnném hloubkovém ohřevu poškozené plochy vozovky bez degradace asfaltové směsi. Asfaltová vrstva je při opravě ohřívána do hloubky na teplotu, která umožňuje homogenní spojení oddělených ploch, tj. okraje výtluku s doplňovanou asfaltovou směsí. Díky tomu nevznikají žádné spáry, které v souvislosti se změnami teplot vlivem počasí vedou u tradičních metod relativně brzy k obnovení poruchy. Technologie je určena k trvalým opravám výtluků a dalších poruch asfaltových povrchů na všech typech pozemních komunikací, cyklostezkách a dalších asfaltových plochách (např. letiště, autodromy, logistické, průmyslové a skladové areály).

S jistou mírou nadsázky můžeme situaci na našich silnicích přirovnat k návštěvě zubaře. Tu často odkládáme, upřednostňujeme jiné výdaje. Když už pak ke stomatologovi skutečně musíme, místo jedné malé plomby v jediném termínu nás někdy čeká dlouhá série lékařských zákroků, vrcholící drahým implantátem. Vztaženo na silnice: jejich trvanlivé opravy nebudou vyžadovat opakované (a v dlouhodobém horizontu mnohem dražší) zásahy, jak je tomu v současnosti.

Ministerstvo dopravy amerického státu Kalifornie (California Department of Transportation – Caltrans) popisuje výhody prevence údržby vozovek na úkor jejich generálních oprav poměrem 1 : 6. Podle něj činí náklady na prevenci pouhou jednu šestinu oproti tomu, kolik by stála generální oprava vozovky: jinými slovy, 1 dolar vložený do prevence zabrání investici 6 dolarů, vynaložených na celkovou rekonstrukci komunikace. Přitom tato čísla podle Caltransu zahrnují pouze prvotní náklady: nepromítají se do nich např. náklady na opravy dopravních prostředků v důsledku nehod způsobených výtluky či trhlinami, opotřebení dopravních prostředků jezdících po špatných silnicích apod.

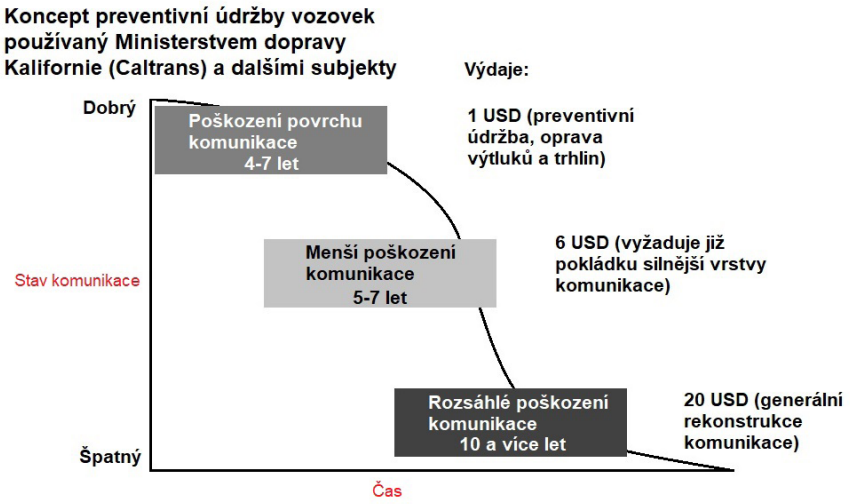

Zdroj: FUTTEC z údajů Caltrans

Zakladatel společnosti FUTTEC Jiří Rušikvas k tomu dodává: „Mikrovlnná technologie je jediná, která dokáže zachovat vlastnosti původní vozovky. Zacelí poruchu (např. výtluk či trhlinu) beze změny původních parametrů komunikace – únosnosti a protismykových vlastností. Všechny ostatní technologie frézováním či bouráním rozšiřují opravenou plochu a vytvářejí spáru, nebo dodávají do vozovky materiál o složení odlišném od jejího původního materiálu, nebo do silnice dodávají materiál o jiné zrnitosti s nižní nosností. Technologie FUTTEC pracuje beze švů: při opravě nevzniká spára, do které by mohla zatékat voda a znovu silnici ničit. Preventivní oprava vozovky prostřednictvím našeho stroje FT3 znamená trvalou opravu, zachovávající vlastnosti původní vozovky. Výsledkem je vyšší bezpečnost silničního provozu, méně časté zásahy silničářů a díky tomu dlouhodobé úspory financí na údržbu komunikací, menší opotřebení dopravních prostředků a v neposlední řadě také větší spokojenost řidičů."

Zařízení FT3 připravené k opravě výtluku na dálnici.

Společnost FUTTEC byla založena v roce 2011 s cílem vyvinout unikátní systém opravy výtluků na silnicích. Její technologie vznikla ve spolupráci s Ústavem chemických procesů Akademie věd ČR a VUT v Brně. Společnost FUTTEC za ni získala ocenění Vizionáři 2019 ve stejnojmenné soutěži sdružení CzechInno. Navíc z Evropské komise v rámci programu EU Horizon 2020 získala dotaci ve výši 1,8 mil. euro na komercionalizaci technologie, kterou díky získaným financím bude moci dále zdokonalovat a uvádět ji v širším měřítku na český i zahraniční trh. Technologie FUTTEC je srdcem unikátního zařízení FT3. Na jaře 2021 uvede FUTTEC na trh třikrát výkonnější model FT4, který opravy vozovek ještě více zrychlí. ●

Místo opravené mikrovlnnou technologií v Chilské ulici v Praze.

HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** patří mezi renomované kanceláře zaměřené na komplexní právní služby pro soukromý i veřejný sektor. Kancelář je členem **mezinárodní sítě** právních kanceláří **AllyLaw** zaměřených na poradenství v obchodním právu. Poskytujeme **multidisciplinární služby** v rámci spolupráce s významnými poradenskými firmami zejména v rámci fůzí, akvizic, restrukturalizací, služeb projektového poradenství, veřejných zakázek a projektů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zpracování analýz, metodik a legislativních prací. V soutěži Právnická firma roku byla advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** opětovně vyhlášena doporučovanou či velmi doporučovanou kanceláří zejména pro oblasti **pracovního práva, veřejných zakázek a práva duševního vlastnictví**, kde byla za rok 2012 vyhlášena **vítězem**. Mezi **hlavní nabízené služby kanceláře** patří právní poradenství v následujících oblastech:

- Veřejné zakázky
- Veřejná podpora
- Projekty financované z EU fondů
- Výzkum, vývoj a inovace
- Plánování a financování sociálních služeb
- Analýzy, metodiky, studie proveditelnosti, legislativní podpora
- Obchodních právo
- Fúze, due diligence, reorganizace
- Právo duševního vlastnictví
- Pracovní právo
- Nemovitosti a stavební právo
- Retail / Ochrana spotřebitele
- Řešení tuzemských a mezinárodních sporů, činnost rozhodců

2012 právnická firma roku · 2013 právnická firma roku · 2014 právnická firma roku · 2015 právnická firma roku · 2016 právnická firma roku · 2017 právnická firma roku

AllyLaw

www.holec-advokati.cz | (+420) 296 325 235 | recepce@holec-advokati.cz

Blažek se v nové kolekci navrací k tradičním hodnotám a inspiruje se pravěkými motivy

Česká módní značka Blažek se v sezóně podzim/zima 2020 v reakci na společenskou situaci odklání od klasické sezónní kampaně a připomíná své tradiční hodnoty, na kterých staví již od svého založení v roce 1992. Těmi jsou český design, osobitý styl a kvalitní přírodní materiály. Tváří kampaně se již podruhé stal herec Roman Vojtek se svojí ženou Petrou Vojtkovou, kteří představují harmonický vztah muže a ženy na pozadí nejisté doby. Celou kampaň nafotil fotograf Ilja Hubálek na Malé Straně v Praze, jejíž volba ne náhodou zdůrazňuje důležitost lokálnosti. Kampaň nás provádí prázdnými místy jinak rušných a turisty vyhledávaných pražských zákoutí a přináší tak jedinečnou fashion story vsazenou do kontextu událostí posledních měsíců. Vedle fotek vzniklo v rámci kampaně také fashion video pod taktovkou Michala Krumpára, o jehož hudební doprovod se postaralo Trio Českého rozhlasu.

Designérský tým ve složení Jana Veselá Kuťková, Veronika Uko a Monika Štaudová letošní kolekci zasadil do pravěkých scenérií, a to jak barevností, tak i vzory, které se obrací k prvopočátkům života.

Inovativní pravěk

Nová kolekce je volně inspirována filmem Cesta do pravěku, jenž nabízí výjimečný pohled do minulosti skrze duši dospívajících mladíků. Ti diváka probouzejí k touze po dobrodružství a výpravách, které jsou navíc podpořeny jejich úžasnou představivostí. Dychtivost po časech, kdy se vše prožívalo ve skutečnosti, a ne pouze optikou virtuální reality, vede k dobrodružné cestě plné poznání a objevování neznámého, vizuálně nového a inovativního – to vše jsou synonyma k nové kolekci Blažek. Zastřenost barev, nepříliš jasné kontury, příroda připomínající zapomenutou říši, mlha nad řekou, atmosféra ohlašující napětí a opona, která postupně odhaluje nový svět, dávají vzniknout unikátní barevnosti celé kolekce.

Limitované kolekce z přírodních materiálů

Letošní kolekce Formal vůbec poprvé uvádí i kolekce Limited Edition, které se vyznačují především tou nejvyšší kvalitou vlny, ojedinělou pro její zpracování a původ suroviny. Od každé velikosti bylo ušito pouze několik kusů a jejich nositel tak získá velmi originální a luxusní oděv do svého šatníku. Tradiční formální řada pak reprezentuje oblíbené a prověřené střihy z prvotřídních materiálů od italských výrobců Reda a Vitale Barberis Canonico. Novinkou kolekce Formal je v domácích podmínkách pratelná bunda a kalhoty ze 100% merino vlny Super 120 's. Jedná se o velmi prodyšný flanel s přirozenou pružností, získanou díky úpravě natural stretch, od výrobce Reda Active, který se pyšní inovativním přístupem k pratelnosti ryze přírodních materiálů. Na tuto linii navazují vlněné košile, taktéž pratelné v domácích podmínkách, s potisky vážek, kapradí či obrazy mořských hlubin.

Důraz na detailní zpracování

Kolekce Informal zákazníkovi nabízí sadu ucelených outfitů rozdělených pro podzimní a zimní období, a to především na základě charakteru materiálu, střihu, ale i zvolené barevnosti. Velkou pozornost v této kolekci dostala silueta Sport, která byla doposud částí pouze formální kolekce, a v reakci na potřeby zákazníků tak vzniklo nové sako a košile vyznačující se výrazným pohodlím uzpůsobeným sportovnějším postavám. Důraz je napříč celou kolekcí kladen na detailní vnitřní zpracování, které nabízí speciální kapsy na mobilní telefon, sluchátka či jiné denní nezbytnosti.

Funkční elegance

Outwearová kolekce se i tentokrát zaměřuje na vysokou funkčnost, k čemuž využívá nejmodernější technologie a materiály. Pláště z kolekce Capolavoro od italského výrobce Loro Piana svému názvu dostojí bez kompromisů. „Capolavoro" v překladu znamená „mistrovské dílo" a tím tento materiál, utkaný z extra jemné merino vlny, který je přes jemnost přízí velmi odolný, opravdu je. V kombinaci s úpravou Rain System pak dává vzniknout elegantním a funkčním městským plášťům, splňujícím nároky moderního muže v pohybu. Dochází tak k dosažení maximální ochrany před chladem, deštěm a větrem bez absence pohodlí, nadčasovosti a elegance.

Decentní design trik a svetrů

Trika v nové kolekci podzim/zima 2020 jsou vyrobena z mercerované bavlny, která látce dodává zajímavé vizuální efekty a zároveň je odolnější, měkčí a příjemnější na nošení. Novinkou u polokošil je přizpůsobení límce button-down, který se skvěle propojí se separátním sakem a podtrhne tak kultivovanost celého outfitu. U trik i svetrů jsou v útlumu výrazné vzory a do popředí se naopak dostávají jednobarevné designy, u trik s melange efekty, u svetrů s drobnou či výraznější strukturou. ●

V Klecanech rychle roste 12 exkluzivních rodinných dvojdomů

Ve městě Klecany v okrese Praha-východ vyrůstá 12 nízkoenergetických rodinných dvojdomů o dvou jednotkách (každá v jedné polovině dvojdomu, s vlastním vstupem, zahradou i garáží). Zájemci mohou vybírat z dispozic 4+kk a 5+kk. Developerem je společnost Bydlení – Kasárna, výhradním prodejcem realitní kancelář Luxent – Exclusive Properties.

Celkový pohled na 12 rodinných dvojdomů projektu V remízkách.

Ke každé z 24 jednotek projektu Domy Klecany – V Remízkách patří pozemek o rozloze 348 až 496 m². „Koncept tohoto prémiového bydlení je promyšlený do nejmenších detailů. Každá jednotka má svůj vlastní vchod i zahradu, takže zachovává soukromí majitelů. Nejde přitom o řadovou zástavbu: pozemky jsou uspořádány do trojúhelníku, aby se obyvatelé navzájem nerušili. Lidé tak budou žít v blízkosti sousedů, ale zároveň si užijí svůj vlastní prostor – ať už doma, nebo na zahradě," uvádí makléřka Šárka Tichá z realitní kanceláře Luxent.

Domy o ploše cca 130 m² jsou navrženy jako dvoupodlažní. Zatímco v přízemí se rozkládá obývací pokoj s kuchyňským a jídelním koutem a vchodem na venkovní terasu, v patře jsou umístěny tři prostorné ložnice. V případě dispozice 5+kk se zde nachází ještě jeden menší pokoj, který může sloužit pro hosty nebo jako pracovna, případně šatna. V každém patře je koupelna, v domě 4+kk náleží k ložnici další velká en suite koupelna.

Projekt V Remízkách – to je elegantní, tradiční architektura s využitím moderních materiálů a systémů. Díky variabilitě dispozic může domy pohodlně obývat početná rodina s více dětmi nebo menší rodina, jejíž členové potřebují domácí pracovnu. Stavby jsou skvěle tepelně izolovány, a to včetně střechy, díky čemuž výborně odolávají letnímu přehřívání i zimnímu chladu. Velký důraz byl kladen na nadstandardní akustické vlastnosti. Ke každému domu patří jedno nebo dvě venkovní parkovací stání a garáž, která zároveň poskytuje prostor k uskladnění kol či vybavení pro zimní sporty.

Klecany se nacházejí pouze 5 km severně od okraje Prahy, dojezdová doba do jejího centra činí 25 minut. Poskytují kompletní občanskou vybavenost včetně školy a školky, zdravotní péče, sportovního střediska, obchodů a restaurace. Jezdí sem autobusy hromadné dopravy s napojením na metro v Kobylisích, blízký přívoz zajišťuje spojení s městem Roztoky u Prahy. Nedaleko od Klecan je nájezd na rychlostní silnici, díky níž jsou cesty do metropole pohodlné a rychlé. Jedná se tak o ideální bydlení pro ty, kdo v hlavním městě pracují, ale po návratu ze zaměstnání přivítají klid a soukromí. Okolní příroda a romantický břeh Vltavy lákají k procházkám i aktivnímu sportování, po cyklostezce lze snadno dojet k zoologické a botanické zahradě v Praze-Troji. ●

Z prostorného obývacího pokoje se vchází přímo na venkovní terasu.

Zahrada u většiny domů skýtá dost prostoru také pro začlenění bazénu.

Wilsons

Bankovnictví

Finance

Nemovitosti

Korporátní právo

Fúze a akvizice

www.wilsonscee.com

BB Centrum aneb plnohodnotná městská čtvrť krátkých vzdáleností

Na ploše 25 ha se v Praze 4 nedaleko metra C Budějovická a Kačerov rozkládá BB Centrum (Brumlovka), urbanisticky promyšlený koncept městské čtvrti s administrativními a rezidenčními budovami, obchody, restauracemi, kavárnami, sportovišti, parky a veřejnými prostory pro pořádání různorodých akcí.

Všechny obchody a služby jsou od sebe v docházkové vzdálenosti, kterou nejen Pražané začínají stále více oceňovat. „Podle posledního průzkumu, který jsme provedli mezi zaměstnanci společností sídlících v BB Centru, nejvíce dotazovaných ocenilo občanskou vybavenost, nabídku služeb a dopravní dostupnost. BB Centrum budujeme tak, aby bylo vše potřebné na jednom místě, a přinášíme do lokality zábavu a sport, obchody i služby, které oceňují nejen lidé v kancelářích, ale i obyvatelé z širšího okolí," vyjmenovává výhody BB Centra Radim Passer, zakladatel a CEO společnosti Passerinvest Group, která tuto část města buduje již více než 20 let.

Nové náměstí Ellen G. Whiteové u zrekonstruované Budovy B v BB Centru v Praze 4

Parky, sportoviště a kultura pro děti i dospělé

Nezbytnou součástí každé kvalitní čtvrti jsou místa pro setkávání a relaxaci. V BB Centru mezi ně patří Baarův park a Park Brumlovka vyhledávané zaměstnanci administrativních budov zejména v době obědové pauzy nebo rodinami s dětmi pro atraktivní dětská hřiště či jako ideální místo na piknik. Dalším takovým oblíbeným místem je náměstí Brumlovka, dějiště řady kulturních a gastronomických akcí. V průběhu roku se tady pro širokou veřejnost konají nejrůznější tematické trhy a gastrofestivaly, v parcích probíhají lekce jógy či běhu a pořádají se rovněž workshopy a přednášky se zajímavými hosty.

Díky dokončené revitalizaci Budovy B vznikla v BB Centru v nedávné době další veřejná prostranství, náměstí Ellen G. Whiteové či otevřené atrium se zelení a posezením. Pro veřejnost jsou na náměstí k dispozici lavičky, bezpečné stojany na kola, nově vysázené vzrostlé stromy, designové osvětlení i nové velkorysé schodiště do ulice Želetavská. V pochozí ploše náměstí je zabudována trysková fontána skládající se z 21 trysek včetně zajímavého nasvícení. I nové otevřené atrium Budovy B, které je volně přístupné veřejnosti přímo od Budovy A, nabízí posezení v zeleni a zejména v létě nabídne příjemné místo k relaxaci nebo pracovnímu setkání.

BB Centrum v Praze 4

BB Centrum však nabízí i možnosti aktivního odpočinku. Wellnes a fitness centrum Balance Club Brumlovka v letošním roce prošlo rozsáhlou rekonstrukcí. Mimo jiné byly upraveny šatny, které jsou nově vybaveny modernějšími a prostornějšími skříňkami s elektronickými zámky, velkými podsvícenými zrcadly a luxusními spotřebiči na úpravu vlasů. Zrenovováno bylo

EST. 1947
JAVORINA
Masivní dub a ořech
v designovém provedení
mistrů zpod Tater.
www.javorina.eu
Brno
JAVORINA Showroom
H-PARK
Heršpická 1013/11d
Praha
JAVORINA Showroom
Plynární 1617/10

veškeré sociální zázemí, v němž se nyní nově nachází i odstředivka na plavky. V mezisálí a v prostorách Fitness byla instalována designová nerezová pítka na vodu s dávkovači umožňujícími čepování do vlastní lahve a významnou úpravou prošla také recepce. Balance Club Brumlovka disponuje nejmodernějším vybavením prvotřídními stroji, funkční zónou a nabízí celou řadu skupinových lekcí. Jeho součástí je 25m bazén i relaxační a saunová zóna na střešní zahradě. Venkovní atletický stadion u místní Křesťanské střední a základní školy Elijáš je vybaven několika běžeckými drahami, doskočišti pro skok daleký nebo vysoký a lze si zde zahrát florbal či badminton nebo posilovat na místním workoutovém hřišti. U školy Elijáš je také možnost pronájmu multifunkčního hřiště, které je možné využívat zejména pro kolektivní sporty po celý rok.

Letošní Novinkou v BB Centru je pohyblivá instalace umělce Davida Černého „Brouk" v podobě legendárního automobilu Porsche 911. Nachází se přímo na konci sjezdu z magistrály u budovy Alpha, a je tak originálním uměleckým prvkem BB Centra. „Myšlenka mít zde i netradiční umělecký prvek se zrodila již před několika lety. Přemýšleli jsme o různých možnostech, například vybudovat jedinečný vodní prvek, který ale byl téměř nerealizovatelný. Nápad instalace s autem od pana Černého se nám nakonec líbil nejvíce zejména tematicky s ohledem na zvolené umístění," vysvětluje Radim Passer, zakladatel a CEO Passerinvest Group.

Kvalitní a udržitelné kanceláře k pronájmu pro velké společnosti i menší firmy

V červnu letošního roku byla zkolaudována kompletní rekonstrukce Budovy B. „Budova B je díky revitalizaci opět Áčková. Z 14 300 m² kancelářských ploch v 8 nadzemních podlažích a 1 200 m² obchodních ploch v přízemí je aktuálně k dispozici 5 500 m² administrativních a 400 m² retailových ploch. Obchodní jednotky mají přímý vstup z hlavní Vyskočilovy ulice či z veřejné odpočinkové zóny v podobě atria se zahradou. Pro nájemce Budovy B a jejich zaměstnance je navíc k dispozici střešní terasa o ploše 1 000 m²," upřesňuje Lenka Preslová, vedoucí obchodního oddělení společnosti Passerinvest Group.

Výborná dopravní dostupnost a dostatek parkovacích míst

Velkou výhodou BB Centra je jeho výborná dopravní dostupnost. Díky přímému napojení na dálnici D1 je automobilem dostupné centrum Prahy, Brno i Vídeň, na pražské letišti je to 30 minut. Zaměstnanci firem sídlících v BB Centru oceňují krátkou docházkovou vzdálenost od stanic metra C Budějovická či Kačerov, z Budějovické je navíc vedle městské hromadné dopravy zřízena i bezplatná kyvadlová doprava. Administrativní budovy poskytují nájemcům podzemní parkovací stání, pro veřejnost je dostatek parkovacích míst v podzemních i venkovních parkovištích, která jsou rozmístěná po celém areálu.

Socha Brouka od Davida Černého v BB Centru v Praze 4, jejímž investorem je Koncern Passerinvest

Obchody, služby, restaurace

Většina administrativních budov v BB Centru má v přízemí retailové plochy, díky kterým je v celé lokalitě dostupná řada různých typů restaurací, kaváren, obchodů a služeb. Nachází se zde supermarket, obchod se zdravou výživou, drogerie, lékárna, čistírna, pobočka České pošty, automyčka, pobočky bank a další. Pracující v administrativních budovách si tak stihnou pohodlně zařídit pochůzky během obědové pauzy nebo před či po práci. ●

www.bbcentrum.cz

Nově zrekonstruovaná Budova B v BB Centru v Praze 4

BBCENTRUM

Wellness & spa hotel Villa Regenhart

Luxusní Wellness & spa hotel Villa Regenhart se nachází nedaleko centra města Jeseník. Díky prostornému wellness centru s širokou nabídkou služeb je skvělým místem k relaxaci, díky své poloze je pak ideálním výchozím bodem pro aktivní zimní dovolenou. Přesvědčte se sami.

Když se poohlédneme trochu do historie, zjistíme, že neobarokní vilu, která dnes slouží jako well ness hotel, nechal v roce 1898 postavit průmyslník Ernst Regenhart pro svoji rodinu, která se do Jeseníků přistěhovala z Vídně. Z jejich původně nevelké tkalcovské manufaktury se stal obrovský výrobní komplex, který celou oblast Jeseníků proslavil a jehož výrobky svého času dobývaly svět. Vila byla sídlem těchto výrobců textilu až do dob po 2. světové válce, kdy bylo německé obyvatelstvo odsunuto.

Wellness & spa hotel Villa Regenhart spadá do čtyřhvězdičkové kategorie, o čemž samozřejmě vypovídá i design interiéru a vybavenost pokojů. Vila oplývá zdobnou architekturou, díky které je hotel ze všech stran fotogenický. Trocha starobylosti zůstala i na recepci hotelu, kde můžete obdivovat nejen jedinečný dobový interiér, ale i původní schodiště a dokonalou repliku původního lustru.

Všechny pokoje a apartmány jsou vybaveny bezdrátovým Wi-Fi připojením, satelitní televizí, minibarem, pracovním prostorem a koupelnou s vanou nebo sprchovým koutem. Pokoje jsou konstruovány tak, že je mohou navštěvovat jednotlivci, zamilované páry nebo i rodiny s dětmi či početnější skupinky přátel.

Vybavenost hotelu je opravdu rozmanitá. V přízemí nalezneme stylovou restauraci, ve které nechybí bar, šachový stůl ani pohodlná křesílka. Salónek, jehož interiér zkrášlují starožitné komody, je určený pro snídaně formou švédských stolů, na kterých si pochutná každý náročný strávník. Stylové prostory hotelu jsou ideálním místem pro konání romantických svateb, slavnostních setkání i firemních akcí.

Specialitou hotelové restaurace jsou několikachodová romantická a degustační menu. Složení těchto vícechodových menu je pravidelně obměňováno s ohledem na roční období, veškeré suroviny dodávají regionální výrobci. Kromě toho se tu pravidelně konají tématicky zaměřené degustační eventy. Návštěva hotelové restaurace je vždy pohlazením chuťových buněk. Lobby bar s praskajícím krbem má nenapodobitelnou atmosféru. Hotel navíc

nabízí svou vlastní značku piva, na kterém si jistě pochutná každý správný Čech i cizinec.

Villa Regenhart samozřejmě nezapomíná ani na ty, kteří chtějí ke své dovolené přidat i trochu relaxace. O dokonalé pohodlí hostů je postaráno v nově zrekonstruovaném, luxusním wellness centru, vybaveném relaxačním bazénem s masážním vodopádem a římskými lavicemi. U odpočinkové zóny nemůže chybět ani venkovní vířivka, ve které si můžete vychutnat perličkovou koupel pod širým nebem. Pro milovníky saunování je k dispozici saunový svět, který nabízí finskou, solnou i parní saunu s ochlazovacím bazénkem. Wellness nabídka zahrnuje širokou škálu wellness a spa procedur, zejména masáží, zábalů a jiných rituálů. Hosté, kteří preferují především soukromí, využijí privátní wellness, kde je návštěvníkům kromě diskrétnosti poskytnuta skvělá kombinace jacuzzi, finské sauny a vyhřívaného vodního lůžka. V intimní atmosféře wellness a saunového světa se Vám budou věnovat vyškolení terapeuti a maséři.

Villa Regenhart leží nedaleko oblíbených jesenických lyžařských středisek – Ramzová, Červenohorské sedlo či Dolní Morava. Těžko si představit příjemnější zimní dovolenou, než strávit den na upravených sjezdovkách, po lyžování dopřát unaveným svalům úlevu ve formě masáže a večer strávit v restauraci u skvělého jídla se sklenkou výběrového vína.

Pokud přemýšlíte, jak obdarovat své blízké pod stromečkem, využijte online nákup speciálních dárkových poukazů k čerpání hotelových služeb. Štěpánské i Silvestrovské pobyty budou v letošním roce opět v novém kabátě, tématicky zaměřené s bohatým kulturním doprovodným programem. Přijeďte se k nám ponořit do stylu 30. let a zažijte jedinečné slavnostní chvíle posledních dnů roku 2020. Užijte si noblesní pobyt v okouzlujícím historickém hotelu. ●

VILLA REGENHART

Villa Regenhart
Josefa Hory 673
790 01 Jeseník

Ing. Alžběta Hanáčková
obchodní manažer
tel.: +420 604 614 464
e-mail: obchod@villaregenhart.cz

www.villaregenhart.cz

DBK PARTNERS®
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Komplexní právní služby

- Právo obchodních společností
- Přeměny obchodních společností
- Akvizice a transakční poradenství
- Daňové právo
- Správa a řízení společností
- Zakázkové právo
- Veřejné zakázky
- Právo investičních společností a investičních fondů
- Soudní spory, rozhodčí a jiná řízení
- Trestní právo

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.
Vinohradská 938/37, 120 00 Praha 2
T: +420 244 912 463, E: ak@dbkp.cz

www.dbkp.cz

Odpadářská bioplynová stanice EFG Rapotín BPS u Šumperka je vybavena technologií upgradingu bioplynu na biometan.

Jak nahradit uhelné elektrárny a plyn z Ruska?

Energetika se pomalu, ale jistě mění a model, který známe po léta, nevyhnutelně končí. Sice dosud není stanoveno přesné datum, kdy Česká republika přestane spalovat uhlí, ale jistě k tomu dojde. Nutí ji k tomu nejen evropská regulace. I kvůli drahým emisním povolenkám bude totiž elektřina z uhlí drahá. Ani jádro ale budoucnost neřeší. Dukovanům za pár let končí životnost a rozhodnutí o výstavbě nové elektrárny vázne. Pomůže zemní plyn?

Je sice čistší než uhlí, ale plynová elektrárna také produkuje uhlíkové emise. A má-li být do roku 2050 Evropa bezemisní, zemní plyn není trvalým řešením. Jsou tím pravým obnovitelné zdroje? Zatím většinou fungují jen s veřejnou podporou státu, kterou platí spotřebitelé v daních a zvýšených cenách energií. Jak vidí budoucnost energetiky Tomáš Voltr, výkonný ředitel společnosti Energy financial group (EFG)?

Předpokládáme, že s ohledem na zaměření a vizi vaší společnosti považujete odklon od uhelných elektráren za správný krok. Zdá se vám v tomto směru postup České republiky dostatečně rychlý a systémový?

Odklon od uhelné energetiky je správnou a zároveň i nevyhnutelnou cestou s ohledem na ekologické i ekonomické aspekty. Vzhledem k energetickému mixu České republiky a politickému postoji k obnovitelným zdrojům energie (OZE) se dá předpokládat, že odklon od uhelné energetiky bude u nás pozvolnější. Zatímco například v sousedním Německu již mají konkrétní harmonogram odklonu od uhelných elektráren, v ČR se tento plán zatím vytváří. Na druhou stranu je pozitivní, že již v letošním roce došlo k ukončení provozu hnědouhelné elektrárny Prunéřov I, která byla považována za jednoho z největších znečišťovatelů ovzduší v ČR. Část uhelných elektráren bude pravděpodobně upravována na možnost spalování plynu. Spalováním plynu se uvolňují výrazně nižší emise skleníkových plynů a dalších škodlivých látek než při spalování uhlí. Z ekologického hlediska by mělo největší efekt spoluspalovat biometan, což je plyn vyrobený z biologicky rozložitelných odpadů s téměř nulovou emisní stopou. Zvýšení objemu biometanu v české plynárenské distribuční soustavě je jedním ze strategických cílů EFG.

Co vidíte jako adekvátní řešení pro dostatečné dodávky elektřiny

VÍCE NEŽ 1 000 VÍN
z celého světa

NA VÁS ČEKÁ NA

Alkohol.cz®

Výjimečná vína, destiláty a e-shop

EFG letos získala odpadářskou bioplynovou stanici ve Vyškově, EFG Vyškov BPS.

a přitom naplnění cílů Zelené dohody pro Evropu? Je to zemní plyn, který také zanechává uhlíkovou stopu, nebo vidíte budoucnost jen v obnovitelných zdrojích?

Cílem Zelené dohody pro Evropu je dosáhnout do roku 2050 uhlíkové neutrality, přičemž tento model nepočítá s využitím fosilních zdrojů. Dle mého názoru bychom měli v ČR klást důraz na maximální možné využití obnovitelných zdrojů, kde máme veliké rezervy. Například pro fotovoltaické elektrárny (FVE) bychom mohli využít ve větším měřítku střechy domů a továren. Pokud bychom využili plochu všech rodinných domů, docílili bychom výkonu přibližně 14,4 GWp, pro srovnání aktuální instalovaný výkon jaderných elektráren v ČR je 4,3 GW. Rezervy máme také ve využití větrné energie a v energetickém využití odpadů. Faktem je, že Česká republika má s ohledem na svou geografickou polohu o něco horší pozici pro využití OZE než okolní státy. Rozumnou kombinací obnovitelných zdrojů, plynových elektráren a bateriových akumulací bychom však mohli produkci skleníkových plynů do roku 2050 snížit na takovou úroveň, abychom je byli schopni za pomoci moderních technologií a zeleně odbourat. Emisní stopa plynových elektráren může být navíc snížena využitím biometanu či syntetického zemního plynu. Toto je dle mého názoru cesta, jak za ČR dosáhnout cílů plynoucích ze Zelené dohody pro Evropu. Aktuálně velmi diskutovaným řešením je jaderná energetika. Jaderné elektrárny jsou sice považovány za bezemisní zdroj, problém však vnímám v jejich bezpečnosti a dopadech na životní prostředí, zejména s ohledem na produkci jaderného odpadu. Další nevýhodou je poměrně značná investiční náročnost a nákladný provoz ve srovnání s OZE. Výhodou obnovitelných zdrojů je také poměrně rychle klesající cena jejich technologií. Například fotovoltaickou elektrárnu se dnes s ohledem na cenu technologie a množství slunečního osvitu v ČR vyplatí v určitých případech provozovat i bez závislosti na zeleném bonusu, tedy dotaci/podpory od státu. Česká republika by měla z Fondu pro spravedlivou transformaci, který EU vyčlenila pro regiony závislé na uhelném průmyslu, v letech 2021–2027 načerpat až 14,6 miliard Kč. Tato částka by stačila například na výstavbu cca 1 000 MWp FVE, pro srovnání investiční náročnost výstavby jaderné elektrárny se pohybuje okolo 175 miliard Kč na 1 000 MW instalovaného výkonu.

Technologie upgradingu bioplynu na biometan v EFG Rapotín BPS.

Bude možné dodávat energii z obnovitelných zdrojů bez podpory státu? Bude to znamenat zvýšení cen energií? Budeme si muset za zelenou a zdravou budoucnost připlatit? Myslíte si, že jsme na to připraveni? Chtějí podle vás mladí lidé raději levnou elektřinu pro své tablety a mobily, nebo chtějí dýchat čistší vzduch a žít ve zdravějším prostředí?

Jak jsem již naznačil dříve, dostáváme se do situace, kdy díky klesajícím cenám technologií můžeme v určitých případech vyrábět energii se smysluplným ekonomickým efektem bez nutnosti zeleného bonusu. V EFG se zabýváme energetickým využitím odpadů a i v této oblasti můžeme při správném nastavení odpadového hospodářství produkovat energie s neutrální emisní stopou, zpracováním odpadů šetříme emise CO2eq, a bez nutné závislosti na veřejných podporách. Z ekonomického hlediska se jedná o společensky odpovědný projekt s principy cirkulární ekonomiky, což zároveň vytváří trend, o který se zajímá stále více investorů. Ze zkušenosti mohu říci, že zejména mladí lidé si uvědomují negativní dopady energetiky na životní prostředí a jsou více otevření obnovitelným zdrojům i případně mírně vyšším cenám. I když je nutno opět zdůraznit, že cenově mohou být OZE dnes již srovnatelné s cenami elektrické energie z běžných fosilních zdrojů – viz výše. Tuto zkušenost, co se přístupu zejména mladých lidí týká, potvrzují i výsledky nedávného výzkumu, který publikovalo BIC Brno ve spolupráci se Svazem moderní energetiky. Dle výzkumu by se 86 % Čechů rádo zbavilo závislosti na uhlí především kvůli zastavení ničení naší krajiny a znečišťování ovzduší. ●

ENERGY FINANCIAL GROUP

Energy financial group a.s.

Investiční skupina Energy financial group a. s. (EFG) prostřednictvím svých dceřiných společností buduje a provozuje od roku 2007 projekty zaměřené na produkci energií z obnovitelných zdrojů. Je lídrem v segmentu energetického zpracování biologicky rozložitelných odpadů a upgradingu bioplynu na biometan využitelný například jako pokročilé palivo. Společností vybudovaná a spravovaná moderní odpadářská bioplynová stanice EFG Rapotín BPS u Šumperka je vybavena nejmodernější technologií a byla jedním z prvních zařízení svého druhu v České republice. Energy financial group dále vlastní a provozuje bioplynovou stanici EFG Vyškov BPS a elektrárnu MOSTEK energo.

www.efg-holding.cz

Schody Home Bar, Zámecké schody 8, Praha 1, tel. 739 579 839, @SchodyHomeBar

Co se stane na Schodech, zůstane na Schodech

Bar najdete na Zámeckých schodech na Malé Straně, takže název podniku je skutečně výstižný. Buď k němu můžete vyrazit z Malostranského náměstí nahoru kolem britské ambasády, kde si můžete trochu vydechnout u busty Winstona Churchilla. Anebo, pokud se na malý výšlap moc necítíte, můžete to vzít třeba tramvají na Pohořelec, a pak přes Hradčanské náměstí dolů.

Zhruba v polovině Zámeckých schodů v jednom z historických domů objevíte okno, ve kterém bude barman, který vás pozve dovnitř, nebo vám nabídne některý z drinků na cestu. Vzhledem k aktuálnímu rázu počasí, je posezení v interiéru, o který se postarala autorská dvojice Vrtiška & Žák, asi rozumnější volbou. Nejen kvůli teplu. Design baru je jedinečný. Autoři při realizaci pracovali s šestihrannou dlažbou nesoucí rozrastrovaný motiv barokního zátiší s jídlem a pitím. Uvedený motiv pak prochází celým prostorem v podobě podlahy.

Zvláštností podniku je, že je navržen jako taková domácí kuchyně. Nevzniká v něm proto žádná bariéra mezi hostem a personálem a všichni zůstávají na jedné straně pomyslného barového pultu. K obsluze hostů postačí pojízdný barový vozík a pro odbavení zájemců o procházku s drinkem v ruce pak okénkový prodej. Počet míst je značně omezený, v baru je pět stolků a solitérní kožené křesílko. Bar si tak zachová intimní atmosféru, i když je plno a barman se současně může věnovat každému z hostů individuálně.

Omezená kapacita baru může být výhodou pro ty, kteří by si jej chtěli rezervovat celý pro přednášku, obchodní jednání mimo formální prostředí kanceláře, ale bez přítomnosti nepovolaných uší nebo třeba pro oslavu vyhraného sporu. Co se stane na Schodech, zůstane na Schodech.

Podnik otevírá v 10 hodin a přes den funguje spíše jako kavárna a vinárna, ale míchaný nápoj si můžete dát samozřejmě kdykoli během dne. Po setmění se k barovému vozíku postaví některý ze zkušených barmanů ze známého baru Parlour a rozehraje představení podle vašich pokynů. Naveďte ho správným směrem, třeba na ostrov Islay a barman sáhne po lahvi kouřové whisky a namíchá vám z ní skvělý drink, pokud si ji nebudete přát čistou.

Cílem majitele baru je, abyste se tam cítili jako doma. Zkuste to tedy. Nebojte se barmanovi říct, na co máte chuť a svěřte se plně do jeho péče. Namíchá vám koktejl na míru vašim chutím a pokud k tomu bude čas a prostor, poradí vám i to, jak si ho připravit ve vlastní kuchyni. ●

Na zdraví a naviděnou!

SCHODY
HOME
BAR

Jak nové komunikační a digitální technologie ovlivňují životy našich dětí

Současné děti školního věku jsou dychtivými uživateli komunikačních a digitálních technologií, a to mnohem více než předešlé generace. Zaznamenáváme velký nárůst v pokroku technologií, který nám přináší usnadnění v mnoha oblastech našeho života. Pro celou moderní společnost s sebou také nese nároky na přizpůsobení se v našem osobním životě, profesním, společenském. Dá se říci, že pokrok je rychlejší, než se mu lidé stačí přizpůsobit.

Nové technologie ovlivňují životy, jak na rovině individuální, tak společenské. S velikou mírou možností přístupů a usnadnění přinášejí i značná rizika, na která je potřeba reagovat pomocí politických, či právních opatření, která by měla vybalancovat svobodu s jejich zacházením a současně ochranu soukromí, či předejití jiné újmy druhé osobě. Na rovině osobní je na rozhodnutí každého z nás, jak moc necháme tyto prostředky ovlivnit náš životní styl a každodenní život.

U dospělého lze předpokládat, že má náhled na zdravou míru při jejich užívání. Nelze se ale na to úplně spoléhat. Pokrok je tak rychlý, že zatím nemáme zcela popsané změny v našem životě, neuvědomujeme si, do jaké míry jsou naše vztahy ovlivněny neustálým kontrolováním mobilních telefonů, nutkáním ihned na každou zprávu reagovat, surfováním po internetu, potřebou neustále něco dokumentovat, fotit, nahrávat, sdílet apod. Neuvědomujeme si, kolik času a pozornosti tím ukrajujeme našim partnerům, dětem, blízkým, přátelům. Do jaké míry se mění kvalita našich vztahů a jak aktivně my sami trávíme volný čas a na kolik my sami jsme nervózní, pokud nemáme mobilní telefon po ruce. Stále se ale můžeme spolehnout, že máme jakýsi náhled. Pamatujeme si dobu, kdy mobilní telefony nebyly součástí našeho

života, případně dobu, kdy teprve přicházely a učili jsme se s nimi zacházet. Dnešní děti školního věku se už ale narodily do doby, kdy tyto přístroje jsou již neodmyslitelnou součástí našeho života. Ony už nevědí, jaké to bylo bez nich. Generace jejich rodičů sama na sobě v dětství a při dospívání nezažila na sobě žádné výchovné vedení, osvojování si pravidel, jak s těmito věcmi zacházet. Pokrok byl v tomto směru rychlejší, než jsme se mohli připravit na to, jak budeme učit naše děti s digitálními technologiemi zacházet. Jako rodičům nám tyto technologie přinesly nové možnosti v tom, jak děti zabavit, nebo i jak je něco naučit. Toto ale přineslo i riziko pohlcení volného času dětí užíváním digitálních technologií.

Obecně při výchově uplatňujeme strategie, které jsme sami na sobě zakusili. V tomto ohledu tu ale zatím chybí generace, která by odrostla s ponaučením a nejen to, ale s osvojováním si životního stylu, jak s technologiemi nakládat, aby pro nás nebyly škodlivé. Máme pouze srovnání: jak jsme trávili volný čas my a jak naše děti, jak vypadala naše dětská přátelství a jak vypadají přátelství našich dětí, kolik fyzické aktivity jsme měli my a kolik jí mají naše děti, jak různorodé byly naše zájmy v porovnání se zájmy našich dětí. Při těchto srovnáních se zákonitě vyskytují obavy, jaký vliv mají digitální technologie na rozvoj mozku, na kvalitu pozornosti a paměti, na schopnost učení, na navazování vztahů a jiné sociální a komunikační dovednosti, na emoční vývoj dětí, ale i obavy o jejich zdraví a jejich bezpečnost. Jsme si vědomi toho, že život bez digitálních technologií už není možný. My sami zatím neumíme regulovat jejich užívání, a proto je rodičovsky a výchovně poněkud složité regulovat jej v životě našich dětí.

Vzhledem k tomu, že začlenění moderních technologií do našich každodenních situací je poměrně nový fenomén, nejsou prozatím žádné spolehlivé, jednoznačné výzkumné studie popisující jejich vliv na náš život a na vývoj dětí. Přesto je ale dobré mít na zřeteli riziko dopadů při užívání chytrých telefonů, tabletů, laptopů a dalších zařízení na zdraví dětí.

Velmi diskutabilní je vliv těchto přístrojů na vývoj mozku dětí. Na místě jsou obavy z vystavování se záření na lidský organismus a z toho, jak může záření ovlivnit vývoj mozku. Je třeba si uvědomit, že v dětském věku je mozek nejvíce plastický a v průběhu dětství a adolescence dochází ke zrání mozkových struktur. Mozek dozrává skrze zkušenosti, kterým je jedinec vystaven (podnětnost prostředí) a tím, jak na tyto zkušenosti reaguje, tedy procesem učení. Zařízení moderní technologie mohou v tomto směru přinést spoustu podnětů, zároveň ale také ochuzení, nebo dokonce až nedostatek v podnětů přicházejících z mezilidské interakce. Malé dítě se nejlépe učí tváří v tvář, v interakci s dospělým, nebo i s vrstevníky. Učí se tak nejen nové poznatky, ale učí se také sociálním dovednostem, učí se číst z výrazu tváře, gest, učí se, jak na druhé reagovat, učí se mezilidské komunikaci, jazykovým dovednostem, ať už jde o slovní zásobu, jazykový cit, rozpoznání různých jazykových nuancí v závislosti na kontextu jejich použití. Pokud dítě tráví podstatnou část dne hraním her na telefonu, nebo tabletu, sledováním pohádek apod., hrozí zde riziko jisté oploštělosti v sociálních dovednostech a interakcích a v tom, co je specificky lidské, a to jsou jazykové schopnosti a dovednosti a emoční inteligenci a v sociálních dovednostech.

V tomto ohledu je ale potřeba připomenout si, že mnohé tu máme v rukou my dospělí. Hrozíme se toho, kolik času tráví naše děti s telefonem v ruce. Dokážeme si ale uvědomit, jak velkou část z denního času vidí děti nás s telefonem v ruce? Při cestě dopravním prostředkem, v čekárně u lékaře má často v ruce mobil dospělý i dítě. Na kolik je naše komunikace s dětmi i v domácím prostředí ochuzena z naší strany, protože se věnujeme kontrole a aktivitám na našem telefonu? Dítě tak nemá možnost slyšet náš hlas, vnímat naše výrazy tváře, naše emoce, naše projevy. A přitom právě toto všechno by se, obzvláště malému dítěti, mělo dostat především od rodiče.

Nadměrné užívání prostředků moderní technologie zkracuje dobu spánku. Některé zdroje uvádějí, že se může jednat až o 6–7 hodin týdně. Používání chytrého telefonu, nebo podobného zařízení před spaním má negativní vliv na srdeční rytmus ve spánku kvůli nervovému vzrušení a obtížím s usnutím. Užívání těchto prostředků před spánkem zkracuje celkovou dobu spánku. Je zřejmé, že pokud dítěti chybí během školního týdne 6–7 hodin spánku, bude to mít vliv i na jeho školní práci. Při používání prostředků moderní technologie 5 a více hodin denně se zvyšuje riziko kratšího spánku. Spánek je fundamentálně důležitý pro mentální i fyzické fungování našeho organismu. Jeho nedostatek se může podílet na vzniku kardiovaskulárních nemocí, metabolických poruch a diabetu. U dětí a dospívajících může zhoršená kvalita spánku způsobovat kromě únavy depresi, užívání omamných látek, obsesivně kompulzivní poruchu, zhoršený školní prospěch.

Poruchy pozornosti a učení nemusí být ale pouze následkem nedostatku spánku, nýbrž také samotným důsledkem nadužívání elektronických přístrojů. Nadměrné užívání chytrých telefonů způsobuje povrchní přístup k získávání a prohlubování informací, nižší koncentraci a větší tendenci k jejímu rozptýlení, což se opět projeví na špatných školních výsledcích.

V souvislosti s vlivem smartphonů na koncentraci pozornosti je potřeba zmínit velké riziko nehod, někdy bohužel i smrtelných. Mezi příčiny takových nehod patří zaneprázdnění posloucháním hudby, psaním textových zpráv v místech, ve kterých je potřeba sledovat provoz, nebo dění (přecházení silnice, železničních kolejí apod.). I zde je příklad rodičů pro děti zásadní: teenageři s rodiči, kteří při řízení obvykle mluví po telefonu, častěji opakují toto chování.

Vystavovávání se obrazovkám elektronických přístrojů zhoršuje náš zrak. Nepřetržité sledování obrazovky vyvolává vysychání očí, pálení očí, pocit cizího tělesa v oku. V závažnějších případech se mohou rozvinout zrakové vady jako je strabismus, poruchy vidění na dálku, nebo na blízko.

Nadměrné používání elektronických přístrojů může způsobit bolesti kloubů a svalů. Těmito bolestmi už trpí velké procento dospívajících. Jedná se hlavně o bolesti krku, ramen, zápěstí a prstů. Poruchy pohybového ústrojí spojené s chytrými telefony mohou být ovlivněny mnoha faktory, včetně veli-

WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.

Společnost byla založena v roce 2012 manželi Ivanou a Pavlem Tykačovými a pomáhá především ženám či mužům s dětmi, kteří se ocitli v tíživé životní situaci, hrozí jim ztráta bydlení a svou situaci nedokáží vlastními silami řešit, ač přistupují k řešení svých problémů aktivně.

www.women-for-women.cz
www.obedyprodeti.cz
www.bydlimtedyjsem.cz
www.servisvztahu.cz

advokátní kancelář

Pokorný / Wagner & partneři

síla argumentů

kosti obrazovek, počtu odeslaných textových zpráv a hodin denně strávených na chytrých telefonech. Zdá se, že právě odesílání textových zpráv je jedním z faktorů, které nejvíce přispívají ke stresu krční páteře.

Nelze říci, že elektronické přístroje, internet a sociální sítě jsou pouze škodlivé. Naopak některé mohou být výhodné pro navazování a posilnění sociálních vztahů s vrstevníky. Nadměrné užívání nových komunikačních technologií může být ale škodlivé pro psychofyzické zdraví, a to obzvláště pokud přeroste v závislostní chování s abstinenčními příznaky v situacích, kdy je jedinci znemožněn přístup k těmto zařízením. Formou závislostního chování je tzv. nomofobie (z anglického no mobil phone). Jedná se o strach z toho, že dotyčná osoba nebude moci mobilní telefon používat. Tato osoba se obává toho, že nebude mít kredit, že bude v oblasti bez signálu, že bude mít vybitou baterii. V některých zemích byly již provedeny studie výskytu nomofobie v populaci. Např. ve Velké Británii trpí nomofobií 53 % uživatelů mobilních telefonů. V Indii se jedná o 45 % osob z populační skupiny ve věku 18–30 let.[1]

V Jižní Koreji byla závislost na mobilních telefonech uznána jako opravdová patologie, a to na stejné úrovni závažnosti jako je závislost při zneužívání návykových látek. Z jihokorejských studií byla definována diagnostická kritéria pro rozpoznávání závislosti na smartphonu u dospívajících formou dotazníku.[2]

Dotazovaná osoba užívá smartphone přehnaně, rizikově, pokud se jí týkají tři a více z následujících symptomů:

- Potíže s odoláním vůči nutkavému impulzu používat smartphone.
- Dráždivost a úzkost v době neaktivity na smartphonu.
- Používání smartphonu po delší dobu, než osoba původně chtěla, nebo zamýšlela.
- Trvalé přání a / nebo neúspěšné pokusy přestat nebo omezit používání smartphonu.
- Neschopnost odpojit se od smartphonu.
- Nadměrné a dlouhodobé používání chytrých telefonů navzdory tomu, že osoba ví o fyzickém nebo psychologickém problému ve spojitosti s nadměrným užíváním smartphonu.

Za patologické se již považuje, pokud má dotazovaná osoba 2 nebo více z následujících příznaků:

- Nadměrné používání chytrých telefonů vede k přetrvávajícím nebo opakujícím se fyzickým nebo psychickým problémům.
- Používání smartphonu dochází i v situaci, kdy hrozí fyzické nebezpečí (např. používání smartphonů při řízení nebo přecházení silnice) nebo v situacích, kdy hrozí nebezpečí jiných následků na každodenní život.
- Nadměrné používání smartphonu ohrožuje sociální vztahy, školní výsledky nebo pracovní výkon.
- Nadměrné používání chytrých telefonů „ukradne“ váš čas.

Pro rodiče dětí a dospívajících by měly být výstražné tyto příznaky u dětí:

- Přírůstek nebo ztráta hmotnosti.
- Bolest hlavy a zad.
- Poruchy zraku nebo oční problémy.
- Změny ve spánkovém režimu.
- Špatná osobní hygiena.
- Online připojení, které nahrazuje živé zprávy.
- Nedostatek zájmů o každodenní činnosti a neschopnost mluvit o věcech jiných, než je to, co vidí na internetu.
- Špatné školní výsledky.
- Příznaky z vysazení, když je zařízení nepřístupné.
- Kompulzivní, nutkavá kontrola online impulzů a informací.

Užívání přístrojů nových technologií má určitě i své pozitivní aspekty. Pomáhá dětem při učení, nebo při studiu. Plachým dětem a dětem s nízkým sebevědomím může napomoci k vyhledání nových kontaktů mezi vrstevníky. Je však třeba naučit se znát míru, aby dítě zažívalo také jiné než virtuální vztahy s vrstevníky a aby elektronická zařízení nepohltila veškerý čas dítěte. Proto na závěr několik rad pro rodiče:

- Promluvte si se svým dítětem – je důležité podporovat otevřenou komunikaci mezi rodičem a dospívajícím, vysvětlovat dětem, že mediální zařízení mohou prokázat velkou službu a je třeba se se s nimi naučit zacházet, dále že je třeba věnovat pozornost obsahu, který je publikován, připomínat jim, že je nezbytné chránit online soukromí sebe i celé rodiny.
- Rodič by měl sledovat čas, který jeho dítě tráví na tabletech, chytrých telefonech a počítačích, nejprve se naučit dostupné technologie, aby jim co nejlépe porozuměl, hrát hry s dítětem a sdílet co nejvíce činnosti mediálních zařízení.
- Stanovte jasná omezení a pravidla – je nutné omezit dobu používání chytrých telefonů, tabletů a počítačů během dne nebo o víkendech a stanovit přesné časy, kdy je užívání těchto přístrojů nežádoucí, například během jídla, domácích úkolů a rodinných setkání. Považujte média za příležitost pro celou rodinu ke sledování filmů nebo ke sdílení sociálního obsahu nebo chatových zpráv a videí.
- Udělejte dobrý příklad – příklad rodičů je zásadní, proto by rodiče měli omezit používání smartphonů, když jsou doma a během společných chvil s dítětem nebo s rodinou. ●

WOMEN FOR WOMEN
CHARITATIVNÍ PROJEKT IVANY A PAVLA TYKAČOVÝCH

Zásadní pilíře práce:

Poskytování praktické pomoci samoživitelům, dětem, rodičům nezletilých dětí – prostřednictvím našich projektů, jako např. Bydlím, tedy jsem a jeho dva programy Kauce na bydlení a První rok, Obědy pro děti, Servis vztahů, Servis rodiny ve spolupráci s Okresním soudem v Mostě, sociální poradna, vztahová poradna, apod.

Upozorňovat na témata a problematiky, které se týkají samoživitelů i úplných rodin a hledat řešení, která by jim umožnila zlepšení jejich situace v České republice.

Svou činnost spatřuje v konkrétní práci s jednotlivci, ale i v celospolečenském působení a osvětě v oblasti samoživitelství a podpory rodin. V roce 2015 vydala knihu Jak přežít první (k)rok – Praktický průvodce nejrizikovějším období samoživitelství. Každý rok pořádá Den rodiny v Grébovce. Poslední ročník (2019) navštívilo 10 000 lidí.

Poznámky:

1 Zdroj: https://www.e-bezpeci.cz/index.php/rizikove-jevy-spojene-s-online-komunikaci/online-zavislosti/1059-nomofobie.

2 Zdroj: https://www.insalutenews.it/in-salute/uso-e-abuso-di-tablet-e-smartphone-tra-i-ragazzi-quando-diventa-dipendenza-i-rischi-delliperconnessione/.

Šetřit na vzdělávání se u kyberbezpečnosti nevyplácí!

Pandemie koronaviru a vypnutí ekonomiky zasáhly téměř všechny obory. O tom, jak moc se proměnily trendy v oblasti kyberbezpečnosti a ochrany informací, ale i o důležitosti kvalitního vzdělávání jsme si povídali s neúnavným propagátorem kyberbezpečnosti Ing. Alešem Špidlou a odbornicí na ochranu informací Mgr. Evou Škorničkovou.

Po začátku globální pandemie se odborníci napříč profesemi shodovali v tom, že svět už nebude takový, jaký jsme jej znali. Oba se pohybujete v oblasti bezpečnosti, jeden na poli kyberbezpečnosti, druhý v oblasti ochrany informací. Projevila se tedy celosvětová krize způsobená koronavirem opravdu zásadním způsobem i ve vašem oboru?

Eva Škorničková: Vzhledem k tomu, že jsme svědky naprosto výjimečného období, ve kterém se fungování celého světa přesunulo do online prostředí, stalo se téma ochrany našeho soukromí a bezpečnosti ještě více aktuálním než kdykoliv předtím. Ve snaze zabránit šíření koronaviru byly za poslední měsíce vyvinuty po celém světě desítky tzv. trasovacích aplikací, které pochopitelně zpracovávají řadu osobních údajů, včetně citlivých údajů zdravotního charakteru, a tím došlo k výraznému prolomení ochrany našeho soukromí ve snaze ochránit zdraví osob. Je až neuvěřitelné, jak rychle a ochotně se řada lidí dokázala vzdát ochrany svého soukromí a svěřit svoje data aplikacím, o jejichž kvalitě z hlediska technického zabezpečení, transparentního zpracování dat a řady dalších požadavků nejenom dle GDPR lze právem pochybovat. Z toho důvodu vnímám potřebu vzdělávání v této oblasti ještě za mnohem důležitější, neboť následky takového jednání mohou být pro každého jedince nedozírné. Zvlášť za předpokladu, kdy se k těmto údajům mohou dostat subjekty či organizace, které je mohou využívat i pro jiné účely než byly původně určeny. Osvěta v oblasti ochrany informací v digitálním prostředí tak vstupuje do nové éry.

Aleš Špidla: Ano, projevila se naprosto zásadně, a to v několika rovinách. První rovinou bylo zděšení v některých institucích a Brownův (chaotický) pohyb úředníků podle standardu „Když nevím, co mám dělat, tak běhám v kruhu s voláním ‚Co budeme dělat, co budeme dělat!'". Druhá, a možná horší, varianta je zakázat home office, protože co kdyby ti, co nemůžou, záviděli těm, co můžou. Narazili jsme na technologické limity dlouhodobě zanedbané informační a komunikační infrastruktury. Ti, co se odvážně pustili do fungování v on-line světě, se museli vyrovnat s novými bezpečnostními výzvami: on-line mítinky vedení firem a institucí, kde byla v on-line světě často přijímána strategická rozhodnutí, jejichž vyzrazení mohlo mít vážné důsledky. Zvýšená intenzita e-mailové komunikace, výrazné zvýšení zájmu o cloudové služby, o telemedicínu apod. Kdo by na to pomyslel před koronou?! V Holandsku si v jedné významné státní instituci provedli analýzu, co je vlastně hlavní náplní činnosti úředníků. Zjistili, že čtou, stále čtou a pořád čtou a k přečtenému píšou komentáře nebo rozhodnutí. Tak zaměstnance „vyhnali" domů s notebooky, náhlavními soupravami a zajištěnou konektivitou. Zaměstnanci od té doby neztrácejí každý den čas v dopravních zácpách a rozvrhnou si pracovní dobu, jak chtějí. Je to o odvaze vedení udělat si analýzu, kdo v té kanceláři jen čte a připomínkuje, a kdo ne. Ale to je o manažerské odvaze takovou analýzu spustit a řídit se jejími výstupy. Na to si u nás troufne málokdo.

Zaznamenali jste tedy v posledních týdnech výrazně větší poptávku po Vašich službách či konzultacích, ať už jde o kyberbezpečnost, nebo ochranu informací? Nebo si ještě manažeři zodpovědní za rozpočty neuvědomují, že svět se změnil a oni musí reagovat?

Eva Škorničková: Vzhledem k tomu, že za poslední měsíce se život řady firem a organizací přesunul do on-line prostředí, prošla kvalita jejich IT zabezpečení a úroveň ochrany soukromí a dat, nejenom těch osobních, velmi tvrdou zatěžkávací zkouškou. Ti, kdo do této oblasti již dávno před koronavirovou krizí investovali, tak de facto jen otestovali svoje prostředí a zaměstnance a o naše služby v podstatě nemuseli žádat. Bohužel realita byla zcela odlišná. Státní organizace dlouhodobě do digitalizace a IT bezpečnosti neinvestují dostatečné finanční a lidské zdroje, proto jsme byli svědky naprosté neakceschopnosti některých státních institucí komunikovat s veřejností prostřednictvím nejmodernějších on-line technologií. Tyto instituce musely velmi improvizovat, a tudíž IT bezpečnost a ochranu dat určitě neřešily jako priority. Současná doba jasně odhalila rizika spojená s ochranou soukromí a informací, a proto věřím, že se o tuto oblast budou společnosti v následujících letech mnohem intenzivněji zajímat. Svět už nikdy

Ing. Aleš Špidla

je prezidentem Českého institutu manažerů informační bezpečnosti, dlouhodobě se věnuje kybernetické a informační bezpečnosti, je autorem první strategie kybernetické bezpečnosti ČR a garantem MBA programu Management a kybernetická bezpečnost na vysoké škole CEVRO Institut.

Mgr. Eva Škorničková

je specialistkou na právní ochranu osobních údajů, členkou Pracovní skupiny Úřadu vlády ČR k legislativě v oblasti ochrany osobních údajů a garantkou LL.M. programu Ochrana informací na vysoké škole CEVRO Institut

nebude stejný jako před několika měsíci a v rámci tvrdého konkurenčního boje, který se pomalu rozpoutává, bude „štěstí přát připraveným". Velký zájem vidím ve službách orientovaných na implementaci principů „privacy and security by design", což je ovšem dlouhodobý a nikdy nekončící proces, který by se měl stát neoddělitelnou součástí řízení firem.

Aleš Špidla: Zvýšený zájem o služby jsem nezaznamenal, protože zatím ještě tyto problémy překrývají starosti s následky pandemie, a předpokládám, že z tohoto důvodu existuje i jakási finanční obezřetnost. V orgánech státní správy by se muselo jednat o navýšení rozpočtu a tam už si to vůbec nedovedu představit. Zvýšený zájem jsem zaznamenal v případě vzdělávání, protože se výrazně projevil nedostatek odborníků, a to jak v privátní, tak i ve veřejné sféře. Je zřejmé, že manažeři se budou muset zamyslet nad dopady živelné digitalizace, a to jak nad těmi negativními, tak nad těmi pozitivními. Zcela určitě to s sebou přinese potřebu investic jednak do technologií, tzn. do bezpečných nástrojů pro on-line komunikaci. Zásadní bude investice do lidí, do jejich vzdělání, a to hlavně v kybernetické a informační bezpečnosti. V současné době se projevuje výrazný nedostatek těch, kteří dokážou kybernetickou bezpečnost zavést, řídit a rozvíjet. Ten nedostatek je výraznější než u správců bezpečnostních technologií.

Co by tedy měl udělat zodpovědný zaměstnavatel, který si je vědom rizik spojených s kyberbezpečností a ochranou informací?

Eva Škorničková: Řada firem zjistila, že vůbec nedisponuje krizovými plány a celkovým managementem krizových situací. Zde se nabízí přirovnání k uzavírání pojistek na různé reálné případy, kdy investujete do situací, které si přejete, aby nikdy nenastaly. A úplně stejný přístup se musí aplikovat i do analýz rizik, zkrátka do veškerých preventivních opatření. Opět se ukázalo, že svět je nastaven na reaktivní, nikoliv proaktivní chování. Pokud vedení společnosti či organizace nebude investovat do přípravy kvalitních krizových plánů, analýz rizik a možných řešení, u nichž může reálně předvídat, že v jejich prostředí mohou vlivem různých faktorů nastat, pak další pandemie, krize či jakákoliv jiná neobvyklá událost opět organizaci rozhodí nebo úplně zastaví. Nemyslím si, že tzv. „social distance" model ve fungování společností přetrvá, jen je třeba ho vnímat jako jedno z významných rizik, na která se musí každá organizace připravit. V následujících měsících budeme svědky mnohem drastičtějších změn, a to jak na ekonomické a sociální, tak i na politické úrovni, a proto by se měly managementy firem a státních organizací zamýšlet nad zaváděním dlouhodobějších opatření a investovat do oblastí, které nemusí v danou chvíli představovat jasnou prioritu. Kyberbezpečnost a ochrana informací jimi bezesporu jsou a pod vlivem virové pandemie ještě více ukázaly svoje zuby.

Aleš Špidla: V tak dynamickém oboru jako je kybernetická a informační bezpečnost se bez odborníků žádná instituce neobejde. Jsou ale po absolvování byť i vysoké školy hotovými odborníky a jsou jimi napořád? Řada z nich si to myslí. Jenže kybernetická a informační bezpečnost je nekonečný příběh. Takový odborník se musí učit pořád. Jenže někdo to také musí řídit. Management institucí je často nejtvrdším oříškem pro průnik základních znalostí o bezpečnosti do jeho myšlení. Bezpečnost stojí peníze, zdržuje, je zbytečná, protože se zatím nic nestalo. Tak na co ji potřebujeme? Informace jsou drahé, a kolik teda váží, měří? Manažer zodpovědný za kybernetickou a informační bezpečnost musí mít základní přehled o technologiích, o jejich zabezpečení, o řízení rizik, o ekonomice bezpečnosti, řízení a bezpečnosti lidských zdrojů, o vzdělávání a osvětě. Ale také o současných trendech, hrozbách a zranitelnosti. A to všechno musí umět uřídit a ještě si musí u vedení instituce umět říct o peníze a lidi. A nikdy se ve svém snažení nesmí zastavit. Má to prostě těžké.

Ale není to beznadějné a leccos se může naučit během studia v postgraduálních programech MBA Management a kybernetická bezpečnost a LL.M. Ochrana informací, které nabízí soukromá vysoká škola CEVRO Institut. Programy jsou určeny pro klíčové manažery, bezpečnostní pracovníky a vedoucí pracovníky ICT v soukromé i veřejné sféře se zaměřením na ochranu podnikové a státní IT infrastruktury a pochopení principů řízení kybernetické bezpečnosti, respektive pro ty, kteří aspirují na funkce Compliance Officer či Data Protection Officer. ●

Rozhovor připravil Jiří Š. Cieslar z katedry politologie a mezinárodních vztahů vysoké školy CEVRO Institut

CEVROINSTITUT
[vysoká škola]

Vysoká škola CEVRO Institut je soukromou vysokou školou práva, politologie, mezinárodních vztahů, ekonomie a bezpečnostních studií. Na českém vysokoškolském trhu působí čtrnáct let. Nabízí prestižní vzdělání, individuální přístup a špičkové vyučující. Vybrat si lze z bakalářských, magisterských i postgraduálních programů. Přednáší zde elitní profesoři i experti přicházející z praxe justice, veřejné správy a byznysu.

www.cevroinstitut.cz

FB – Instagram – LinkedIn

Analytici Fidelity International vidí investiční příležitosti v trendu konektivity

Aktivita jak spotřebitelů, tak firem se stále více přesouvá z offline prostředí do online a z online do mobilní sféry. Tento dlouhodobý trend, který přináší inovace, ale i mění mnoho odvětví, ještě posílila pandemie Covid-19 a s ní spojená opatření omezující pohyb a shromažďování.

Analytici společnosti Fidelity International vidí v těchto změnách a tendencích velmi dobrou příležitost pro investory a zúročují své poznatky např. ve strategii fondu FF - Global Communications Fund. Fond, respektive jeho správci, do hloubky rozumí technologiím v pozadí těchto změn i novým obchodním modelům a fond má opravdu globální perspektivu.

Možnosti komunikace a spojení – věčné téma

Budoucnost konektivity, stále lepšího a komplexnějšího propojení a komunikace s okolním světem, je stále se opakující téma. Konektivita – spojení – je základní lidskou potřebou. Už od doby pradávných jeskynních maleb hledali lidé nové a lepší způsoby komunikace. V současnosti žijeme ve zlaté éře konektivity, pokud je nahlížena rychlostí a množstvím přenášených dat, stejně jako počtem lidí, kteří jsou ve spojení. Příchod éry 5G navíc tento trend ještě zrychluje. Současné období je skvěle popsáno ředitelem Microsoftu Satya Nadellou: „Světové trendy naší doby jsou definovány rostoucí úrovní digitalizace lidí, míst i věcí."

Nynější zlatá éra konektivity je o rychlejší a levnější komunikaci, což vede k digitalizaci lidí, prostoru i věcí a ovlivňuje všechny oblasti investování. Konektivita boří hranice mezi jednotlivými národy a vytváří firmy, fungující v oblastech jako je elektronické obchodování, cloudy nebo sociální media. Téma budoucí konektivity zahrnuje nejen technologie způsobující tuto změnu, ale i následky: rychlé inovace napříč všemi odvětvími. Digitální ekonomika tvoří v tuto chvíli již podstatnou část světové ekonomiky. „Podle dat Bureau of Economic Research tvořila v roce 2017 jen v USA digitální ekonomika 29 % růstu HDP a po celou minulou dekádu přitom digitalizace navyšovala americký HDP o více než 5 % každý rok. V roce 2017 tvořila digitální ekonomika se svými 1,5 biliony amerických dolarů 8,2 procenta amerického HDP," vysvětluje Eva Miklášová, Senior Sales Manager Fidelity International.

Přes to všechno se stále ještě většina byznysů nachází v raných fázích přechodu od offline fyzického obchodu k ecommerce. V mnoha oblastech, jako jsou obchody se smíšeným zbožím, „randění" nebo dovoz hotového jídla, elektronický obchod teprve začíná.

Technologie je velkým vítězem při omezení pohybu

Krize ve zdravotnictví a omezení pohybu vtáhly celý svět do digitalizace. Elektronický obchod, sociální sítě, výukové platformy a online zábava zaznamenaly nebývalý růst. Hlavní investiční příležitosti se objevují v odvětví nových technologií, médií a telekomunikací (TMT). V této oblasti mají společnosti, které právě vzhledem ke své hodnotové nabídce využily možností omezeného pohybu, velké vyhlídky na růst. A to z dobrého důvodu: během tohoto období si každý z nás poprvé vyzkoušel a začal používat mnoho digitálních produktů nebo služeb. „Například někteří z mých starších členů rodiny začali používat pro zábavu Netflix, Zoom pro kontakt s vnoučaty nebo Paypal na online nákupy," vysvětlil Jon Guinness, jenž se podílí na globální strategii konektivity ve Fidelity International, a dodává: „Nikdy předtím tyto nástroje nepoužívali a očividně je nepřestanou používat ani v budoucnu."

To sehrálo roli katalyzátoru u těch trendů, které už byly na spadnutí. Některé společnosti, které byly ve správnou chvíli na správném místě, tak získaly fenomenální podíl na trhu. Na druhou stranu, některé společnosti jsou po této krizi ve fázi „oživení". Jsou

	Category	Universe Pillars	Long-term drivers	Sustainability Risks	Market size ($BN) & growth rate (%)
Mkt Cap ~ $4trn	Enablers	Equipment & devices to power super-fast networks Typically technology companies e.g. Apple, Ericsson, Murata	**Handsets & IoT:** Higher specs required given increasing use cases. **Network Equipment:** Constant speed & capacity upgrades required.	• Sustainable sourcing • Clean technology • Supply chain management	$440BN growing at 0-5% $20BN growing at 0-5%
Mkt Cap ~ $2trn	Networks	Owners of connectivity networks Typically Telcom companies e.g. Verizon, Charter, Cellnex	**Demand for higher speed:** Consumers & businesses constantly demand higher speeds from telecoms operators. **More infrastructure pressure:** Higher speeds & capacity require more towers, more fibre.	• Environmental impact • Sustainable sourcing • Privacy • Supply chain	$1,450BN growing at 0-3% $15BN growing at 0-5%
Mkt Cap ~ $13trn	Innovators	Taking advantage of the shift to online & mobile Typically internet companies, e.g. Alphabet, Alibaba, Tencent	**Digital advertising / search / social:** Advertising follows consumers to mobile. **Mobile commerce:** Commerce / grocery / taxis follows consumers to mobile. **Digital entertainment:** Video, music, gaming, dating, apps move digital. **Digital workspace:** Enterprise / cloud / education going digital.	• Privacy • Mis-information • Online welfare • Online fraud • Content control • Carbon footprint • Equality • Health & safety • Ethics & culture • Carbon emissions • Corporate governance	$190BN growing at 20-40% $2,500BN growing at 10-20% $150BN growing at 10-20% $214BN growing at 20-30%

Tabulka ukazuje různé kategorie i s příklady akcií, dlouhodobých stimulů, jejich rizika související s udržitelností a jejich velikost na trhu a úroveň růstu těchto firem.

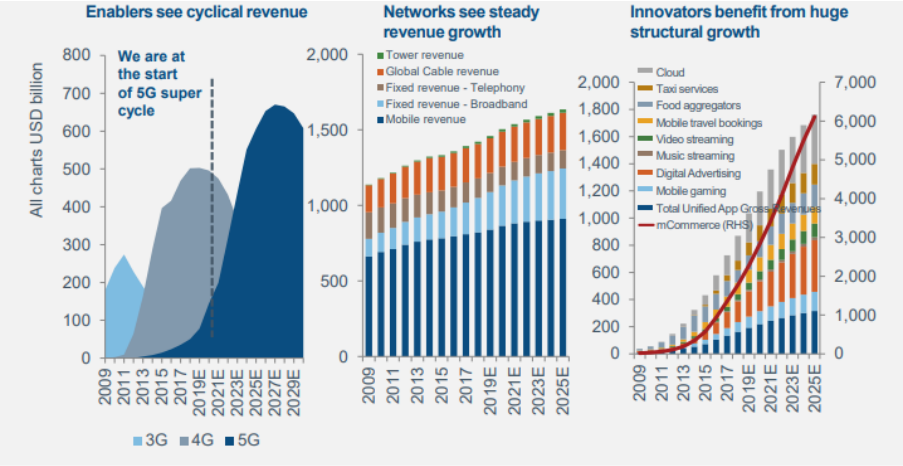

Source: Fidelity International. Morgan Stanley, JP Morgan, IDC, IHS, 2019. Global handsets, wireless RAN & IOT devices. Mobile & fixed telecom operator, cable, towers. Mobile app, digital advertising, streaming media and m-commerce revenue.

to například ty, které jsou ze světa online sázení na sportovní zápasy, nebo online cestovní agentury, protože trpěly kvůli omezení pohybu osob. Některé firmy zaznamenaly pokles příjmů o 90 % už za pouhé dva měsíce, přesto již v příštím roce by se jejich příjmy mohly zase zvýšit.

Úloha a hodnota technologií

Úkolem portfolio manažerů, jako jsou Jon Guinness a Sumant Wahi, je identifikovat megatrendy, integrovat sem technologie (najít jejich místo) a okamžitě a dlouhodobě tak využívat investiční příležitosti, které z toho vyplývají.

„Vezměme si velmi jednoduchý příklad: omezení pohybu vedlo k nárůstu množství času věnovaného videohrám. Společnosti, které tyto hry vyvíjejí, přitáhly naši pozornost a i nadále představují velmi atraktivní investiční příležitosti," říká Sumant Wahi, který také řídí globální strategii konektivity. Totéž platí pro služby streamování hudby, jako je Spotify atd.

Etika a inovace

„Bez ohledu na to, jak je to o technologiích, stále jde o kontakt mezi lidmi," říká Wahi. „Musíme zajistit, aby tyto technologie nebyly používány ke škodlivým účelům. Inovace jsou často konfrontovány s etikou a pravidly, která nikdy nejsou předem jasná. Musí se proto neustále přizpůsobovat. To je odpovědností regulátora, ale musí si toho být vědomi i analytici, protože jejich klienti se stále více zajímají o otázky životního prostředí, sociální záležitosti a celkově o problematiku zodpovědného investování (ESG). Hodnota společnosti, ale i související rizika, jsou těmito kritérii ovlivněny."

Aktivátoři, Síť a Inovátoři

Odborníci Fidelity International téma konektivity či propojení a komunikace rozdělili na tři oblasti: Aktivátoři, Síť a Inovátoři. Každá oblast přitom má své ekonomické a investiční charakteristiky. „Rozjížděči", nebo řekněme aktivátoři, jsou společnosti, které trhu poskytují vybavení, zařízení a komponenty potřebné pro fungování vysokorychlostních sítí. Příkladem je společnost Ericsson, která vyrábí komunikační zařízení. Nejčastěji se aktivátoři nachází v technologickém sektoru.

V druhé oblasti, tedy Síti, jsou firmy, které mají něco společného se sítěmi, obvykle je vlastní nebo provozují, typicky telekomunikační společnosti. Příkladem mohou být americké firmy Verizon a Charter nebo evropská Cellnex.

Třetí a poslední skupina jsou Inovátoři, tedy společnosti těžící z výhod a příležitostí v oblasti konektivity a nabízející produkty a služby zákazníkům a uživatelům. Jedná se typicky o internetové firmy zabývající se novými médii a herní společnosti, jako Alphabet, Alibaba a Tencent. To, co již dlouhodobě stimuluje inovace, je digitální reklama, mobilní obchod a digitální zábava.

Možnosti a durace konektivity

„Rozjížděči" mají velmi cyklické příjmy v závislosti na tom, v jakém investičním cyklu se společnost nachází, zda 4G nebo 5G (levý graf přehledu). Naštěstí jsou trhy právě na startu 5G cyklu. Vlastníci sítí mají velmi stabilní, dlouhodobý růst s prostorem pro další posun v oblasti kabelů nebo vysílačů. Inovátoři jsou segment, který benefituje z obrovského strukturálního růstu. Pravý graf přehledu ukazuje výjimečný růst v různých oblastech od nakupování přes mobilní zařízení po společnosti poskytující videohry či hry na mobilních zařízeních. Tento růst pravděpodobně ještě bude nějakou dobu pokračovat.

Přestože každá oblast má jiné ekonomické charakteristiky a přináší jiné možnosti investování, propojení ukáže, jak velký je celkový dopad. U inovátorů jsou tržby i růst výrazně vyšší než ve druhých dvou skupinách, ale ve všech třech se nalézají příležitosti. A zatímco u firem, jež se zabývají sítěmi, může růst a rentabilita investovaného kapitálu vypadat ve srovnání s druhými dvěma kategoriemi méně zajímavě, mají tyto firmy spíše stabilnější, méně volatilní příjmy a výnosy. To znamená obranný element a stabilní výnosy během období tržní volatility a propadů (jaké byly vidět v souvislosti s Covidem-19 během výprodejů v březnu 2020).

„Fond FF - Global Communications Fund investuje nejen do infrastruktury, ale také tam, kde jsou nové, inovativní a transformační možnosti," popisuje Eva Miklášová. Těch bude v dalších 10–15 letech přibývat s rozšiřováním hyper rychlé mobilní sítě. Stejně jako 4G umožnilo použití nových aplikací, jakými jsou mapy, streamování videí a hudby, a rozvoj sociálních médií, uvedení 5G slibuje výrazně větší šířku pásem a spolehlivost spojení, což bude mít velký vliv na digitální životy. S tím, jak nosiče přejdou na cloudy, budou poskytovatelé cloudů využívat pákového efektu 5G, sdílená infrastruktura bude stále více snižovat náklady a zlepšovat kvalitu. To je předpoklad pro rozvoj dalších technologií jako internet věcí, automatizace průmyslu, autonomní řízení či rozšířená a virtuální realita. Možné široké využití ve firmách přinese další rozvoj. Jedná se tedy o opravdu strukturálně investiční téma. A v dálce ležící 6G a všechny druhy nových příležitostí slibují dlouhodobé zvyšující se výnosy pro úspěšné investory v této oblasti. ●

www.fidelity.cz

Podzim a zima v apartmánech a vilách ve slunečném Portugalsku

Lisabon, Cascais, Algarve

Portugalský řetězec rodinných hotelů Martinhal nabízí široký výběr apartmánů a vil ve čtyřech významných městech Portugalska – Lisabon, Cascais a Quinta do Lago a Sagres v Algarve.

Pokud hledáte krátkodobý nebo dlouhodobý pronájem s výhodami hotelového komplexu, apartmány a vily značky Martinhal Family Hotels & Resorts jsou skvělou volbou.

Obrovskou výhodou je i recepce s nepřetržitým provozem a všestranným servisem, od zařízení kuchyňského vybavení přes řešení problémů s internetem až po rady na výlety a nákupy v okolí.

Za příplatek je možné si doobjednat služby dětského klubu a au-pair, týdenní úklid a výměnu ložního prádla, catering a jakékoliv další služby dle přání a potřeb členů rodiny.

„Čistota a bezpečí“ jsou mottem hotelů Martinhal od jejich založení a v dnešní post-covidové době to platí dvojnásob. Zaručí vám pobyt jako doma s výhodou příjemného podnebí.

Všechny nemovitosti mají dobré spojení na letiště či heliporty i napojení na dálnici. V blízkosti se nachází kliniky, nemocnice i mezinárodní školy.

Rádi připravíme nabídku na míru pro jednotlivce, páry nebo rodinu!

Martinhal Chiado

37 luxusních servisovaných prostorných apartmánů v samém srdci Lisabonu.

Přístup je přes letiště v Lisabonu.

Martinhal Cascais

12 luxusních vil se nachází v prestižní čtvrti Quinta da Marinha v Cascais.

Tyto vily se 2 ložnicemi jsou plně vybavené s přístupem do hotelového komplexu Martinhal Cascais s restaurací, kavárnou, barem a lázněmi.

Přístup je přes letiště v Lisabonu, letiště Cascais Tires nebo přes vlastní helipad ve středisku Cascais.

Martinhal Sagres

Vily se soukromými bazény a zahradami.

Příroda, moře, nízká hustota obyvatel – to je krátký výčet hlavních atributů této oblasti.

Přístup je přes letiště Faro, letiště Portimão / Alvor nebo helipad v blízkosti obou vilových středisek. ●

Martinhal Family Hotels & Resorts

Sagres – Quinta – Lisbon – Cascais
tel.: +351 218 50 77 88
e-mail: info@martinhal.com

www.martinhal.cz
www.martinhal.com

Adresář advokátních kanceláří,
které přispěly do sekce „z právní praxe“

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.
Sokolská 1788/60
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 941 946
Fax: +420 224 941 940
e-mail: advokati@akbsn.eu
www.akbsn.eu

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.
Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice
Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz
www.advokatijelinek.cz

Advokátní kancelář Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.
Klimentská 1216/46
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 229 287-9
Fax: +420 224 229 290
e-mail: office@p-w.cz
www.p-w.cz

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.
Lazarská 11/6
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 517 466
Fax: +420 222 517 478
e-mail: office@ak-vych.cz
www.ak-vych.cz

ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.
Administrativní budova SmíchOff
Plzeňská 3350/18
150 00 Praha 5
Tel.: + 420 910 058 058
e-mail: office@arws.cz
www.arws.cz

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.
Vinohradská 938/37
120 00 Praha 2
Tel.: +420 244 912 463
Fax: +420 244 912 803
e-mail: ak@dbkp.cz
www.dbkp.cz

Doležal & Partners s.r.o., advokátní kancelář
Koliště 1912/13
60200 Brno
Tel.: +420 543 217 520
Fax: +420 543 217 522
e-mail: brno@dolezalpartners.com
www.dolezalpartners.com

Eversheds Sutherland Dvořák Hager, advokátní kancelář, s.r.o.
Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: praha@eversheds-sutherland.cz
www.eversheds-sutherland.com

HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110
e-mail: office@havelpartners.cz
www.havelpartners.cz

HOLEC, ZUSKA & Partneři
Palác Anděl
Radlická 1c/3185
150 00 Praha 5
Tel.: +420 296 325 235
Fax: +420 296 325 240
e-mail: recepce@holec-advokati.cz
www.holec-advokati.cz

HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.
Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1
Tel.: +420 734 363 336
e-mail: ak@akhsp.cz
www.akhsp.cz

Langmeier & Co., advokátní kancelář s.r.o.
Na Bělidle 997/15
150 00 Praha 5
Tel.: +420 222 200 250
e-mail: info@langmeier.cz
www.langmeier.cz

MORENO VLK & ASOCIADOS
advokátní kancelář
Sokolovská 32/22
186 00 Praha 8
Tel.: +420 224 818 736
Fax: +420 224 818 736
e-mail: praha@moreno-vlk.eu
www.moreno-vlk.eu

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář
Jugoslávská 620/29
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

PPS advokáti s.r.o.
Velké náměstí 135/19
500 02 Hradec Králové
Tel.: +420 495 512 831-2
Fax: +420 495 512 838
e-mail: pps@ppsadvokati.cz
www.ppsadvokati.cz

Rada & Partner advokátní kancelář, s.r.o.
Na Příkopě 988/31
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 810 088
e-mail: info@radapartner.cz
www.radapartner.cz

ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
GEMINI Center
Na Pankráci 1683/127
140 00 Praha 4
Tel.: +420 224 216 212
Fax: +420 224 215 823
e-mail: praha@rowanlegal.com
www.rowanlegal.com

Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.
Platnéřská 2/12
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
e-mail: prag@roedl.com
www.roedl.net/cz/cz

ŘANDA HAVEL LEGAL
advokátní kancelář s.r.o.
Truhlářská 1104/13-15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 537 500 – 501
Fax: +420 222 537 510
e-mail: office.prague@randalegal.com
www.randalegal.com

Stuchlíková & Partners,
advokátní kancelář, s.r.o.
Spálená 97/29
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 767 393
e-mail: info@stuchlikova.com
www.stuchlikova.com

TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.
U Prašné brány 1078/1
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 819 216
e-mail: prag@taylorwessing.com
www.taylorwessing.com

Trojan, Doleček a partneři,
advokátní kancelář s.r.o.
Na strži 2102/61a
140 00 Praha 4
Tel.: +420 270 005 533
Fax: +420 270 005 537
e-mail: info@tdpa.cz
www.tdpa.cz

LIFTING BEZ OPERACE V ÚSTAVU LÉKAŘSTVÍ A KOSMETIKY

Jasným trendem současné moderní estetiky je kombinace vždy několika různých ošetření. Protože v ÚLK je naším cílem dosáhnout svěžího a přirozeného efektu při všech ošetřeních, sestavujeme pro každého takový individuální program, který bere v potaz typ pleti, její problémy či věk klienta. Mezi nejčastěji kombinované zákroky patří: **zpevnění kontury čelisti** 3D liftingovými vstřebatelnými nitěmi, **kanylová modelace přírodní kyselinou hyaluronovou** ke kompenzaci propadů pod očima a na lících, **kanylová modelace tělu vlastní kyselinou hyaluronovou** do vrásek periorálně, a to bez nepřirozeného vyšpulení rtů. Dále **rejuvenace epidermis, barevné sjednocení a redukce rozšířených žilek**, to vše systémem laserových ošetření.

Navštivte Ústav lékařství a kosmetiky a svěřte se do péče zkušených odborníků v oblasti estetické medicíny na klinické úrovni. Jsme zařízením s nejdelší tradicí a nejvíce zkušenostmi v České republice. Již od založení ÚLK v roce 1958 jsme právem považováni za prestižní pracoviště. Zároveň je pro nás samozřejmostí využívání nejnovějších a nejkvalitnějších metod, přípravků a strojů při každém zákroku.

www.ulk.cz
Ústav lékařství a kosmetiky
Vyšehradská 49 – Emauzy
128 00 Praha 2
e-mail: prijem@ulk.cz

ÚSTAV LÉKAŘSKÉ KOSMETIKY PRAHA

NEDELKA KUBÁČ ADVOKÁTI

Specialisté na hospodářskou soutěž.

hospodářská soutěž
energetika
veřejné zakázky
compliance

Praha Bratislava

www.nklegal.eu

EVERSHEDS SUTHERLAND

Vaši právníci pro český, slovenský a mezinárodní business.

Jeden mezinárodní tým. Jedno kontaktní místo.
Jedna kvalita služeb.

2018 právnická firma roku

Chambers AND PARTNERS

The LEGAL 500

Praha:

Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o., Pobřežní 394/12, Karlín, 186 00 Praha 8
T: +420 255 706 500 | E: praha@eversheds-sutherland.cz | www.eversheds-sutherland.cz

Bratislava:

Eversheds Sutherland, advokátska kancelária, s.r.o., Cintorínska 3/a, 811 08 Bratislava
T: +421 232 786 411 | E: bratislava@eversheds-sutherland.sk | www.eversheds-sutherland.sk

69 kanceláří | **34** zemí | **5000** lidí

Client Commitment. Innovative Solutions. Global Service.

NOVÝ SHOWROOM

luxusních postelí a matrací

PRAHA ČESTLICE

www.royalcomfort.cz

ČEZ ESCO

Green energy

VAŠE BUDOUCNOST MÁ ZELENOU

- Jak zůstat stejně efektivní a přitom spotřebovávat méně?
- Jak nezatížit investiční rozpočty, ale přesto realizovat úsporná řešení?

ČEZ ESCO – nejsilnější partner v oblasti zelené energetiky – pro vás má odpověď.

Více informací naleznete na www.cezesco.cz/greenenergy